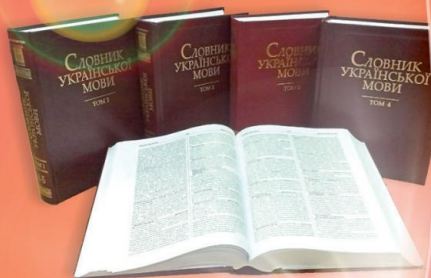


ВИДАВНИЧИЙ ДІМ  
**О**СВІТА

**КВО**



О. П. Глазова

# Українська мова



Language



**5**  
клас

**КВО**

vertaald maart 2022

OP Glazova

# Oekraïens taal

5de leerjaar

Leerboek  
voor algemeen secundair onderwijs

Tweede druk, herzien

Kiev

Uitgeverij "Onderwijs" 2018

KRO

vertaald maart 2022

UDC 811.161.2 \* c15 (075,3)  
G52

Aanbevolen door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen van Oekraïne

*(Beslissing van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen van Oekraïne van 10 januari 2018 y 22)*

**UITGEGEVEN OP KOSTEN VAN DE STAATSFONDSEN. VERKOOP IS VERBODEN**

**Glazova OP**

G52 Oekraïense taal. 5cl. : leerboek. voor instellingen voor algemeen vormend voortgezet onderwijs / OP Glazova. - Vriendelijk. 2e, doop. - Kiev: Uitgeverij "Onderwijs", 2018. - 240 p. : il.

ISBN 978-617-656-851-3.

**UDC 811.161.2 \* c15 (075,3)**

ISBN 978-617-656-851-3

© OP Glazova, 2013

© Uitgeverij "Onderwijs", 2018

**KPO** vertaald maart 2022



## NATIONAAL LIED VAN OEKRANE

Muziek van *Mykhailo Verbytsky*  
Woorden van *Pavlo Chubynsky*

De glorie en wil van Oekraïne zijn nog niet dood. Het lot zal ons toelachen, jonge broeders. Onze vijanden zullen vergaan als dauw in de zon. Laat ons, broeders, aan onze kant regeren.

*Koor:* We

zullen onze ziel en lichaam neerleggen voor onze vrijheid, en we zullen laten zien dat wij, broeders, van de Kozakkenfamilie zijn.

KRO vertaald maart 2022

## Jonge burgers van de informatiemaatschappij!

Studeren op school is nog maar het begin van je opleiding, want een persoon van de eenentwintigste eeuw zou zijn hele leven moeten studeren - dit zijn de voorwaarden van het informatietijdperk. Kennis moet je niet alleen verwerven, maar ook succesvol leren gebruiken!

Het vermogen en de bereidheid om kennis met succes en op de juiste manier toe te passen, noemen volwassenen *competenties*. Competenties op basis van kennis helpen je om onafhankelijk, succesvol en vrolijk.

Waar denk je dat het Oekraïense leerboek voor is? Maar hoe goed u de staatstaal kent, hoe u de wetten kent, hoe u de regels weet toe te passen, hangt af van hoe goed u zult communiceren. En toch - alleen degenen die de taal vloeiend spreken, helder kunnen denken! Daarom leer je in taallessen ook denken. Dit leerboek leert je om alle mensen te respecteren, maar ook om jezelf te respecteren en te geloven dat de toekomst van ons land van ieder van ons afhangt.

Hoe beter iemand spreekt, hoe nauwkeuriger hij denkt, hoe dieper hij zijn capaciteiten ontwikkelt en hoe vollediger hij zich uitdrukt. Kennis van de taal en bijgevolg beheersing van de spraak zijn belangrijke tekenen van iemands opvoeding, spiritualiteit en cultuur, een bewijs van verantwoordelijkheid voor het lot van de moedertaal in het geboorteland.

### Symbolen helpen bij het oriënteren in het leerboek:



Informatie ter kennismaking en begrip.



Regels om te onthouden.



Doe het thuis.



Streef ernaar om meer te weten (taken met een verhoogde complexiteit).



Laten we nieuwe informatie ophalen en verwerken.



We leren schoonheid te begrijpen, verbeeldingskracht en verbeeldingskracht te ontwikkelen.

De letterruimte is gemarkeerd met twee stippen - De ..  
woordruimte is gemarkeerd met drie stippen - ...

### Aan het einde van het leerboek staan de volgende ondersteunende materialen:

- verklarend woordenboek
- Woordenboek van de jonge taalkundige
- Woordenlijst met namen van gevoelens
- Woordenboek van correcte uitspraak van woorden

Veel succes met je studie!

KRO vertaald maart 2022

# ВСТУП

## ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ:

- ❖ значення рідної мови для людини;
- ❖ роль державної мови в житті суспільства

## ЧОГО ТРЕБА НАВЧАТИСЯ:

- ❖ поважати всіх людей навколо себе;
- ❖ постійно вчитися і прагнути саморозвитку

## ЩО ТРЕБА ЗАПАМ'ЯТАТИ:

- ❖ для того, щоб бути незалежним і успішним, потрібно багато знати і вміти;
- ❖ світ тримається на професіоналізмі та взаємній повазі

## НАД ЧИМ ВАРТО ЗАМИСЛИТИСЯ:

- ❖ Рідна мова — це також Батьківщина.

*Античний вислів*

## § 1. HET BELANG VAN TAAL IN HET LEVEN VAN DE MENS EN DE SAMENLEVING. OEKRAENSE TAAL IS DE STAATSTAAL VAN OEKRANE

### 1 Lees. Stel een paar vragen aan de tekst en stel ze antwoorden.

Je kent een boek over een jongen die in een wolvenroedel is opgegroeid, Mowgli. Hij kende niet alleen de taal van wolven, maar ook van andere dieren, dat wil zeggen, hij verstond de 'taal van de jungle'. Natuurlijk is dit verhaal fictief geschreven. Maar de gevallen waarin menselijke kinderen overleefden tussen wilde dieren in de bossen, deden zich voor. Zulke kinderen konden niet terugkeren naar een volledig leven in de menselijke samenleving. En het is niet zo dat het voor hen moeilijk was om te wennen aan het leven onder de mensen. De reden is veel ernstiger: ze konden de klanktaal die mensen spreken niet beheersen.

Menselijke klanktaal is de meest complexe van alle bekende vormen van communicatie. Zonder taal zouden mensen weinig verschillen van hogere dieren, apen. Taal maakt het mogelijk om berichten, oftewel informatie, te verzenden en te ontvangen. Dankzij taal kan een persoon kennis opdoen over alles in de wereld en over de taal zelf (*volgens A. Biletsky*).

✿ Identificeer de hoofdgedachte van de tekst. Voeg een titel toe aan de tekst.

### 2 Lees het vers. Gebruik de verklarende woorden aan het einde van het leerboek om de betekenis van de woorden *gebaar* en *gezichtsuitdrukkingen te achterhalen*. Lees de verzen over de gebaren. In welke regels wordt er gezegd over gezi

Ooit primitieve mensen

kende geen woord

kon niet uitleggen:

het is een mammoet, het is een koe.

Ze begrijpen elkaar

probeerden elkaar -

wees met een vinger,

knikte.

Als vreemden plotseling  
verscheen uit het bos,

fronste,

greep de speer.



Ontmoet vrienden met de wereld,  
 gewillig glimlachen  
 en oprecht verwonderd,  
 zijn ogen opheffend naar de hemel.

En dan naar de kleinkinderen  
 vertel over dit alles  
 vond toen de taal uit  
 en begon te praten.

*Lesya Voznyuk*



- ❖ Probeer de betekenis van het gedicht zonder woorden over te brengen - alleen gezichtsuitdrukkingen en gebaren. Is het gelukt? Waarom? Trek een conclusie over het belang van de zogenaamde klanktaal in het leven van mensen. Kunnen we zeggen dat klanktaal de beste manier is om
- ❖ ervaring van generatie op generatie door te geven? Bevestig het antwoord met voorbeelden. Noem de gevoelens die worden overgebracht door elk van de emoticons die op de afbeelding
- ❖ worden getoond. Gebruik bij het beantwoorden de help. Kunnen we zeggen dat gevoelens worden overgebracht door gezichtsuitdrukkingen?



### CERTIFICAAT →

Vreugde, verrassing, angst, bewondering, woede.

Een voorwaarde voor het bestaan van een menselijke gemeenschap is een permanente uitwisseling van gedachten, gevoelens,

ervaringen. Het beste communicatiemiddel is **taal**.

Met behulp van taal bereiken mensen wederzijds begrip in het team, verenigen, onderhandelen, organiseren gezamenlijke activiteiten en verbeteren de productie van alles wat nodig is voor het leven.



**3** Lees. Wat is de taak van taal in het leven van mensen die in elke zin wordt vermeld? Vergelijk je conclusies met de tabel op p. 8.

1. Communicatie - is de uitwisseling van informatie, overdracht van gedachten en gevoelens van de ene persoon naar de andere (G. Gayovy). 2. Als er geen taal is,



een persoon heeft gewoon niets om over na te denken (*O. Zabuzhko*). 3. Door taal wordt de witte wereld oprecht en waarheidsgetrouw aan ons geopenbaard (*D. Belous*). 4. Moedertaal - de moeder van eenheid, de staatstaal - de bewaker van de staat (*M. Dauksha*).

TAAL IS VEREIST OM	
COMMUNICEREN	mensen wisselen gedachten en gevoelens uit
VORM GEDACHTEN	gedachten worden alleen gevormd en uitgedrukt met behulp van woorden
KEN DE WERELD	de mens leert de wereld kennen, verwerft kennis over hem
VERENIG MENSEN	mensen verenigen zich in één gemeenschap

#### 4 Herschrijf. Leg uit hoe je de betekenis van elke zin begrijpt.

1. De staatstaal in Oekraïne is de Oekraïense taal (*volgens de grondwet van Oekraïne*).  
 2. Taal is niet alleen een communicatiemiddel, het is een manier van denken. (*S. Krim*). 3. De Oekraïense taal is onze glorie, het is om over na te denken - een gouden frame (*O. Hrybnyuk*).  
 4. Elke burger van Oekraïne moet weten dat zijn thuis Oekraïne is en dat de taal van zijn staat Oekraïens is (*S. Yermolenko*). 5. Taal, als wapen, als vlag, als volkslied behoort tot de hoogste tekens van de staat, tot zijn onsterfelijke symbolen (*V. Kryshchenko*).



- ❖ Noem de staatssymbolen van Oekraïne.
- ❖ Kijk naar de affiche. Waarom wordt de zin over communicatie in de Oekraïense taal gegeven tegen de achtergrond van de staatsvlag en naast het staatselement van Oekraïne? Welke mening heeft de auteur van de poster geuit met een dergelijke regeling?
- ❖ Waarom wordt de staatstaal het hoogste kenmerk van de staat genoemd?
- ❖ Welk document verzekert de rol van de Oekraïense taal in Oekraïne als staatstaal?

#### 5 Lees het vers. Waartoe spoort de auteur de lezers aan? Formuleer de hoofdgedachte van het vers (dus de conclusie die eruit volgt).

Wat zijn we zonder taal? Zonder waterput,  
 Een vruchteloos veld, een bloem zonder bij. Het is  
 een eeuwige en wijze bron,  
 Dit zijn onze vleugels. We zijn adelaars met haar.

Laat de moedertaal bloeien als een viburnum,  
 Wij zijn Oekraïners, we zijn allemaal landgenoten,  
 Eén taal - één natie. Zonder dat zal  
 Oekraïne niet herrijzen,  
 En met haar zijn we voor altijd onsterfelijk!

*Volgens Svetlana Zhuko*



## 6 Herschrijf de zin. Bepaal de rol van spraak in elk van hen.

1. Taal is niet alleen een communicatiemiddel, maar ook een hulpmiddel om de wereld te denken en te kennen (*I. Yushchuk*). 2. Uiterst belangrijke rol van taal - verenigen (*L. Masenko*). 3. Het volk, de staat kan alleen onsterfelijk zijn als ze hun eigen taal hebben (*D. Pavlychko*). 4. Het woord is een straal van wijsheid, het woord is menselijk denken (*Olena Pchilka*). 5. Een goede beheersing van de moedertaal is belangrijk voor het leren, want taal is de basis van denken (*uit Wikipedia*). Wat weet jij over Wikipedia? Raadpleeg de Woordenlijst aan het einde van het leerboek .



- ❖ Bedenk waarom de dichter Dmytro Bilous noemde: "*Waar je ook bent, studeer " spreek de taal van de mensen waar je vandaan komt.*" Ben je het eens met de dichter? Licht je mening toe.



## IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ❖ Wat is de rol van taal in de samenleving?
- ❖ Welke middelen, behalve taal, gebruiken mensen om te communiceren?
- ❖ Waarom kunnen andere communicatiemiddelen (morsecode, drumbeat, verkeersborden, enz.) de klanktaal niet volledig vervangen? Wat is het gewicht van klanktaal?
- ❖ Wat is de betekenis van de staatstaal voor de staatsburgers?
- ❖ Waarom zou elke burger van Oekraïne, ongeacht nationaliteit, de staatstaal perfect moeten spreken?
- ❖ Welke talen, behalve de staat, worden op uw school onderwezen? Wat is de rol van elk van deze talen in het leven van mensen? En in je leven?
- ❖ Leg de betekenis uit van de spreekwoorden: *Wee de tonglozen in een vreemd land. Hij die zoveel talen kent, is zo vaak een man.* Hoe moeten die burgers van Oekraïne, voor wie het niet hun moedertaal is, omgaan met de staatstaal? Bewijs je mening. Wat kan ieder van ons doen voor de ontwikkeling van de Oekraïense taal?
- ❖

## ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

**TAAL EN SPRAAK. SOORTEN SPRAAKACTIVITEIT:****luisteren, lezen, spreken, schrijven****VERSCHILLEN VAN SPRAAKCOMMUNICATIE:****mondeling en schriftelijk, monoloog en dialoog****7 Lees het verhaal. Beantwoord de vragen en voltooi de opdrachten die achter de tekst staan.**

Het meisje Marysya leefde voor zichzelf en ze had niemand: geen ouders, geen familieleden. Het meisje hield ervan om door de bossen te dwalen, met vogels en bomen te praten, naar bloemen en kruiden te kijken.

Een wees ging ooit naar het bos om bessen te halen. In het bos ontmoette ze haar grijsharige grootvader met een strohoed en een gescheurd overhemd. Het bedelaarsmeisje kreeg medelijden met hem en gaf hem de geogste bessen.

En die grootvader was geen bedelaar, maar een tovenaar. Hij bedankte Marisa voor haar gevoeligheid en vroeg het raadsel: welke taal is de beste ter wereld? Het meisje antwoordde dat de beste taal een vogel was. Toen Marysya naar het dorp kwam en iemand iets vroeg, kwam er een vogelgezang uit haar mond. Het meisje was in de war en voor... gemist. Nu

werd Marisa begrepen door nachtegalen, eksters en veelvraten, maar de mensen begrepen het helemaal niet. Het meisje realiseerde zich dat ze het raadsel van haar grootvader verkeerd had geraden. Mensen in het dorp maakten zich zorgen: wat gebeurt er met Marisa? Iedereen hielp haar zoveel ze konden. Als reactie kon het dankbare meisje alleen maar tjlpen papa...

Marysa ging naar het bos en vond een tovenaar. Hij vroeg of ze gelukkig was. Met de stem van een vogel antwoordde het meisje dat ze erg ongelukkig was omdat mensen haar niet begrepen! Marysa fluisterde dat de beste taal de moedertaal is die haar ouders hebben geleerd.

Het meisje ging naar huis. Onderweg zag ik een mooie bloem en vertelde het publiek er hardop over. Er werden menselijke woorden gehoord.

Dus de oude tovenaar leerde het meisje waarden wat je hebt. Nu waardeerde Marysa haar moedertaal, respecteerde ze de mensen die haar steunden. Deze mensen werden haar familieleden (*volgens een volksverhaal*).

- ❖ Wat verloor het meisje nadat ze het raadsel verkeerd had geraden: kennis van de moedertaal of het vermogen om ermee te communiceren, dwz het vermogen om te spreken?

- ❖ Noem de gevoelens die het meisje overweldigden toen ze begon te twitteren in plaats van te praten. Ontdek de betekenis van elk van deze gevoelens in de **Woordenlijst met namen van zintuigen aan het einde van het leerboek.**
- ❖ Overweeg: waarom overweldigden zulke gevoelens het meisje?
- ❖ Zou Marysa, die het vermogen om te spreken verloren heeft, volledig kunnen communiceren? Waarom?

De begrippen **taal** en **spraak** moeten worden onderscheiden. **Taal is een communicatiemiddel (woorden, zinnen, zinnen, teksten, enz.).** Taal zorgt voor communicatie. **Spraak is taal in actie, in werk.** Taal manifesteert zich alleen in spraak. Spreken is onmogelijk zonder talen.



### 8 Lees de spreekwoorden. Kunnen we zeggen dat het bij sommigen alleen om taal gaat, en bij sommigen alleen om spraak? Leg uit.

1. Overweeg elk woord voordat u iemand aanspreekt. 2. Overtuigen is beter met woorden als vuisten. 3. Een oprecht woord en een goede daad verwarmden de ziel en het hart. 4. Spreek en kalmeer de oorlog. 5. Lof voor de waarheid, jaag op leugens.

- ❖ Is het mogelijk om te spreken zonder de taal te kennen? Kan taal zich ontwikkelen zonder afhankelijk te zijn van spraak? Leg uit. Welke spreekwoorden gaan over
- ❖ de invloed van het woord op iemands gevoelens? Welke gevoelens kunnen vriendelijke woorden oproepen? Grove woorden? Gebruik de **woordenlijst met namen aan het einde van het leerboek.**

Spraak heeft twee vormen - **mondeling** en **schriftelijk**.

Wanneer we spreken of luisteren, nemen we onze toevlucht tot de **mondelijke vorm van talen** **wanneer** we schrijven of lezen, **schrijven**.

Spraak is **monoloog** (uitgesproken door één persoon) en **dialogisch** (twee of meer mensen communiceren).

Het proces van spraak wordt spraakactiviteit genoemd .

Spraakactiviteit heeft vier soorten: *luisteren, lezen, spreken* en *schrijven*.

Luisteren moet niet verward worden met luisteren! **Luisteren** is in de eerste plaats de waarneming van alle, dat wil zeggen alle geluiden - muziek, het geluid van regen en wind, vogelgezang, het gebrul van auto's, het geritsel van bladeren en andere. **Luisteren** betreft alleen iemands mondelinge spraak, het is een proces van gelijktijdig luisteren en begrijpen.



**9 Lees.** Naar wat voor soort spraakactiviteit wordt in elk verwezen?  
**zin?**

1. Kunnen luisteren, spreken met een goed antwoord (*Uit de Bijbel*).
2. Ik schrijf om mijn gedachten aan anderen over te brengen (*D. Burstin*).
3. Lezen - de gedachten van een andere persoon begrijpen (*O. Pamuk*).
4. Mensen werken te veel op computers, ze praten te veel in plaats van naar elkaar te luisteren en te horen (*Ray Bradbury*).

- ❖ Welke soorten spraakactiviteiten deed je tijdens het doen van de oefening?
- ❖ Wat voor soort spraakactiviteit is een combinatie van luisteren met gelijktijdig verstaan?
- ❖ Welke soorten spraak gebruik je tijdens het werken op een computer?

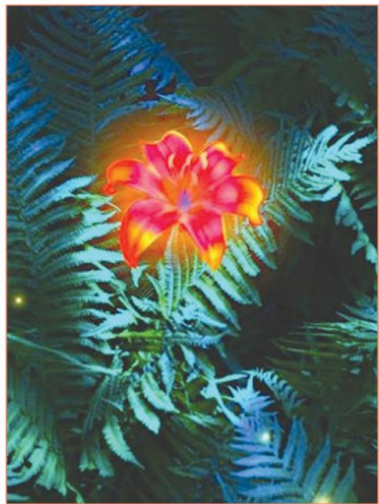
**10 Herschrijven.** Welke van de spreekwoorden kan worden beschouwd als de regels van de vakbond?  
**? Waar bellen ze voor?**

1. Denk eerst na over wat je gaat zeggen.
2. Weeg eerst het woord en zeg het dan.
3. Het is beter te zwijgen dan ruzie te maken.
4. Taal wordt een vijand als de geest eerder spreekt.
5. Het is geen schande om te zwijgen, om niets te zeggen.

- ❖ Hoe begrijp je de uitdrukking *weeg het woord*? In welke gevallen *kan de tong een vijand worden*?
- ❖ Welke vorm van spreken - dialoog of monoloog - gebruikt u vaker in de communicatie met uw familie? In de klas? In de pauze communiceren met klasgenoten? Waarom?

**11 Lees eerst een passage uit een volksverhaal in stilte voor, dan hardop.**

Ivanko kende dit bos goed. Maar deze dag kon hij hem niet herkennen! Alles werd anders. De stammen van de bomen werden enorm. Dikke en stekelige struiken, die hier nooit groeiden, kwamen ergens vandaan. Ze verbrandde haar benen met brandnetels en gestoken onkruid. Het was erg moeilijk voor Ivanko om te gaan. Een moeras verscheen voor hem. Geprobeerd maar goyu - zwaar. Ivanko begon van heuvel naar heuvel te springen en ze leken onder hun voeten weg te rennen. Maar de man ging nog steeds naar de andere kant van het moeras.



Als je kijkt - een hoge varenstruik, dik als een eik. En op een blad aan de onderkant gloeit een bloem - vijf gouden luiers en in het midden van het oog. Dat oog draait en lacht...

De jongen stak zijn hand uit en greep de bloem, die zijn hand als vuur verbrandde, maar hij gooide hem niet weg en hield hem stevig vast. En toen begon de bloem te groeien, scheen helderder, totdat de ogen blind werden. Ivan verborg het meteen onder zijn overhemd. De bloem leunde tegen hem aan, alsof hij in het zeer blauwe hart was ontsproten.

Sindsdien begon Ivanko de taal van alle levende wezens te begrijpen: planten, dieren, vee, vogels, insecten. Ivanko's leven is sindsdien compleet veranderd!

- ❖ Wanneer bloeit volgens de volkslegende een varen? Met welke fantastische eigenschappen zou de kleur van een varen een persoon hebben gegeven?
- ❖ Vertel ons erover. Stel je voor: wat zou er kunnen gebeuren nadat de jongen de taal van alle levende wezens begon te begrijpen? Vertel ons erover. Wat is de betekenis van de woorden "dierentaal" en "plantentaal" in het sprookje?
- ❖ Kan de moderne mens de natuur begrijpen? Op welke manier?
- ❖ Leg de betekenis van het spreekwoord uit: *Leef met de natuur in vriendschap, het zal tot uw dienst zijn*. Welke soorten spraakactiviteiten deed je tijdens het doen van de oefening?
- ❖ Zie de afbeelding bij de tekst. Wat voor soort varenbloem stel je je voor? Teken het of beschrijf het in woorden.



## ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

## Praten

### SAMENSTELLING EN ACTIVERING VAN DIALOOG VOLGENS DE VOORGESTELDE SITUATIE VAN COMMUNICATIE MET BETREKKING TOT DE LEVENSERVARING VAN STUDENTEN EN VERDELERS VAN DIAGIAR

Spraak heeft een **monoloog** of **dialogische** vorm. Een **monoloog** is een uitspraak van één persoon. **Dialoog** is een gesprek tussen twee of meer mensen. Elk van de gesprekspartners afwisselend spreekt, dan luistert.

Zo wordt **spreken** gecombineerd in mondelinge dialogische communicatie en **luisteren (luisteren - begrijpen)**.

De verklaring van elke deelnemer aan de communicatie wordt **een cue genoemd**.



## 12 Lees de glimlach van mensen in stilte. Het is een monoloog of dialoog elke ingezonden tekst?

- Olenko, je bent de laatste tijd veel beter geworden in huiswerk. Waarschijnlijk helpt iemand je?

- Absoluut niet, Galina Petrovna. Het is net twee weken geleden dat internet niet meer werkte.

- Zoon, terwijl je op zomerkamp was, heb ik je zo gemist! Zeg me een warm woord!

- Hoed. - En nog warmer? "Wollen hoed!"

- ❖ Hoeveel mensen nemen deel aan elke dialoog?
- ❖ Wie zijn de gesprekspartners en hoe heb je dit begrepen?
- ❖ Lees glimlachen hardop achter gezichten.



De reeks gedragsnormen, beleefdheidsregels, wordt **etiquette genoemd**. Gedragsregels omvatten het gebruik van reguliere uitdrukkingen, zogenaamde *beleefde woorden*. Anders worden ze labelformules genoemd.

Bepaalde etiquetteformules worden gebruikt bij begroetingen, afscheid, kennissen, verontschuldigen, uitingen van dankbaarheid of felicitaties, uitnodigingen, lofprijzingen, verzoeken.

## 13 Schrijf de gegeven woorden en zinnen in de volgende volgorde: de gebruikte

- voor groeten; zich verontschuldigen;
- tijdens het afscheid; dankbaarheid te uiten.

Hallo. Dank u. Neem me niet kwalijk. Wees gezond! Goedemorgen !  
Dank u zeer. Tot ziens! Zeer dankbaar. Voor alles ! Sorry. Hallo daar!  
Goedemiddag (goedemiddag)! Afscheid! Goedeavond! Ik feliciteer jou! Tot  
snell! Mijn excuses (sorry). Loop gezond. Wees gezond, wees oké!

## 14 Leer de basisregels van communicatie. Leg uit waarom ze moeten worden gevolgd.

### Basisregels voor communicatie

- Wees attent, vriendelijk, aardig, let op de gesprekspartner . Kijk tijdens het gesprek de gesprekspartner in de ogen. Denk goed na over elk van je
- woorden. Wees eerlijk, responsief en eerlijk. Nooit opscheppen. Zorg ervoor dat u de juiste beleefdheden gebruikt.
-

- Luister goed naar de gesprekspartner, onderbreek hem nooit. Respecteer de mening van de gesprekspartner, ook als u het er niet mee eens bent. Praat over wat interessant is voor de gesprekspartner. Laat nooit je slechte humeur zien. Praat niet te hard. Spreek duidelijk, duidelijk, nauwkeurig. Gebruik geen grove woorden.

**15 Stel een dialoog op die tijdens een schoolpauze tussen twee klasgenoten (klasgenoten) zou kunnen plaatsvinden en speel deze na. Gebruik de woorden, woordcombinaties en zinnen in de opmerkingen. Welke van deze zijn labelformules?**



Goedemorgen! (of Goedemorgen!) Hoe gaat het met je? Blij je te zien. Rooster. Help alsjeblieft. Als het niet moeilijk voor je is. Bibliotheek. Werktijd. Lijst met studieboeken. Woordenboeken die nodig zijn voor het werk. Niet iedereen had tijd om te kopen. Oprecht dankbaar. Bedankt. Alsjeblieft. Bedankt. Blij om te helpen.

Onze spraak wordt beïnvloed door de omstandigheden waaronder communicatie plaatsvindt (dergelijke omstandigheden worden **communicatiesituaties genoemd**). We moeten leren navigeren in deze omstandigheden.

Allereerst moet u weten of de omstandigheden waarin u communiceert formeel of informeel zijn; wie is de *ontvanger* van uw toespraak. Bepaal vervolgens het *doel* van communicatie, dus wat je wilt: iets communiceren, iets ontdekken, iets aanmoedigen. Het is noodzakelijk om *het onderwerp* (waar je het over hebt) en *het hoofdidee* van het toekomstige gesprek te identificeren (welke conclusies zullen hieruit volgen).



**16 Bedenk en zeg: in formele of informele omstandigheden zal er gecommuniceerd worden en wie mag de geadresseerde zijn van uw toespraak als u komt:**

- naar het postkantoor, de kliniek, het museum, de bibliotheek, de bioscoop, de sportschool, de winkel;
- op bezoek bij oma, zus op verjaardag, klasgenoot om samen lessen te volgen, burens op vakantie met het gezin.



**17** Als je je voorstelt dat je naar de schoolbibliotheek bent gekomen, oriënteer je dan op de communicatievoorwaarden. Denk hierbij aan het volgende:

- kan de communicatiesituatie als formeel of informeel worden beschouwd?
- wie is de geadresseerde van uw toespraak?
- wat is het onderwerp van communicatie (waar ga je het over hebben)?
- wat is de hoofdgedachte van je stelling (welke conclusies moet je gesprekspartner trekken)?

**18** Denk aan een dialoog tussen een student en een bibliothecaris. Bereid je voor om deze dialoog met een klasgenoot te spelen. Volg de basisregels van communicatie.

### ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

TEKST EN ZIJN TEKENS. ONDERWERP EN HOOFDGEDACHTEN VAN DE TEKST. VERDELING VAN DE TEKST IN MICROTemen EN PARAGRAAF

**19** Lees de vermeldingen in de twee kolommen. Welke van de items is de tekst? Op welke gronden heb je dit bepaald?

- ❖ Vormen meerdere zinnen altijd een tekst? Waarom?
- ❖ Wat is er nodig om tekst te maken?
- ❖ Waarom wordt de tekst een *coherent statement* genoemd? Raadpleeg de onderstaande regel.

Oktober loopt langs de rand en jaagt de vogels het bos uit. De herfst in Oekraïne was relatief lang en lang. De oude namen van oktober zijn "somber", "winterbijnaam". 14 oktober is het feest van de voorbede. Elk seizoen wordt gekenmerkt door bepaalde licht- en temperaturomstandigheden. September ruikt naar appels en oktober ruikt naar kool.

Autumn ging oktober op bezoek, maar bleef niet thuis: hij gaat overal met een kwast heen. Dan zal hij de viburnumbessen kleuren, dan zal hij bladgoud toevoegen. Wat de herfst niet heeft uitgevonden - en regen, en buien, en wind gestuurd, en vorst in de winter geleend - de zoon breekt niet met tekenen! Onverschillig voor al het andere! Maar de schoonheid is overal! (Naar V. Nagornyak)

### Een tekst is een groep zinnen verenigd door inhoud

en grammaticaal.

De semantische eenheid van de tekst wordt verzekerd door de aanwezigheid van het **thema** en

**hoofdidee.**

Het onderwerp van de tekst is de inhoud, waar (of over wie) het over gaat.

**Het hoofdidee van de tekst** is waarvoor hij is gemaakt (wat hij leert, waar hij om vraagt, waar hij voor waarschuwt).

**De titel van de tekst** geeft kort het thema of de hoofdgedachte weer.

**Grammaticaal** zijn de zinnen in de tekst als volgt gerelateerd:

- zinnen zijn in een bepaalde volgorde gerangschikt;
- zinnen zijn gecombineerde

intonatie. De tekst heeft de volgende opbouw: **begin (begin)**, **hoofddeel** en **einde**.

**Het begin** bereidt voor op de perceptie van wat er in de tekst zal worden gezegd. **Het grootste deel** onthult de inhoud van de tekst (het thema). **Het**

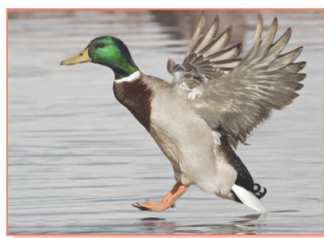
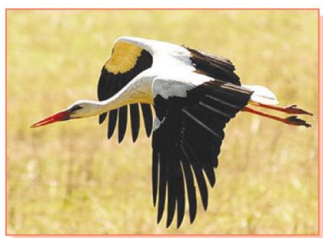
**einde** is het einde van de tekst, een soort resultaat van alles

uitgedrukt.

## 20 Schrijf de zinnen in een zodanige volgorde dat ze vormen tekst.

Ze vliegen in een draaikolk. In de winter verdwijnen insecten, groene stengels van planten drogen op. In de herfst worden de meeste van onze vogels bemesters. Sneeuwbanken brengen heerlijke zaden. Vogels wijken nooit van hun route af. De vluchten zijn al duizenden jaren aan de gang, dus elke vogel reist zijn eigen weg. Vogels verlaten ons omdat ze bang zijn voor honger. Velen van hen zouden de winterkou rustig overleven, maar ze hebben niets te eten.

- ❖ Lees de samengestelde tekst. Kies er een titel voor. Wat brengt de gekozen titel over: het thema van de tekst of de hoofdgedachte?
- ❖ Noem de vogels die in de herfst in de vortex vliegen. Schrijf er een tekst over in 4-5 zinnen (mondeling).



### OPMERKING ↴

#### Hoe te bepalen of een statement tekst is

Als u wilt weten of een verklaring tekst is, kunt u het volgende overwegen:

- of alle zinnen van de stelling inhoudelijk gerelateerd zijn (één onderwerp);
- of er een hoofdgedachte in de stelling staat;
- of de zinnen in een bepaalde volgorde zijn gerangschikt (als de volgorde van de zinnen wordt verbroken, verliest de verklaring aan betekenis).

De auteur onthult het onderwerp van de tekst geleidelijk, hij gaat van het ene deel van het onderwerp naar het andere. **Een deel van het algemene thema van de tekst heet microthema.** Afhankelijk van de complexiteit en het volume van de tekst kunnen er meer of minder van dergelijke microthema's zijn.

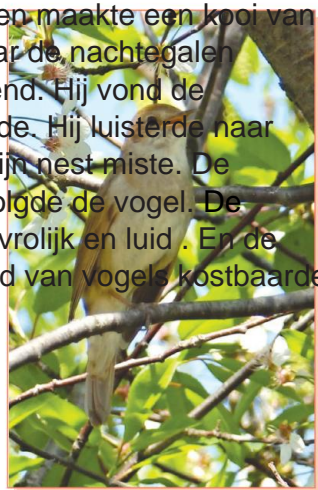
Het microthema wordt onthuld door verschillende zinnen van de tekst. **Het deel van de tekst dat door één microthema is verenigd, wordt een alinea genoemd.** Elke alinea wordt op een nieuwe regel geschreven.

Tussen de zinnen in een alinea bevindt zich altijd een zin, de belangrijkste voor de inhoud van de bundel. Het is deze zin die het kernidee overbrengt en de zogenaamde **slutelwoorden** bevat (**de belangrijkste om de betekenis te begrijpen**). Het is in deze zin dat het **microthema** van de tekst (een deel van het algemene thema) wordt geformuleerd, dat in de paragraaf wordt onthuld.

**Een tekstplan maken** betekent microthema's in de tekst definiëren, helder en bondig formuleren. **Microthema's van de tekst** zijn de punten van zijn plan.

**21 Lees de tekst, bepaal het onderwerp. Kies een titel die het thema van de tekst overbrengt. Identificeer en formuleer microthema's van de tekst (punten van het plan). Schrijf het plan op.** Een man

ving een nachtegaal, nam hem mee naar huis en maakte een kooi van zilver. Elke dag kwam hij de kooi bewonderen en naar de nachtegale luisteren. En de arme vogel piepte alleen maar klagend. Hij vond de echtgenoot van een wijze die de taal van vogels kende. Hij luisterde naar het gekreun van de nachtegaal en zei dat de vogel zijn nest miste. De eigenaar liet de nachtegaal los. En hijzelf te paard volgde de vogel. De nachtegaal reikte naar zijn nest in de boom en zong vrolijk en luid. En de man realiseerde zich dat zelfs de wil en het vaderland van vogels kostbaarder zijn dan wat dan ook in de wereld (*Volkskunst*).



- ❖ Herschrijf de tekst en verdeel deze in alinea's. Schrijf voor de tekst titel.
- ❖ Heeft je plan je geholpen om de tekst in alinea's te verdelen? Op welke manier?
- ❖ Bepaal op elk punt in uw plan de belangrijkste inhoud, dat wil zeggen de trefwoorden.

**22 Schrijf een mondelinge tekst (4-5 zinnen) over hoe, waar en met wie je je zomervakantie hebt doorgebracht. Kies een titel voor de gemaakte tekst.**

# ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ. ТЕКСТ. РЕЧЕННЯ. СЛОВО

## ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ:

- ✿ що таке текст і що називається реченням;
- ✿ види речень за метою висловлення;
- ✿ однорідні члени речення;
- ✿ прості і складні речення;
- ✿ лексичне значення слова;
- ✿ частини мови

## ЧОГО ТРЕБА НАВЧАТИСЯ:

- ✿ правильно інтонувати речення;
- ✿ складати план тексту, добирати заголовок;
- ✿ ставити в реченнях розділові знаки;
- ✿ визначати частини мови

## ЩО ТРЕБА ЗАПАМ'ЯТАТИ:

- ✿ основні правила спілкування

## НАД ЧИМ ВАРТО ЗАМИСЛИТИСЯ:

- ✿ Слово чемне кожному приємне.

*Народна мудрість*

## § 2. MONDELINGE EN SCHRIFTELIJKE UITDRUKKINGEN, TEKST. INTONATIE VAN ZINNEN ANDERS VOOR HET DOEL VAN UITDRUKKING. SCHEIDERS AAN HET EINDE VAN EEN ZIN

### 23 Beantwoord de vragen.

- Noem de mensen met wie u dagelijks contact hebt. Waar praat je het vaakst over?
- Hoe vaak praat u aan de telefoon? Wie begint telefoongesprekken? Waar hebben ze het over?
- Wanneer heeft u voor het laatst een aan u gerichte brief of nota ontvangen en gelezen? Was hun inhoud interessant? Bruikbaar? Wat precies?
- Leg het verschil uit tussen face-to-face of telefonische communicatie en correspondentie, dwz schriftelijke communicatie. Wat zijn de voordelen van elk? Wat zijn de nadelen?



**Al het menselijk leven wordt besteed aan communicatie.** Je communiceert dagelijks met je ouders, andere familieleden, leraren en vrienden, meestal mondeling en minder vaak schriftelijk. Alles wat met middelen wordt gezegd, gehoord, gelezen of opgenomen talen (woorden, zinnen, teksten) zijn **uitdrukkingen**.

Op weg naar school hoor je de vriendelijke woorden van je moeder: "Een fijne dag verder! Goede cijfers voor jou!" Als antwoord zeg je: "Dank je! Ik zal het proberen!" Dit is mondelinge communicatie. De woorden en zinnen die u hoort en zegt, zijn **mondeling verklaringen**.

Er hangt een poster boven de schooldeur met de woorden "Welkom!" Met deze woorden begroeten leerkrachten en leerlingen iedereen die de school nadert. Dit is schriftelijke communicatie. Woorden en zinnen die door u en anderen zijn geschreven en gelezen, worden **geschreven uitspraak**.

### 24 Lees de spreekwoorden. Welke daarvan zijn mondelinge verklaringen? Welke gaan over schrijven? Waarin - over beide tegelijk?

1. Het is goed om te leven voor degenen die goed kunnen spreken.
2. Wie veel leest, weet het meest.
3. Voor goed schrijven prijzen we niet de pen, maar de schrijver.
4. Zeg nooit: "Ik kan het niet", maar zeg altijd: "Ik zal het leren."
5. Waar ik de geest niet bereik, zal ik in het boek vinden.

- ❖ Leg de betekenis van het eerste spreekwoord uit. Wat betekent het *om goed te praten*?
- ❖ Waarom heeft degene die veel leest de meeste kennis? Kan het lezen van een boek worden beschouwd als communicatie met de auteur?

- ❖ Is een spreekwoord een uitspraak? Waarom zijn spreekwoorden zo lang alleen mondeling doorgegeven van generatie op generatie?
- ❖ Waarom zijn spreekwoorden nog steeds populair vandaag?

### 25 Lees. Is de verklaring gelezen een tekst? Waarom ben je zo denk je

Heb je ooit gehoord: "Geletterdheid is tegenwoordig niet nodig! Je leert de regels van de taal - een verspilling van moeite en verspilde tijd!"

In feite, waarom leren om competent te schrijven?

Allereerst is geletterd schrijven respect voor de persoon met wie je communiceert. Ten tweede maken fouten communicatie moeilijk - ze leiden af van de inhoud en kunnen deze vervormen.

En nog een. Denk je niet dat iemand die niet bekwaam kan leren schrijven lui is? Ze kan zich niet inspannen, ze kan of wil niet verbeteren (*volgens O. Gorchynska*).

- ❖ Welke uitspraak wordt *een tekst genoemd*?
- ❖ Voeg een titel toe aan de tekst die de inhoud ervan weergeeft, dwz het onderwerp. Waar
- ❖ roept de tekst op? Formuleer zijn hoofdidee. Ben je het eens met de auteur van de tekst?
- ❖ Leg uit waarom.

### 26 Herschrijven, zinnen van elkaar scheiden met leestekens en hoofdletters. Lees de geschreven zinnen en spreek ze correct uit. Het leek hem dat mensen vaker het uitroepteken gebruiken waarom ze

elkaar minder vragen waarom ze liever schreeuwen en schreeuwen. Ik was ervan overtuigd dat mensen nodig hebben hoe leuk het is om nuttig te zijn



- ❖ Waarom pauzeren tussen zinnen tijdens het lezen?
- ❖ Welk leesteken geeft de intonatie van elke zin aan?
- ❖ Geef tussen de opgenomen zinnen verhalend en vragend aan.

### 27 Lees, intonatie van de zin correct. Identificeer verhalende, vragende en motiverende zinnen. Leg de interpunctie aan het einde van zinnen uit.

1. Mijn mensen zijn! Mijn mensen zullen dat altijd zijn! (*V. Simonenko*). 2. Wie zijn die mensen? Al mijn familieleden! (*A. Malishko*). 3. Ik kijk om me heen. Waar zijn de bergen?

Ik wil de beloofde bergen zien! (*M. Kotsyubynsky*). 4. En waar kwamen deze sneeuw witte wolken vandaan? Uit welke heldere landen kwamen deze meeuwen? (*Alexander Oles*). 5. Trap niet in de oren! (*S. Verkocht*). 6. Ik zal de hondsdoores en het lied aan niemand geven (*M. Rylsky*).

- ❖ Welke delen van een zin worden *homogeen genoemd*? Identificeer homogene leden in de laatste zin.

### 28 Lees, intoneer zinnen volgens interpunctie. Herschrijf, identificeer homogene leden van de zin.

1. Een goed woord is beter dan honing en suiker. 2. Waarheid zinkt niet in water, brandt niet in het vuur. 3. Het werk zelf zal vertellen, laten zien, bewijzen. 4. Rijkdom zit niet in eigendom, maar in waardigheid. 5. Diligence, koppigheid en hard werken geven overvloed. 6. Het boek wordt niet met de ogen gelezen, maar met de geest. 7. Een oprecht woord, een goede daad verwarmde ziel en hart (*Volkskunst*).



- ❖ Leg het gebruik van leestekens in zinnen uit. Leg de betekenis van het eerste spreekwoord uit. Gebruik homogene clausules in je antwoord.

### 29 Herschrijf de zelfstandige naamwoorden tussen haakjes in de vorm van uitroeptekens e geval.

1. Breng me (paard) naar mijn huis (*Folk Art*). 2. Wees niet verward, (zoon), onderweg! (*I. Kalenichenko*). 3. Zing voor mij, (moeder), zing (*P. Bilivoda*). 4. Wat is uw naam (landgenoot)? (*Grigor Tyutyunnik*). 5. En ik ben niets vergeten (vriend) (*M. Lukiv*).

- ❖ Wat is de rol van het adres in spraak? Wie belt het beroep?
- ❖ Leg interpunctie in geschreven zinnen uit.
- ❖ Identificeer vragende en motiverende zinnen. Waarom wordt in dergelijke zinnen het vaakst beroep gebruikt?
- ❖ Maak zinnen waarin de woorden *vriend, vriend, klasgenoten* (mondeling) zouden worden aangesproken.



### 30 Herschrijf en plaats de ontbrekende leestekens.

1. De vroege zon ging onder in de parelachtige dauw gewassen (*I. Franko*). 2. De rivierblauwe zucht lacht (*M. Rylsky*). 3. Krullende nevels drijven boven de grond (*V. Saussure*). 4. Bedek de lucht niet met mist! (*T. Masenko*). 5. Haal de zon uit ons veld! (*Volkskunst*). 6. Vlieg de vogel de heldere lucht in! (*G. Gordasevich*).

- ❖ Benadruk homogene delen van een zin.
- ❖ Definieer in de zinnen van het adres.



**31** Stel en schrijf de tekst 'Hoe stel ik me een echte vriend voor'. Gebruik de gegeven spreekwoorden in de tekst en plaats de ontbrekende leestekens erin.

- Vriendschap zoekt oprechtheid, geen winst.
  - De tweede wordt gevonden in geluk en getest in
  - problemen. Je kunt geen vriend of boswachter zijn.
- ❖ Welke van de woorden die in spreekwoorden worden gebruikt, noemen gevoelens? Ontdek de betekenis van deze woorden in de **Woordenlijst met namen aan het einde van het leerboek**.

### § 3. LEXISCHE BETEKENIS VAN HET WOORD.

#### WOORD ALS ONDERDEEL VAN TOESPRAAK

**32** Maak en schrijf een zin, plaats de gegeven woorden in vereiste volgorde.

- Het leven is onmogelijk voor te stellen zonder een
- boek. Pages, haar, kennis, van, wij, krijgen. Geeft
- ons namelijk vreugde, ontdekkingen. Wetenschap,
- uitgevonden, modern, vorm, nieuw, boeken. Boek, gemaakt,
- dat, in, vorm, digitaal, elektronisch,

wordt genoemd.

- ❖ Trek een conclusie: wat is het "bouw materiaal" voor zinnen.
- ❖ Gebruik je e-books? Zo niet, zou je dat willen? Wat zijn de voordelen van een e-book ten opzichte van "papier"? Wat denk je dat ze zal verliezen?



**33** Maak een zin van de gegeven woorden en zet ze in de juiste vorm (sommige woorden kunnen worden weggelaten).

1. Verantwoordelijk, wees, woord, voor, elk, zijn. 2. Om iemand serieus te zijn, is het nodig, met, het is mogelijk, grappen te maken, en, het is noodzakelijk, en nog een, met. 3. Gevoelens, mensen, begrijpen, leren, nodig hebben en, rekening houdend met, communicatie, wanneer.

- ❖ Waarom is het nodig om elk woord in een bepaalde grammaticale vorm te plaatsen zodat woorden een zin kunnen vormen? Trek een conclusie: hoe de woorden in de zin met elkaar in verband staan.
- ❖ Waarom moet bij het communiceren rekening worden gehouden met de gevoelens van de gesprekspartner, zijn ervaringen, stemming?





Zinnen bestaan uit woorden. De

woorden in de zin zijn **grammaticaal verbonden**:

- met behulp van eindes: *Vogel vrolijk fluitend*;
- of uitgangen en voorzetsels: *bezeten en vogels op kerstbomen en*.

**34** Vul de gegeven zinnen aan met de woorden die uit de verwijzing zijn geselecteerd, en zet ze in de juiste grammaticale vorm. Schrijf de gevormde zinnen op.

- De oprechte ziel van het Oekraïense volk werd volledig onthuld in ....
- Lied... naast een persoon er doorheen In de liedjes ....
- Oekraïners ... hun .... Een goed lied verrijkt...
- gevoelens, verheft en versterkt....

**CERTIFICAAT** ↘

**Leven. Liedje. Gaan. Nadrukkelijk. Mooier. Ons. Hoop, droom, hoop. Waardigheid.**

**35** Lees. Ontdek de betekenis van de gemarkeerde woorden aan het einde **leerboek verklarend woordenboek.**

De geschiedenis van ons volk is *heroïsch*. Hij ging door zware beproevingen, leefde hard en deed mee. Maar hij bouwde, schiep, dacht, vocht, verdedigde, bouwde *forten* en steden, ploegde velden. Tegenwoordig is het een van de meest talrijke landen in Europa geworden.

Onze mensen hebben een verbazingwekkende wereld van liedjes, sprookjes, verhalen en legendes gecreëerd en creëren die nog steeds. Hij baarde jou, je ouders, grootouders en overgrootouders. Respecteer zijn taal, geschiedenis, *cultuur (volgens V. Shevchuk)*.

❁ Identificeer homogene leden in zinnen. Leg de interpunctie in deze zinnen uit.



Om succesvol te communiceren heb je nodig:

- kies de meest geschikte woorden om gedachten uit te drukken, goede roos met de lexicale betekenis van elk;
  - om woorden in een zin te combineren, zet u ze in de juiste grammaticale vorm.
- Elke spreker heeft het vermogen nodig om uit woorden een zin te vormen . Daarom is het noodzakelijk om onderscheid te maken tussen **woordsoorten** en te weten welke ervan veranderen en hoe .

ONAFHANKELIJKE DELEN VAN DE TAAL			
Een deel talen	Wat betekent	Welke vragen voldoet aan	Hoe veranderen
Zelfstandig naamwoord	onderwerp	WHO? wat?	op nummer en gevallen
<b>Bijvoeglijk naamwoord</b> van het onderwerp		die? welke welke die? wiens? wiens? wiens? wiens?	op geslacht, getallen, gevallen
<b>Het voornaamwoord</b> geeft een persoon of object aan zonder ze te noemen		WHO? wat?	per geval
<b>Cijfer</b> nummer of de volgorde van objecten bij het tellen		Hoeveel? welke welke die? WHO?	door gevallen, geslachten en nummers
Wat doet het <b>actiewerkwoord</b> ?		dat maakte? wat zal hij doen	urenlang nummers, personen en genera
<b>Bijwoord</b> van teken van actie		hoe? waar? Wanneer? waar? waar? waarom?	wij veranderen niet

### 36 Lees de gegeven woorden in de volgende volgorde:

- zelfstandige naamwoorden,
- bijvoeglijke
- naamwoorden, voornaamwoorden,
- cijfers,
- werkwoorden
- bijwoorden.

#### Gebruik onderstaande tabel.

Lees, eerst, wij, dag, school, zoeken, cijfer, klas, vandaag, vakantie, leerboek, eerste, student, vijfde, vrolijk, tuin, attent, twaalf, zij, studeren, dertig, jij, dag, ijverig, herfst, werk, ochtend, school, jij, dop

maga.

- ❖ Vertel ons over je eerste schooldag dit schooljaar. Gebruik de zelfstandige naamwoorden in de oefening en zet ze in de juiste vorm. Maak mondeling twee zinnen met de cijfers uit de oefening
- ❖
- ❖ Waarom worden de woordsoorten in de tabel onafhankelijk genoemd?



### 37 Herschrijf de zelfstandige naamwoorden tussen haakjes in de juiste vorm

ki. Wat verandert er in zelfstandige naamwoorden?

1. De grote septemberstilte staat boven (de aarde) (*M. Stelmakh*). 2. De herfsthemel ziet er *eindeloos* droevig uit in (rivier) (*P. Perebyinis*). 3. En boterbloemen bruine kikkervisjes van (regen) in schaakspel

in (gras) (*L. Kostenko*). 4. Zo onverwachts deze herfst over (steppe) gerookt (*B. Oliynyk*). 5. *De herfst is gestopt* op een (veranda) *hoog, esdoorn* (veer) schrijft (lied) een nieuwe (*N. Matyukh*).

- ❖ Hoeveel gevallen zijn er? Noem ze.
- ❖ Bepaal de naamval en het aantal van alle zelfstandige naamwoorden die in zinnen
- ❖ worden gebruikt. Hoe versta je de uitdrukking dat *de lucht naar de rivier kijkt* en *de herfst rookt*?
- ❖ Kunnen paddenstoelen echt schaken met regen? Hoe stel je je zo'n foto voor? Teken het in woorden. Leg de spelling van de gemarkeerde woorden uit.
- ❖



**38** Zet zelfstandige naamwoorden in de vorm van de enkelvoud instrumentale naamval en schrijf ze op. Markeer het einde met een kader.

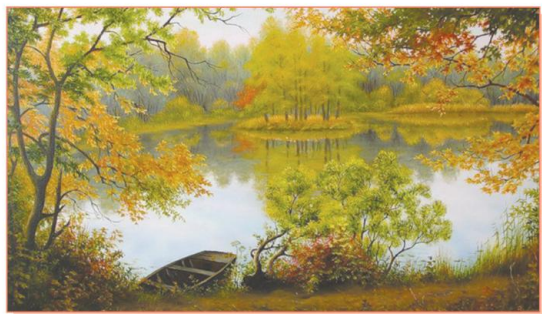
STEEKPROEF ↴

Пісня — ніччю

Oekraïne, land, lot, zus, verbrand, ziel, brood, broer, vader, veld, hart, herfst, eer, macht, moeder, bloed, geweten.

- ❖ Specificeer zelfstandige naamwoorden - de namen van wezens. Hoe onderscheid je ze?

**39** Zie herfstlandschappen. Kies een naam voor elk van hen, bestaande uit een zelfstandig naamwoord en een bijvoeglijk naamwoord.



- ❖ Noem de gevoelens die bij u de contemplatie van de schoonheid van de natuur oproepen. Gebruik de informatie aan het einde van het leerboek om uw antwoord voor te bereiden. **Woordenlijst met namen van gevoelens.**

**40** Herschrijven. Zet de juiste vorm tussen haakjes wanneer burgemeesters.

1. We houden allemaal van (zang) en (sonore) (Oekraïense) taal (*P. Tychna*). 2. In taal - charmes (maagdenpalm), zelfs glanzende kleuren (vrolijk) (*D. Belous*). 3. Thuisland, moeder, taal - drie (genezing),

(eeuwige) woorden (*M. Singaivsky*). 4. Taal (slecht) bestaat niet in de wereld. Er zijn alleen (slechte) talen (*A. Bortnyak*).

**41** Lees. Noem de bijvoeglijke naamwoorden samen met de zelfstandige naamwoorden waarmee ze inhoudelijk verwant zijn. Bepaal het geslacht, aantal en naamvallen van zelfstandige naamwoorden en bijvoeglijke naamwoorden.

1. Mijn moeder borduurde mijn shirt met rode en zwarte draden (*D. Pavlychko*). 2. Moeder geborduurde handdoeken met gouden en blauwe draden (*E. Zozulyak*). 3. Ik typ gekleurde kralen op de naald. Blauw is de ziel, kersenkruis is de kleur van liefde (*O. Kozhemyak*).



- ❖ Welke kleuren zijn traditioneel voor Oekraïens borduurwerk? Wat betekent rood? Gebruik bijvoeglijke naamwoorden in je antwoord. Wat vinden Oekraïners van
- ❖ geborduurde overhemden en geborduurde handdoeken? Vertel ons erover.

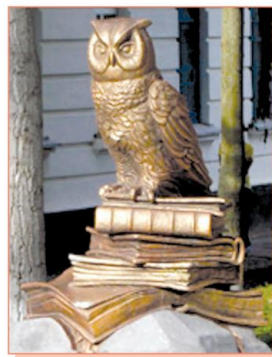


PERSONEN VAN VOORNAAMWOORDEN		
Persoon	Enkelvoud	Meervoud
I	<i>і</i>	<i>вiй</i>
II	<i>у</i>	<i>у</i>
III	<i>хiй зiй хет</i>	<i>зiй</i>

**42** Herschrijf de spreekwoorden en zet de persoonlijke voornaamwoorden tussen haakjes in de juiste vorm. Bepaal de naamvallen en het aantal persoonlijke voornaamwoorden, markeer ze tussen haakjes. Gebruik de tafel.

1. Zoals wij tot mensen, zo mensen tot (wij). 2. Leef voor mensen, mensen zullen leven voor (jij). 3. We zijn als een vis met water. 4. Wat mensen doen, doen wij. 5. Het boek is je vriend, zonder (het), als zonder handen. 6. Een boek is nuttig wanneer (het) wordt gelezen. 7. Klim tussen de kraaien en kwaak dan samen met (zij).

- ❖ Bekijk het monument voor boeken en wetenschap, opgericht in Poltava. Waarom portretteert hij een uil? Gebruik voornaamwoorden in het verhaal.



**43 Lees de glimlach van mensen op hun gezicht. Stel vragen aan de gemarkeerde woorden. Bepaal welke woordsoorten ze zijn.**

De zoon zegt tegen zijn vader:

" *Papa* , *Ivas* heeft *achtentwintig* tanden en ik heb er maar *tweeëntwintig!*"

De vader, die het boek leest , antwoordt:

- Oh, kinderen, rust! Deel jezelf!

De jongens in het museum naderen de mummie :

- Wat hieronder staat geschreven:

"*tweehonderdvijfenzestig* jaar voor Christus. is."? De eerste vraagt. - Blijkbaar is dit het nummer van de auto die deze man heeft verplaatst, - legt de tweede uit.

**44 Bekijk de tabel. Kies zelf een paar voorbeelden cijfers voor beide kolommen.**

NUMERIEK	
Betekent het aantal items en beantwoord de vraag <i>hoeveel?</i>	Geef de volgorde van objecten aan bij het tellen en beantwoord vragen <i>welke welke welke? WHO?</i>
vier	vierde, vierde, vierde, vierde
tien	tiende, tiende, tiende, tiende
twaalf	twaalfde, twaalfde, twaalfde, twaalfde
honderd	honderdste, honderdste, honderdste, honderdste

**45 Herschrijven, getallen vervangen door woorden. Geef de cijfers in de zinnen aan, stel elk een vraag.**

1. Oekraïne staat qua oppervlakte op de 40e plaats in de wereld. In het westen hebben 5 landen gemeenschappelijke staatsgrenzen met Oekraïne (*uit de kalender*). 2. De grootste rivier in Oekraïne is de Dnjepr. Van de totale lengte van meer dan 2000 km is Oekraïne goed voor 900 km (*uit Wikipedia*).



- ❖ Verzamel informatie over het gebied en de bevolking van uw stad (dorp). Schrijf de getallen in woorden. Schrijf de stelling "Mijn kleine ouder in cijfers" (mondeling).

**46** Lees. Identificeer de werkwoorden, stel elk een vraag. Specificeer werkwoorden van verleden, tegenwoordige en toekomstige tijden.

1. We hebben *gewoond*, wonen en zullen in het centrum van Europa wonen (*V. Mordan*). 2. Dat lied zal de wereld rondvliegen (*Lesya Ukrainka*). 3. Kraanvogels vlogen over het bos, namen gezamenlijk afscheid van familieleden (*M. Prygara*). 4. Zullen de bomen zich herinneren dat ik er *onderdoor liep*? (*M. Samylenko*). 5. De mensen zullen hun verleden nooit vergeten. We zijn geweest, we zijn onder de hemel en we zullen doorgaan (*B. Kolodiy*).

❖ Bepaal het aantal en de identiteit van de geselecteerde persoonlijke werkwoorden.

**Let op!** Schrijf in werkwoorden op **-t, -tsya** een teken van verzachting: *schrijven, schrijven*.



**Schrijf geen verzachtend teken** in werkwoorden op **-j, -jyĵ**: *schrijf, je gaat je aanmelden*.

**47** Herschrijf de raadsels, raad ze. Plaats waar nodig een verzachtingsmarkering in plaats van stippen.

1. Twee zussen worden groen in de herfst ... dan wordt de ene rood en de andere zwart. 2. Ze vragen me .. en wachten .., en als ik kom - ren weg ... 3. Volgt je, ren weg - je zult niet weglopen ..., inhalen - je zult niet inhalen ... 4. Hij staat, zwaait, schudt zijn hoofd en als je hem aanraakt, zucht hij. 5. Kracht van een zwerm kuikens op de hielen.. draden. Als je ze herkent ..., speel je de melodie ...

**CERTIFICAAT** ↘

Regenen. Bessen en zwarte bes. Distel. Schaduw. Muziek.

In de persoonlijke uitgangen van werkwoorden in de tegenwoordige en toekomstige tijd **schrijf de letters e, j, j, j**. Om erachter te komen welke letter je moet schrijven, moet je een werkwoord zetten in de vorm van de derde persoon meervoud.



Eindigend in de vorm van de 3e persoon meervoud	We schrijven in persoonlijke uitgangen
-ut, -yut <i>schrijven, weten</i>	e, is <i>je schrijft, weet je</i>
-jyĵ, -jyĵ <i>rennen, staan</i>	en en <i>je rent, je staat</i>

**48** Herschrijf en plaats de ontbrekende letters in plaats van punten.

1. De slag is vergeten en het woord wordt herinnerd. 2. Een wond geneest, een kwaad woord - nooit. 3. Wat je met je tong zegt, kun je niet verslaan met een knijper. 4. Grommen vervelend..sh, bijvoorbeeld nach..sh. 5. De boze tong wordt niet gemeten door arshin..sh. 6. Als je moet liegen, is het beter om te zwijgen. 7. Spreek minder, hoor meer (*Volkskunst*).

- ✿ Leg het gebruik en niet-gebruik van verzachtende werkwoorden uit.
- ✿ Wat zijn de spreekwoorden over communicatie? Leg hun betekenis uit.

**49** Herschrijf, verwijder het risico. Leg de spelling uit van werkwoorden met *nee*.

1. Zucht niet, maar werk, verspil geen tijd! (*B. Grinchenko*). 2. *Wees niet* goed. Niet / deed in verdriet (*T. Severnyuk*). 3. Val niet in het net van leugens (*V. Cherepkov*). 4. Ik laat/laat geen vreselijke onverschilligheid inroeien in de tedere ziel (*S. Kelar*). Ontdek de betekenis van het

- ✿ gemarkeerde woord in de Woordenlijst aan het einde van het leerboek .

### ONTWIKKELING VAN SPRAAK Lezen Spreken •

SOORTEN TOESPRAAK. KENMERKEN VAN DE STRUCTUUR VAN HET

VERHAAL. MONDELINGE VERTALING VAN EEN TEKST VAN VERHAALENDE AARD

**50** Bekijk de tabel Spraaktypen op de omslag van het leerboek. Kunnen we zeggen dat sommige soorten spraak vaker voorkomen in communicatie dan andere? Leg uit.

**Een verhaal is een uitspraak die verwijst naar de opeenvolgende handelingen van een persoon of object of naar gebeurtenissen die in een bepaalde volgorde hebben plaatsgevonden (zijn of zullen plaatsvinden). Het verhaal kan worden gevraagd *wat er is gebeurd?***

**51** Lees. Welke van de vragen die in de "wolken" worden gesteld, kunnen aan de tekst als geheel worden gesteld?

Gritsyk lag op de kust en keek naar het oppervlak van de Dnjepr. Plotseling zag hij dat er iets naar het eiland dreef. Alleen het hoofd was boven het water te zien . 'Otter, of wat?' - flitste door mijn hoofd. Het was echter geen otter. Toen de kop dichterbij zwom, realiseerde Hrytskyk zich dat het een hond was. In een oogwenk kwam het dier uit het water. Gritsyk zwol op. Boven hem stond een enorme wolf. De lucht brak Hrytskyks schreeuw: "Opslaan!"

De Kozakken hadden al haast naar de kust. Schweik rende vooruit en rukte zijn zwaard uit de schede. Gritsyk was ervan overtuigd dat hij het woeste beest onmiddellijk zou aanvallen. Echter, Schweik, die goed keek, stak zijn zwaard in de vagina en spreidde toen zijn armen alsof hij zijn beste vriend wilde ontmoeten. - Maagdenpalm! zei hij tegen de wolf. "Mijn broertje!"

En het enorme roofdier gedroeg zich als een puppy. Hij nestelde zich tegen de verkenners en wierp zich op de borst van de Zwitserse man. En als geen puppy, maar een zwaar beest, bleef Schweik nauwelijks op de been.

Toen begon Schweik klis te kiezen uit wolvenbont. Een van de lopen, die bij het rechteroor van de wolf verdwaald was, verstopte hij stiekem in zijn zak. Even later, bij de haard, haalde de Kozak een klisbol met tonnen tevoorschijn en haalde er een dunne strook linnen uit. Toen pakte hij het uit en ging naar een zakarlyuchki kijken. Toen gooide hij de strip in de haard (volgens V. Rutkivsky).

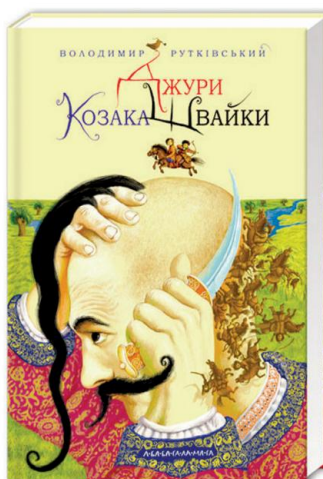
- ❖ Definieer werkwoorden in de tekst. Kunnen we zeggen dat ze de consistente acties van de in de tekst genoemde personen noemen?

## TIP



Als de tekst als geheel kan worden gevraagd **wat er is gebeurd?**, dan is het een **verhaal**. Als een fragment van een uitdrukking de vraag **wat ? beantwoordt, is** dit fragment een **beschrijving** (object, dier, etc.).

- ❖ Bekijk de film "The Watchtower" gebaseerd op het verhaal van Volodymyr Rutkivsky. Vertel ons waar het over gaat. Deel je indrukken met je klasgenoten.





**52 Lees de tekst. Bewijs dat de tekst een verhaal is. Gebruik de notitie achter de tekst.** Er was eens dat mijn grootmoeder in het bos woonde, drankjes verzamelde en mensen ermee behandelde. Ze vond ooit een baby in het bos. Ze was pas zes maanden oud, maar ze was al aan het praten. De oude vrouw verheugde zich, nam de jongen en bracht hem groot. Ze noemde hem Ivanka.

De jongen is een jaar oud. Zijn grootmoeder gaf hem een mok afkooksel van een wonderbaarlijk drankje, Ivanko dronk en groeide op alsof hij vijf jaar oud was. Elk jaar gaf de oude vrouw de jongen een afkooksel. In vijf jaar werd Ivanko een held. Er vloog ooit een woeste slang naar die landen. Hij vestigde zich aan de rand van een dorp en begon mensen te plunderen en velden in brand te steken. Ivanka's grootmoeder leidde haar het struikgewas in en stampte drie keer met haar voet op de grond. Voor hen opende zich een grot. Er is een paard in de grot, een zwaard hangt aan de muur en een kuip in de hoek. Ivan dronk maar liefst drie mokken kokend water uit het bad en voelde zo'n kracht in zichzelf dat hij een paard kon optillen (*volgens een volksverhaal*).



- ❖ Hoe kon dit verhaal eindigen? Bedenk een einde (1-2 zinnen). Identificeer het
- ❖ onderwerp en de hoofdgedachte van de tekst. Maak en schrijf een plan van de
- ❖ tekst (geef in de laatste alinea het einde weer dat je bedacht hebt). Vertaal volgens het plan de tekst samen met het einde (mondeling).

#### OPMERKING ↴

#### Hoe bewijs je dat een stelling een verhaal is?

Een statement is een verhaal als het aan de volgende eisen voldoet:

- het verwijst naar verschillende gebeurtenissen of acties die worden uitgevoerd door een persoon of object (of meerdere personen of objecten);
- acties werden achter elkaar uitgevoerd, de een na de ander;
- aan de verklaring als geheel is het mogelijk om een vraag te stellen *wat is er gebeurd?*

**53 Lees een gedicht voor van Oleksandr Oles. Stel vragen in de gemarkeerde woorden. Wat bedoelen ze? Wat zijn deze woordsoorten?**

*Bij zonsopgang* ontmoetten twee wolken elkaar op de *top*  
 En ze stopten in *stilte*, als twee sterren van God. Ze  
 wilden blijven, twee jaar *samenwonen*,  
 En de boze wind lachte ergens *bij* hen in de buurt. En twee  
 heldere wolken begonnen *zachtjes* te huilen,  
 En hun tranen vielen, zilver en overvloedig. Welk

- ❖ deel van de taal wordt een bijwoord genoemd?

- 54** Lees. Schrijf bijwoorden samen met de werkwoorden waarmee we in betekenis verwant zijn. Schrijf tussen haakjes de vraag die ze beantwoorden. Wat betekent elk bijwoord?

STEEKPROEF 

Створила (як?) мовку.

1. De wijze natuur heeft alles in stilte geschapen (*L. Kostenko*). 2. We werden verscheurd (*G. Bidniak*). 3. De herfst komt stilletjes aan (*N. Zabala*). 4. Op de tenen zet de herfst in (*T. Katrich*). 5. Onlangs zwaaide hier rogge. Nu stoppels ooievaarspoten cirkel (*M. Lukiv*).

- 55** Herschrijf, verwijder de streepjes. Leg de spelling van bijwoorden uit. Specificeer monosyllabisch met bijwoorden zelfstandige naamwoorden met voorzetsels.

1. Heldere lucht in de berg boven ons (*Z. Krasulyak*). 2. De held verborg de schat in de berg Kicheri (*Volkskunst*). 3. De weg ging van / berg naar / berg, boven de rivier (*I. Nechuy-Levytsky*). 4. Waar als olie, drijft altijd op / berg.

- 56** Lees. Herschrijven, risico's nemen. Benadruk bijwoorden samen met de woorden waarmee ze in betekenis verband houden.

1. Iedereen klaagt over het geheugen, maar niemand klaagt over de geest. 2. Aan / Ik weet uit mijn hoofd dat ik geen multiple sclerose heb. 3. Kijk naar de tuin - ken het gaas, welke eigenaar. 4. Geprezen borsch wordt op / erf gegoten. 5. Tandem met de tong zijn vijandig, en leven in / stapel. 6. Elke kip in/hoop zijn minnares (*Folk Wisdom*). Schrijf een verhaal over de avonturen van de

- ❖ werkwoordreiziger en de bijwoordmeester. Vertel het in de klas. Identificeer in de zinnen de officiële woordsoorten - voorzetsels en
- ❖ voegwoorden.



- 57** Bekijk de tabel. Leg uit waarom het voorzetsel en het voegwoord niet behoren tot onafhankelijke woordsoorten.

OFFICILE DELEN VAN DE TAAL			
Een deel talen	Waar is het voor?	Welke vraag beantwoordt het?	Op welke manier verandert
Voorzetsel voor het verbinden van woorden			wij veranderen niet
Conjunctief voor het verbinden van woorden en zinnen			wij veranderen niet



**58** Herschrijf, plaats de ontbrekende komma's voor het voegwoord  
wij een, maar.

1. Verplaats gedachten niet met taal, maar met geest. 2. Het oog ziet ver, maar het hart hoort diep. 3. Het huis is met geweld gebouwd, maar vastgemaakt door de geest. 4. Het hart zingt en de ziel verheugt zich. 5. Werk met je schouders, niet met je ogen. 6. In woorden, hij zal de Dnjepr oversteken en hij zal de plassen niet oversteken. 7. Ogen zonder ziel zijn blind en oren zonder hart zijn doof.



**59** Zie de poster "Oekraïense taal is de basis van mijn leven". Maak een lijst van boeken die jij belangrijk vindt voor je ontwikkeling. Bespreek het met je klasgenoten.



**IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!**

- ❖ Hoe heet de tekst?
- ❖ Leg het concept van het thema van de tekst en de hoofdgedachte van de tekst uit. Waar is de tekst van gemaakt?
- ❖
- ❖ Welke zinnen ken je voor het uitdrukken? Geef voorbeelden. Welke leestekens worden aan het einde van zinnen geplaatst?
- ❖ Welke leestekens worden gebruikt voor homogene leden van een zin? Geef een voorbeeld van een zin die homogene leden bevat. Wat moet je weten en van
- ❖ woorden een zin kunnen maken?
- ❖ Definieer de lexicale betekenis van de woorden *vreugde*, *trots*, *informatie*, *Wikipedia*. Welk woordenboek moet ik gebruiken?
- ❖ Welke onafhankelijke woordsoorten ken je? Geef voorbeelden.



**Testtaken online uitvoeren**

# ЛЕКСИКОЛОГІЯ

## ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ:

- ✿ що таке лексичне значення слова;
- ✿ що таке синоніми, антоніми, омоніми, яка їхня роль у мовленні

## ЧОГО ТРЕБА НАВЧАТИСЯ:

- ✿ користуватися тлумачним словником

## ЩО ТРЕБА ЗАПАМ'ЯТАТИ:

- ✿ синоніми й антоніми допомагають точніше висловити думки;
- ✿ що таке пароніми

## НАД ЧИМ ВАРТО ЗАМИСЛИТИСЯ:

- ✿ Ну що б, здавалося, слова...  
Слова та голос — більш нічого.  
А серце б'ється, ожива,  
Як їх почує!..

*Тарас Шевченко*

## § 4. LEXISCHE BETEKENIS VAN HET WOORD

Alle woorden die in de taal worden gebruikt, vormen de **woordenschat**. De tak van de taalwetenschap die alle woorden in een taal bestudeert, wordt **lexicologie** genoemd.

**De lexicale betekenis van een woord is wat het woord betekent, het is de betekenis gesloten door het volk - de schepper van een bepaalde taal.**

De lexicale betekenis van een woord moet niet worden verward met de grammaticale betekenis ervan. **Grammaticale betekenis** geeft aan dat het woord tot een bepaald woordsoort behoort en de grammaticale kenmerken ervan.

### VERGELIJKEN:

Woord	Lexicale betekenis	grammaticaal waarde
<i>Pandora</i>	Oekraïens volksmuziekinstrument met meerdere snaren	vrouwelijk zelfstandig naamwoord, N. v. een
<i>Paars donkerrood</i> of <i>knalrood</i> met een vleugje paars		mannelijk bijvoeglijk naamwoord, N. v. een

### 60 Lees. Leg de lexicale betekenis van de gemarkeerde woorden uit.

1. Bohdan Khmelnytsky riep in januari zijn regimenten bijeen met een *knots*. Hij was *altijd* de eerste die ten strijde trok, gevolgd door de Kozakken (*O. Lupij*). 2. De kunstenaar *schildert prachtige schilderijen*, in het museum bewonder ik de landschappen, er is inheemse natuur, rivieren en valleien, gouden herten, *mijn Oekraïne!* (*Yu. Tour -rang*). 3. De *speelgoedlaptop* voor kinderen van zes maanden tot drie jaar heeft *drie* modi: leren, muziek, Engels (*van rec...*)

- ❖ Bepaal de grammaticale betekenis van de gemarkeerde woorden (welk deel van de taal, grammaticale kenmerken).



**De lexicale betekenissen van woorden** worden uitgelegd in een **verklarend woordenboek**.

De 11-delige Explanatory Dictionary of the Oekraïense taal, gepubliceerd in 1970-1980, legt de betekenis uit van 134.000 woorden. In 2001 werd het Great Explanatory Dictionary of the Modern Oekraïense taal gepubliceerd, met 170.000 woorden.

Het woordenboek bestaat uit **woordenboekitems**. Elk van hen begint met een woord dat wordt uitgelegd. Zo'n woord wordt het **titelwoord** genoemd. Na het titelwoord worden de grammaticale kenmerken ervan gegeven (aan het zelfstandig naamwoord - het einde van de genitief en geslacht, aan het bijvoeglijk naamwoord - het einde van de vrouwelijke en onzijdige vormen, aan het werkwoord - de persoonlijke uitgangen, enz.). Vervolgens wordt de lexicale betekenis van het woord uitgelegd.

Voorbeeld:

**Bruin**, -a, -e. Bruin; donker geel. Verdwaal , -yuyusya, -yuyeshsya. Verlies de vrede zonder te weten van opwinding om te handelen.

### 61 Bepaal de lexicale betekenis van de gegeven woorden volgens het verklarende woordenboek aan het einde van het leerboek.

Expressie, slim, verenigen, relatie, actueel, droom, slim. Maak mondeling een zin met twee woorden (optioneel). Noem tussen de woorden zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden, werkwoorden.

❁ Bepaal de grammaticale betekenis van elk woord.



### 62 WERK IN PAAR

Bepaal de namen van menselijke gevoelens en toestanden uit de gegeven lexicale betekenis van het woord. Gebruik de hulp.

1. Creatieve verheffing, de instroom van creatieve krachten. 2. Prettig gevoel veroorzaakt door het bereiken van een doel, het voorzien in een behoefte. 3. Forceert geen schaamte, ontevredenheid, schaamte vanwege eigen of andermans onwaardig gedrag, onwaardige acties, daden. 4. Angst , verwarring, opwinding veroorzaakt door het anticiperen op iets onaangenaams , gevaarlijks, angst voor iets. 5. Gevoelens veroorzaakt door iets ongewoons, onverwachts, onbegrijpelijks, vreemds. **CERTIFICAAT**



Verrassing, angst, inspiratie, plezier, schaamte.

❁ Welke delen van de taal zijn alle woorden in de help? Noem de grammaticale kenmerken die inherent zijn aan dit deel van de taal.

### 63 Schrijf uit het verklarende woordenboek drie woorden die beginnen met de letter G, de naam van het object, de naam van het teken, de naam van de handeling. Bepaal de grammaticale betekenis van elk van de geschreven woorden.

❁ Leg de betekenis uit van het oosterse spreekwoord *De vader van het woord - de geest, woorden hebben is taal.*

### 64 Herschrijven. Leg de lexicale betekenis van de gemarkeerde woorden uit. Raadpleeg indien nodig de Woordenlijst aan het einde van het leerboek.

1. Kies eenvoudige en *oprechte* woorden ! En de geest en de schoonheid van de ziel in het woord. Alleen die persoon houdt van het geboorteland, die de moedertaal respecteert en liefheeft ( S. Zhuk). 2. Het woord heeft een daad te betekenen, te bouwen tussen *harten*

bruggen (*M. Lukiv*). 3. En woord voor woord... Verenigt en *brengt samen* taal (*M. Singaivsky*). 4. Niet sorzhik, maar de taal *van het volk* - een zielversterkende bron (*V. Kosovsky*).

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van het woord *surzhik* in de **Dictionary of Young Language Connoisseur** aan het einde van het leerboek. Leg het verschil uit tussen de
- ❖ lexicale en grammaticale betekenis van een woord.



Het gebruik van een woord in een ongebruikelijke lexicale betekenis, evenals het gebruik van Russianisms (Russische woorden) of vervormde woorden in plaats van woorden in de Oekraïense taal worden beschouwd als **lexicale fouten**. Lexicale fouten omvatten ongerechtvaardigde herhaling in dezelfde of aangrenzende zinnen van hetzelfde woord of verwante woorden, evenals het gebruik van overbodige woorden om een mening te uiten.

65

Ik ben een REDACTIE

Lees de zinnen, identificeer de lexicale fouten erin. Schrijf een zin, verbeter fouten.

1. Het staatstaalexamen wordt afgelegd in alle onderwijsinstellingen. 2. De student moet woordenboeken en naslagwerken leren gebruiken. 3. Ik denk dat je een boekwinkel moet bezoeken vaker.

TIP



FOUT	RECHTSAF
Ze slagen voor examens	examens zijn
Onderwijsinstelling	School
Ik denk dat...	Ik geloof dat... (Naar mijn mening,...)
Boekhandel	Boekhandel, boekhandel
Vaker	Zo vaak mogelijk
Directory	Directory

- ❖ Welke van de woorden die u ten onrechte hebt gebruikt en gecorrigeerd, moet worden toegeschreven aan het Russisch? Leg uit waarom zulke woorden vermeden moeten worden.



**66** Lees. Onthoud: heb je ooit van anderen gehoord of meer verdraaide woorden gebruikt? Hoe vind je het om zulke woorden te gebruiken?

Het is niet goed wanneer een persoon, die de Oekraïense of Russische taal of beide niet kent, beide talen door elkaar haalt, hun woorden door elkaar haalt, de woorden van de ene taal schraapt volgens de grammaticale vereisten van een andere, een uitdrukking neemt die specifiek is voor deze taal en trekt er met kracht aan.

KRO vertaald maart 2022

in een andere taal, voorbijgaand aan de tradities van de klassieke literatuur en leven in de moedertaal. Dit is hoe de taaldraai of, zoals ze in ons land zeggen, in Oekraïne, sorzhik (*B. Antonenko-Davidovych*) wordt gecreëerd.

- ❖ Leg een verklaring af "Woordenboek redt ons van surzhik". Schrijf 2-3 tips over het gebruik van de woordenlijst.

## ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

### SPRAAKSTIJLEN

67 Lees. Wat staat er in elk van de passages? Welk fragment komt uit het leerboek? Wat is een kunstwerk?

Hoe heb je dat begrepen?

I. Viburnumstruiken groeien in het bos- en steppegebied, zowel in het wild als in tuinen, pleinen en parken. Viburnum groeit ook aan de oevers van rivieren, meren en moerassen, in ravijnen en valleien. Viburnumstruiken groeien tot 4 meter. De stam is glad, bedekt met grijsbruine bast. Bladeren - groot, hebben 3-5 uitsteeksels. In grote witte bloeiwijzen zijn er twee soorten bloemen: vruchtlichamen, die zich in het midden bevinden, en onvruchtbaar, die de plant dienen om bestuivende insecten aan te trekken. Viburnum-bessen - sappig, rood, met geel vruchtvlees, rood sap, platte grote steen, eetbaar. Bereik in augustus-september. De bessen bevatten suiker, vitamine C, caroteen en andere voedingsstoffen. Bessen worden gebruikt in de volksgeneeskunde.

. Er zijn onbekende vruchten en bomen in de wereld:  
Sinaasappels, citroenen, kokosnoten, bananen,  
Zoete druiven, vijgen en olijven,  
En de zoetste voor ons is rode viburnum. En er zit weinig  
voedsel in, en de schoonheid is niet rijk,  
Koelt niet af in de zomer, scherp en bitter. In de herfst  
kleurt hij rood en slaapt in de kou. En geen bessen erin  
- bloedige tranen. De Chumaks vertrokken voor een  
lange reis  
En viburnum werd genomen, hulp tegen rampspoed.  
Kozakken dronken een drankje van viburnum,  
Wat betreft de waarheid en vrijheid gingen de strijd  
aan. Viburnum-bosjes zullen groeien en bloeien,  
En de fluiten spelen nieuwe melodieën,  
Elke ziel zal worden verwarmd, bevroren en koud,  
En wekt de glorie en kracht van de mensen.

*Ivan Kovalenko*







Onder verschillende communicatieomstandigheden spreken of schrijven we anders over hetzelfde, dat wil zeggen, we gebruiken verschillende **spraakstijlen**. Elk van de stijlen heeft zijn eigen kenmerken: unieke woorden, zinsbouw, enzovoort.

Spraakstijlen worden bestudeerd in een sectie van de taalwetenschap die **stilistiek wordt genoemd**.



✿ Bekijk de tabel *Spraakstijlen* op de omslag van het leerboek. Leg uit op welk gebied van het leven elk van de spraakstijlen wordt gebruikt.

**68** Lees uitspraken van verschillende stijlen. In welke levenssfeer is elk van de uitspraken mogelijk? Wie is de mogelijke geadresseerde? Wat is het doel van communicatie?

#### wetenschappelijke stijl

Taal is een systeem van klankborden. Voert belangrijke communicatieve, cognitieve, evaluatieve functies uit. In het proces van spraak verschijnt zelfrealisatie in de vorm van teksten. Taaleenheden (fonemen, morfemen, tokens, zinnen, enz.) en de relaties daartussen vormen een complexe structuur van het taalsysteem (*uit het woordenboek*).

#### Formele zakelijke stijl

"**Artikel 10.** De staatstaal in Oekraïne is de Oekraïense taal. De staat zorgt voor de alomvattende ontwikkeling en het functioneren van de Oekraïense taal in alle gebieden van het openbare leven in heel Oekraïne.

Gratis ontwikkeling en gebruik zijn gegarandeerd in Oekraïne en bescherming van het Russisch en andere talen van nationale minderheden van Oekraïne.

De staat bevordert het leren van talen van internationale communicatie.

Het gebruik van talen in Oekraïne wordt gegarandeerd door de grondwet van Oekraïne en wordt bepaald door de wet." (*Grondwet van Oekraïne*).

#### artistieke stijl

Omdat er geen hemel is zonder de sterren,

Omdat er geen blauw is zonder de lucht,

En er is geen taal zonder de mensen

En er is geen natie zonder taal.

Geweldig voor zijn mensen

Elk van de talen is als een kroon van de

schepping. Mensen zonder taal zijn gezichtsloos van klei,

Tongloze kudde schapen (*Vladimir Zabashtansky*).

#### Journalistieke stijl

Als in het verleden de Oekraïense taal soms vooral werd geïnterpreteerd als een boerentaal, een taal die aan veel dingen ontbrak, de middelen miste om bijvoorbeeld complexe concepten te presenteren, wie riep

zou je leven zonder te zwijgen, om vandaag zoiets te zeggen? De rijkdom van de taal is vastgelegd in het 11-delige Woordenboek van de Oekraïense taal (*uit het tijdschrift*).

### Gespreksstijl

- En welke les vind jij, Darinka, het leukst? - Ik hou van literatuur. Geschiedenis. En de taal ook. - En welke is meer?

- Graag lezen. En ik denk niet welke les ik leuker vind eland. Ik zal rennen, want thuis is het boek interessant... (*Uit het gesprek*).

### 69 Lees de volgende zinnen in de volgende volgorde:

- passend in de tekst van
- wetenschappelijke stijl; zinnen in artistieke stijl;
- zinnen die bekend zijn in de dagelijkse communicatie, dat wil zeggen zinnen die niet tot de gespreksstijl behoren.

1. Donya, ren morgen van school naar huis, want we gaan naar mijn oma's verjaardagsfeestje! 2. Geef, grootmoeder, kus het grijs van je haar, warme adem, warme, sneeuwgebleekte vlechten. 3. De noodzaak om op oudere leeftijd een actief leven en gezondheid te behouden is een van de onderwerpen van modern wetenschappelijk onderzoek.

- ❖ Leg uit waar je door werd geleid, onderscheid makend tussen zinnen van wetenschappelijke, artistieke en informele stijlen.

## § 5. UNIFORME EN MEERDERE WOORDEN

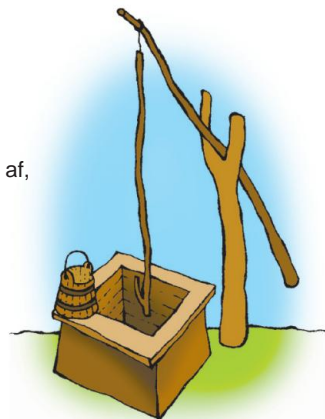
### 70 Lees het vers. Hoe verklaart de dichter de oorsprong van de naam van de bronkraan? Wat zijn de kenmerken van de vogelkraan en de bronkraan zijn vergelijkbaar?



#### Kranen

Er zijn er niet veel meer,  
Op sommige plekken staan ze nog in  
het dorp. In de bron van de klokken vroegen ze zich af,  
De kranen gromden. Ze  
waren niet van hout gemaakt  
Onze overgrootouders.  
Ze hebben ze gewoon getemd,  
Hoe ze bij het water kwamen.

Yuri Ryast



**Woorden met één lexicale betekenis worden eenduidig genoemd. Woorden die verschillende lexicale betekenissen hebben, worden ambigu.**

In het woordenboek verschillende betekenissen van het polyseme woord *poda* in één artikel en genummerd in nummers.

Bijvoorbeeld: **Kraanvogel, -vlȳ, deel** 1. Een grote trekvogel met lange poten, nek en rechte scherpe snavel, leeft in bossen en steppemoerassen. 2. Een lange paal aangebracht bij een put als hefboom om water aan te zuigen, of het geheel met zo'n paal. 3. Volksverhalendans, waarin dansers kraanvogels verbeelden. Polysemische woorden worden objecten, tekens, acties genoemd, die in sommige opzichten op elkaar lijken. Ja, de contouren van de bronkraan lijken op een civet- vogel. Deelnemers aan de volkstank "Crane" imiteren de bewegingen van een vogel.



**71 Leg uit: waarom wordt het belangrijkste significante deel van het woord, evenals het ondergrondse deel van de plant, *de wortel genoemd*? Waarom een apparaat waarmee een gebruiker met een computer kan communiceren een *muis* worden (van Engelse muis)?**

**72 Lees de spreekwoorden. Wat is de lexicale betekenis van elk? zin woord *hoofd*?**

1. Naarmate het hoofd grijs wordt, is de man wijzer. 2. Brood is het hoofd van alles. 3. Hoeveel doelen, zoveel meningen. 4. Het hoofd moet naar het hart luisteren en het hart naar het hoofd. 5. Niet het hoofd dat veel schreeuwt, maar degene die weet hoe hij moet lesgeven. 6. Om het hoofd te passeren - de staart zal inhalen. 7. Domme taal is geen vriend van het hoofd. 8. De kaas is goed, maar de kop is klein.

**CERTIFICAAT** ↘

**Een deel van een menselijk of dierlijk lichaam. Orgaan van het denken; brein. Hoofd van de instelling, organisatie, samenleving, enz. Gezaghebbende persoon. Het belangrijkste is het belangrijkste. De eerste rijen, de voorkant van iets. Voedsel in de vorm van een bal of kegel.**



✿ Leg de betekenis uit van het spreekwoord: *Problemen voor het team waar het hoofd zonder is hoofden.*

**73 Schrijf polyseme en eenduidige woorden in twee kolommen.**

Dnjepr, vortex, ziel, Kiev, les, lexicologie, zorg, voorvoegsel, donker, crumble, pen.

- ❖ Maak twee zinnen (mondeling) met een van de polyseme woorden, waarin het woord verschillende lexicale betekenissen zal hebben.



- 74 Zoek vier eenduidige woorden in de Woordenlijst aan het einde van het leerboek. Maak en schrijf een zin met deze woorden.



- ❖ Leg uit waarom er minder eenduidige woorden in een taal zijn dan polyseme.

## ONTWIKKELING VAN SPRAAK Lezen Spreken

KENMERKEN VAN DE STRUCTUUR VAN DE BESCHRIJVING VAN HET ONDERWERP

- 75 Lees. Welk onderwerp wordt in de verklaring beschreven? Welke algemene vraag kan er gesteld worden over de stelling als geheel?

Oma's kist was groot, van hout, maar niet verrot, hoewel oud. Gewoon veel opgedroogd. Ze stond op wielen, omringd door brede stroken ijzer. Binnenin was de kist prachtig beschilderd.

Er waren geen bloemen aan de muren. Op de halve *leeftijd van de borst* straalde het hele plaatje. Daarop stond een Kozakkenmama met een kobza. Het beeld is niet zwart geworden door de roet der tijd. De kist had *dozen* voor geld, koralen, draden

en naalden (*volgens O. Ilchenko*).



Oude kist

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van de gemarkeerde woorden in het **verklarende woordenboek** aan het einde van het leerboek. Wat weet jij over de Kozakken
- ❖ Mamaia? Welke gevoelens hebben mensen bij jou over het schilderij "Kozak Mamai"?
- ❖ Wat was het doel van de borst? Waarom bewaren oudere mensen nog kisten?



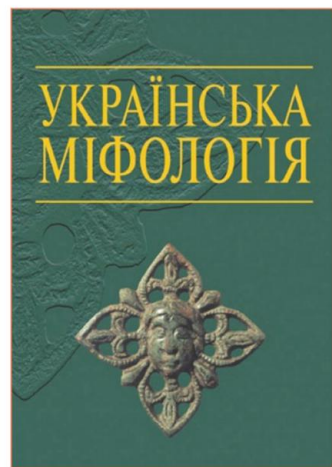
**Een beschrijving is een uitspraak die verwijst naar de kenmerken van een object.** Deze symptomen zijn permanent of gelijktijdig. De beschrijving gaat over het teken van het hele onderwerp en de kenmerken van de afzonderlijke delen ervan.

Bij de omschrijving kan een van de volgende vragen worden gesteld: *welke? welke welke die?*

**76** Lees de verklaring. Welke items worden beschreven? Is het mogelijk om algemene vragen te stellen over een boek? en welke smartphone?

I. Groot formaat boek - 30 x 19 cm. De dikte van het boek - 4,5 cm. Hardcover, mat, bruin. De titel van het boek - "Oekraïense mythologie" - staat in het bovenste derde deel van de omslag en is in gouden letters geschreven. De titel toont een oud ornament dat tijdens opgravingen is gevonden. De achteromslag toont een oud beeldhouwwerk en een hernoemd boek. Het gewicht van het boek is 400 g (van internet).

De smartphone is gemaakt van synthetisch materiaal. Het heeft de vorm van een rechthoek van 143,6 x 66,8 x 7,9 mm. Het gewicht van het toestel is 137,4 gram De kleur van de achterkant en frontpanelen is goud. De vorm van het apparaat wordt gekenmerkt door vloeiend gebogen lijnen. Het scherm is groot, met gebogen glas. De snelstartknop voelt prettig aan en is gemakkelijk te gebruiken (uit het reclameboekje).



**77** Lees. Bewijs dat de gegeven bewering een beschrijving is. Gebruik de aanwijzing. Dit is een kleine struik met een dunne lange steel. De

bladeren zijn iets anders van kleur dan het moerasmos. Maar kleine roze bloemen zijn al van ver te zien. Ze zitten op lange poten aan de uiteinden van de twijgen.

Cranberryvruchten zijn grote rode bessen met een diameter tot 10-12 mm. Ze zijn sappig maar zuur. Cranberrybessen worden heel lang bewaard. Ze zijn beschermd tegen beschadiging door was, die ze gedekt hebben (volgens A. Davidov).



**OPMERKING** ↘**Hoe te bewijzen dat de stelling een beschrijving van het onderwerp is?**

Een verklaring is een omschrijving als deze aan de volgende eisen voldoet:

- het geeft de kenmerken van het object aan (noem het object), geeft de kenmerken van zijn onderdelen aan (noem deze onderdelen);
- bij de stelling kun je een algemene vraag stellen *wat? (welke? welke? welke?)*.


**78** Lees raadsels, raad ze. Uit literatuurlessen weet je dat een raadsel een verborgen beschrijving van een object is. Bedenk: is de naam van het object of zijn kenmerken de basis van zo'n verborgen beschrijving?

1. Rond als een bal, groen als gras, rood als bloed, zoet als honing. 2. Wat voor paarden staan er op het halster: langwerpig, naakt, groen, niemand wordt gedragen, alleen zout wordt gevraagd? 3. Een vreemd glas schijnt en grimast naar iedereen: als je ernaar lacht, lacht het ook. 4. Zwarte Ivan, houten gewaad: waar hij zijn neus doorbrengt, daar markeert hij.

**CERTIFICAAT** ↘**Komkommers. Spiegel. Potlood. Watermeloen.**

✿ Maak 2-3 raadsels over de afgebeelde voorwerpen, vraag je vrienden om ze te raden.



De **beschrijving van het onderwerp** moet echter niet worden verward met de **beoordeling van het onderwerp** (beoordeling, evenals beschrijving, beantwoordt de vraag *welke? welke welke die?*) 

De **beschrijving van een object** geeft kenmerken weer zoals grootte, vorm, kleur (waargenomen door zicht), geur (waargenomen door geur), volume (waargenomen door gehoor) en andere. De **evaluatie van een object** is het resultaat van menselijk denken.

VERGELIJKEN:		
Onderwerp	De beschrijving van	Beoordeling van het onderwerp
Appel	<b>het onderwerp</b> is groot, rossig, smaakloos, geurig	wonderen
Nachtegaal	klein, grijs, wendbaar, luid	mooi



**De beschrijving van het onderwerp** kan worden samengesteld in *wetenschappelijke* of *artistieke* stijlen. **Het doel van de wetenschappelijke beschrijving** is om de nauwkeurigheid van informatie over de grootte, vorm, gewicht, kleur van het object enzovoort te waarborgen. De wetenschappelijke beschrijving is meestal beknopt, alle woorden erin worden letterlijk gebruikt.

**Het doel van artistieke beschrijving** is om een beeld van een object te creëren, om er een bepaalde houding tegenover op te roepen. Deze beschrijving maakt gebruik van artistieke middelen: scheldwoorden, vergelijkingen, enz. Vaak wordt in de artistieke beschrijving van het onderwerp geëvalueerd.

**79 Lees.** Welke van de volgende passages is gecomponeerd in een wetenschappelijke stijl, welke - in de kunst? Licht je mening toe. Gebruik de aanwijzing.

I. Roodharige muts (onder de esp)  
- 5-20 cm in diameter, kussenachtig, met slappe huid aan de randen, vezelig, droog,

donkerrood, oranje-rood of bruinachtig. De kleur van de dop verandert van tinten, vervaagt wanneer deze wordt bereikt. De stronk van de paddenstoel is grijs, cilindrisch, onderaan verdikt, 8-14 cm lang, 1,5-3 cm dik (*uit het naslagwerk*). Hier zijn twee roodharige tweelingen. Ze



zijn zo jong dat hun met mist bedekte cartouches geen tijd hadden om hun sterke, dikke poten af te pellen. Ze zijn zo mooi! Op een koekoek begroeid met koekoekvlas staat een roodachtige kop! De hoed erop was omgedraaid, hij was minstens de helft kleiner

kom en een been dik met mijn hand. Ik heb nog nooit zoiets gezien! (*Naar M. Stelmakh*).

## TIP



Het uittreksel geeft uitgebreide informatie over de belangrijkste kenmerken van het object en geeft duidelijk aan (noem wat precies: grootte, vorm, gewicht, etc.) van het object. Alle woorden worden letterlijk gebruikt. De beschrijving is beknopt, specifiek. De beschrijving is dus gemaakt in een wetenschappelijke stijl. De passage noemt niet alles, maar alleen de belangrijkste kenmerken van het onderwerp (noem welke). Woorden die figuurlijk worden gebruikt (noem deze woorden), artistieke middelen (naam) worden gebruikt. Zo is de beschrijving gemaakt in een artistieke stijl.

**80** Maak een mondelinge artistieke beschrijving van een voorwerp dat je echt nodig hebt in het dagelijks leven (etui, gsm, enz.). Maak gebruik van onderstaande attractie.



## OPMERKING



### Hoe maak je een beschrijving van

- **het onderwerp** Teken een tabel met twee kolommen op het concept. Noem de eerste "object en zijn onderdelen", de tweede - "tekens". Kijk goed naar het onderwerp dat je moet beschrijven. Identificeer de onderdelen van dit onderwerp, ontdek hun namen. Vul de namen van de onderdelen van het onderwerp in de eerste kolom van de tabel in. Noem de kenmerken van elk van de onderdelen van het object dat je hebt geïdentificeerd. Schrijf de namen van de tekens in de tweede kolom van de tabel. Schrijf een paar zinnen die het onderwerp op het concept beschrijven. Zorg ervoor dat u de woorden gebruikt - de namen van de onderdelen van het object en de namen van de tekens uit de tabel.
- Focus op welke beschrijving van het onderwerp je moet maken: wetenschappelijk of artistiek. Als je een wetenschappelijke beschrijving schrijft, zorg er dan voor dat alle woorden letterlijk worden gebruikt. Als de beschrijving van het onderwerp artistiek is,
- gebruik dan figuratieve woorden, evenals artistieke middelen: vergelijkingen en scheldwoorden. Als de beschrijving artistiek is, vul deze dan aan met een beoordeling van het onderwerp.

- Stel je een "magisch" object voor dat het onderwerp is van sprookjes of fanatieke kunstwerken: een onzichtbare hoed, een toverstaf, enzovoort. Stel na het fantaseren een artistieke beschrijving op van zo'n object. Profiteer van het herkenningspunt.





## § 6. GEBRUIK VAN MEERDERE WOORDEN

### Letterlijk en figuurlijk

81 Lees de dialoog eerst in stilte en daarna hardop van aangezicht tot aangezicht. Ben je het met de ander eens? Waarom?

- De zon is een beetje boos vandaag . Kijk, de wolken zijn van lood! Over het algemeen is de dag een beetje onvriendelijk. - Dat mag je niet zeggen! De dag is niet vriendelijk of onvriendelijk . Wolken zijn niet gemaakt van lood, maar van stoom! De zon kan niet boos of zachtaardig zijn, omdat ze levenloos is! Zon altijd hetzelfde, het is geen persoon om een stemming te hebben!



- ❖ Als je de lucht zou moeten schilderen, hoe zou je dan "lood" wolken en de "boze" zon weergeven?
- ❖ Leg de betekenis van spreekwoorden uit: *In de herfst lacht de zon door tranen heen. Niet alle wolken dragen regen.*

**Polysemische woorden** kunnen *direct* en *figuurlijk* worden gebruikt waarden.

**De directe betekenis is de gewone betekenis die inherent is aan het woord. Figuratieve betekenis - de figuurlijke naam van een kenmerk van een object, fenomeen, actie.** Het wordt figuratief genoemd omdat de spreker de naam van het object (tekens, verschijnselen) bewust op een ander overdraagt, omdat deze objecten enigszins op elkaar lijken.

#### VERGELIJKEN:

directe betekenis	figuurlijke zin
een scherpe	scherp woord
dan steile klim	cool karakter
omringde de mensen	twijfels omgeven



Het gebruik van woorden in **figuurlijke zin** maakt spraak figuratief, poëtisch. Meestal worden figuratieve woorden gebruikt in de artistieke stijl van spreken.

In artikelen van het verklarende woordenboek wordt de figuurlijke betekenis van het woord gegeven onder een apart nummer gemarkeerd **peren**. Voorbeeld:

**Whirlpool, -y, h** 1. Een plaats in een rivier of zee, waar tegengestelde stromingen een cirkelvormige beweging van water vormen. 2. *Peren*. Snelle beweging, stormachtige omstandigheden die iemand vangen, aantrekken. *Draaikolk van strijd*.

**82** Lees. In welke van de kolommen worden de geselecteerde woorden in hun juiste (directe) betekenis gebruikt, in welke - in de figuurlijke? De overeenkomst van welke kenmerken van objecten of verschijnselen werd de basis voor het gebruik van woorden in figuurlijke zin?

Het kind **rent**.

**Zoete** suiker

**Open** je gezicht

Waar loopt de weg ? (*E. Gutsalo*).

**Zoete** wind waait uit de Dnjepr (*D. Pavlychko*).

**Ontdek** Oekraïne! (*G. Arm*)

❖ In welke stijl worden figuratieve woorden het meest gebruikt?

**83** Herschrijf alleen die zinnen waarin woorden figuurlijk worden gebruikt betekenis. Leg deze betekenis uit.

1. Overdag en 's avonds is de lucht onbewolkt. Geen neerslag (*Uit de weersvoorspelling*). 2. De dag verdwijnt achter de blauwe bossen. Roze wolken zweven in de lucht (*D. Zagul*). 3. En de wolken vluchtten, de wolken vluchtten en struikelden over de donder (*L. Kostenko*). 4. De lichte regen van de nacht is tegen de ochtend voorbij. In de middag zal het echter herstellen (*Uit de weersvoorspelling*). 5. De eerste regen is gaan liggen. *Het regende* (*B. Oliyynyk*).

❖ In welke stijl van spreken worden figuurlijke woorden het vaakst gebruikt? Hoe spreken ze?

❖ Identificeer onbeklemtoonde klinkers in de gemarkeerde woorden. Leg de spelling van deze woorden uit.

**84** Herschrijf en plaats de ontbrekende letters in plaats van punten. Benadruk figuurlijke woorden.

De zon begon van achter de berg te drijven, hij speelde, lachte. Als bliksemschichten schoten zijn stralen door de mist, de dauw fonkelde op het gras. L..genky vit..rets overall ro..draagt t..plo herfstochtend. Nou ja, in..dorp! (*Voor meneer de Vrede*).

❖ Bewijs dat de figuurlijke betekenis van een woord pas duidelijk wordt in verband met andere woorden.

**85** Per persoon gelezen. Leg de uitdrukking *moeilijk woord uit*. Kies voor het woord *woord 2-3* bijvoeglijke naamwoorden die in figuurlijke zin worden gebruikt.

### Woord

Serhiyko kwam eerder thuis dan normaal. "Misschien is een planeet de andere kant op gedraaid", zei hij vork veronderstellingen mama.

"Waarom?" - Sergei was verrast. - Omdat je direct na school thuis kwam. "Ah, ah," zei Serhiyko, en dacht: "Waarom word ik niet voorbeeldig? Hier zal ik mezelf een woord geven en lessen leren ... En pas daarna ga ik wandelen ... »

Serhiyko ging zitten om te lunchen. Het is zonnig boven de dief. De jongens zijn waarschijnlijk al op straat. Het is daar zo mooi! "Misschien niet vandaag om te beginnen met heropvoeding? dacht de jongen. - Niemand weet dat ik mezelf beloofd heb. Ik ben alleen, niet op sociale media. En niet in de krant... ik begin morgen!"



Anastasia Stefurak. Spreekwoord

Serhiyko's rots leek van zijn schouders te schuiven. Vreemd... Slechts één woord, en hoe moeilijk is het... (Volgens E. Dudar).



- ❖ Leg de betekenis van de uitdrukking uit *alsof de steen van de schouders is*
- ❖ *verschoven*. Zie hoe kunstenaar Anastasia Stefurak het spreekwoord over het belang van het gesproken woord illustreerde. En hoe zou je een *moeilijk woord illustreren*? Beschrijf een denkbeeldige illustratie in woorden.

### 86 WERK IN PAAREN

Lees het spreekwoord. Welke woorden worden er figuurlijk in gebruikt? Vouw deze waarde uit.

1. Een scherp woord doorboort het hart. 2. En van zoete woorden is het bitter. 3. Een zwaard verwondt het hoofd en een woord verwondt de ziel. 4. Sla hiermee niet de eik, maar straf met het woord. 5. Een persoon wordt niet met een touw gebreed, maar met een woord. 6. Je kunt je hart niet verwarmen met een koud woord. 7. Een warme uitstraling en het ijs smelt. 8. Stilte dooft woede.



- ❖ Leg de betekenis van het spreekwoord uit: *Het woord past niet in je zak*. Op welke menselijke vaardigheid duidt dit spreekwoord? Wat zijn de voordelen van deze vaardigheid?

**87 WERK IN PAAREN**

**Maak en schrijf een zin met de gegeven combinaties van woorden.**

Maagdenpalmwoord, nachtegaaltaal, gouden velden, smaragdgroene bossen.

- ❖ Vertel ons welke ideeën (visueel, auditief) de gegeven woorden-beelden bij u oproepen?
- ❖ Wat is de basis van de *beeldspraak*? De betekenis van het woord *beeldspraak* ontdek de **Dictionary of the Young Linguist** aan het einde van het leerboek. Welke stijl van spreken wordt gekenmerkt door beeldspraak?

**88 Herschrijven en de ontbrekende letters invoegen. Benadruk figuurlijke woorden.**

1. Koud vit..r herfst d..khnv (*T. Severnyuk*). 2. De wolk dwaalde door de lucht en huilde (*volgens S. Mudryk*). 3. Na de storm en de donder ga je naar huis (*M. Rud*). 4. De sterrenavond (*M. Stelmakh*) heeft zich al naar de zon gebogen . 5. De maan komt op boven de stad, kijkt me aan door het raam (*V. Saussure*). 6. En lacht in het hart van de bel (*N. Kharasailo*).

- ❖ Welk gevoel wordt in de laatste zin uitgedrukt? Wat kan dit gevoel veroorzaken?
- ❖ Bewijs dat de figuurlijke betekenis van een woord pas duidelijk wordt in verband met andere woorden.

**89 Maak en schrijf een uitspraak over een herfstbos of -park (5-6 zinnen), waarbij je de gegeven woorden in figuurlijke zin gebruikt. In welke stijl van spreken ga je een statement opstellen? Wat bepaalt de stijlkeuze?**

Goud, zilver, verdrietig, gezaaid, boos, gietend.

**ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK****Praten**

MONDELINGE VERTALING VAN EEN VERHAAL TEKST MET EEN BESCHRIJVING VAN EEN DIEREN

**90 Lees de tekst in stilte. Identificeer het onderwerp en de hoofdgedachte. Wat kun je zeggen over de mensen die het kreupele dier hebben opgevangen?**

De kat was groot, grijs met witte vlekken op de rug en brullend. Zijn staart was kort en lelijk. De kat liep vreemd, onder de muren door. Hij bereikte de hoek, draaide zich om en liep regelrecht naar de deur.

Het dier was blind. Zelfs de kittens van de hond beten de staart van de kat af en krabden aan hun ogen. Daarom werd de kat gehaat door honden. Zodra hij een hond in de deuropening hoorde, begon hij boos op de deur te springen.

De kat was erg lief voor mensen. En hij hield oprecht van de eigenaren die hem in de bittere kou redden en hem onderdak gaven. Toen de kat werd geaaid, boog hij zijn rug laag, hield zijn kop schuin en miauwde meelijwekkend. Uw vrouw hield van vriendelijke woorden. De eigenaren konden niet

opscheppen over zijn netheid en zachtaardigheid. Om eerlijk te zijn, de kat probeerde zelfs muizen te vangen, maar tevergeefs. Iedereen bewonderde zijn glanzende en pluizige vacht. Een andere versiering van de kat was zijn

lange en dikke snor. De staartloze en blinde kat was geliefd om zijn hoffelijkheid en fatsoen (*Uit het tijdschrift*).

- ❖ Definieer de stijl van de tekst, bewijs je punt. Welke soorten
- ❖ spraak worden gecombineerd in de tekst? Hoe heb je dit gedefinieerd?
- ❖ Voeg een titel toe aan de tekst. Wat brengt hij over - het thema of de hoofdgedachte? Lees uit de
- ❖ tekst alleen die zinnen die het dier beschrijven.

**91** Lees de tekst in stilte, bepaal het onderwerp en de hoofdgedachte.

### Goudvis

Water zucht in een kleine rivier. Boven de rivier groeien twee populieren.

David komt vaak naar deze populieren. De jongen herinnert zich hoe hij op deze plek een goudvis ving met een mand tussen de wortels. Het paste in de handpalm van zijn kind. De schubben waren glanzend en helder, alsof ze gewezen waren van de zonnestrallen. De jongen wachtte tot de vis met een menselijke stem zou spreken en de magische wereld van sprookjes voor hem zou ontvouwen. Maar ze slikte openlijk en zei niets. De vis stikte in de hand van de jongen. Met een uitpuilend regenboog keek ze in de gevoelige ziel van het kind. Toen stak David zijn hand in het water. De vis voelde zich vrij, kromp ineen, bevroor, hief zijn rode vinnen op en verdween in de diepte.

En hoewel de goudvis niet tegen hem sprak, maar waarschijnlijk wat had charmes, omdat David haar voor altijd herinnerde (*volgens M. Stelmakh*).



- ❖ Hoe begrijp je de uitdrukking *magische wereld van sprookjes*?
- ❖ Identificeer in de tekst woorden die figuurlijk worden gebruikt. Verklaar de
- ❖ uitdrukkingen *zuchtend water, iriserend oog, kijkt in de ziel*. Welke soorten spraak worden
- ❖ gecombineerd in de tekst?
- ❖ Lees de zinnen die de goudvis beschrijven. Maak een gezamenlijk plan
- ❖ van de tekst, schrijf het op. Schrijf volgens het plan een vertaling van de tekst.

## 92 IK BEN DE REDACTEUR

Lees de zinnen, identificeer de lexicale fouten erin. Schrijf een zin, verbeter fouten.

1. Ik heb een goed cijfer gekregen voor het juiste antwoord in de les. 2. Mijn houding tegenover het verhaal dat ik in mijn werk uitdrukte.

## TIP



## FOUT

Het juiste antwoord

Houding ten opzichte van mensen

Een cijfer halen

Ik heb mijn gedachten uitgedrukt

## RECHTSAF

Correct antwoord

Houding ten opzichte van mensen

Haal (haal) een cijfer

Hij drukte zijn gedachten uit

## § 7. GROEPEN WOORDEN PER BETEKENIS. SYNONIEMEN

## 93 Lees. Welke woorden noemen dezelfde actie?

Iedereen heeft zijn eigen temperament. Hij is Olya Tishkova - hij loopt niet, maar kappen op zijn hoge hakken. Yurko's grootvader loopt niet, maar schuifelt, raakt aan, hinkt soms, en als hij moe wordt, dwaalt hij of schept hij daar op. Sidir Naumovich, zoals iedereen zegt, duwt. Het zijn de oude, en de jongeren jagen. Degenen die snel en snel gaan, wordt gevraagd: "Waar ga je heen?" (Volgens I. Senchenko).

- ❖ Welke van de woorden drukt de algemene, fundamentele betekenis van jullie allemaal uit?
- ❖ Wat weet jij over *synoniemen*? Wat is hun rol in spraak?

**Woorden die verschillend zijn in klank en spelling, maar dezelfde of vergelijkbaar in lexicale betekenis, worden synoniemen genoemd.**

Voorbeeld:

- *lopen, lopen, lopen, lopen, lopen, lopen, lopen*

lati, *chimchikuvaty, beweging, kalf, drummen;*

- *snel, behendig, snel, snel, gehaast, bliksem,*

*motorisch, levendig, energiek, mobiel.*

Synoniemen vormen **synonieme reeksen** of **nesten**. In de synoniemreeks (nest) is er een **hoofdwoord (ondersteunend, kern, sleutelwoord)**, dat het duidelijkst de algemene betekenis van synoniemen uitdrukt.

Bijvoorbeeld: **groot, gezond, groot, gigantisch**. In verklarende woordenboeken worden vaak synoniemen gebruikt voor riemen betekenis van woorden. Er zijn speciale **woordenboeken met synoniemen**.

**94** Groepeer de gegeven woorden in synoniemenreeksen en schrijf ze op. Onderstreep in elke rij het sleutelwoord dat de hoofdbetekenis van de woorden in de synoniemrij bevat.

Slim, dapper, mollig, wreed, dapper, vrolijk, meedogenloos, dapper, gedrongen, vrolijk, moedig, stoer, meedogenloos, vrolijk, schouderd, meedogenloos, dapper, angstaanjagend, dik, beleefd, meedogenloos, wijs, wijs, fel, boekweit, voorzichtig, onverschrokken.

✿ Maak een statement met één set synoniemen. Hoe maken ze synoniemen?



Er zijn zogenaamde **absolute synoniemen in taal**. Ze zijn helemaal plat significant en identiek in betekenis.

Bijvoorbeeld: *brief - brief; familie - familie; regenboog - regenboog; honderd jaar - eeuw, leeftijd; uitstellen - genezen; alleen - alleen; door door.*

Er zijn weinig absolute synoniemen in de taal. De meeste synoniemen verschillen in betekenisnuances: *mooi - mooi, mooi, aantrekkelijk, charmant, prachtig.*

**95** Lees spreekwoorden, identificeer er synoniemen in. Welke zijn absoluut?

1. Wees niet bedrieglijk, wees niet sluw, maar werk goed. 2. Waar veel lawaai en commotie is, heeft weinig zin. 3. Een wonder is als een zeef, en een wonder is als een zeef. 4. Giet niets in het lege. 5. Ku tsiy staartloos zal niet inhalen. 6. Waar je in een tas kunt, is geen tas nodig. 7. Hij pochte over de pot die de ketel zou breken. 8. Hij die van de weg afdwaalt, is blij met het pad. 9. De geest is om de geest gewikkeld. 10. Van hem geen daden of werk.

**96** Kies synoniemen voor de gegeven woorden, noteer de gevormde synoniemreeksen. Welke van de door u gekozen synoniemen zijn absoluut?

Alfabet, thuis, sinaasappel, puppy,

Actie.



Hond en hond -

dan is het temperament hetzelfde.

## CERTIFICAAT →

Sinaasappel, sinaasappel, sinaasappel; verplaatsen, verplaatsen, verplaatsen, verplaatsen; puppy, hond, zang; huis, appartement, flat, huisvesting, heren; alfabet, alfabet.

De meeste synoniemen verschillen in **tinten van lexicale betekenis**. Ja, het woord *weg* betekent een strook land die bedoeld is om te rijden of te lopen; *de weg* verbindt nederzettingen; *de snelweg* is een verharde weg; *kasseien* - een deel van een weg of straat geplaveid met stenen; *herberg* - een geweldige gebaande paden; *truc* - een omweg, een indirect pad. Voor het grootste deel behoren synoniemen tot hetzelfde woordsoort. Voorbeeld:

- *beleefd, vriendelijk, aardig, delicaat* - bijvoeglijke naamwoorden.
- *gaan, struikelen, dwalen, dwalen* - werkwoorden.



**97** Lees, identificeer synoniemen. Welke woordsoorten zijn dat? Leg de verschillen uit in de nuances van de lexicale betekenis van elk van de synoniemen (indien aanwezig).

1. Oh, praat, praat, praat! (*G. Mazurenko*). 2. Je kunt binnensmonds iets mompelen, chatten met vrienden, chatten met burens of onderhandelen met partners. En jullie zullen allemaal luisteren (*Uit het tijdschrift*). 3. Jij en je moeder hebben ruzie, Ivan (*A. Malysenko*). 4. Jonge vrouwen fluiten als vogels in een boom (*I. Nechui-Levytskyi*). 5. Geen trindich. Hij zei - doe dat ook (*Yu. Zbanatsky*).

- ❖ Wat is de rol van synoniemen in spraak? Illustreer het antwoord met voorbeelden.



**98** Herschrijf, voer de ontbrekende letters in. Identificeer synoniemen. Welke woordsoorten zijn dat?

1. Moed en moed v..dut to per..mogi. 2. Echte mensen zijn dapper, moedig. 3. Hij zat in een grote zeef en in een kleine zeef. 4. Een sluwe man is soms niet te onderscheiden van een sluwe. 5. De vijand merkt gebreken en tekortkomingen op. 6. Storm, problemen en oorlog duren niet eeuwig en eindeloos.

- ❖ Geef zinnen aan met homogene leden, leg hun onderverdelingen uit tekens.



## 99 WERK IN GROEPEN

Lees de tekst en vermijd herhaling van woorden. Vervang hiervoor herhalende woorden door hun synoniemen.

Grote witte vogels stonden over de oevers van het meer. De vogels staarden naar het water. Hier is een vogel die opsteeg en verdween in het struikgewas van riet. Deze vogel werd gevolgd door de tweede en de derde. Een van de vogels verloor zijn veer. De veer viel in de buurt. We hieven onze pen op. Wat een geweldige pen was dat! De veer was betoverd door zijn sierlijke vorm, sneeuwwitte kleur, pluizig, zacht. De veren leken



zilverreiger

op een kunstwerk. Het was een witte reigerveer. Het waren de prachtige veren van reigers die een trieste rol speelden in hun lot. Aan het einde van de vorige eeuw werden hoeden versierd met veren. Al snel werden witte reigers in Europese landen zeldzame vogels (uit het boek "In the world of animals").



- ❖ Heeft de tekst gewonnen na het vervangen van dezelfde woorden door hun synoniemen? Waarom?
- ❖ Welk onderwerp wordt in de tekst beschreven? Wat zijn de gemeenschappelijke grondwoorden van dit woord? Denk je dat het nodig is om het synoniem te vervangen dat we verwante woorden hebben? Waarom?



Woorden die in aangrenzende zinnen van de tekst worden herhaald, moeten worden vervangen door hun synoniemen. Het is ook noodzakelijk om synoniemen te vervangen door verwante woorden.

Voorbeeld. *Galchenya was geel, maar niet erg klein. De veren van de haviken zijn er al op gegroeid. Een beetje meer - en galchenya het kuiken zal goed vliegen (volgens G. Demchenko).*

Heel vaak worden herhaalde woorden vervangen door persoonlijke voornaamwoorden *hij, zij, het, zij*. Dergelijke woorden worden **tekstuele synoniemen genoemd**, omdat ze alleen in een bepaalde tekst dezelfde betekenis hebben.

Onze taal gebruikt, net als alle andere, veel woorden die zijn ontleend aan andere talen: Engels, Duits, Frans, Italiaans en vele andere. Bijvoorbeeld: *computer, laptop, dictaat, concert, landschap*. Geleende woorden moeten worden gebruikt als ze geen

Oekraïense equivalenten hebben, dwz synoniemen. Als dergelijke synoniemen bestaan, **mogen vreemde woorden niet worden misbruikt**. Het is bijvoorbeeld beter om een *boekenliefhebber* (in plaats van een *biblioman*) een *teken* te noemen

(geen *symptoom*), *identiek* (niet *identiek*).

## 100 WERK IN PAAREN

Herschrijf onhandig vertaalde Engelse spreekwoorden, vervang, waar nodig, vreemde woorden door Oekraïense equivalenten, en zet ze in de juiste grammaticale vorm.

1. Nabootsende vriendelijkheid is het niet waard om te bedanken. 2. Als jaloezie besmettelijk was, zou de hele wereld ziek zijn. 3. Afgunst richt zich op anderen en verwondt zichzelf. 4. Om de pudding te beoordelen, moet je hem proeven.

### CERTIFICAAT ↴

Schadelijk, geveinsd, besmettelijk, braadpan.

## 101 Kies synoniemen voor vreemde woorden uit de help - woorden Oekraïens taal. Schrijf de woorden in tweetallen.



I. Percentage, argument, voering, advocaat, lexicon. .  
Piloot, controle, applaus, imitatie, beknoptheid.

### CERTIFICAAT ↴

I. Percentage, vliegtuig, verdediger, bewijs, woordenboek. .  
Piloot, applaus, test, imitatie, beknoptheid.

## § 8. ANTONIEMEN

### 102 Lees de spreekwoorden, duid de woorden aan met het tegenovergestelde lexicale betekenis.

1. Goed gaat na werk, en kwaad volgt luiheid. 2. Waar bitter werk is, is zoete rust. 3. Redelijke lof is beter dan dwaze lof. 4. Leugens houden alleen stand totdat de waarheid komt. 5. Sommige ogen huilen en lachen tegelijk. 6. Van de ene oever van de vijver, en naar de andere bleef niet plakken. 7. Rechttuit geharnaseerd en scheef gegaan.

❖ Wat weet jij over *antoniemen*? Welke woordsoorten zijn antoniemen in elk van de zinnen?

**Woorden met tegengestelde lexicale betekenis worden antoniemen.** Antoniemen vormen geen reeksen, zoals synoniemen, maar **paren**. Bijvoorbeeld: *dag - nacht; groot klein; toestaan - verbieden; luid stil; daar hier*.

Antoniemen zijn woorden van dezelfde woordsoort.

Antoniemen worden vaak opgenomen in woordenlijstartikelen om de lexicale betekenis van woorden beter uit te leggen. Er zijn speciale **woordenboeken met antoniemen**.

**103 Lees het vers, intonatie van de zin correct. Schrijf in anthologische paren.**

Er leefden twee broers in de wereld,  
Een van hen was hardwerkend,  
En de tweede is erg lui. Luister  
naar hun verhaal, mijn vriend. Hij is  
moedig en waar,  
Hij liegt, timide,  
Hij is slim, hij is dom,  
De grote, de kleine. De  
broers maakten dag en nacht ruzie  
En nooit verzoend. Alles  
wat eerst werd gebouwd  
De tweede onmiddellijk  
vernietigd. Elk leger leidde zijn eigen,  
Vijanden geschoten in de strijd.

Van hoog naar laag,  
Op het vet ging de magere,  
Stry blond zwartachtig,  
ÿ - dun,  
Op de droevige ging vrolijk,  
Op de breekbare - dik. Deze  
bloedige oorlog -  
Vandaag is de grijze oudheid.  
Hoewel de broers zich al hebben verzoend,  
Na hen bleven de woorden,  
Heel trots, onafhankelijk,  
Nogal Het tegenovergestelde.  
In taal leven deze woorden,  
Hun antoniemen worden genoemd.

*Alla Svashenko*

**104 Lees. Definieer antoniemen in elk van de zinnen. Welke zijn verwante woorden?**

1. Wat met handen is gebouwd, wordt door handen vernietigd (*B. Khmelnytsky*). 2. De weg van een ander leidt niet naar zijn huis (*O. Dovgy*). 3. De oevers van de Dnjepr brullen - onderdompeling en opkomst (*I. Malkovich*). 4. De hele zomer breng ik zowel overwinningen als nederlagen in mijn ziel (*D. Lutsenko*). 5. In het leven, zoals in de metro: sommigen gaan omhoog, anderen omlaag (*V. Chemeris*). 6. Als er steekpenningen binnenkomen, komt de waarheid uit het raam (*East to Wisdom*). 7. In de grond graven mollen uitgangen en ingangen uit bij elk weer (*R. Kachurivsky*).



Onbekende artiest.  
Hetman



- ✿ Zie afbeelding. Wie staat erop afgebeeld? Vertel ons over deze persoon. Gebruik in het verhaal veelvoorkomende antoniemen: *slavernij - wil, staatloosheid - staat, verliezen - winnen*.

### 105 Kies antoniemen voor de gegeven woorden. Gevormde antonieme paren voor schrijven.

Elke dag, verdrietig, toename, scheiding, grap, vergeten, liegen.

- ❖ Welke woordsoorten zijn de woorden van elk gevormd antoniempaar?
- ❖ Maak en schrijf een zin met twee antonieme paren.

### 106 WERK IN PAAREN

Kies algemene antoniemen voor de gegeven woorden, die verschillen in voor- of achtervoegsels.

STEEKPROEF →

Attent - onoplettend.  
Een wolk is een wolk.

True, convergeren, openen, wortelstok, wolf, berendisco, settelen, afsluiten.

### 107 Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend. Identificeer antoniemen.

1. Vermijd het kwade en doe het goede (*Uit de Bijbel*). 2. Zowel bitter als zoet herinner ik me nul dagen (*M. Lukiv*). 3. De waarheid in br..hni niet ro .. mix (*V. Symonenko*). 4. Ware waarheden zijn zo simpel als vleermuisadvies. Niet alles is te koop of te verkopen (*P. Breek je neus*). 5. Elke persoon, voor zijn leeftijd, slikt zowel vreugde als vreugde in (*M. Stelmakh*).

- ❖ Zoek uit welke woordsoorten antoniemen zijn in elk van de zinnen. Geef een zin op met homogene leden.

### 108 Herschrijf het spreekwoord en voeg antoniemen in in plaats van punten.

1. Hij weet hoe hij zwart moet maken .... 2. Of hij nu leeft of niet - al zijn ledigheid. 3. Zingt in de ogen, en ... zweert. 4. Zijn woede is vooruit, .... 5. Forever duwt zijn lepel in ... een kom. 6. ~~Denk eraan je ziele, dat eriet~~  
....

CERTIFICAAT →

Pozaochi, zondag, blank, achter, vreemdeling, uitstappen.

- ❖ Naar welke menselijke eigenschap verwijst elk van de spreekwoorden?
- ❖ Leg een verklaring af (mondeling) "Wat leren spreekwoorden ons". Gebruik antoniemen.

KRO vertaald maart 2022



**109** Kies antoniemen voor de gegeven woorden, rekening houdend met de dubbelzinnigheid deze

**woorden.** Licht, diep, oud, koud, kort.

❖ Voer twee antonieme paren in zelf samengestelde zinnen in.

#### ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

## Praten

GEDETAILLEERDE MONDELINGE VERTALING VAN EEN VERTALENDE TEKST MET ELEMENTEN VAN EEN DIERLIJKE BESCHRIJVING DIE SYNONIEMEN EN ANTONIEMEN BEVAT

**110** Lees. Identificeer het onderwerp en de hoofdgedachte van de tekst.

### Vrienden

Meerkoet - een gewone huishond. Hij is doof en heeft een witte ster op zijn voorhoofd. Zijn grijze vacht is erg ruig, ruig en patlaty. Achter Lisko trekt altijd een sterke kliskracht. Omdat het zich aan de vacht hecht, kun je zien waar de hond was. De tijger verscheen aan zijn grootmoeder nadat



een oude kat ergens was verdwenen . Blijkbaar was niemand zo blij met de kittens als Lisko. De hond sprong, sprong, sprong van vreugde. Hij blafte niet alleen, maar gilte ook, en zocht stilletjes. En hij kwispelde met zijn staart zodat ze verbaasd waren dat hij er niet afkwam. Het is geen toeval dat het kitten een tijger werd genoemd. Het was rood, de mist dik en helemaal niet zacht, maar fel. Op een keer duwde Lisko Tigrik weg van de kom met melk. Het kitten was boos, boos, geïrriteerd . Hij verstijfde, pluisde zijn staart en krabde aan de snuit van de hond. Maar deze ruzie leidde niet tot vijandschap tussen Lysk en Tigers. Ze maakten geen ruzie, maar waren vrienden. Het is niet bekend waar hun vriendschap begon. Waarschijnlijk sinds de hond van een buurman Tigrick aanviel en Lisko de hond de tuin uit joeg. Of misschien was het toen Tigrick Lyskov een gebakken kippenvleugel gaf. De vriendschap tussen hen werd echter elke dag sterker (*volgens B. Komar*).

- ❖ Welk type spraak is de belangrijkste in de tekst? Hoe heb je dit gedefinieerd?
- ❖ Welk type spraak is nuttig? Lees de zinnen die elementen van de beschrijving van beide dieren bevatten. Bepaal de stijl van de tekst, bevestig je mening met voorbeelden uit de tekst. Geef de synoniemen en antoniemen aan die in de tekst worden gebruikt.
- ❖ Wat is hun rol in de beschrijving?
- ❖ Maak een gezamenlijk plan van de tekst, schrijf het op.
- ❖ Vertaal de tekst volgens plan (mondeling). Gebruik synoniemen en antoniemen.

## ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

## Praten

## COMPILATIE EN ACTIVITEIT VAN DIALOOG

- 111** Stel een dialoog samen die zou kunnen plaatsvinden tussen de koper en de verkoper (verkoper) van een kantoorboekhandel en voer deze uit. Selecteer synonieme formules uit de verstrekte referentiefomules. Gebruik de gevormde synoniemreeksen in de dialoog.

Goedemorgen, dank u, neem alstublieft afscheid, sorry.

## CERTIFICAAT ↴

Dank je .

- 112** Stel een dialoog op en speel een dialoog tussen twee lezers van de wijkbibliotheek, van wie de een de regels voor het gebruik van de boekencollectie nog niet kent, de ander (de ander) vertelt hoe je je moet registreren, hoe je aan literatuur kunt komen. Gebruik de gegeven synoniemen in de dialoog.

Allereerst, allereerst; vertellen, vertellen, vertellen om te wassen; uitvinden, leren, bepalen; vinden, vinden; kasten, ste lui; doos, krat; praten, praten, communiceren.

- ❖ Heb je ooit sjofele bibliotheekboeken moeten "genezen"? Rozka leeft erover. Gebruik antoniemen in het verhaal.

## § 9. HOMONIEMEN

- 113** Lees. Leg de lexicale betekenis van de gemarkeerde zinnen uit woorden. Waarom zijn de woorden van elk paar hetzelfde? Wat maakt hen anders?

Een steile hoorn graast op de groene weiden . *Elms* stond in gouden herfstkleding.

De tweede *ronde zit erop* taalwedstrijd. De kampioen had sterke *banden* en sterke spieren.

## CERTIFICAAT ↴

Fase van competitie, competitie, spel. Wilde stier. Cervicale wervels. Loofbomen.

### Woorden die hetzelfde zijn in klank en spelling, maar verschillend in lexicale betekenis, worden homoniemen genoemd.

Homoniemen horen bij één woordsoort. Bijvoorbeeld: *vesnyanka* - een ritueel koorlied en *vesnyanka* - een stipje sproeten; *toevoegen* - toevoegen, iets vullen door te gieten, en *toevoegen* - slapen tot een bepaalde tijd. Homoniemen worden gevormd door **een samenloop van woorden**. Voorbeeld:

- transparante *damp* (gas waarin water door verdamping wordt omgezet) *nee* - *een paar* (twee) paarden;
- een *fabel* lezen (literair werk) - *een rok* gemaakt van *fabels* (stof).

Meestal ontstaan gelijknamige paren als gevolg van **lenen vreemde woorden** waarvan de klanksamenstelling identiek is aan de woorden die al in de taal voorkomen. Voorbeeld:

- *zeemeeuw* - een vogel en *zeemeeuw* (uit Tur.) - een slagschip van de Kozakken; *bank* - meubels ontworpen om te zitten, *bank* - een manier van rangschikken wanneer mensen naast elkaar staan in een lijn, rij, rij en *bank* (uit het Italiaans) - gesmolten vulkanische massa; *balk*
- (uit Tur.) - ravijn en *balk* (uit het Duits) - houten blok.

**114** Lees. Identificeer woorden die homoniemen hebben. Maak een zin (mondeling) met deze homoniemen om je mening te bevestigen.

1. Een koekoek vloog en begon te smeden (*Volkskunst*). 2. Lawaai rond de boom, rookt *miststraal* (*M. Lukiv*). 3. In Oekraïne worden irissen zachtjes hanen, staartjes genoemd (*uit de gids*). 4. Het lichaam van de roddel is bedekt met zilveren schubben, de zijanten en buik zijn witachtig (*uit Wikipedia*). 5. In de kruin van de linde, als in een wieg, verborg ofwel de wind of een vogel (*E. Gutsalo*).



- Maak een mondelinge zin met homoniemen: *lynx* (roofdier) - *lynx* (snel rennend paard); *kraan* (voor het hijsen van lasten) - *kraan* (voor het blokkeren van water).



In de artikelen van het verklarende woordenboek worden **homoniemen** aangegeven met een cijfer naast het woord. Na het titelwoord worden de belangrijke grammaticale kenmerken ervan gegeven (aan het zelfstandig naamwoord - het einde van de genitief en geslacht, aan het bijvoeglijk naamwoord - het einde van de vrouwelijke en onzijdige vormen, aan het werkwoord - zijn persoonlijke uitgangen, enz.) en de interpretatie van de betekenis ervan.

Voorbeeld:

**Laska1**, -i, w. Vriendelijke, gastvrije houding naar iemand toe. **Laska2**, -i, w. Een kleine dierenhut. Homoniemen, die in klankcompositie in alle vormen samenvallen, worden absoluut (**compleet**) genoemd: *zaagsel* (kruidachtige steppeplant) en *zaagsel* (houtpoeder).

Er zijn speciale **woordenboeken van homoniemen**.

### 115 Lees. Leg de lexicale betekenis van de gemarkeerde woorden uit.

1. Een Kozakkenzeemeeuw met roerriemen snelt over de zee, een zeemeeuw (*O. Riznychenko*) vliegt angstig en vliegt eroverheen. 2. Een mooie wereld. Maar het geboorteland is *het* duurst, het mooiste - kijk maar naar het luchtland! (*N. Movchan-Karpus*).

- ✿ Raadpleeg de woordenlijst **aan** het einde van het leerboek. Besteed aandacht aan de structuur van woordenboekitems.

### 116 Stel woordenboekartikelen samen over bepaalde homoniemen.

I. Mule, zomer, huil. II. Let op, polka, tact.

- ✿ Maak een zin met elk van de homoniemen die in het artikel worden uitgelegd.

### 117 WERK IN PAAREN

Maak twee mondelinge zinnen met elk van de gegeven woorden, zodat deze woorden homoniemen zijn.

I. Certificaat, lier, oprollen, geit. . Twist, plaid, zomer, stempel.

Homoniemen kunnen zinnen een humoristische kleur geven.

Ze vormen de basis voor het maken van *woordspelingen*.

**Calambór** is een geestig woordspel gebaseerd op het gebruik van omomheid, dubbelzinnigheid of gelijkenis van uitspraak van woorden.

Bijvoorbeeld: *langs het huis, langs de modder en langs de club, zwarte rook voorbij club* (*O. Riznychenko*). *Toen ik het gras in de wei aan het maaien was, maaide een haas mij uit het bos. Ik zal maar één ding niet begrijpen: hoe kaviaarcourgette leggen?* (*V. Shariko*).



### 118 Lees. Definieer homoniemen in zinnen.

1. Waar cantharellen rondzwerven, daar werden cantharellen geboren (*A. Kaminchuk*). 2. Het was de koude maand februari, de vos had honger, februari (*A. Kachan*). 3. De brasem ontmoette de brasem en behandelde deze voor de brasem (*E. Gutsalo*).



4. De taxi vroeg de taxi: "Wat is uw huidige belasting?" 5. Een wendbare en behendige motorman leidde de boot goed. 6. We schonken havermout in de havermoutvoeder ( uit *het tijdschrift*).

- ❖ Kunnen deze zinnen als woordspelingen worden beschouwd? Leg uit. Ontdek de betekenis van het woord *humor* in de **Woordenlijst** aan het einde van het leerboek.

### 119 WERK IN GROEPEN

Lees de woordspelingen, geef de homoniemen aan die in de tekst worden gebruikt.

1. "Er zijn meerdere van ons met Kit in de zee!" - pochte Krab Kilka (*G. Garchenko*). 2. Een kat riep vanaf de golf naar de matrozen: "Ik ben een zeebeest, geen Murchik-kat!" (Uit *het tijdschrift*). 3. Zelfs de prooi van genade houdt van genade (*Volkskunst*). Stel woordspelingen samen, sla homoniemen: *wenkbrauw* (een strook haar over de ogen - de rand van het trottoir) en *begin* (iemand helpen binnen te



- ❖ komen - iets introduceren, beginnen - lange geluiden maken, huilen).

120

lezen. Noem onder hen degenen die polyseme woorden bevatten. Schrijf paren van woordcombinaties met homoniemen.

Zoete suiker, zoete slaap; gitaar toets, roofzuchtige toets; parelsnoer ; Alkmaarse gort; bittere radijs, bittere herinnering; aardewerk beker, knieschijf; kamersleutel, cranberrysleutel.

- ❖ Hoe polyseme woorden van homoniemen te onderscheiden?



**Homoniemen verschillen van polyseme woorden** doordat de lexicale betekenissen van homoniemen niet verwant zijn, er niet één volgen van een.

Homoniemen worden gevormd door willekeurig samenvallen van uitspraak en spelling van woorden met **verschillende lexicale betekenis**.

121 Lees de zin. Wat staat er bij elk van hen op het spel - de betekenis van het woord of het gebruik van homoniemen? Test jezelf op woorden niemand.

1. De cranberrysleutel in de lucht ontgrendelde de veer als een sleutel (*O. Riznichenko*). 2. Ik zal geen solseleutel schrijven, maar een cranberry over het veld in de lucht (*L. Kostenko*). 3. Autumn Post Office bracht gisteren een esdoornblad zonder envelop (*E. Gutsalo*).



**122** Beschouw de tabel. Kies voorbeelden voor elke groep woorden (mondeling).

GROEPEN WOORDEN	DOOR GELUID	DOOR BELANGRIJK	VOORBEELDEN
homoniemen	hetzelfde	totaal verschillend	...
synoniemen	verschillend	identiek of dichtbij	...
Antoniemen	verschillend	tegenovergestelde	...

**123** Herschrijven en de ontbrekende letters invoegen. Identificeer gebruikt in zinnen homoniemen, synoniemen en antoniemen.

1. Een persoon gedijt in geluk, niet in verdriet, in licht, niet in duisternis, in familie, niet in geluk (*O. Dovzhenko*). 2. Een echte vakantie is een orde in de ziel, het vermogen om het magische te zien in de zv..chaynom, n..besne in z..mnomu (*volgens O. Senchyk*). 3. Ik kwam uit de rivier, ik liep langzaam en de zon prees me. Ik rende door het vuur tot de wind blies en de zon uit alle macht achter me aan rende! (*L. Kompanieten*). 4. Zaai madeliefjes . De naam van de bloem is madeliefjes (*A. Kaminchuk*).

- ❖ Hoe begrijp je de uitdrukking *om het hemelse in het aardse te zien*? Worden hier woorden letterlijk of figuurlijk gebruikt?
- ❖ Geef zinnen aan die homogene leden bevatten. Leg het gebruik van leestekens uit. Identificeer woorden die gevoelens benoemen. Leg de essentie van deze gevoelens uit. Raadpleeg de
- ❖ **woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek.

**§ 10. PARONIEMEN****124** Lees een gedicht voor van Dmitry Belous. Wat veroorzaakte de verwarring in het begrip van de uitdrukking *beluga gebrul*? Hoe zeg je het correct?

Nu zijn natuurlijk alle mensen - volwassenen, zelfs kinderen zich goed bewust van deze zin: *beluga brullen*. Maar waar zit de fout in de Oost-Slavische talen?

Deze vis is tenslotte marinier uit de steurfamilie! Taalkundigen getuigen niet voor niets dat er hier niets in de taal is: "De *beluga* heeft geen stem - hij is dom... als een vis!"

Oh, deze geheimen, laat ze Grieks  
zijn! Hier, spits je oren: er is zo'n  
dolfijnzoogdier in de zee - een  
*beluga!*

Hij komt echt uit de diepten van de zee  
brult als een koe.

En ik vraag me af hoe deze twee  
dieren de taal konden verwarren? De  
overeenkomst is om geluid de schuld  
te geven! Maar zelfs kinderen kennen  
en begrijpen deze woorden - *beluga*  
*brullen!*



Beloega



Beloega



De taal heeft woorden die qua klank en klank erg op elkaar lijken, maar verschillend van betekenis. Dergelijke woorden zijn gemakkelijk te verwarren in spraak.

Het gedicht van Dmytro Bilous gaat over het verwarren van soortgelijke uitgesproken woorden. De *beluga*-dolfijn kan echt tot 50 pieptonen maken, zoals fluiten, schreeuwen, tjlpen, gorgelen, piepen, schel schreeuwen, brullen... Een vis genaamd *beluga* - maakt geen geluid, niet voor niets zeggen ze "*stil als een vis.*"

De woorden *beluga* en *beluga* zijn **paroniemen**. Dit is de naam **van woorden die qua uitspraak vergelijkbaar zijn, maar totaal verschillend in lexicale betekenis**. Om dergelijke woorden correct in spraak te gebruiken, is het beter om hun lexicale betekenis in een woordenboek te controleren.

**125** Herschrijven, invoegen in plaats van punten geselecteerd uit de help en zet in de juiste vorm van het woord.

1. De nationale munteenheid van Oekraïne - ... 2. Oud metalen ornament in de vorm van een hoepel heette ... 3. Een echte vriend is trouw, niet verraderlijk, vrijgevig, niet... 4. Verklarende en vertaalwoordenboeken... om te leren. 5. Voor de test wensen vrienden elkaar ... 6. Het is prettig om met vrolijke mensen te communiceren. **CERTIFICAAT**



**UAH. Armband. Huurling. Bruikbaar. Natuur. Geluk.**

✿ Zijn er redenen om de ingevoerde woorden als paroniemen te beschouwen? Noem ze.

KRO vertaald maart 2022

Meestal **hebben paroniemen** één wortel, maar **verschillen ze alleen in achtervoegsel, voorvoegsel of einde**: *aanwijzer* en *indicator*, *lood* en *lood*, *leunen* en *weerstaan*, *heroïsch* en *heroïsch*.

Paroniemen omvatten ook woorden met meerdere wortels die een willekeurige consonantie hebben: *luidruchtig* en *luid*, *wil* en *lot*, *passeren* en *passeren*, *beneden* en naar *huis*. Onder de paroniemen zijn veel woorden ontleend aan andere talen: *geadresseerde* en *geadresseerde*; *bedrijf* en *bedrijf*.

**Paroniemen moeten niet worden verward met homoniemen.** Paroniemen zijn woorden die qua klank vergelijkbaar zijn, meestal verschillen ze in een of meer klanken, terwijl homoniemen woorden zijn die volledig consonant zijn.



### 126 Maak een zin met de gegeven woordparoniemen.



- Vriendelijk (verbonden door vriendschap, wederzijdse genegenheid, vertrouwen, toewijding, harmonieus) - vriendelijk (gebaseerd op vriendschap, wederzijdse genegenheid, vriendelijk). Overigens (iemand passeren, iets;
  - onderweg; trouwens) - in het voorbijgaan (onvrijwillig).

### 127 IK BEN DE REDACTEUR

**Lees de zinnen, identificeer de lexicale fouten erin. Schrijf een zin, verbeter fouten.**

1. Het beheersen van de staatstaal is een belangrijke taak voor elke leerling.
2. Jongeren moeten de geboden van de oudere generaties respecteren.
3. Het persoonlijke voorbeeld van helden is voor ons vooral belangrijk.
4. Bij het bespreken van belangrijke zaken is het noodzakelijk rekening te houden met de mening van anderen.

### TIP



#### FOUT

Leer de taal —

Geboden van de grootvaders

Persoonlijk voorbeeld

Houd rekening met de mening van een ander

#### RECHTSAF

Beheers de taal

testamenten van grootvaders

Persoonlijk voorbeeld

Houd rekening met de mening van een ander

### 128 Lees de zin. Maak een lexicale analyse van de geselecteerde woorden in de opgegeven volgorde. Gebruik onderstaand voorbeeld.

1. Kraanvogels vlogen ergens, ze werden gedragen door *machtige* vleugels. Daarna vliegen ze vanuit het buitenland naar hun geliefde *thuisland* (V. Saussure).
2. En spoel de *meeuw* in de zonnevleugels, en de wind ging verloren in de verte (A. Kaminchuk).
3. En het witte pad strekte zich uit en *riep* de blauwe verte in (A. Kazka).
4. "Nu is het belangrijkste een fris hemd en een *zuiver* geweten", glimlachte mijn vader (M. Stelmakh).

## VOLGORDE VAN LEXISCH WOORD Parsing

1. Leg de lexicale betekenis van het woord uit (bij voorkeur met behulp van een woordenboek).
2. Leg uit of het bij polyseme of bij onduidelijke woorden hoort.
3. Zeg, letterlijk of figuurlijk, het woord wordt gebruikt.
4. Kies er synoniemen voor, antoniemen (indien mogelijk), noem maar op

homoniemen (indien aanwezig).

## VOORBEELD VAN MONDELINGE LEXISCHE ANALYSE ↴

*De sleutels van de kraanvogels roken luid* (J. Shchogoliv).

*De sleutel* is hier: een reeks levende wezens of homogene objecten die na elkaar bewegen en een hoek vormen. Het woord is dubbelzinnig, figuurlijk gebruikt (de letterlijke betekenis van het woord: hulpmiddelen voor het vergrendelen en ontgrendelen van het slot). Synoniemen - *wig*, *driehoek*. Homoniem - *sleutel* (*bron*).

## VOORBEELD VAN SCHRIFTELIJKE LEXISCHE ANALYSE ↴

*Галосно куримуть журавлів ключі.  
Ключ – ряд істот або предметів,  
що рухаються кутами; багатознач.;  
перен., синоніми – клин, трикутник;  
омонім – ключ (джерело).*

## ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

## spreekende brief

GEDETAILLEERDE SCHRIFTELIJKE VERTALING VAN EEN VERTALENDE TEKST MET  
ELEMENTEN VAN DE BESCHRIJVING VAN HET ONDERWERP OF DIEREN DIE SYNONIEMEN  
EN ANTONIEMEN BEVATTEN

- 129** Lees de tekst, voeg synoniemen uit de help in en zet de juiste vorm in plaats van punten.

## Eekhoorn

Toen de eekhoorn werd geboren, was ze volledig naakt en blind. Een tijdje bedekte ze zichzelf met een dikke en dikke vacht, en opende toen een ... bril. Ogen zo groot als kleine noten, maar niet zwak, maar glanzend. De kleur van de ogen was ook vergelijkbaar met noten.

Zodra de eekhoorn om zich heen keek, om zich heen keek... werden haar ogen meteen als grote noten, want het was heel interessant. De eekhoorn duwde een scherpe snuit uit het nest, leidde, ... oren, waarover

kleine kwastjes verschenen. Deze kwasten waren niet rond, maar scherp, net als kwasten op kinderkwasten. Het eekhoortje keek jaloers,... naar de oudere broers en zussen die aan het zwemmen waren,... naar de groene sparren. Ze leken te worden heen en weer geslingerd door de wind van boom tot boom.

Maar al snel werden de poten van de eekhoorn sterker, de staart pluizig en hij kon al als een waaier over de kleine snuit zwaaien. Haar moeder begon haar te leren klimmen en springen (*volgens O. Ivanenko*).

### CERTIFICAAT ↴

#### Weelderig, plat, rond, bewegen, kijken, springen.

- ✿ Geef de antonieme paren aan die in de tekst worden
- ✿ gebruikt. Hoe heeft de tekst synoniemen en antoniemen gemaakt?
- ✿ Identificeer het onderwerp en de hoofdgedachte van
- ✿ de tekst. Welk type spraak is de belangrijkste in de tekst? Hoe heb je dit gedefinieerd?
- ✿ Lees de zinnen die het dier beschrijven.

### 130 Lees de tekst, bepaal het onderwerp en de hoofdgedachte.

#### Pundik

Vasyl van groep 5 nam zijn rugzak van zijn schouder en schudde er een klein roodachtig puppy uit. Het trilde, trilde en jammerde luid en klagend. De baby rustte nauwelijks op zijn flexibele, losgeknoopte pootjes. Ze was nog steeds blind en hulpeloos. De puppy klom, kroop over de grond, alsof hij iets zocht.

De vacht van de puppy was niet ruig, maar glad. Zijn ogen waren niet zwart en glanzend, maar grijs en dof. De staart was niet kort, maar lang. Vasily vond dit schattige wezen op straat. Blijkbaar reed iemand en gooide het weg. De jongen pakte de puppy op. Lang leve het!

Vasily pakte de puppy en gaf hem een klein stukje zand. De mond was niet roze, maar zwart, het gehemelte was ook zwart. Er zal een boze bewaker zijn! Elk huishouden zou een hond moeten hebben. Vasily besloot de hond Pundik te noemen. Als hij opgroeit en boos wordt! En tot nu toe is hij niet fel, maar vriendelijk en zachtaardig (*volgens V. Samchuk*).

- ✿ Welke soorten spraak worden gecombineerd in de tekst? Wat voor soort toespraak is de belangrijkste? Hoe heb je dit gedefinieerd?
- ✿ Lees de zinnen die het dier beschrijven. Welke vraag beantwoordt de beschrijving?

- ❁ Identificeer de synoniemen die in de tekst worden gebruikt. Wat is hun rol in spraak?
- ❁ Lees zinnen die antoniemen bevatten. Hoe heb je een "portret" van een hond gemaakt?
- ❁ Maak een gezamenlijk plan van de tekst. Schrijf een vertaling volgens het plan. Gebruik synoniemen en antoniemen in de vertaling.

## 131 IK BEN DE REDACTEUR

**Schrijf de zin in een bewerkte vorm.**

1. Maatschappelijke opdrachten moeten op tijd en met kwaliteit worden uitgevoerd . 2. Op de bijeenkomst bedankte de directeur me. 3. Mijn voormalige klasgenoot was de eerste die me begroette. 4. Hij opende zijn ogen wijd van verbazing. 5. Je moet je nooit met andermans zaken bemoeien.

**TIP****FOUT**

Burgerzaken \_\_\_\_\_  
 voormalige buurman  
 Berispen \_\_\_\_\_  
 Ingrijpen \_\_\_\_\_  
 Open je ogen \_\_\_\_\_

**RECHTSAF**

Openbare aangelegenheden  
 voormalige buurman  
 berisping aankondigen  
 Ingrijpen  
 Open je ogen

- ❁ Welke van de foutief gebruikte woorden zijn paroniemen? Wat zijn Russianismen?

**IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!**

- ❁ Wat bestudeert lexicologie? Wat is *woordenschat*?
- ❁ Wat is de *lexicale betekenis van het woord*? In welke woordenboeken staat de lexicale betekenis van het woord?
- ❁ Wat is de betekenis, behalve de lexicale, van het woord? Geef voorbeelden. Leg het verschil uit tussen ondubbelzinnige en polyseme woorden. In welke stijl van spreken worden woorden figuurlijk gebruikt?
- ❁
- ❁ Wat zijn *synoniemen*? Geef een voorbeeld van een synoniemreeks. Wat is de rol van synoniemen in spraak?
- ❁
- ❁ Wat zijn *antoniemen*? Geef een voorbeeld van twee of drie antonieme paren. Wat is de rol van antoniemen in spraak?
- ❁
- ❁ Wat is een *homoniem*? Hoe ontstaan homoniemen? Geef voorbeelden.



**Testtaken online uitvoeren**

# БУДОВА СЛОВА. ОРФОГРАФІЯ

## ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ:

- ❖ з яких значущих частин складаються слова

## ЧОГО ТРЕБА НАВЧАТИСЯ:

- ❖ розрізняти форми слів та спільнокореневі слова;
- ❖ розбирати слова за будовою

## ЩО ТРЕБА ЗАПАМ'ЯТАТИ:

- ❖ правила написання слів

## НАД ЧИМ ВАРТО ЗАМИСЛИТИСЯ:

- ❖ Освіта — це вид гігієни.  
Письмо з помилками —  
то як невимиті руки чи зуби.  
Теперішня людина —  
тільки освічена.

*Василь Стус*



## § 11. BASIS VAN HET WOORD EN EINDE -

### BELANGRIJKE DELEN VAN HET WOORD.

### VORMEN VAN WOORDEN EN GEMEENSCHAPPELIJKE WOORDEN

#### 132 Schrijf de woorden, markeer de basis en eindig in elk.

Viburnum, den, slank, lang, groeiend, torenhoog.

- ✿ Bepaal de grammaticale betekenis van elk woord. Welk
- ✿ *significant deel van het woord* drukt zijn grammaticale betekenis uit (geeft geslacht, getal, naamval, enz. aan)?

**De basis is het deel van het woord zonder einde.** De basis drukt uit **lexicale betekenis van het woord.**

**Het einde is een variabel betekenisvol deel van een woord dat uitdrukt de grammaticale betekenis** (geslacht, getal, naamval, tijd, persoon, enz.). In het bijvoeglijk naamwoord geeft de *grote* uitgang *-y* bijvoorbeeld dergelijke spellen aan ouderlijke betekenissen: mannelijk, enkelvoud, naamval.

Het zelfstandig naamwoord *esdoorn* heeft ook een uitgang die de grammaticale betekenis uitdrukt: mannelijk, enkelvoud, naamval. Dit einde is echter nul omdat het niet wordt uitgedrukt door geluid (en niet wordt aangegeven door een letter). In andere vormen van het zelfstandig naamwoord (*esdoorn en* uitgangen worden uitgedrukt door geluid en, *esdoorn* en, *esdoorn* n).

#### 133 Lees het spreekwoord. Geef de verschillende vormen van één woord aan die in zinnen worden gebruikt, bepaal het einde en de basis erin.



1. Een boom wordt bewaard door de aarde, en een man wordt bewaard door de familie. 2. De geest is een menselijke schat. 3. Om iemand te leren kennen, moet je een pond zout met hem eten. 4. Berg komt niet samen met berg, en man met man convergeert altijd. 5. Mensen worden vaak ziek omdat ze niet voor zichzelf kunnen zorgen.

- ✿ Wat drukt het einde van het woord uit? Waarom is het einde een variabel deel?
- ✿ Bewijs dat de basis gemeenschappelijk is voor alle vormen van één woord.
- ✿ Wat is de basis van het woord? Waarom is de basis voor alle woordvormen gebruikelijk?
- ✿ Leg de betekenis van het spreekwoord uit: *Zolang de gezondheid duurt, treurt een mens niet.* Gebruik als reactie verschillende vormen van het woord *man*.



134 Herschrijf de woorden en markeer het einde en de basis in elk.

STEEKPROEF ↴

Zonnig , neb uit

Schoonheid, blauw, regenboog, bloei, hemels, vroeg, zei, jaar.

- ❖ Bepaal de grammaticale betekenis van elk woord. Welk significant deel drukt de grammaticale betekenis uit?
- ❖ Bepaal de lexicale betekenis van woorden. Welk significant deel van het woord drukt zijn lexicale betekenis uit?

135 Bewijs dat de gegeven woorden nul uitgangen hebben.

Zoon, liefde, bos, nacht, maan, tafel, vlucht.

- ❖ Kies en schrijf vijf woorden met een nuluitgang. Vorm
- ❖ verschillende vormen van het woord *zoon*. Verschillen de lexicale of grammaticale betekenissen van de gevormde vormen?

**Woordvormen** verschillen niet in lexicale, maar alleen in grammaticale betekenis. De grammaticale betekenis wordt meestal uitgedrukt door uitgangen (*mors*, *zweining*, *māndēvob*, *kindē*, *zisein*, *angende*, *zoeferingē*, *voedē*). De variabele woorden verschillen meestal in de uitgangen, te weten, de *naarde* ;



(*Ik beh* , *land en* ,        
*hen* ).

136 Herschrijf, definieer in zinnen de vormen van één woord, markeer hun uitgangen en basissen.

1. Donder schudde pruimen van pruimen om pruimen gemakkelijker te maken (*M. Vingranovsky*). 2. Langs de weg waar populieren zijn, bloeit blauw vlas in het veld, bij het vlas is een blauwe rivier, in de blauwe lucht is er een blauw vlas . 3. Luistert naar het groene gras, het groene veld en het groene bos, het groene lied van de groene sprinkhaan (*A. Kaminchuk*). 4. Er is stilte, stilte is zachtjes hetzelfde (*O. Lozova*).



- ❖ Zie foto illustratie. Maak en schrijf een zin met verschillende vormen van het woord *goud*. Markeer de eind- en basiswoorden in deze vormen.





**137** Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend. Identificeer verschillende vormen van één woord in zinnen, markeer hun eindes.

1. Adelaar tot arend l..tit. 2. Een tijger en een kooi in een kooi. 3. De hond herkent de hond aan de staart. 4. De wolfshaas schold uit, maar de wolf hoorde het niet. 5. Een hond jaagt op een haas, en een haas haast zich naar believen. 6. Zoek een paard met een paard en een os met een os. 7. De kat leert dat de kop van de muis niet gegeten mag worden. 8. Apen zijn apen, hoewel ze gekleed zijn in zijde (*Folk Art*).



❖ Welke van de spreekwoorden hebben dezelfde betekenis? Leg hun inhoud uit.

## § 12. GEWIJZIGDE EN ONGEWIJZIGDE WOORDEN

**138** Lees. Identificeer het invariante woord dat in zinnen wordt gebruikt.

1. Op Taras Shevchenko's verjaardag worden Kobzars gedichten voorgelezen op metrostations in Kiev (*Van internet*). 2. Geen van de soorten openbaar vervoer is qua gemak en snelheid te vergelijken met de metro. 3. Een voorbeeld van de zogenaamde "lichte metro" is een hogesnelheidstram (*uit Wikipedia*). Is het mogelijk om de uitgang in een invariant woord te

❖ bepalen? Volg de regel.

Woorden zijn **veranderlijk** en **onveranderlijk**.

**Onveranderlijke woorden hebben één enkele vorm:** *morgen, lente, hoog, taxi, bureau.*

**Onveranderlijke woorden hebben geen einde.**

Niet-verbogen woorden zijn onder meer:

- bijwoorden: *mooi, warm, hoog, moedig;*
- woorden ontleend aan andere talen: *Baku, flamingo, trio, coupe;*
- namen gevormd uit de eerste letters van een paar woorden: *EU (Europees Unie), Verenigde Naties (Verenigde Naties).*

**139** Herschrijven, invoegen in plaats van punten geselecteerd met behulp van onveranderlijke woorden. Vul de missende letters in.

1. P..khaty berijdt een paard en keert terug .... 2. Een goede naam is verliezen dan winnen. 3. Tr..maisya..., zelfs als ~~Gedijnde eenjarige is er~~ mensen samen .... 5. Bij geen weer niet klimmen... in de hoofdzijde van het water (*Folk Art*).

## CERTIFICAAT ↘

Te voet, samen, met waardigheid, gemakkelijker, willekeurig.

- ❖ Welk gevoel wordt in het spreekwoord genoemd? Leg de essentie uit. Raadpleeg de **woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek.

## 140 WERK IN PAAREN

Herschrijven. Benadruk onveranderlijke woorden.

1. Er wordt weer een lentelied op de radio gezongen (*V. Haptar*). 2. Het beste eten voor cappuccino is onze Oekraïense taart (uit *het gesprek*). 3. Auto's slapen als mollen in garages (*D. Ivanov*). 4. Milieuvriendelijke wind en zon zijn een bron van energie voor WKK (*Uit het tijdschrift*). 5. Ik wil de maestro vragen hoe hij op zijn eigen manier viool kan spelen (*volgens V. Herman*).



- ❖ Leg de lexicale betekenis van elk van de onveranderlijke woorden uit. Raadpleeg de **woordenlijst** aan het einde van het leerboek.
- ❖ Wat staat er op de foto afbeelding? Hoe begrijp je de uitdrukking *milieuvriendelijk*? Waarom wordt er tegenwoordig zoveel aandacht besteed aan ecologie?



## 141 Kies uit de help de woorden die overeenkomen met de gegeven lexicale waarde.

1. Apachtige aap die in de bossen van tropisch Afrika leeft. 2. Australische struisvogel. 3. Een loopvogel zonder vleugels met een lange snavel en vierpotige poten die op de eilanden van Nieuw-Zeeland leeft. 4. Australische herbivoor buideldier met lange achterpoten en korte voorpoten die bewegen door te springen.

## CERTIFICAAT ↘

Emu (h.P.), Kiwi (h.P.), Chimpanseë (h.P.), Kangoeroe (h.P.).

- ❖ Schrijf een verhaal (mondeling) over een bezoek aan de dierentuin met dezelfde woorden - de namen van dieren en vogels.



## 142 WERKEN IN GROEPEN

Schrijf de woorden in drie kolommen:

- met het einde;
- met nul eindigend;
- zonder einde (onveranderlijk).

Markeer de basis in elk woord.

Dnjepr, golf, water, wind, overal, snel, kust, roer, heet, storm, telegram, zeil, mensen, stad, behendig, hoofdstad, vergadering, *interview*, straat, stoomboot, snel, boot, pony.

- ✿ Ontdek de lexicale betekenis van het gemarkeerde woord in het **verklarende woordenboek** aan het einde van het leerboek.



## 143 Herschrijf en plaats de ontbrekende letters in plaats van punten. Benadruk onveranderlijke woorden.

1. De zon zingt een lied voor ons, de solo wit (*M. Oleksenko*) speelt.
2. Hoeveel m...dieven in het menselijk leven! En de herinnering aan hen - in de piano (*I. Kovalenko*).
3. Volgens schattingen van de WHO ademt 70% van de wereldbevolking voortdurend ongezonde lucht in (*Uit het leerboek*).
4. Krullend haar curling is ongelooflijk populair geworden (*van reclame*).
5. Niet elke dag hetzelfde gerecht op het menu staan (*uit Wikipedia*).



- ✿ Leg de lexicale betekenis van onveranderlijke woorden uit.
- ✿ Vraag je ouders naar de waarde van je favoriete gerechten. Ontdek hoeveel uw dagelijkse ontbijt kan kosten.

## 144 IK BEN DE REDACTEUR

Lees de zinnen, identificeer de fouten die erin zijn gemaakt. Schrijf een zin, verbeter fouten.

1. Zonlicht brak door tussen de jaloezieën.
2. In het theater kochten we een programma met de tekst van het operalibretto.
3. In de lobby kun je lekker wegkruipen voor een hoge en comfortabele greep.
4. In het warenhuis worden kinderjassen verkocht.

## TIP



## FOUT

~~Tussen de jaloezieën~~  
~~Voor het ruim~~  
~~Jas verkoop~~  
~~Libretto tekst~~

## RECHTSAF

Door de jaloezieën  
 Voor (bij) de kaptafel  
 Jas verkoop  
 Libretto tekst

## § 13. GEMEENSCHAPPELIJKE WOORDEN. PREFIX, SUFFIX

### 145 Lees. Geef algemene basiswoorden op.

1. Leer om geen honing te eten, maar om bijen te respecteren. 2. In de Oekraïense taal - de woorden honing. 3. Er was iemand om de honing mee te proeven, maar niemand om mee te werken. 4. Er zal geen meditatie zijn van liggen. 5. Er is geen brood, eet dan honing (*Volkskunst*).

❖ Welke woorden worden *verwant genoemd*? Volg de regel.

**De wortel is het belangrijkste significante deel van het woord.** De wortel bevat op zichzelf de gemeenschappelijke lexicale betekenis van verwante woorden. Bijvoorbeeld: *vliegen*, *opstijgen*, *opstijgen*, *migreren*.

Gemeenschappelijke wortel (**verwante**) woorden zijn woorden met een gemeenschappelijke wortel, maar met verschillende lexicale betekenissen.

De woorden *zee*, *zeeman* en *zee* zijn bijvoorbeeld verbonden door een gemeenschappelijke lexicale basisbetekenis - relatie tot waterruimte, maar elk van deze woorden heeft zijn eigen lexicale betekenis. Veelvoorkomende stamwoorden kunnen tot dezelfde of verschillende tijden behoren modder taal.

### 146 Herschrijf de zin. Benadruk veelvoorkomende grondwoorden, markeer hun wortels.

1. Bloemen worden blauw over een blauwe stroom (*V. Vasyuk*). 2. Maart veegt de winter met een berkenbezem, en vanaf maart regent de aarde bloeit (*Volkskunst*). 3. Zilverregen over de vijver tekent een vrolijke regenboog (*O. Kononenko*). 4. Een vos slaapt niet, een vos slaapt niet en een vossenwelp slaapt niet (*E. Gutsalo*).

### 147 Kies voor elk van de gegeven woorden 3-4 gemeenschappelijke wortels, schrijf ze op, markeer hun wortels.

Ooievaar, ouder, nest, op  
komen elk jaar terug.

- ❖ Tot welke delen van de taal behoren de gemeenschappelijke stamwoorden die u hebt gekozen?
- ❖ Maak een zin met 2-3 verwante woorden.



**148** Lees groepen woorden. Van welke significante delen van het woord hangt het verschil in de lexicale betekenis van de woorden van elke groep af? Herschrijf, selecteer voor- en achtervoegsels.

I. Viburnum, viburnum, viburnum, viburnum, viburnum. Wolf, wolf, wolf, wolf, wolf, wolf. . Ga, ga naar buiten, kom binnen, kom, ga, kom naar boven, kom naar beneden. Pi

sati, opschrijven, toevoegen, uitschrijven, herschrijven, afschrijven.

**Een voorvoegsel is een significant deel van een woord dat voorafgaat aan de stam en de woorden een nieuwe lexicale betekenis of een nieuwe tint in de betekenis geeft.** Bijvoorbeeld: *groot - klein, te groot; bouwen - dagen blazen, herbouwen.*

**149** Voorvoegsels toevoegen aan de gegeven woorden, vormen antoniemen. Woorden schrijf in paren, markeer voorvoegsels.

Beleefd, hoog, gewetensvol, stellair, natuurlijk, legitiem.

❖ Kunnen voorvoegsels, net als woorden, als antoniemen worden beschouwd? Licht je mening toe.

**150** Maak antoniemen van de gegeven woorden door de voorvoegsels te vervangen door antwoorden.

Begin, breng, giet, giet.

❖ Typ een van de gevormde antoniemen in de zelf samengestelde zin (mondeling).

**151** Maak zoveel mogelijk voorvoegsels door voorvoegsels toe te voegen.

STEEKPROEF ↴

Ga - ga, kom, ga, ga.

Tekenen, spreken, doen, lezen, huilen, kunnen.

❖ Markeer voorvoegsels in de gevormde woorden. Welke boeken lees je graag? Lees je degene die je het leukst vond? Vertel dit aan je klasgenoten door woorden met voorvoegsels te gebruiken.



**152 Lees. Wat zijn de significante delen van de geselecteerde woorden?**

1. In het woord schijnt *een woord, een woord, een woord, een Sloveen (P. Perebyinis)*. 2. Naar de zonnebloemen lachte de zon zonnig (*L. Kulish-Zinkiv*). 3. Klein, klein, klein, een voor een, alleen, alleen, op de appelboom opende de snavel van een knop, en rond - waar je ook kijkt - de winter (*A. Kichinsky*). 4. Een *kleermaker* naaide Kozakkenkleren met *kleermakers* en *kleermakers* (*O. Ilchenko*).

- ❖ In welke woorden gaven de achtervoegsels een nieuwe lexicale betekenis? Wat is de schaduw van betekenis?

**Een achtervoegsel is een significant deel van een woord dat achter de stam staat en de woorden een nieuwe lexicale betekenis of een nieuwe tint in de betekenis geeft.** Bijvoorbeeld: *lente - lente, lente; lezen - lezer, lezer.*

**153 Herschrijven. Geef woorden op met antonieme en synonieme achtervoegsels. Welke betekenis gaven deze achtervoegsels aan de woorden?**

1. Op de vleugels, de wind, de vlucht! (*Alexander Oles*). 2. En een sluwe windmolen (*D. Pavlychko*) *verdween over de velden*. 3. De wind waait nog niet warm (*Olena Pchilka*). 4. Waarom, vitriska, gescheiden, meester in de tuin? (*T. Kolomiets*). 5. De wind ademt zachtjes door het struikgewas, het lijkt alsof de lindeboom is *uitgebloeid* (*volgens M. Starytsky*). 6. In de struiken waait de wind, de vorst loopt (*G. Boyko*).

- ❖ Welke achtervoegsels gaven het woord een verkleinwoord-liefhebbende betekenis? Welke - vergrotend en grof?

**154 Lees de zin. Definieer achtervoegsels in de gemarkeerde woorden. Vind leuk Welke betekenis geven ze aan woorden?**

Een kleine *beer* ging naar de beek:  
"Ik zal in het water kijken: wat ben ik echt?" (*G. Usach*). En de *nachtegaal* op de viburnum tijlpt  
tav, zakte toen weg (*T. Shevchenko*).  
Alles wat hij niet lust, noemt *opa*  
zeldzaam of ontworteld  
(*M. Stelmakh*).

Achter elke stronk sliep een  
bruine *beer* (*D. Pavlychko*). Deze  
uitdagende *nachtegaal* zal huilen  
en dan *janken* (*P. Pe rebiinis*). Aeneas  
is in slaap gevallen en droomt nog  
steeds: zijn oude *grootvader*  
*staat nog* steeds voor hem (*I.*  
*Kotlyarevsky*).

- ❖ Kunnen achtervoegsels, net als woorden, als antoniemen worden beschouwd? Licht je mening toe en bevestig deze met zelfgekozen voorbeelden.





**155** Lees de teksten. Bepaal de stijl van elk. Welke stijl van spreken wordt gekenmerkt door het gebruik van woorden met achtervoegsels die betekenis geven aan woorden van bepaalde tinten?

I. Oosterse nachtegaal, of gewoon - een kleine zingende mus, nestelende, trekvogel. Lichaamsgewicht 22–32 g, lichaamslengte ongeveer 17 cm, bruin aan de bovenkant, staart met een lichte roodachtige tint; lichaam en staart bruinachtig; snavel en benen storm (*Uit de encyclopedie*).

. Nachttegaal lijkt erg op een mus, alleen je lichaam is uitgerekt, langwerpig. Veren op het lichaam en de vleugels - grijs, met een bruinachtige tint. Ogen zwart, groot. De snavel is kwetsbaar. Als een vogel zingt, klopt een scherpe tong in zijn snavel, als een hart in een bel (*volgens B. Komar*).



- ❖ Geef woorden op die een bepaalde betekenis hebben, gegeven door achtervoegsels. Je bedoelt deze achtervoegsels. Vraag Wikipedia om een beschrijving van de vogel die je het leukst vindt - een pauw, een adelaar, een pelikaan of een andere. Maak met behulp van de verkregen informatie en op basis van een foto-illustratie een
- ❖ artistieke beschrijving van de vogel. Gebruik woorden met achtervoegsels die de woorden geen bepaalde schakeringen geven - verkleinwoord-liefhebbend of toenemend-ruw.



1. In de beschrijving van welke van de vogels zou je woorden gebruiken met achtervoegsels van vergroting en grove betekenis? Kies een paar van zulke woorden, maak er zinnen mee.
2. Kies een paar woorden met achtervoegsels die een verkleinwoord geven verpletterde waarde om een andere vogel te beschrijven.
3. Kies een paar woorden met voorvoegsels die een verhoogd kenmerk uitstralen (*te lange vleugels, te grote snavel*).



**156** Schrijf de namen van de steden in de kolom. Gebruik achtervoegsels om de namen van hun inwoners te maken en op te schrijven. Markeer achtervoegsels.

## STEELPROEF ↴

Житомир – житомирський,  
житомирщина.

Kiev, Poltava, Lviv, Charkov, Odessa, Vinnytsja.

## 157 Schrijf de gegeven woorden op en analyseer ze per structuur.

Pre-lente, oortelefoon, zinloos, ontkoppeling, schouderriem, post-storm, Dnjepr.

## 158 Kies en schrijf woorden volgens de schema's.

1)         3)

2)         4)

## 159 Lees de volgorde van het ontleden van woorden op structuur. Volgens haar ontleden de gegeven woorden op structuur (mondeling).

Sneeuwklompje, interplanetair, discussie.

## VOLGORDE VAN WOORDONDERZOEK PER STRUCTUUR

1. Bepaal het einde. 2. Bepaal de basis. 3. Kies algemene grondwoorden en bepaal de stam. 4. Definieer het voorvoegsel of voorvoegsels, kies woorden met hetzelfde voorvoegsel (voorvoegsels).
5. Definieer een achtervoegsel of achtervoegsels, kies woorden met hetzelfde achtervoegsel (achtervoegsels).

## VOORBEELD VAN MONDELINGE ONDERZOEK VAN WOORDEN PER STRUCTUUR ↴

*Weegbree.*

Het woord heeft een nuluitgang, wat wijst op een mannelijk zelfstandig naamwoord in de vorm van de nominatief enkelvoud.

De basis van het woord - *weegbree*, de basis bevat een voorvoegsel, wortel en achtervoegsel. Wortel - *weg*, verwante woorden - *weg*, *berm*,

*duur*, *kruispunt*, *reizen*. Het voorvoegsel wordt ook gebruikt *in* de woorden *advies*, *merk*, *adviseren*. Het achtervoegsel *-nik* staat in de woorden *arbeider*, *imker*, *helper*.

## VOORBEELD VAN SCHRIFTELIJKE ANALYSE VAN WOORD VOOR STRUCTUUR

Подорожників.



**160** Ontleed de structuur (mondeling en schriftelijk) van de woorden die in de zinnen zijn gemarkeerd.

1. "Underground Lviv" - een rondleiding door de kerkers van de oude stad (*van reclame*). 2. Een *supersonisch* vliegtuig kan sneller vliegen dan geluid, waarvan de snelheid ongeveer 1200 km / u is (*uit het leerboek*). 3. Gratis *vertaler* biedt de mogelijkheid om teksten online te vertalen van het Oekraïens naar het Engels, Frans, Duits, Pools en andere talen (*van internet*).

### ONTWIKKELING VAN SPRAAK Spreken Schrijven

#### SCHRIFTELIJKE WERKBESCHRIJVING VAN EEN DIER IN EEN ARTISTIEKE STIJL MET WOORDEN MET ACHTERAF- EN VOORVOEGSELS DIE DE TEKST VAN EMOTIONEEL GEVEN

**161** Lees. Identificeer de woorden waaraan de achtervoegsels een bepaalde van hebben gegeven schaduw waarde.

1. De vleugels van bijen zijn transparant, het stuifmeel op de poten is geel (*volgens Yu. Mushketyk*). 2. De vacht van de hond is overwoekerd en rood, het witte oor is gebeten (*I. Senchenko*). 3. De ogen van de kat zijn niet plakkerig, alert en geel. De vacht is zwart en zwart (*volgens E. Gutsal*). 4. Kwallen rond, als een kom, te glad, koud en transparant (*After Osta pom Cherry*). 5. Chizhik heeft grijze poten, een zwarte hoed op zijn hoofd, gele vleugels, witte rug, snavel als een korrel (*V. Gushchak*).



- ❖ Aan welke stijl moet de zin worden toegeschreven? Bewijs je mening. Wat
- ❖ is de houding van de auteur ten opzichte van het beschreven dier door woorden met achtervoegsels die de woorden bepaalde betekenissen geven? Specificeer deze woorden en definieer er achtervoegsels in.

**162** Zie afbeeldingen. Kies de afbeelding van het dier dat je het leukst vindt. Schrijf op het ontwerp in twee kolommen volgens het voorbeeld.

#### Woorden - namen van het dier en delen van zijn lichaam (romp, hoofd, ogen)

*hoofd*

*oren*

Tekenen van deze delen van het lichaam

*groot, rond*

*klein, afgerond*

- ❖ Maak een werkbeschrijving van het dier volgens onderstaand schema. Gebruik geselecteerde woorden. Gebruik woorden met achtervoegsels en voorvoegsels die
- ❖ ze een verkleinwoord-liefhebbende of vergrotende-ruwe toon geven

waarde.



1. Wanneer en waar ik dit dier voor het eerst zag. 2. Hoogte (grootte) van het dier. Haar pak (kleur). 3. Wat is de vacht van het dier (veren, schubben). 4. Wat een piep heeft ze. Welke oren. Welke ogen. 5. Wat is het lichaam van het dier (lichaam). 6. Wat maakt de meeste indruk op mij in de vorm van een dier.

**163** Schrijf een sprookje voor een jongere broer of zus, waarvan de held een dier is (mondeling). Gebruik woorden met achtervoegsels en voorvoegsels die ze een verkleinwoord-liefhebbende of een vergrotende-ruwe toon geven.



## § 14. UITSPRAAK EN SCHRIJVEN VAN VOORKEUREN pre-, pri-, pri

**164** Lees de woorden, bepaal hun voorvoegsels. Hoe duidelijk worden onbeklemtoonde klinkers uitgesproken in voorvoegsels?

Mooi, kom, wijsheid, ga zitten, aardig, stok.

In het voorvoegsel wordt de **voorbeklemtoonde** klinker [e] in uitspraak benaderd naar [i]: [preimódrij].

In het voorvoegsel komt de niet-**geaccentueerde** klinker [y] in uitspraak dicht bij [ÿ]: [ÿÿÿÿ ÿÿÿÿÿÿ]. Voorvoegsels **pre-**, **pri-** verschillen in betekenis. Het prefix **pre-** geeft een verhoogd kenmerk aan en komt overeen met de waarde

woord *heel*: *pre*mily (*heel schattig*), te *breed* (*heel breed*). Het voorvoegsel **pri-** kan betekenen:

- nadering of toetreding: *zeil*, *stok*, *kust*;
- onvolledige actie of teken: *zout*, *oorzaak*, *bevroren*.



**165** Van de gegeven woorden met behulp van het voorvoegsel nieuwe woorden *transformeren*, opschrijven. Welke betekenis gaf het voorvoegsel aan de woorden?

Goed, vredig, kalm, stil, sterk, sterk, prachtig.

❖ Zeg de gevormde woorden. **Onthoud: de uitspraak van de onbeklemtoonde klank [e] ligt dicht bij [i].** Leg de spelling van de gevormde woorden uit.



**166** Voorvoegsels toevoegen aan woorden *pre-* of *pri-*, schrijf de gevormde woorden in twee kolommen.

..Donau, ..groot, ..prachtig, ..liggen, ..Azov, ..zee, ..bouwen, ..goed, ..wink, ..hot, ..we

❖ Leg het verschil uit in de betekenis en spelling van de voorvoegsels *pre-*, *pri-*.

**167** Herschrijf en plaats de ontbrekende letters in plaats van punten.

1. De hand van mijn moeder is zowel licht als rood, en haar hart is zo groot als de Dnjepr (*V. Kryshchenko*). 2. Moeders hart van geluk pr.verta (*M. Miner*). 3. Ouderlijke weg Verstandige school! Je leerde me leven (*D. Pavlychko*). 4. Ik zou tot de ochtend prachtige liedjes zingen! (*Z. Bebesjko*).

❖ Identificeer zinnen met homogene leden, leg hun onderverdelingen uit tekens.



❖ Welke vriendelijke woorden zeg je tegen mama, papa, zussen en broers? Maak 2-3 zinnen om een van hen te feliciteren met hun verjaardag (mondeling). Gebruik woorden met het voorvoegsel *pre-*.

**168** Lees een woordenboekitem. Leg het verschil tussen *de namen* uit *bijnaam* en *bijnaam*.

### ACHTERNAAM - ACHTERNAAM

**Naam.** De naam van een persoon verkregen bij geboorte of huwelijk, gekoppeld aan de naam van de persoon en doorgegeven van generatie op generatie.

**Bijnaam.** Naam, die soms aan een persoon wordt gegeven (behalve de echte naam en achternaam) en een bepaald kenmerk van zijn karakter, uiterlijk, activiteiten, gewoonten aangeeft.

De volgende woorden worden toegevoegd met het voorvoegsel : *achternaam*, *bijnaam*, *afgrond*.



❖ Leg de betekenis uit van een stabiele uitdrukking *om voor de afgrond te zijn*. Leg de spelling van het woord *afgrond* uit.

**169** Herschrijven, de ontbrekende letters invogend.

1. Onze naam is geen droog paspoortmerk. Dit is het woord, de herinnering aan de familie. En als één naam de geschiedenis van het gezin is, dan vormen ze samen de geschiedenis van het volk. enz. We hebben Kozakkenachternamen (*P. Zagrebelny*). 2. Oekraïens dorp is eigennuttig aan de laan. Pr..vasthouden aan de bijnaam - en toch gezond maken..ttya (*V. Minko*). 3. Nauwkeurige en geestige pr..svyska pr..gelijmd aan het dorp..vochubogo geit, en aan de kleine be..shtanka (*uit het leerboek*).

❖ Welke interessante Oekraïense achternamen ken jij?

**170** Herschrijf, kies de juiste letter tussen de haakjes.

1. Wie wijsheid zoekt, zal vinden (*Nestor de kroniekschrijver*). 2. Kwaad doen, zwijgen is goed is kwaad (*D. Tuptalo*). 3. Glorieuze krijgers uit het sprookje pr (e, i) vroegen me af (*M. Poznanska*). 4. De Ataman hield een zwaard vast met zijn linkerhand (*Yu. Mushketyk*). 5. De glorieuze Kozakken zeilden van de blauwe monding van de Dnjepr de wijde zee in (*M. Pryhara*). 6. Een smal pad dat zich tegen de rotsen kronkelde om niet in de afgrond te vallen waarin de snelle bergrivier (*O. Ivanenko*) stroomde.

**171** Welke Oekraïense volksverhalen vind je leuk? Kijk naar de afbeeldingen op postzegels. Maak kennis met de helden van sprookjes. Vertel er (mondeling) over met woorden met de voorvoegsels *pre-*, *pri-*, *pri-*.**ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK** Brief lezen

SCHRIFTELIJKE GEDETAILLEERDE VERTALING VAN DE NATIONALE TEKST  
MET EEN BESCHRIJVING VAN EEN DIEREN

**172** Lees een volksverhaal voor. Welke soorten spraak worden gecombineerd in haar tekst? Hoe heb je dit gedefinieerd?

KRO vertaald maart 2022

### Magisch paard

Snake ontvoerde de jongen Ivanko in het dorp. Hij bracht hem naar zijn erf, ontgrendelde de stal en daar lag een paard zo mager dat zelfs je botten schopten. Zwak, zwak, kan niet opstaan, alleen maar gekreun. De slang beval Ivanko om voor het paard te zorgen, om alles aan het staal te geven, maar niet om te geven waar hij om vroeg. De jongen bracht het paard goede haver. En het paard eet niets, gaat liggen en huilt. De jongen had medelijden met het paard en begon te overtuigen. En hij vraagt hem met een menselijke stem om ander voedsel. Want hij at de hitte en dronk de vlammen. En als hij zulk voedsel niet heeft, zal hij sterven. Ivanko stak brandhout aan, bracht het paard een schep warmte en toen de tweede, derde. Het paard dronk en stond op. Hij rende de tuin in en slikte de vlammen in. Ivan keek, en de sprinkhaan is niet eenvoudig! De vacht erop is goudkleurig, de lange manen glanzen van edelstenen, in plaats van vier poten heeft hij er vijf, en de vleugels steken boven de rug uit.

De man sprong op een magisch paard. Zijn paard rende naar zijn geboorteland hij zat neer. Zijn hele leven heeft hij Ivanko trouw en waarheidsgetrouw gediend.

- ❖ Lees de passages die *beschrijvingen van het dier zijn*.
- ❖ Leg uit hoe je onderscheid maakt tussen *beschrijving* en *verhaal*.

**173** Lees de tekst, bepaal het onderwerp en de hoofdgedachte. dat wast geeft zijn titel?

#### Het paard van Dobryan

Bij zonsopgang werd de Kozakken Mamai wakker in de kerker. 's Morgens zouden zijn vijanden hem op het plein straffen.

De Kozak voelde zijn zakken en vond een priem, die niet werd opgemerkt door vijanden. Mam krabde met een priem over de muur. Zodra het oog op de zwarte *muur* verscheen, werd het op nul gesteld. Zodra de hand van de Kozak de nek van het paard uittrok, trilde het. Alleen Mamai trok slanke voorpoten, terwijl sterke hoeven de grond raakten.

Mijn moeder tekende een zwart paard met een witte staart en witte manen. Het paard kwam tot leven. De Kozak gaf zijn punt nog steeds een brede rug en een sterke *croep*, en Dobryan roestte al van ongeduld.



Onbekende artiest.  
Kozakken Mama

De Kozak sprong op een *snel* paard. De bewaker slaagde er alleen in Mamaia bij het been te grijpen. Het paard schokte en de laars bleef in de handen van de bewaker (*volgens O. Ilichenko*).

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van de gemarkeerde woorden in de **Woordenlijst** aan het einde van het leerboek. Maak een plan van de tekst, schrijf het op. Schrijf een
- ❖ vertaling van de tekst volgens het plan.
- ❖

**174** Bekijk een reproductie van het volksschilderij "Kozak Mamai". Komt de afbeelding van het paard op de afbeelding overeen met de afbeelding op de kerkermuur die in de tekst wordt genoemd? Wat precies?



- ❖ Verzamel informatie over de volkskaart, waarvan mama de held is. Track: wat? de houding van de Kozak ten opzichte van het paard wordt weergegeven op de afbeelding. Hoe het uit te leggen?
- ❖ Fantaseren. Bekijk het speelgoedamulet van klei gemaakt door de volksmeester. Zou jij zo'n paard aan je jongere broer of zus geven? Wat zou je zeggen over het Kozakkenpaard?



### IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ❖ Wat is het verschil tussen *woordvormen* en *verwante woorden*? Leg uit met voorbeelden. Welk significant deel van het woord drukt zijn grammaticale betekenis uit?
- ❖
- ❖ Eindigen onveranderlijke woorden op? Geef voorbeelden van zinnen die woorden bevatten die de vragen van verschillende gevallen beantwoorden. Welk einde heet *nul*?
- ❖ Geef voorbeelden van woorden met een nuluitgang. Welk significant deel van het woord bevat zijn lexicale betekenis?
- ❖
- ❖ Welke woorden worden *verwant genoemd*? Geef voorbeelden. Welke
- ❖ significante delen kunnen in de basis van het woord worden opgenomen?
- ❖ Wat is een voorvoegsel? Achtervoegsel?
- ❖ Geef voorbeelden van woorden met antonieme voor- en achtervoegsels.



Testtaken online uitvoeren



# ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ

## ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ:

- ❖ що вивчають фонетика, орфоепія та графіка;
- ❖ закони милозвучності української мови

## ЧОГО ТРЕБА НАВЧАТИСЯ:

- ❖ правильно вимовляти слова;
- ❖ передавати слова фонетичною транскрипцією;
- ❖ писати слова за орфографічними правилами

## ЩО ТРЕБА ЗАПАМ'ЯТАТИ:

- ❖ основні орфограми;
- ❖ правила написання слів

## НАД ЧИМ ВАРТО ЗАМИСЛИТИСЯ:

- ❖ Як дерево починається з кореня,  
так слово починається зі звука.

*Олексій Довгий*

## § 15. GELUIDEN VAN SPRAAK EN GELUIDEN VAN SPRAAK

## 17. Lees het vers hardop voor .

Er zijn veel geluiden, in de natuur klinkt alles. De wind fluit, de donder houdt aan  
 Het rommelt in de donkere lucht. In de lente zingt de vogel  
 En de stroom rommelt.  
 Hommel zoemt, een insect rinkelt, Alles klinkt anders!  
 Weet alles, mijn beste, vergeet dit niet, het is gebeurd:  
 Mensen hebben spraakklanken die zich tot woorden vormen.  
 Geluiden, verzameld in een woord, Terug in de oudheid,  
 Vormden een moedertaal Oekraïense charme. *Nadiya Krasotkina*



Er is een Oekraïens lied ...

- ❖ Welke natuurlijke geluiden hoor je op straat op weg naar school? Welke geluiden hoor je naast spraakgeluiden op school?

We worden omringd door vele natuurlijke geluiden: het geluid van de wind, het geritsel van takken en bladeren, het ruisen van water, het getjilp van vogels, het zoemen van insecten, het gebrul van auto's, het geluid van voetstappen en meer. Dergelijke geluiden worden gevormd door mechanische trillingen in de wind. Het aantal geluiden in de natuur is niet beperkt.

Onze taal is ook geluid. **De klanken van taal** worden gebruikt om de woorden te herkennen en te onderscheiden waaruit de woorden van de taal zijn gevormd. Mondelinge communicatie tussen mensen wordt uitgevoerd met behulp **van spraakgeluiden** . Dergelijke geluiden worden gevormd door complexe bewegingen **van orgels uitspraak**.



**Geluid is de kleinste ondeelbare eenheid van taal en spraak.** Zoals alle geluiden zijn de geluiden van menselijke spraak het resultaat van het horen van de lucht die door het oor wordt waargenomen. De geluiden van menselijke spraak worden bestudeerd door de sectie van de taalwetenschap, die: **fonetiek** genoemd .

De tak van de taalwetenschap die de juiste uitspraak van woorden bestudeert, wordt **orthoepy genoemd**. Het volgen van de regels van orthoepy bevordert het begrip van mensen die mondeling communiceren. Als de regels van orthoëpie worden gevolgd, is de aandacht van de gesprekspartners gericht op de inhoud van het gesprek en niet afgeleid door een onjuiste of ongebruikelijke uitspraak.

**Fonetische transcriptie (geluidsofopname)** wordt gebruikt om over te brengen hoe het woord schriftelijk wordt uitgesproken. Elk geluid in zo'n plaat wordt aangegeven met een vierkante haakletter. Bijvoorbeeld: [a], [y], [o], [d], [m], [sh]. De woorden worden als volgt in fonetische vorm overgedragen: [k l a s], [s l î v o], [v i m î v a]. Vermelding van de plaats van nadruk is verplicht. De hoofdletter wordt niet gebruikt in de fonetische transcriptie: *Marina* [marèna], *Dunaj* [dunai].

### 176 Zeg de geluiden hardop. Betekent het alleen iets? geluid?

[o], [p], [i], [a], [m], [t]

- ✿ Maak zoveel mogelijk woorden van de aangeboden klanken. Zeg deze
- ✿ woorden. Hangt de lexicale betekenis van een woord af van de volgorde van de klanken? Bevestig je mening met voorbeelden. Wat begonnen mensen eerder in
- ✿ communicatie te gebruiken - geluiden of letters? Licht je mening toe. Ontdek het verschil tussen een klank en een letter.
- ✿



Spraakgeluiden alleen betekenen niets. Wanneer ik echter iets met elkaar en in een bepaalde volgorde combineer, vormen de klanken van spraak woorden met bepaalde betekenissen. We horen en spreken de klank uit.

#### Spraakgeluiden zijn voor

**vorming, herkenning en onderscheid van taalwoorden.**

Bijvoorbeeld: [ÿ ÿ] - [ÿ ÿ ÿ]; [ÿ ÿ] - [ÿ ÿ]. Zo kunnen de klanken van spraak worden vergeleken met de stenen waarvan spraak is opgebouwd.

### 177 Lees het raadsel, raad het maar. Schrijf de gissingen in letters en geef ze door met geluid.

Er zijn slechts vier klanken in het woord, en de betekenis ervan wordt veranderd door de initiaal:

Van [ÿ] - zal er een zwarte wilde vogel zijn, Van [n] - een andere, trots en groot,



C [k] - de drank zal al geurig zijn, Wat mensen voor mensen bereiden;  
 C [l] - een product, een bord met stootborden, waar we met je rusten.  
 Als ik het zelf zeg, zal het een menselijke naam zijn. Wat zijn deze woorden? Volgens Dmitry Belous



STEEKPROEF ↴

саша [сáшa].

### 178 Raad de poppenkast. Wat betekenen de letters in vierkanten? beugels?

1. Ik nodig iedereen uit voor mezelf: vrienden, bal, weer - paradijs! Z [t] - Ik moet schrijven - kies! (S. Pavlenko). 2. Hij stroomt naar zichzelf, maakt zich zorgen, bewondert anderen, en [p] tot [n] verandert - begint te bakken en koken (N. Mohyla).

TIP ↴

De rivier is een kachel. De tuin is een werk.

- ✿ Ontdek de lexicale betekenis van het woord *charade* in de **Dictionary of Young Linguist** aan het einde van het leerboek.

### 179 Lees de woorden hardop voor die in paren zijn geschreven. In welke klanken verschillen ze? Hoe beïnvloedde de vervanging van het ene geluid door het andere de lexicale betekenis van het woord? Leg de lexicale betekenis van elk woord uit.

Kerel - paradijs; tuin - hof; leven - oogsten; beuken - bak; hoofd - ketel;

priem - schat.

- ✿ Zeg de klanken waarvan de vervanging de betekenis van de woorden in elk
- ✿ paar heeft veranderd. Leg uit waarom menselijke taal *geluid wordt genoemd*.
- ✿ Is elke combinatie van klanken een woord? Bevestig je mening met voorbeelden.



### 180 Lees. Woorden waarvan de uitspraak met één geluid verschilt, schrijf uit de zinnen in paren - letters en fonetische transcriptie.

STEEKPROEF ↴

Зид - cyn, [зид] - [cyn].

KRO

vertaald maart 2022

1. Een kleine paddestoel klom onder de haagbeuk en overzag stilletjes het bos. 2. De tanden van de haas deden pijn, de lippen van de haas zwollen op van pijn (*M. Stelmakh*). 3. De oude boze meerval slaapt, de meerval droomt de zevende droom (*O. Kono nenko*). 4. Een berg bedekt met gras, een vossenhol aan de zijkant (*V. Hrynko*).

✿ Leg uit hoe klankvervanging de lexicale betekenis van een woord heeft beïnvloed.

**181** Lees. Geef de woorden aan die de betekenis van spreekwoorden vervormden. Noem de klanken waarvan de vervanging een verandering in de woordenschat veroorzaakte betekenis van het woord.

1. De man van de geest leert de hele weg. 2. Je kunt de haas op de vliegen zien. 3. Duisternis in de kraaien die om verdediging vragen. 4. En de ervaren rijst valt in de val. 5. De klaproos is verschrikkelijk omdat de ogen achter zijn. 6. Er is nog geen enkele haak priem gewassen.

✿ Noem de letters die in de letter aangeven welke klanken vervangen moeten worden.

✿ Leg het verschil uit tussen *een klank* en een *letter*.



**182** Lees. Bedenk: welke klanken kunnen in de gegeven woorden vervangen worden zodat er nieuwe woorden ontstaan? Spreek woorden uit met aangepaste klanken.

Kroon, muis, zeemeeuw, streepje, oven, verdriet, netelroos.

✿ Leg de lexicale betekenis uit van de woorden gevormd door de klankmijn. componeer een humoristisch gedicht,

✿ waarbij je een paar woorden verslaat waarvan de lexicale betekenis is veranderd door de vervanging van geluid.

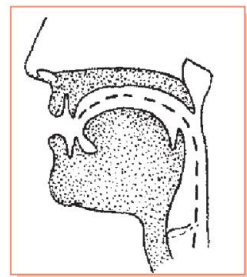


## § 16. GELUIDEN STEMMEN EN

### CONSONANTEN, OPROEPEN EN DOOF, HARD EN ZACHT (HERHA

**183** Kijk naar de afbeelding. Toon daarop de mond- en neusholten, lippen, tanden, gehemelte, tong, onderkaak. Toon bergen tan. Let op de locatie van de spraakverbindingen .

✿ Denk en zeg: wat vormen de uitspraakorganen?





De uitspraakorganen produceren **de klanken van spraak**.

Volgens de methode van creatie en kenmerken van geluid, zijn spraakgeluiden verdeeld in **klinkers** en **medeklinkers**. Als er geen belemmeringen zijn voor de uitgeademde lucht, worden geluiden alleen gevormd door de stem. Daarom worden ze **stemmen genoemd**: [a], [o], [y], [e], [i], [i].

Als de straal uitgeademde lucht obstakels tegenkomt die worden veroorzaakt door de tong, lippen en tanden, zijn er geluiden te horen. Geluiden die worden gevormd door een combinatie van geluid en stem of alleen uit geluid worden **medeklinkers genoemd**.

Er zijn 38 klanken in de Oekraïense taal : **6 klinkers en 32 medeklinkers**.

**184** Zeg bij de gemarkeerde klanken eerst de klinkers, dan de medeklinkers.

[m], [d], [a], [w], [o], [y], [n], [b], [e], [f], [i], [i], [g ], [B].

- ❖ Leg uit hoe harde geluiden worden gevormd. Hoeveel klinkers in de Oekraïense taal?
- ❖ Speel melodieën van 2-3 nummers met een hard geluid. Waar worden medeklinkers van gemaakt? Kan ik een melodie spelen met een medeklinkergeluid? Waarom?
- ❖ Noem de geluiden die overheersen in de tekst van slaapliedjes. Wat staan ze in de weg van de schepping? Waarom worden baby's verliefd op zulke geluiden?



**185** Zeg de twee woordparen in twee regels. Veranderen klinkers of medeklinkers het geluid en de betekenis van de woorden van elk paar?

I. Linden - poot. Meerval is verdrietig. Beuken - stier. Vernis - ui. . Eekhoorn - een tak. Spelen - broers. Marina - framboos.

- ❖ Maak een humoristische zin met een van de woordparen (optioneel).



**186** Herschik medeklinkers om nieuwe woorden te vormen. Geef de nieuw gevormde woorden door fonetische transcriptie.

STEEKPROEF ↴

Wegen zijn steden.

Merk, zomer, ijs.

- ❖ Wat is het verschil tussen het creëren van medeklinkers en hun stemmen?



Zoals eerder vermeld, worden medeklinkers gevormd door een combinatie van geluid en stem of alleen uit geluid. Geluiden worden gevormd wanneer een stroom uitgedemde lucht obstakels tegenkomt die worden veroorzaakt door de tong, lippen en tanden.

Medeklinkergeluiden, die worden gevormd door stem met ruis te combineren, worden **rinkelen** genoemd. Bijvoorbeeld: [b], [d], [c], [w]. Bij het uitspreken van sonore medeklinkers trillen de stembanden. Medeklinkers die alleen uit ruis worden gevormd, worden **doof genoemd**. Bijvoorbeeld: [n], [t], [c], [w], [x]. Bij het uitspreken van dove medeklinkers zijn de stembanden onschendbaar.

### 187 Lees het vers. Leg uit wat de verwarring in de betekenis veroorzaakte

woorden.

Ik ben gisteren verkouden geweest  
Philip stond op de ijsbaan en de  
dokters zeiden dat Philip griep  
had.

Hij ligt zwak in bed, van hoesten  
al hees, Libon, nu naar school

Begin niet snel met de griep.

'En waarom is dat in vredesnaam?'

Philip is verrast, -

Ik heb al een hele tijd geen paddenstoelen meer  
gezien, en ik werd ziek van een paddenstoel?

En u, attente vrienden, kon niet  
zeggen, hoe het mogelijk is om  
te onderscheiden

Veel voorkomende schimmel en griep?

*Peter de Ekster*

- ✿ Wat zijn de klanken van verschillende woorden, waarvan de vermenging tot een misverstand leidde?



Individuele gesprekken en dove medeklinkers liggen qua klank, plaats en creatiemethode erg dicht bij elkaar.

Bijvoorbeeld medeklinkers [b] en [n]. Het enige verschil tussen hen is dat [b] wordt uitgesproken met stem en ruis, en [n] - alleen met lawaai.

Zulke gerelateerde geluiden vormen **een paar** sonore en dove medeklinkers.

Paren vormen de volgende oproepen en dove medeklinkers:

belt	doof
[e]	[t]
[met]	[met]
[G]	[w]
[D]	[x]
[ŷ]	[k]
[dʒ]	[C]
[J]	[H]

**188** Vervang in de gegeven woorden de dove medeklinker door een even sonore, zodat een nieuw woord wordt gevormd. Schrijf de woorden in tweetallen.

STEEKPROEF →

Soep - tand.

Pruim, naai, sikkell, in *het voorbijgaan*, daar, kogel.

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van het gemarkeerde woord in het **verklarende woordenboek** aan het einde van het leerboek. Bedenk een grappig verhaal dat de verschillende lexicale
- ❖ betekenissen van de woorden *ko [z] a - ko [s] a overtreft*.



**189** Lees. Identificeer woorden die alleen medeklinkers bevatten. Noem de woorden waarvan alleen dove klinkers hebben.

1. Ik luister naar het slaapliedje. Onder de woorden - kat, duif, koekoek, droom, kind, vader. En bovenal - een vrouw, een moeder, in wiens tedere hart liefde voor het kind is (*volgens V. Skuratovsky*). 2. Die lieve liedjes die mijn moeder voor mijn kleintje zong. 3. We werden teder, graag door dit sprookje om de bouillon *gewikkeld* (*P. Voronko*).

- ❖ Identificeer in zinnen de woorden die figuurlijk worden gebruikt. Leg deze betekenis uit.
- ❖ Bekijk een reproductie van een schilderij van Anna Salivonchik. Geef de afbeelding een naam die de hoofdgedachte weergeeft. Welke geluiden
- ❖ zingt de moeder het vaakst boven de wieg om de baby in slaap te brengen - klinkers of medeklinkers? Waarom?
- ❖ Wat herinner je je van de slaapliedjes die voor je zongen? Vertel ons erover. Hebben kinderen slaapliedjes nodig in de tijd van gadgets? Waarom denk je dat?



Anna Salivonchik.  
Slaapliedje



Medeklinkers zijn **hard** en **zacht**. De zachtheid van de medeklinker in de fonetische transcriptie wordt aangegeven door een schuine streep ['] na de letter: *blauw* [son'], *salt* [s' il'], *vlas* [l'on], *hert* [il'en']. Het dempingsteken wordt niet gebruikt in de geluidsopname, omdat het niet wordt herkend  
thee geluid, en geeft de zachtheid van de vorige medeklinker aan.



**190 Lees. Noem woorden waarvan de klank alleen verschilt in de hardheid/zachttheid van een van de medeklinkers. Zeg deze paren wanneer klinkers.**

1. Ze zeggen over hem: "Hij is de zoon van de hemel", want deze vogel houdt niet van de zoon van de duivel (*A. Kachan*). 2. Vos Nikita leefde in het bos, vos Nikita hield van het bos (*G. Chubach*). 3. Kom naar me toe, sta paraat! Schouders omhoog, strek je taille! (*Uit het gesprek*).

- ❖ Heeft de hardheid/zachttheid van de medeklinker de lexicale betekenis van het woord veranderd? Licht je mening toe. Welke letters in de woorden die je
- ❖ noemde geven de zachttheid van de medeklinkers in de letter aan?



**191 Geef het spreekwoord door met geluidsopname, markeer de pauze in plaats van een komma schuine streep, in plaats van de punt - twee.**

**VOORBEELD** *Waar minder woorden zijn, zijn meer daden.*

[waar er minder woorden zijn / er zijn meer woorden //]

1. Spreek met je lippen en doe met je handen. 2. Waar handen zijn en jagen, is goed het werk. 3. Zonder hoofd is slecht voor handen en voeten.

- ❖ Identificeer klinkers en medeklinkers in elk woord. Identificeer wanneer luide oproepen en doven. Leg interpunctie in zinnen uit.



**192 Geef de woorden door fonetische transcriptie. Geef bij elk woord het aantal letters en klanken aan. SAMPLE Shadow [t'in ] - 4 p., 3 sterren.**



Dag, bos, vlas, lied, zevende.

- ❖ Identificeer klinkers en medeklinkers in elk woord en noem klinkers en dove klanken (mondelling).

#### IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ❖ Welke geluiden van de natuur ken jij?
- ❖ Speel een paar geluiden van menselijke spraak af.
- ❖ Is elke combinatie van spraakklanken een woord? Geef voorbeelden. Geef voorbeelden van woorden waarvan de lexicale betekenis verandert door het herschikken, optellen of aftrekken van klanken. Wat is het verschil tussen klinkers en medeklinkers?
- ❖
- ❖ Hoe worden roep en dove medeklinkers gevormd?

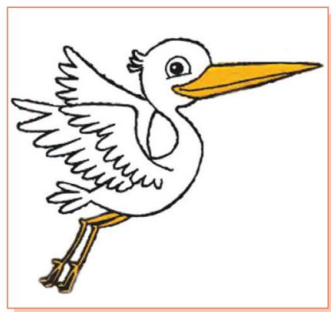


Testtaken online  
uitvoeren

## ONTWIKKELING VAN SPRAAK Lezen Spreken

### KENMERKEN VAN DE STRUCTUUR VAN HET GEDACHTEN

**193** Lees het verhaal in stilte. Let op: sprekend bevestigt elk van haar personages zijn mening met bewijs.



#### Hoe de vogels van de koning werden gekozen

De vogels waren verdrietig dat ze geen koning hadden.

"Onze koningin moet de Uil zijn!" zei de kraai. "Waarom?" Ja, want ze heeft het grootste hoofd! Dus je moet haar als de koningin kiezen. 'Geen enkele uil kan een koningin zijn,' zei de mus, 'omdat ze kleine vogels eet.'

Daarom komt de koningin er niet uit. Een goede koning zou van de kraanvogel zijn, want hij eet alleen kikkers uit het moeras. Dus je moet hem kiezen voor de regeerperiode...

"De ooievaar wordt de beste koning!" - Mees verdrievoudigd. - Hij eet ook dezelfde kikkers. Bovendien heeft het een nest helemaal in de top van de boom, het is van ver zichtbaar. Daarom moet de koning, beter dan de ooievaar, niet worden gezocht. Maar de Ooievaar wilde niet. 'Ik heb geen recht om koning te zijn,' legde hij uit, 'omdat ik in een draaikolk vlieg.'

Een vogel die hier het hele jaar door leeft, zou moeten heersen...

De Adelaar werd gekozen als koning omdat hij het hoogst vliegt. Zo regeert deze krachtige en trotse vogel over het gevederde koninkrijk (gebaseerd op een volksverhaal).

❖ Geef volledige antwoorden op de vragen.

- 1) Waarom werd de Adelaar gekozen als de vogelkoning?
- 2) Hoe wordt dit uitgelegd in een sprookje?
- 3) Waarom kozen ze niet voor Uil en Ooievaar?
- 4) Hoe hebben de helden van het sprookje dit verklaard?

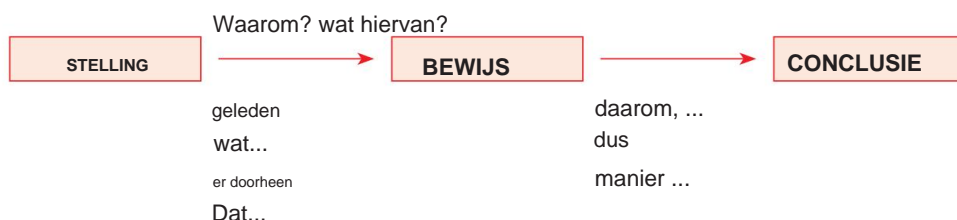
De reflectie is op de oorzaken van acties, verschijnselen, tekenen. voor reflectie men kan de algemene vraag stellen **WAAROM?**

Reflectie wordt **verbreed** en **samengetrokken**.

Uitgebreide reflectie bestaat uit drie delen. Het eerste deel drukt het belangrijkste idee uit dat moet worden bewezen - de **scriptie**. Het tweede deel levert **bewijs** (of meer bewijs) ter ondersteuning van de stelling. De derde bevat een **conclusie**.



### Schema van gedetailleerde reflectie



Verzamelde reflectie bestaat uit twee delen:  
proefschrift en bewijs.

### Schema van verzamelde reflectie



Proefschrift en bewijs worden meestal gecombineerd met de woorden *omdat; omdat, wat*. De conclusie kan daarom met woorden worden vergezeld .

**194** Lees de fabel hardop, identificeer zinnen die reflectie overbrengen.

### Adelaar en schildpad

Een adelaar zat op een eik, leunend tegen het water. De schildpad sprak aan haar zussen:

- Onze overleden overgrootmoeder stierf omdat ze begon te leren vliegen van de Eagle, dus verloor ze haar, arme ding, vliegend.

"Luister, Schildpad!" Orel was verontwaardigd. - Je wijze overgrootmoeder stierf omdat ze haar werk niet deed (*volgens G. Skovoroda*).

- ❖ Geef een **gedetailleerde reflectie in de tekst**. Definieer **daarin de scriptie**. Welke woorden combineren proefschrift en **bewijs**? Welk woord hoort bij de **conclusie**?
- ❖ Leg het verschil uit tussen uitgebreide en gecondenseerde reflectie.
- ❖ Identificeer de **verzamelde reflectie in de tekst**.

## TIP



### Hoe te bewijzen dat de stelling een weerspiegeling is?

- De verklaring verklaart de oorzaken van het fenomeen (acties, tekenen), legt uit waarom (
- Het volgende bewijs (de volgende bewijzen) wordt gepresenteerd om deze stelling te bewijzen: (
- De algemene vraag WAAROM kan aan de verklaring worden gesteld?
- De verklaring is dus een weerspiegeling.

### 195 Gedetailleerde reflecties opstellen (mondeling), met de gepresenteerde stellingen uitdrukkingen. Kies zelf het bewijs.

- Een mens moet zijn hele leven studeren, omdat...
- U moet de gebruiken van uw mensen kennen, want...
- De computer zal de boeken van een persoon niet vervangen, omdat...
- De natuur moet beschermd worden, want...
- ❖ Welke gevoelens heb je over communicatie met de natuur? Noem ze, indien nodig, met behulp van de **Woordenlijst met namen van gevoelens** aan het einde van het leerboek. Kan een wandeling in het bos, de rivier of de zee worden vergeleken met het leren over het bos, de rivier of de zee uit Wikipedia-artikelen? Waarom?
- ❖ Moet communicatie met dieren in het wild en hun onderzoek worden tegengewerkt of gecombineerd? Bouw het antwoord op in de vorm van gedetailleerde reflectie.



### 196 Reflecteer (mondeling) op een van de gegeven onderwerpen. Volg het schema: *scriptie - bewijs (of meerdere bewijzen) - conclusie.*

- Waarom een persoon beleefd moet zijn.
- Waarom je de zwakken moet beschermen.
- Waarom je vreemde talen moet leren. Gebruik bij het
- ❖ kiezen van bewijs woorden - de namen van gevoelens. Gebruik indien nodig de **woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek. Waarom denk je dat elk
- ❖ van de onderwerpen begint met het woord *waarom*?

## § 17. AANDUIDING VAN SPRAAKGELUIDEN SCHRIFTELIJK. abc

### 197 Lees de grap in stilte. Leg uit wat de leerling bedoelde? Of klopt zijn antwoord? Waarom?

- Hoeveel letters in het Oekraïense alfabet? vroeg Sasha de leraar. 'Zes', antwoordde hij zelfverzekerd. - Hoe gaat het?

- , , ŷ, , ŷ, ŷ.

❖ Lees de grap hardop voor en noem de letters van het alfabet correct. Wat

❖ weet jij over de oorsprong van de woorden *alfabet*, *alfabet*, *alfabet*?



### Oekraïens alfabet

А а	Б б	В в	Г г	Ґ ґ	Д д	Е е
а	бе	ве	ге	ґе	де	е
Є є	Ж ж	З з	И и	І і	Ї ї	Й й
є	же	зе	и	і	ї	йот
К к	Л л	М м	Н н	О о	П п	Р р
ка	ел	ем	ен	о	пе	ер
С с	Т т	У у	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч
ес	те	у	еф	ха	це	че
Ш ш	Щ щ	Ь ь	Ю ю	Я я		
ша	ща	знак м'якшення	ю	я		

**198** Lees fragmenten uit de gedichten voor. Noem de grafische tekens voor hulp elke passage wordt opgenomen.

Vrolijk stadsalfabet. Onze groeten aan hem vandaag. We hebben er een manier voor, - De letters leven erin. Vrolijk stadsalfabet. Elk woord erin is de hele wereld. Daarin leeft elke letter - Er worden woorden van gemaakt.

*Tamara Kolomiets*

- Ben ik de laatste in het alfabet? - de letter Y was bang.

verzacht uitgesproken teken. -

De brief is belangrijk voor u, en u kunt niet worden omzeild!

Ik zwijg tussen de letters, ik leer de klanken te verzachten!

*Na Hrytsky Boyko*

❖ Leg uit dat de betekenis van de uitdrukking *niet kan worden omzeild*.

Om de uitwisseling van informatie en meningen schriftelijk te laten plaatsvinden, is het noodzakelijk mondelinge (klank)spraak te vertalen in geschreven spraak, dat wil zeggen het schriftelijk markeren van klanken.

**Het teken dat dient om de klank in de letter aan te geven, wordt een letter (letter) genoemd. Tekenen van schrijven worden bestudeerd door een sectie van de taalwetenschap die grafische afbeeldingen worden genoemd. Een letter is een grafisch teken. Naast letters zijn er de volgende grafische tekens: apostrof ('), koppelteken (-), accentteken, koppelteken en leestekens (punt, komma, streepje, dubbele punt, enz.). De letters in de voorgeschreven volgorde zijn het alfabet (alfabet, alfabet). In totaal 33 letters in de Oekraïense taal .**

**199 Lees in stilte. Identificeer de woorden die de betekenis van elk van de spreekwoorden vervormen. Welke klanken vervangen de lexicale betekenis van elk woord? Zeg deze geluiden. Welke letters duiden deze klanken schriftelijk aan? Noem de letters.**

1. Dille is blind en de graver is bekwaam. 2. Elke schaal prijst zijn staart. 3. Beter is een aardbei in een handvol dan een kraan in de lucht. 4. Waar de zeis graast, daar gaat de schade niet over. 5. De walvis wast - muizen zitten in de problemen. Leg het

- ❖ verschil uit tussen een letter en een klank. Welk deel van de taalwetenschap
- ❖ bestudeert brieven? Wat zijn de klanken van spraak en spraak?

**200 Schrijf de gegeven woorden in alfabetische volgorde.**

Viburnum, appelboom, sprookje, huis, huis, kamer, kaasjeskruid, zwarte kapper, wel, bij, ooeivaar, knop, spreekwoord, Kozak, ster, maan, geruis, regen, regen, lied, moeder, slaapliedje, kever, kraan, bosje, zon, vreugde.

- ❖ Waarom staan lijsten en lijsten in alfabetische volgorde? Geef voorbeelden.
- ❖ Leg uit hoe je woorden die met één letter beginnen, alfabetisch kunt rangschikken.



**201 WERK IN PAAREN**

**Stel je voor dat je lijsten moet maken per klas studenten - deelnemers aan de schoolcompetitie van Oekraïense taalexperits. Maak de volgende lijsten. Waar je door wordt geleid, achternamen in alfabetische volgorde plaatsen die met dezelfde letter beginnen.** Panchenko Olena (5e leerjaar), Golovaty Igor (6e leerjaar), Semenyuk

Tetyana (6e leerjaar), Garmash Mykola (5e leerjaar), Lebedinets Oksana (6e leerjaar), Voloshko Anna (6e leerjaar), Gurzhiy Semen (5e leerjaar), Ser Hertog Vasyl (5e leerjaar), Melnychenko Serhiy (6e leerjaar), Sotnyk Iryna (5e leerjaar), Khorunzhiy Oleksiy (5e leerjaar), Golovko Mykhailo (6e leerjaar), Voloshuk Bohdan (6e leerjaar), Serbin Halyna (5e leerjaar).


**202 Schrijf de namen van Oekraïense steden in alfabetische volgorde.**

Poltava, Mukachevo, Uman, Irpin, Rivne, Lutsk, Bucha, Cherkasy, Zaporizhia, Uzhhorod, Pryluky, Kharkiv, Chuguiv, Odessa, Berezhany, Hlukhiv, Ternopil, Myrhorod, Boryspil, Chernihiv.

- ❖ Welke van de opgenomen namen vind je het meest interessant? Wat precies? Bouw het antwoord op in de vorm van reflectie: *scriptie - bewijs - conclusie*. Maak een
- ❖ alfabetische lijst van de personages uit de favoriete tekenfilms van je familie.


**203 Schrijf de namen van Oekraïense kunstenaars in alfabetische volgorde.**

Shevchenko Taras, Bilokur Katerina, Pymonenko Mykola, Mu Rashko Oleksandr, Prymachenko Maria, Trush Ivan, Vasylykivskiy Serhiy, Yablonska Tetyana, Bozhiy Mykola, Horska Alla, Marchuk Ivan, Samokysh Mykola, Feyenydychylvan lake.



In het Taras Shevchenko National Museum in Kiev



- ❖ Bezoekt u met uw gezin kunstmusea? Met klasgenoten? Bespreekt hij wat hij hierna ziet? Vertel ons erover. Ben je ooit in het Shevchenko



- ❖ National Reserve op de Tarasova-heuvel in Kaniv of het Taras Shevchenko National Museum in Kiev geweest? Zie foto illustratie. Noem 5 items die je het meest interesseren. Schrijf hun namen in alfabetische volgorde.

**§18. DE VERHOUDING VAN GELUIDEN EN LETTERS. GELUID**

**BETEKENIS VAN DE LETTERS l, yu, is, yi en shch (HERHALING).**

**UITSPRAAK VAN GELUIDEN AANGEGEVEN DOOR DE LETTERS ÿ en ÿ**

**204 Lees. Noem de gemarkeerde letters in de woorden. Zeg de klanken die door deze letters worden aangegeven.**

Appel, kind, munt, velden, jong, **plus**, eenheid, blauw, **mijn**, toekomst.

- ❖ Noem de woorden waarin het aantal letters en klanken niet overeenkomt. Leg uit waarom.

De letters **i, yu, zijn** kunnen **twee klanken** aanduiden :

- **i** - [ya]: *yar* [y a p], *olie* [o l ' 3 y a];
- **ÿ** - [ÿ]: *jonge man* [ÿ ÿ ÿ à ÿ], *ik weet* [ÿ ÿ à ÿ ÿ];
- **ÿ** - [ÿ]: *de enige* [ÿ ÿ ÿ è ÿ ÿ ÿ], *de jouwe* [ÿ ÿ ÿ ÿ à].

De letters **ÿ, ÿ, ÿ** kunnen schriftelijk de **klankers** [ÿ], [ÿ], [ÿ] aanduiden, die achter zachte medeklinkers staan.

Bijvoorbeeld: *klein* [m a l ' à], *man* [l ' u d è n a], *blauw* [s è n ' e]. Als de letters **ÿ, ÿ, in** de letter de zachtheid van de langwerpige medeklinker aangeven (in de letter wordt het in dubbele letters overgebracht), dan wordt het geluid van dergelijke woorden als volgt overgebracht: *haar* [v o l î s ' : a], *kennis* [ÿ ÿ ÿ ÿ ' : à]. Na de apostrof geven de letters **i, yu slechts twee klanken aan: vie**

[v en à], *veren* [p ' 3 p en a].

De letter geeft altijd **twee geluiden aan: egel** [y en w à k], *rit* [y 3 x a t i], *ingang* [n ' en d en 3 met d].



### 205 Lees de spreekwoorden. Identificeer woorden waarin één letter twee klanken in de letter overbrengt.

1. Zonder arbeid *verzwakt* de kracht . 2. Als je taarten wilt eten, ga dan niet op het fornuis zitten. 3. Je neemt de *vaardigheid* niet weg . 4. Een vroege vogel drinkt dauw en een late vogel huilt. 5. Een vogel is rood met zijn veren, en een man is rood met zijn kennis. 6. Zoals jij geeft, heb jij dat ook. 7. Mijn huis staat op de rand, ik weet van niets. 8. Myron vertelde een droom van een gevlekte merrie. 9. Goede dingen gebeuren in een vriendelijk gezin. 10. Er is geen systeem waarin alles is verdeeld in "mijn" en "de jouwe".

- ❖ Markeer de gemarkeerde woorden.

### 206 Pass woorden door fonetische transcriptie. Identificeren in de huid aantal letters en het aantal klanken.

**STEEKPROEF** → *Pirina* [pirina] - 6 punten, 7 sterren.

I. Spar, kennis, puree, advocaat, sterrenbeeld, wasbeer, blauw, haar, hoop, eenheid.

. Jung, bang, droom, plus, trein, vijfde, wederzijds, actie, kuiken, appelboom.

- ❖ Kies en schrijf 4 woorden met een apostrof voor ÿ, ÿ, ÿ, ÿ. Bepaal het aantal letters en klanken in deze woorden.



**207** Herschrijf de zin. Zet na elk geselecteerd woord de fonetische transcriptie tussen haakjes.

STEEKPROEF ↘

Додружень тобі, Україно  
[україно] моя!

1. Elk kind heeft een *alleenstaande* moeder (*L. Poltava*). 2. Ik ben *Oekraïens!* En ik hoor altijd: *nachtgalen zingen in mijn ziel*. Zo waren mijn vader en moeder, zo zullen mijn achterkleinkinderen zijn! (*Volgens A. Matviych*). 3. Een *eeuw later* de moedertaal! (*Volgens D. Belous*). 4. De bosjes maken lawaai - ik *luister* (*P. Tychyna*). 5. En zo zachtjes oregano zijn *munt* geest op de grond stele (*V. Polishchuk*). 6. *Onkruid* en kevers van de andere kant zijn het vervelendst (*S. Zinchuk*).

❁ Identificeer in zinnen de woorden die figuurlijk worden gebruikt. Open dat is de betekenis.



De letter **ÿ** staat altijd voor **twee klanken** [ÿ ÿ]: *regen* [ÿ ÿ ÿ ÿ], *snoek* [ÿ ÿ ó ÿ]. De

combinatie van de letters **j**, **dz** kan betekenen:

- **samengevoegde geluiden** [j], [dz], [dz]: *hommel* [dzhm'il'], *gedz* [gedz];
- **individuele geluiden** [d], [f]; [d], [z]: *voeden* [ÿ 'ÿ ÿ ÿ è ÿ ÿ 'ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ],

*ondergronds* [n 'en d met á m n en y].

De afzonderlijke klanken van de combinatie van de letters **j** en **dz** worden verzonden wanneer [d] niet tot het voorvoegsel behoort, en [ÿ] of [ÿ] - tot de grondtoon van het woord.

De letter **r** geeft de klank [r] aan: *hoofd* [g o l o v à]; letter **ÿ** - geluid [ÿ]: *bodem* [ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ].

**208** Lees. Let op de uitspraak van de verdeelde woorden.

Welke letters in deze woorden betekenen twee klanken?

1. Viburnum bloeit, *hazelaar wordt groen*. Dit is mijn Oekraïne, dit is mijn *thuisland* (*A. Ka ÿ minchuk*).  
2. Willow werd dronken van de *rinkelende bronnen*.  
Overvloedige *takken* hangen tot op de grond (*K. Lesiev Les*).  
3. De rivier stroomde over en de stroom *kabbelde* (*N. Humeniuk*).  
4. Ik zal *genezend* water putten uit een diepe put (*P. Movchan*).  
5. *Bijen* spelen fluit, *hommels* zwermen unisono (*N. Gedood*).  
6. Ik zal je vertellen, vrienden, wat het is



Ivan Izhakevich.

mama komt eraan!

mijn *familie*. Er is liefde, steun en aandacht, er is een warm woord - *de bron van geluk* (N. Chemeris).

- ❖ Identificeer woorden die figuurlijk worden gebruikt, onthul deze betekenis.
- ❖ Bekijk een reproductie van een schilderij van Ivan Izhakevich. Noem de gevoelens die kinderen ervaren. Gebruik **de woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek.

**209** Schrijf de woorden in het fonogram in letters. In elk woord bepaal het aantal letters en klanken.



**VOORBEELD** *Vertrouwen* [vertrouwen] - 6 punten, 7

sterren. [l'ubîv], [shchokà], [receptie], [shchery], [naam], [gehoord ': à], [pr'yaz'n].

- ❖ Welke van de volgende woorden noemen gevoelens? Leg de essentie van deze gevoelens uit. Raadpleeg de **woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek.

## § 19. SAMENSTELLING. REGELS VAN WOORDOVERDRACHT. NADruk

**210** Lees spreektaal. Verandert de betekenis van een woord door permutatie van lettergrepen? Wat is een magazijn?

Kitten rond de bank Vroeg-vroeg-  
vroeg lopen. Slaperige ogen  
doorboord: - Waar is nora-nora-  
nora? *Anatoliy Kaminchuk*

We vochten samen met de griep, We  
versloegen het, Omdat we linden-linden-  
linden zijn  
Thee dronk-dronken-dronken.

*Anna Chubach*

**Een lettergreep is een deel van een woord dat in één keer wordt uitgesproken uitgedemde lucht.**

**211** Identificeer klinkers in elk van de gegeven woorden, noem ze nummer.

Woord, geluid, zang, zang, zang, melodie, musical, moment.

- ❖ Herschrijf de woorden en verdeel ze in lettergrepen. Komt het aantal lettergrepen overeen met het aantal klinkers?

Klinkers zijn **samengesteld**. Er zijn net zoveel lettergrepen in een woord als er klinkers in zitten. **De lettergreep wordt gevormd ofwel alleen uit een klinker, of uit een combinatie van een klinker met een medeklinker of medeklinkers.**



Door het aantal lettergrepen van het woord zijn:

- **monosyllabisch:** *dag, nacht, stap*;
- **tweelettergrepig :** *ve-chir, zi-ma, book-ka*;
- **meerdere lettergrepen:** *pe-re-van-ta-zhen-nya*.

Een lettergreep die eindigt op een luide klank wordt **open genoemd**. Een lettergreep die eindigt op een medeklinker wordt **gesloten genoemd**.

## 212 Herschrijf de spreekwoorden en verdeel de geselecteerde woorden in lettergrepen. Geef na elk van deze woorden tussen haakjes het aantal lettergrepen aan.

STEEKPROEF ↴

*Вид добра добра не ищут - ка - ють  
(3 слога).*

1. Leer siert in geluk en *troost in tegenspoed*. 2. Waar leven is , is *hoop*.  
3. Wetenschap laat geen *water overstromen* en vuur brandt niet. 4. Concurreren niet met geweld, maar met *vaardigheid*. 5. Woorden worden niet uit het lied *gegooid* en niet *hun eigen invoegen*.

- ❖ Definieer *open* en *gesloten lettergrepen* in de gemarkeerde
- ❖ *woorden*. Leg de spelling uit , **niet** in woorden.



Van regel naar regel **worden woorden overgedragen door lettergrepen**. De regels voor woordafbreking moeten echter niet worden verward met de regels voor het verdelen van woorden in lettergrepen.

### JE MOET HERINNEREND!

**Eén letter** blijft niet in de vorige en wordt niet overgedragen naar volgende regel. De woorden *oog, droom* tolereren bijvoorbeeld niet.

**De letters j, dz** breken niet wanneer ze worden overgedragen, als ze duiden op één samengevoegd geluid: *ra-ju* (niet *rad-zhu*), *gu-dzik* (niet *goed-zik*).

Als *j, dz* twee klanken aanduiden (dit staat op de rand van het voorvoegsel en root), wanneer ze worden overgedragen, kunnen ze worden verbroken: *sub-terrestrisch, sub-feed*. Het is onmogelijk om te breken bij de overdracht van een **lettercombinatie yo, yo** : *ma yorit, blue-go*.

**Afkortingen** in woordafbreking staan niet los van de woorden die ze aanraken zijn: *I. Ya Franko, 2025, 5 kg*.

Woorden met **dubbele letters** kunnen op verschillende manieren worden overgedragen: *leven en leven, kennis en kennis*. Bij verdubbeling van de letters op de rand van significante delen van het woord is echter maar één overdracht mogelijk: *tandeloos, horloge*.

**213** Raad de raadsels gecomponeerd door de schrijver Lesya Voznyuk. Schrijf de radende woorden op en deel ze door streepjes in lettergrepen. Specificeer open en gesloten magazijnen.

1. Waar hij ook is, hij is bij mij, ik draag hem bij mij. Ik weet dat ze mij bellen als ze hem bellen. 2. Als de strijkstok van de snaar elkaar raakt, zal deze weerklinken met een lied. Hij heeft een zeer tedere ziel, en lacht en huilt. 3. Ik heb verschillende brillen: rood, geel en groen. Ik kan ze zeggen: "ga", "sta", "wacht". 4. Tante staat op het dak met hangende oren. Van satellietsignalen en dag en nacht horen.

**TIP**



**Verkeerslichten. Antenne. Viool. Naam.**

- ❖ Kies en schrijf zoveel mogelijk woorden op die lettergrepen hebben - de namen van de noten. Definieer in de geselecteerde woorden de lettergrepen open en gesloten.



**214** Herschrijf de woorden, scheid ze met koppeltekens (waar het is misschien).

Titel, leger, pit, lezen, vroeg, *zaad*, *off -road*, schrijver, *veren*, gelach, miljoen, toekomst, derde, mayonaise, laat, gedzik, Dnjepr, kerker, maïs, echo, rinkelend, *ononderbroken*.

- ❖ Geef de gemarkeerde woorden door fonetische transcriptie.
- ❖ Waarom geven ze bij het overbrengen van een woord per klank noodzakelijkerwijs de plaats van nadruk aan? Wat is *nadruk*?

**De nadruk ligt op het selecteren van lettergrepen in een woord door de stem te verhogen.** In de Oekraïense taal is het accent *vrij*, dwz ze kunnen benadrukt worden verschillend van samenstelling zijn: *boek*, *leerboek*, *papier*.

In de Oekraïense taal **verschuift de nadruk**, bijvoorbeeld bij het veranderen van de vorm van het woord het kan van de ene lettergreep naar de andere gaan: *domka* - *gedachte*.

In sommige gevallen verandert een verandering van de klemtoon de betekenis van het woord: *weg* - *weg*, *atlas* - *atlas*.

**215** Herschrijf de woorden, markeer op elke plaats van nadruk.

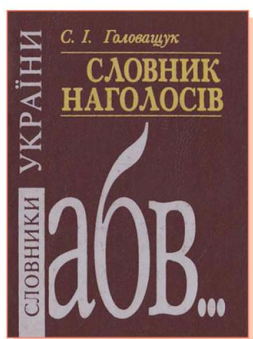
Plicht, koffer, onderwerp, alfabet, uitspraak, chauffeur, timmerman, haat, pinda, kilometer, document, gereedschap, cement, koppelteken, citaten, hert, beer.

- ❖ Raadpleeg de woordenlijst van correcte spraak aan het einde van het leerboek .



Als je twijfels hebt over de klemtoon van woorden, raadpleeg dan het **woordenboek met accenten**. De plaats van de nadruk wordt ook aangegeven in spelling- en verklarende woordenboeken. Er zijn woorden met **dubbele klemtoon**. Woordenboeken bevatten beide accenten van de volgende woorden: *onverschillig* en *onverschillig*, *lente* en *lente*.

**216** Lees de spreekwoorden. Let op de nadruk van de gemarkeerde woorden. Controleer uzelf met de woordenlijst voor de juiste uitspraak van woorden aan het einde van dit leerboek.



1. Hoop op werk, niet op *toeval*. 2. *Lezen* voor de mens is als de zon voor de aarde. 3. Verstandige *vragen* - voor de geest van de concurrentie. 4. *November* September kleinzoon, October zoon en winterbroer . 5. Verdedig de *fout* - twee keer per mijl. 6. Ik heb Sulphur's ogen geleend, en het kan me niet *schelen!*

- ❖ Bepaal welke van de gemarkeerde woorden een dubbel been hebben polijsten.
- ❖ Leg de betekenis uit van de uitdrukking *lenen in zwavelogen*.

**217** Herschrijf, waarbij u de plaats van de nadruk in de gemarkeerde woorden aangeeft.

1. Geografische *atlas*, briljante *atlas*. 2. Leuke *muziek*, getalenteerde *muziek*. 3. *Stoomschaatsen* , *gestoomde melk* .

- ❖ Leg uit waar je door werd geleid, met nadruk in woorden.

**218** Herschrijf, markeer in de gemarkeerde woorden de plaats van nadruk. In welk geval helpt klemtoon om woordvormen te onderscheiden? Waarin - de nadruk beïnvloedt de lexicale betekenis van het woord?

1. Goedkope vis en *dure* soep ervan. Dan *is de weg* geslaagd, wanneer het gesprek geruststellend is (*Folk Art*). 2. *Snaren van stemming aan de lijn* in een vrolijke jonge bui! (*W. Ellan*). 3. Door de rand van het *hart* stroomt het inheemse woord. Kom tot leven, Kozakkenglorie, in bandura-snaren, laat de *harten* zich verheugen! (*P. Kulish*).



**219** Herschrijf de woorden, markeer de plaats van nadruk. Onderstreep de woorden met dubbele nadruk. Vraag,

raadsel, hert, taak, quintal, fout, boom, weiland, asymmetrie, wachtrij, schilderij, concept, apostrof, bel, elf.

- ❖ Geef voorbeelden van woorden waarvan de lexicale betekenis afhangt van de plaats van nadruk. Maak en schrijf een zin met deze woorden.

## IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!



Testtaken online uitvoeren

- ✿ Wat is een *magazijn*? Wat bepaalt het aantal lettergrepen in een woord?
- ✿ Welke compositie heet gesloten, welke is open? Geef voorbeelden. Wat is *nadruk*? Leg de termen *vrije stress* en *verhuisstress uit*. Kan het veranderen van het accent de betekenis van een woord veranderen? Geef voorbeelden. Is het belangrijk om woorden correct te benadrukken in mondelinge communicatie? Waarom?
- ✿
- ✿ Welk woordenboek kan worden gebruikt om de juiste uitspraak van een woord te bepalen?
- ✿ Maak een woordenlijst van veelgebruikte woorden die verkeerd gespeld zijn. Maak een audio-opname van de verjaardagsgroet van een vriend. Volg de regels van orthoëpie.
- ✿ Besteed speciale aandacht aan de nadruk op woorden.

## ONTWIKKELING VAN SPRAAK Lezen Spreken

## MONDELINGE VERTALING MET TAAK

**220** Lees het begin van het verhaal. Hoe moeten de gemarkeerde woorden worden benadrukt? Controleer uzelf met de woordenlijst voor de juiste uitspraak van woorden aan het einde van het leerboek.

De koning had een mooie *dochter*. De bruidegom liet haar niet *alleen*. Maar de koningsdochter wilde niemand voor haar man. Ze gaf een briefje aan alle koppelaars met een *taak*. Niemand was in staat om deze *taak* te volbrengen.

De koning was boos over de ophef en reed weg. De prinses vestigde zich in een hut aan de rand van de stad. En aan de andere kant van de zee woonde een knappe en intelligente hetman. Hij hoorde over de opstandige prinses, stak de zee over, vond een meisje in een hut. En voor hem - *een document* met de *taak*: "Geef me onvolwassenheid

nanny's *kasteel*".

De wijze prins begreep hier waarom niemand de prinses kon behagen...

- ✿ Reciteer mondeling wat u hebt voorgelezen, waarbij u de gemarkeerde woorden
- ✿ correct benadrukt. Ga door en maak het verhaal af. Kies twee titels voor het sprookje:
  - een die het thema van een sprookje overbrengt;
  - zodanig dat het zijn hoofdidee weerspiegelt.

## § 20. SPELLINGFOUT



U kunt de juiste uitspraak van een woord achterhalen aan de **hand van orthoepische woorden bijnaam** (woordenboek van correcte uitspraak van woorden).

De klank van een woord in zo'n woordenboek wordt overgebracht door **fonetische transcriptie** (geluidsopname). Als het geluid onduidelijk wordt uitgesproken en de uitspraak dicht bij een ander geluid ligt, wordt de uitspraak als volgt verzonden: *lente* [ÿ ÿÿ ÿ à], *winter* [ÿ ÿÿ à ].

Een fout in de uitspraak van een woord wordt **orthoepisch genoemd**.

### 221 Zeg de woorden geschreven door fonetische transcriptie.

[k a l è n a], [v e i r b à], [m à t 'i n k a], [b à t 'k o], [d i e t e n a],  
[ÿ ÿÿ ÿ î ÿ ÿ ÿ], [ÿ ÿÿ ÿ î ÿ], [ÿ ÿ ÿ ÿÿ ÿ ÿ à ÿ], [ÿ ÿÿ ÿ ÿ '3 ÿ], [ÿ  
ÿ ÿÿ ÿ 'ÿ ÿ ÿ ÿ].

- ❖ Schrijf de woorden in het fonogram in letters. Hoe
- ❖ beïnvloedt fonetische transcriptie de zachtheid van een medeklinker?
- ❖ Wat is het effect van een onduidelijke uitspraak van klinkers in onbeklemtoonde lettergrepen?
- ❖ Noem de woorden die je moeilijk vond om te schrijven. Welke regel kende je van de basisschool die je gebruikte om deze woorden correct te schrijven?
- ❖ Welke woorden kunnen niet met accent worden geschreven? Welk woordenboek kan worden gebruikt om hun spelling te achterhalen?

### 222 Lees de woorden volgens de regels van de Oekraïense orthoëpie. Raadpleeg de woordenlijst aan het einde van het leerboek.

Belofte, pas, catalogus, poort, wiel, schort, rug, dochter, dochter, brandhout, die, premie, november.

- ❖ Leg de structuur uit van het woordenboek van correcte uitspraak van woorden (orthoepisch woordenboek).



### 223 Schrijf het raadsel van de geluidsopname in letters. Kunt u zeggen dat u daarmee mondelinge spraak schriftelijk hebt overgebracht? Leg uit.

[b y u t y o g î s t a r <sup>3</sup> y m a l <sup>3</sup> u p o v <sup>3</sup> t r i y n a z e i m l <sup>3</sup> / v i n  
v i d t s î g o n e v m i e ÿ à ÿ ÿ / ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ]

- ❖ Schrijf de gok in letters en geef deze door met een geluidsopname.
- ❖ Formuleer een regel die de spelling van dit woord verklaart.

## § 21. SPELLING. SPELLINGS REGEL. SPELFOUT. UITSPRAAK VAN beklemtoonde en onbeklemtoonde klinkers

De tak van de taalwetenschap die de regels van mondelinge overdracht bestudeert, wordt **spelling genoemd**. Schrijven op basis van spellingsregels is de naam

wordt **gespeld**. De spelling

kan een enkele letter zijn die volgens een bepaalde regel is geschreven (*land, winter*), een letter in een aanzienlijk deel van het woord (*schema, klein*). Dit zijn **schrijfwijzen. Niet-letterlijke**

**spellingen** zijn het schrijven van woorden afzonderlijk (**op school**), samen of afzonderlijk (**op een verjaardag - overdag gemaakt**), afzonderlijk of via een koppelteken (**in onze tuin - doe het op onze manier**).

Niet-letterlijke spellingen omvatten het verplaatsen van een woord van regel naar regel en woordreductie.

**Spellingsregel** is een duidelijke aanbeveling voor schrijven (bijvoorbeeld regels voor het schrijven van letters die onbeklemtoonde klanken aanduiden [e], [i]; regels voor hoofdletters, enz.).

Een fout in de spelling van een woord wordt een **spelfout genoemd**. Door spellingregels te volgen, wordt het voor mensen gemakkelijker om schriftelijk te communiceren.

### 224 Herschrijven, ontbrekende letters invoegen en streepjes verwijderen.

1. Het is noodzakelijk om uit een bron met water te drinken. 2. Vermijd/mijd je nest niet. 3. Waar de zwaluw niet vliegt, maar naar het huis vliegt . 4. Als niet / weet..sh ford, niet / lik.. in het water. 5. Strek je been over je bed.

- ❖ Herinner en leg de spellingregels uit die de spelling van de ingevoegde letters verklaren. Welke spellingregels verklaren de spelling van woorden in de
- ❖ gegeven zinnen samen of afzonderlijk? Formuleer deze regels. Wat is het verschil tussen alfabetische en niet- *alfabetische spelling*? Leg uit.
- ❖
- ❖ Zie de tabel "Lijst van basisspellingen" op de omslag van het leerboek. Lees de namen van spellingen van 2-3 letters. Leg uit: waarom moet je spellingregels
- ❖ kennen?





**225** Herschrijf woordparen, selecteer in elk woord de wortel en markeer plaats van nadruk. Zeg de woorden.

Plezier - regenboog; breed - breed; duif - duif.

- ❖ Let op: worden de beklemtoonde en onbeklemtoonde klanken [e], [i], [o] gelijk uitgesproken?



In **beklemtoonde lettergrepen** worden de klanken [e], [i] duidelijk uitgesproken. In **de onbeklemtoonde** - [e] nadert [i] in uitspraak, [i] nadert [e]. **Fonetische transcriptie van een dergelijke uitspraak wordt als volgt verzo**  
*regenboog* [ÿ ÿÿ ÿ â ÿ ÿ ÿ], *aarde* [ÿ ÿÿ ÿ ÿ ' à], *breed* [ÿ ÿÿ ÿ î ÿ ÿ ÿ]. De klank [o] in de onbeklemtoonde lettergreep kan dichtbij [y] worden uitgesproken. Het geluid [o] wordt echter alleen uitgesproken als de volgende lettergreep een **geaccentueerd geluid [y] heeft**: *duif* [g ou l ó b k a], *koekoek* [z ou z ó l 'a]. Een dergelijke uitspraak van klinkers komt overeen met de regels van de Oekraïense orthoëpie. **Om erachter te komen welke letter in een onbeklemtoonde lettergreep moet worden geschreven, moet je de vorm van het woord veranderen of een verwant woord kiezen waarin de twijfelachtige klinker de klemtoon krijgt.**

Bijvoorbeeld: ÿ [ÿÿ] ÿâÿÿÿ - in [â] dorp; ÿ [ÿÿ] ÿÿ - ÿ [è] ÿÿÿ; ÿ [ÿÿ] óÿÿÿ - ÿ [î] ÿÿÿ.

Als u het testwoord (*tarwe, ui, Kozak, bier*) niet kunt kiezen, moet de spelling van het woord worden gecontroleerd **in het spellingwoordenboek**.

**SPELLING:** ↘

letters **e, i**, die twijfelachtige onbeklemtoonde klinkers aanduiden: *graan, rustig, hemels*,  
*zich afvragen*

**SPELLING:** ↘

de letter **o**, die een twijfelachtige onbeklemtoonde klinker aanduidt: *slim, duif, koekoek*,  
*behuizing*

**226** Kies voor elk woord een testwoord. Schrijf de woorden in tweetallen. Definieer en onderstreep in woorden de spelling "letters e, i, aanduiding van twijfelachtige onbeklemtoonde klinkers.

**STEEKPROEF** ↘

*Григорій - перка.*

Zuster, peddel, duif, affect, stalking, stop, lijm  
 nieuw, rib, lang, gezaagd, dozijn, vos.

- ❖ Wat wordt een *spelfout* genoemd?
- ❖ Helpt kennis van de regels om dergelijke fouten te voorkomen? Hoe heten zulke regels?

**227** Maak een geluidsopname van de gegeven woorden.

Vleugel, meer, mede, berk, reus, nou, slikken,  
December, hoest, pik.

❖ Hoe de spelling van woorden te achterhalen als het testwoord niet kan worden geselecteerd?

Schrijf in de combinaties **-ere-**, **-ele-** de letter **e**: *riet*, *groen*. In de combinaties **-ry-**, **-li-** schrijf je de letter **i**: *bloody*, *shine*. Als bij het veranderen of kiezen van een verwant woord een twijfelachtige onbeklemtoonde **klinker wegvalt**, schrijven ze : **boot**, omdat *boot*, *rechtvaardig* , omdat het *waar is*.

**SPELLING:**

letter **e** in de combinaties **-ere-**, **-ele-**:

*kust*, *woord*, *riet*,  
*groente*

**SPELLING:**

letter **i** in de combinaties **-ry-**, **-li-**:

*angst*, *glans*, *afbrokkelen*,  
*slikken*

**SPELLING:**

letter **e**, die een twijfelachtige onbeklemtoonde klinker aanduidt, die bij het veranderen van de vorm van het woord eruit valt (vervolgkeuzelijst e): **kerel**, **boot**, **kers**, **week**

**228** Spreek woorden uit volgens de regels van de orthoëpie. Herschrijf, volgens de betekenis van spelling (benadruk de combinatie **-ere-**, **-ele-**, **-ry-**, **-li-**).

Boom, schreeuwen, ritselen, kers, gevleugeld, alarm, voorzichtig, ijzig, lijkwade, verkrumelen, schrikken, net je, groen, legende, geit.

❖ Leg de spelling van woorden uit met de juiste spellingsregel.

**229** Herschrijf het spreekwoord en plaats de ontbrekende in plaats van de punten brieven.

1. Die bron heet kr..nytsia, die water geeft bij droogte. 2. Als je niet in het water duikt, leer je niet zwemmen. 3. In v..sokogo der ..- en bladeren in..zoals. 4. Wie rozen wil plukken, moet niet op de doornen letten . 5. Hij die op blote voeten loopt, dus cher..vyki niet mulyayut. 6. Ter..n peren bevallen niet. 7. Goud en in het moeras bl..schild.

❖ Markeer in de woorden van de spelling "de letter e in de combinaties **-ere-**, **-ele-**" en "de letter i in de combinaties **-ri-**, **-li-**". Leg de betekenis van de zin uit , *breng de hoek van honing niet*

❖ *over*.



**230** Spreek de woorden correct uit. Leg de spelling van e in onbeklemtoonde lettergrepen uit. Ontdek de spelling. Leg de spelling van woorden uit de bijbehorende spellingsregel uit.

Leerling, jongen, meester, wind, kermis, eetkamer, wildwen, maaimachine, schoenmaker.



**231** Herschrijf het spreekwoord, voeg de ontbrekende letters in en schrijf op of tussen haakjes een gewijzigde woordvorm met een dropdown-klank [e].

STEEKPROEF ↴

Який човен (човна), такий весляр.

1. Trieste december..n en op feestdagen en op weekdays. 2. Januari is het begin van het jaar en midden in de winter. 3. Omdat de wind niet waait, rust het riet. 4. Een jongen met een ambacht in het leven zal niet verloren gaan. 5. Bij sh..vtsa vragen schoenen altijd om brood. 6. Ik denk..t kijkt in alle richtingen.

- ❖ Definieer en onderstreep in woorden de spelling. Lees
- ❖ de spreekwoorden, volgens de regels van orthoëpie.

**232** Herschrijf de woorden en voeg de ontbrekende letters in. Schrijven woorden controleer het spellingwoordenboek.

G..roy, h..purny, m..lkaty, m..naty, p..nal, h..katy, p..riy, koch..rga, ts..bulya, k..ruvati, l..man, m..tro, d..tal, v..los..ped, tr..mtiti, h..bretz, pech..nig, tr..vozhny, m..tushnya.



- ❖ Maak een zin met de gemarkeerde woorden. Zoek indien nodig naar hun lexicale betekenis in de **Woordenlijst** aan het einde van het leerboek.

**233** WERK IN PAAREN

Kies antoniemen voor de gegeven woorden. Schrijf de woorden in paren, identificeer en onderstreep de spelling die je hebt geleerd.

Ochtend, nederlaag, volgende, ruzie, achteruit, goedkeuren, dom.

- ❖ Maak en schrijf een zin met twee paar woorden.

**234** Herschrijf het spreekwoord, in plaats van de stippen, voeg het gekozen uit de help in en zet de woorden in de juiste vorm. Zet de ontbrekende leestekens.

1. Graan... bespaart. 2. Voer de kraai, maar alles zal zwart zijn. 3. Bedek geen twee ... tot borsjt, want je zult het overdrijven. 4. Hij voedt met een lepel en prikt in zijn ogen. 5. De schildpad kruipt door de woestijn en vraagt zich af waarom er zoveel zand is gegoten: "Zijn ze hier...?"

## CERTIFICAAT →

## Tas. Paddestoel. Taart. Potscherf. Ijs.

- ❖ Geef in de woorden van de spelling de letters " e, i, die twijfelachtige onbeklemtoonde klinkers aanduiden", "de letter e in de combinaties -ere-, -ele-" en "de letter i in de combinatie -ry-, -li -".

**235** Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend. Geef in de woorden van de spelling de letters " e, i, die twijfelachtige onbeklemtoonde klinkers aanduiden", "de letter e in de combinaties -ere-, -ele-" en "de letter i in de combinaties -ry-, -li -".



1. Ik ben trots op mijn familie en mijn mensen, want dit is mijn leven, mijn familie (*L. Golota*). 2. Kyi, Shchek, Khoriv en hun oom Lybid pl . 3. De moeder van de Kobzar danste en ging toen zitten om te studeren. Shevchenko's ster werd beïnvloed door de handdoeken van haar mooie moeder (*O. Danyliuk*). 4. Moeder zaaien in haar kol..skovi z..rnyny goed en t..pla (*B. Degtyarev*). 5. Zwaait vit..r viburnum, klapt l..stock na l..stock (*P. Perebyinis*).

- ❖ Identificeer zinnen met homogene leden. Leg de verdelingen erin uit tekens.

## ONTWIKKELING VAN SPRAAK Lezen Spreken ●

## MONDELINGE GEDETAILLEERDE VERTALING VAN EEN TEKST DIE REFLECTIE BEVAT

**236** Lees in stilte. Bepaal welke soorten spraak in de tekst worden gecombineerd. De tekst mondeling navertellen en afsluiten met gedetailleerde reflecties, zelfstandig samengesteld op basis van de ingediende scripties.

## Als een duif gestudeerd

Op een dag vroeg een duif een merel om hem te leren huilen. De lijster arriveerde en ging aan het werk. Hij had geen tijd om een paar rietjes te leggen, want de duif vloog het onvoltooide nest in, draaide zich om en beval:

- Ik kan, ik kan, ik kan. De lijster was beledigd en zei:
- Zoals je weet, waarom zou je me bellen?

kav? - en vloog weg.

Dus de duif heeft niet leren nestelen, omdat... .



## En de lijster wilde de duif niet meer leren, want...

(Gebaseerd op een volksverhaal).

- ❖ Geef in elk van de reflecties de *stelling*, het *bewijs* en de *conclusie* aan.
- ❖ Welk gevoel denk je dat de spruw heeft ervaren? Welke gevoelens had de duif? Raadpleeg de **woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek. Leg uit wat een sprookje leert.
- ❖ Leg de betekenis uit van een stabiel expressiefamilienest . Waarom wordt een mensenhuis
- ❖ vergeleken met een vogelnest? Bouw het antwoord op in de vorm van reflectie: *scriptie* - *bewijs* - *conclusie*.



**237** Lees een sprookje voor. Identificeer het onderwerp en de hoofdgedachte. Bepalen soorten spraak gecombineerd in de tekst.

### Het goud begraven

Hij had een vader van drie zonen. Ze waren erg lui. Zijn vader werkte hard om ze te voeden, zijn handen gezwollen. En de zonen gingen en liepen. Mijn vader werkte, werkte en werd ziek.

De zonen komen en vragen wat je van je vader erft.

De vader dacht en zei: "Kijk, kinderen, voor goud in de aarde."

Mijn vader is overleden. De zonen aten alles wat hij grootbracht, en er werd niets nieuws gezaaid of geplant. Luie broers verhongeren voor de tweede winter . Op de een of andere manier kwamen ze tot de lente en haastten zich om mijn vaders goud te zoeken. Ze

hebben de hele stad opgegraven. Goud werd niet gevonden, de stad moest beplant worden met aardappelen. Ze hebben een veld gegraven. Ze vonden geen goud, maar ze zaaiden tarwe. Ze werd weelderig en weelderig geboren. Ze dorsden, maalden meel, bakten brood. En toen begrepen alleen de broers waarom zijn vader dat zei. Er is niets kostbaarder voor een persoon dan wat met onze eigen handen wordt gemaakt en verdiend, want trots op iemands werk is het meest waardevolle goud ter wereld (*Volkskunst*).

- ❖ Maak een plan van de tekst, schrijf het op. Vertaal
- ❖ de tekst volgens het plan mondeling. Zijn
- ❖ gevoelens van *trots* en *waardigheid gerelateerd*? Leg uit. Raadpleeg de **woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek.



**238** Tot voor kort waren de werktuigen van het werk van een boer een zeis, een sikkel en een schop. Overweeg: welke gereedschappen of technische middelen kunnen het fysieke en mentale werk van de moderne mens belichamen.

- ❖ Als u een dergelijk werkmiddel heeft aangegeven, motiveer dan uw keuze
- ❖ (mondeling). Maak een artistieke beschrijving van het gekozen gereedschap (of apparaat) van het werk in een artistieke stijl.

## § 22. UITSPRAAK VAN CONSONANTGELUIDEN. Medeklinker-gelijkenis

### 239 Beantwoord de vragen.

- Welke klanken worden medeklinkers genoemd? Hoe worden medeklinkers gevormd?
- Geef voorbeelden van rinkelende medeklinkers. Waar zijn ze van gemaakt?
- Waar zijn dove medeklinkers van gemaakt?

### 240 Lees. Hoe spreek je geselecteerde medeklinkers uit in woorden?

1. Ik geloofde dat **Kolya [d] ka** iedereen in mijn dorp zou redden (*volgens D. Pavlychko*). 2. **Verhalen** bevatten schema's van correct gedrag en juiste keuze - voor verschillende gelegenheden (*uit het tijdschrift*). 3. In de dubbele ramen klonk alleen de wesp en vocht tegen de lichte **heupen** (*V. Haptar*).



- ❖ Wat weet jij over Oekraïense kerstliederen? Vertel ons er in drie zinnen over. Spreek rinkelende medeklinkers correct uit.

In het midden en aan het einde van het woord zijn er geen medeklinkers in de Oekraïense taal verbijsterd en duidelijk uitgesproken: *duif, spoor, vorst, sprookje*.

De uitzondering is de sonore medeklinker [j̣]. Voor de doven met klinkers, wordt hij doof en uitgesproken als een gepaarde dove [x]: *gemakkelijk* [ḷ ă x k o], *nagels* [n ' 3 x t' i].

Dove medeklinkers voor oproepen klinken als gepaarde oproepen: *bo rotba* [b o r o d 'b à], *vokzal* [v o g z à l].

Een dergelijke uitspraak van geluiden komt overeen met de regels van de Oekraïense orthoëpie. **Om geen spellingsfout te maken, is het noodzakelijk om het woord te veranderen of een verwant woord te kiezen, zodat er na de twijfelachtige medeklinker een klinkergeluid is.** Dan wordt de medeklinker duidelijk uitgesproken.

Bijvoorbeeld: *makkelijk*, want *makkelijk*; *nagels*, omdat de *nagel*; *strijd*, omdat *boro* duizend

Als het testwoord niet kan worden geselecteerd, neem dan contact op met: **spelling woordenboek**.

## SPELLING:



een letter die een medeklinkergeluid aanduidt dat wordt vergeleken met: *easy, station, threshing*

**241** Geef elk woord door met een geluidsopname, kies het juiste woord ervoor.

## STEEKPROEF



*Косада [коз'д'а] – косути.*

Vecht, klauw, lichtheid, teer, win.

- ❖ Zijn de medeklinkers in het midden en aan het einde van het woord vergelijkbaar? Welke medeklinker is een uitzondering?
- ❖ Zijn dove medeklinkers vergelijkbaar? Voor welke medeklinker? Is deze voorwaarde verplicht?

**242** Herschrijf, kies de juiste letter tussen de haakjes. Waar nodig kies toetswoorden (mondeling).

Holo (d, t), gol (b, n), sa (d, t), li (zh, sh) ko, ni (z, s) kiy, mi (g, x) tiv, ski (d, t) ) ka, boro (t, d) bba.

**243** Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend.

1. Jezelf kennen is een moeilijke leerschool. De rivier is veranderlijk, als een rivier (*P. Voronko*). 2. En ergens op de berg zijn er donderslagen (*P. Perebyinis*). 3. De lucht is bewolkt, vo..ke, als van watten (*V. Saussure*). 4. Lichte mist met slaperige valleien bedekt (*Lesya Ukrainka*). 5. Bagrets in de Black Star brandden, wij brandden, wij brandden (*M. Bazhan*).

- ❖ Geef in woorden de spelling aan "letter die een medeklinkergeluid aanduidt dat vergelijkbaar is". Leg het belang uit van stabiele uitdrukkingen *om op licht brood*
- ❖ *te zitten; klauwen slijpen*. Spreek ze uit volgens de regels van de orthoëpie.



**244** Herschrijf het spreekwoord, kies een testwoord voor elk van de geselecteerde woorden en schrijf het tussen haakjes. Markeer de spelling in de gemarkeerde woorden.

## STEEKPROEF



*Мала пташка, а кірти [кіроть] ростри.*

1. Wie een beer krabt, moet ijzeren *spijkers hebben*. 2. Ja, licht, maar *gemakkelijk*, en dichtbij en glad. 3. Werken is geen schande, hoewel *dorsen*. 4. Nederigheid en *verzoek* doorbreken de muur. 5. Een lepel *tar* bederft een bakje honing.

❖ Leg de interpunctie in de tweede zin uit.

Sissende medeklinkers [j], [j̥], [j̄], [j̅] voor het fluiten [j̄], [j̅ '], [j̄], [j̅'], [j̄], [j̅ '], [j̄j̄], [dz '] verandert in uitspraak in hun corresponderende fluittonen. Als gevolg van een dergelijke assimilatie wordt het uitgebreide fluitgeluid uitgesproken: tot de *dochter* [d o ts': ʒ], tot de *dochter* [d î n eits': i], tot *een vos* [l i e s è c ': i], of twee fluitende geluiden: naar de *vriendin* [p î d r u z 'ts' i], *boeken* [k n è z 'ts' i], *kameraden* [j̄ j̄ j̄ à j̄ j̄ j̄ 'j̄ j̄], *lepels* [j̄ j̄ j̄ 'j̄ j̄].

Dergelijke veranderingen in uitspraak worden niet

beïnvloed door de letter. **Om geen spellingsfout te maken, moet het woord met een twijfelachtige medeklinker worden gewijzigd of eraan worden gerelateerd, zodat er na het twijfelachtige geluid een klinker (*vriendin - vriendin*) of een medeklinker was die de uitspraak van de vorige niet beïnvloedt geluid (*dochter - dochter*).**

**245** Zet de gegeven zelfstandige naamwoorden in de vorm van het onvoltooid deelwoord. Schrijf een paar woorden op. Geef zelfstandige naamwoorden in de vorm van de datief in fonetische vorm.

STEEKPROEF ↴

*дівчина - дівчини [d'ivtʃɪnɪ].*

Vriendin, boek, zus, vos, kat, katten.

**246** Herschrijf de woorden gegeven door fonetische transcriptie in letters.

1. Hongerig [l i e s è c ': i] kippendromen. 2. In [de prins] liefde - maak een beslissing. 3. De jonge man is warmer in [sɔrɪts': i] dan de oude man in een bontjas. 4. Je zult hem ook niet raken in [lɪz'ts'i]. 5. [muras'tsi] dauw - de oceaan (*Volkskunst*).

**247** Herschrijf en plaats de ontbrekende letters in plaats van punten.

1. En elke spruit aan een tak speelt met luiheid (*E. Gutsalo*). 2. Dov..losya belo..tsi paddenstoel droogt op gilo..tsi (*A. Kachan*). 3. Wie veegt Duimelijntje... deze tranen af met een blauwe zakdoek? (*G. Skirska*). 4. De kamerjas is een schande. 5. Levendig als een vis in een rivier. 6. Onze kat..deze muizenstaart was afgesneden (*Folk Art*).

❖ Geef in woorden de spelling aan "letter die een medeklinkergeluid aanduidt dat vergelijkbaar is".







Assimilatie vindt plaats bij het uitspreken van werkwoorden in **-tsya, -shsya**:  
*lacht* [ÿ ÿ 'ÿ ÿ à ÿ': ÿ], loopt *over* [ÿ ÿÿ ÿ ÿÿ ÿ ÿÿ ÿ à ÿ ÿÿ ÿ ': ÿ], *op leunend* [ÿ ÿ ÿ ÿÿ  
ÿ' à ÿ ÿÿ ÿ ': ÿ], *je wedijvert* [met m a g à y ei s': a], *je baadt*  
[ÿ ÿ ÿ à ÿÿ ÿ ': ÿ]. In  
**werkwoorden op -t, -tsya schrijven we een teken van verzachting.**

#### 248 Lees de spreekwoorden volgens de regels van orthoëpie.

1. Diep water wordt niet troebel. 2. Wie werkt, is minder verdrietig. 3. Iedereen wordt gewaardeerd om zijn werk. 4. Als je bang bent voor slaven, zaai dan geen gierst. 5. Je zult op me rijden als een egel. 6. Je kunt niet opwarmen met het zweet van iemand anders. 7. Wie opschept, heeft berouw.



- ❖ Leg de spelling uit van werkwoorden met en zonder het verzwakkingsteken.
- ❖ Welke spreekwoorden drukken dezelfde mening anders uit? Formuleer het.

#### 249 Herschrijf het spreekwoord en plaats de gekozenen in plaats van de punten uit de werkwoordverwijzing.

1. Woord voor woord, dan... taal. 2. Waar een vis is, werp een hengel uit. 3. Je kunt niet op het paard van iemand anders rijden, je kunt niet op het goede van iemand anders rijden.... 4. Volle oren, want de stad en de zwaarte verdrinken in de manen vast, rietje....

#### CERTIFICAAT ↴

**Gevangen worden. Buigen, schoppen. Sta op. Je zult springen. Niet opscheppen. Je kunt je niet inhouden.**

- ❖ Lees de spreekwoorden, let op de juiste uitspraak van werkwoorden. Leg de spelling uit van werkwoorden met **nee**.



#### 250 Herschrijven en de ontbrekende letters invoegen. Spreek de gemarkeerde woorden uit volgens de regels van orthoëpie.

1. We vernietigen het kwaad in de dagelijkse *strijd!* (*T. Severnyuk*).  
2. De planeet bruist op wekdagen, als een hal (*B. Oliynyk*). 3. Hoe goed *voelt* het als je thuis bent! (*O. Dovgopyat*). 4. *Zamy..lichaam* in de lucht duivenvleugels (*M. Semenکو*). 5. Leer alleen vechten als het onmogelijk is om te vechten. 6. L..leka in een hemd van canvas - als een maaier (*E. Gutsalo*). 7. De tante in het dorp zal glimlachen (*V. Vasilashko*). Geef in

- ❖ woorden de spelling aan "letter die een medeklinkergeluid aanduidt dat vergelijkbaar is". Onderstreep woorden met twijfelachtige
- ❖ onbeklemtoonde klinkers. Riem draad hun schrijven.

## § 23. UITSPRAAK EN SPELLING VAN PREFIXES roz-, zonder

De sonore medeklinker [ÿ] in de voorvoegsels *ÿÿÿ-*, *ÿÿÿ-* voordat de volgende dove medeklinkers **kunnen worden verdoofd**: *ÿÿÿÿÿÿÿÿÿÿÿÿ* [ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ à ÿ ÿ], *ongetwijfeld* [ÿ ÿÿ ÿ ÿ ÿÿ ÿ à ÿ ÿ ÿ]. **Voorvoegsels *ÿÿÿ-*, *ÿÿÿ-* worden altijd geschreven met de letter *ÿ*.**

**251** Herschrijf, zet de geselecteerde woorden over via fonetische transcriptie. Lees de zin volgens de regels van orthoëpie.

STEEKPROEF ↴

*Плоди стояла зима безсніжна [бес:ні'жна].*

1. Blauwe ogen gingen 's ochtends open (*S. Lepekh*) . 2. Dageraad over het bos van *welvaart* (*G. Sokolenko*). 3. Er ruisen *eindeloze* steppen (*G. Cherin*).
4. Ik glimlachte zonder *reden* naar mezelf (*E. Gutsalo*).

❁ Observeer hoe de uitspraak van *voorvoegsels* wordt beïnvloed door de *snelheid* van uitspraak van woorden.

**252** Van de gegeven woorden met het voorvoegsel *bez* -vorm woorden met tegengestelde betekenis. Noteer de gevormde antonieme paren.

STEEKPROEF ↴

*Контрольний – безконтрольний.*

Gepland, glorieus, gewerveld, betraand, bewolkt, betaald, lawaaierig.

❁ Zeg de gekozen woorden volgens de regels van orthoëpie.

**253** WERK IN PAAREN

Herschrijf de spreekwoorden, plaats de punten die in de help zijn geselecteerd in de plaats en zet de woorden in de juiste vorm.

1. Eer is beter dan....
2. Beter een arme vijand dan helemaal geen vriend.
3. Wees geen vreemde onder het hek - kijk naar je eigen onder je neus.
4. Wees niet bang om te werken, vermijd....
5. Niet met behulp van wat iemand met een sikkel verzamelde.
6. Stop het in zijn mond!

CERTIFICAAT ↴

Onteren. Beschouwen. Kauwen. Luiheid. Verstrooien. Zonder hoofd.

KRO vertaald maart 2022

- ❖ Spreek woorden uit met de voorvoegsels *ÿÿÿ-*, *ÿÿÿ-*, volgens de regels van orthoëpie. Identificeer
- ❖ de antoniemen die in spreekwoorden worden gebruikt.

**254** Herschrijf de woorden en plaats de voorvoegsels **roz- of bez- op de plaats van deze punten . . .**

Zoek,... eindig,... twijfelachtig, ... schouderophalend,...  
bewolkt,... pijnlijk,... nog steeds gevangen, ...  
*gedenkwaardig*, ... krabben,... charmant ,... staart, ...  
*twitter*, ... eerlijk, ... zoeken,... spiritualiteit.



- ❖ Geef in woorden de bestudeerde spellingen
- ❖ aan. Geef de gemarkeerde woorden door fonetische transcriptie. Zoek uit de **Woordenlijst**
- ❖ aan het einde van het leerboek de lexicale betekenis van de woorden *spiritualiteit*, *spiritualiteit*. Wil je spiritualiteit in jezelf cultiveren? Hoe kan dit worden gedaan?



**255** Herschrijf de spreekwoorden die worden gegeven door de fonetische transcriptie van het woord schrijven in brieven.

1. Zoals het hoofd is, zo is [het gesprek]. 2. Het is noodzakelijk [ros: udey], en dan te spreken en te doen. 3. [Rozbalakalie s'a], als een varken met een gans. 4. [Ros: ârdie las'a] kikker in het moeras. 5. [Beis: verschrikkelijk] de mens is zijn eigen redding. 6. Angst is een goede broer [beispâki]. 7. Als de angst zou worden gered, zou de haas [beis: sterfelijk] zijn.

- ❖ Leg uit wat van invloed is op de uitspraak van woorden met de voorvoegsels *ÿÿÿ-*,
- ❖ *ÿÿÿ-*. Hebben verschillen in uitspraak invloed op de spelling van dergelijke woorden?
- ❖ Welk gevoel wordt in het laatste spreekwoord genoemd? Voeg aan dit woord een antoniem toe met het voorvoegsel *bez-*.



**256** Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend.

1. Moedertaal is een waardevolle spirituele rijkdom (*V. Sukho Mlynsky*).  
2. Slechts één goed was sterfelijk, het kwaad duurde niet lang! (*Shota Rustaveli*).  
3. Wij geloven ch..boko en be..natuurlijk dat waarheid en goed niet zullen sterven (*volgens B. Lepky*). 4. Waarheid in br..hni niet ro..mishu (*V. Simonenko*). 5. Onmetelijk menselijk geduld! (*M. Stelmakh*). 6. Hoeveel energie wordt ons ontnomen door de luidruchtige en domme m..tushnya! (*O. Gonchar*).



- ❖ Hoe begrijp je de uitdrukking *drukke in het leren*? Stoort het je? Hoe weersta je het? Gebruik als reactie de woorden *vertellen*, *plannen*, *onbetwistbaar*, *onbetwistbaar*, *berekenen*, en zet ze in de juiste vorm. Spreek deze woorden uit volgens de regels van de orthoëpie.

## § 24. VEREENVOUDIGINGEN IN CONSONANT GROEPEN

Soms is er bij het maken van een nieuw woord of het veranderen ervan een moeilijk samenvallen van de uitspraak van verschillende medeklinkers. Dan valt een van de klanken weg, waardoor de uitspraak van het woord makkelijker wordt en de spraak melodius wordt. Dit fenomeen wordt **vereenvoudiging genoemd**.

In de groepen medeklinkers **-ÿÿÿ-**, **-ÿÿÿ-**, **-ÿÿÿ-**, **-ÿÿÿ-** in de uitspraak van de medeklinkerdromen [d] en [t] vallen: **vrolijk** (hoewel *vreugde*), **ringen** (hoewel een *ring*), **wekelijks**, **weken** (minimaal een *week*).

In de groep medeklinkers **-sln- valt** het geluid [l] uit: **vet** (hoewel *olie*), **opzettelijk** (wel te *denken*). In de groep medeklinkers **-rdts- valt** de klank [d] uit: **hart** (hoewel *harten*, *ser dag*). In deze gevallen heeft de **vereenvoudiging gevolgen voor de brief**.

### SPELLING:



vereenvoudiging in groepen medeklinkers:

*weg, vrolijk, vettig*

**257** Zie tabel. Welke medeklinkers vallen buiten de opgegeven medeklinkerclusters?

GROEPEN MELKSTENEN WAARIN VEREENVOUDIGING PLAATSVINDT	VOORBEELDEN
[zdn] [zdn] [stn] [stl]	<i>reizen (tarief)</i>
	<i>wekelijks _</i>
	<i>nuttig (voordeel)</i>
	<i>gelukkig (geluk)</i>

**258** Van de gegeven zelfstandige naamwoorden vormen bijvoeglijke naamwoorden. Spreek ze uit volgens de regels van de orthoëpie. Schrijf de woorden in tweetallen.

STEEKPROEF

*Швидкість – швидкісний.*

Hoeveelheid, oppervlakte, moed, vasten, olie.

- ❖ Noem de groepen medeklinkers waarin vereenvoudiging heeft plaatsgevonden, onderstreep de letters waarmee deze medeklinkers in de letter zijn aangegeven. Heeft de vereenvoudiging invloed gehad op de spelling van de woorden die u hebt gevormd?
- ❖ Hoe begrijp je de uitdrukking *dikke woorden*? Moet je zulke woorden horen? Uitspreken?





**Vereenvoudiging is een fenomeen van mondelinge spraak, het biedt het welluidend.**

Vereenvoudiging beïnvloedt de uitspraak van de woorden *zestien*, *benig*, *aanhankelijk*, *opschepperig*, *opscheppen*, *pols*, *takje*. **De letter t is echter in deze woorden geschreven, dus deze woorden moeten onthouden worden.** Bij het uitspreken van bijvoeglijke naamwoorden gevormd uit vreemde woorden met de laatste lettergreep valt meestal de **klank** [t] weg, maar de letter **t** blijft schriftelijk behouden: *contrast* - *contrast*, *ballast* - *ballast*, *buitenpost* - *buitenpost*.

**259** Herschrijf, indien nodig, de ontbrekende letter invoegend op de plaats van de punten. Ons..een antwoord, pols..op decoratie,

opscheppen..heb een haas, ka..deze kat, *avanpos..ny* detachement, *balas..ny* stock, pes..levende woorden, dappere krijger, ules..livi vijand, ere..geen titel, kos..lavavissen, regionaal..geen archief, vertrek..naar de vergadering, kwantitatief..nistische compositie, contrast..geen kleuren.

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van de gemarkeerde woorden in de **Woordenlijst** aan het einde van het leerboek. Geef in woorden de spelling "vereenvoudiging in groepen medeklinkers" aan.

**260** Van de woorden die een combinatie vormen van zelfstandig naamwoord en bijvoeglijk naamwoord, schrijf ze op.

**VOORBEELD** *Voordeel*, *advies* - *nuttig advies*.

Reizen, kaartje; vreugde, nieuws; geweten, ziel; strelen, briesje; eerlijkheid, woorden; afgunst, buurman; contrast, douche; hoeveelheid, veranderingen; kwaliteit, werk.

- ❖ Geef in woorden de spelling "vereenvoudiging in groepen medeklinkers" aan.



**261** Herschrijf de spreekwoorden, plaats de punten die in de help zijn geselecteerd, en zet de woorden in de juiste vorm.

1. Echt... iemand die zijn tekortkomingen erkent. 2. Taalkundig en vaak luid. 3. Echtgenoot "viii" vaak onnerlijk. 4. Gek van uit de zee en verdronk in de rivier. 5. De meest waardeloze decoratie van de pols. 6. De meest smakeloze soep. 7. De meest smakeloze soep.

**CERTIFICAAT** ↘

**Zeldzaam, benig, dapper, opschepperig, houtachtig, gelukkig, takje.**

- ❖ Geef in woorden de spelling "vereenvoudiging in groepen medeklinkers" aan.

**262 WERK IN GROEPEN**

Zet de zin mondeling voort zodat er een uitspraak ontstaat. Gebruik de woorden *afgunst, opschepperij, boosaardigheid, toegeeflijkheid, eerlijkheid, nauwgezetheid*.

We zijn niet allemaal in staat om ons te verheugen in de successen van anderen. Sommigen komen erachter eigenschappen zoals.... Niet iedereen is verstoken van eigenschappen als....

Het vermogen om ons te verheugen voor een vriend is een kwaliteit die hij in ons onthult...

- ❖ Zoals je de woorden van de dichter Vadym Kryshchenko begrijpt: "*Er zijn verschillende vrienden in het leven - ik ben al diepbedroefd.*" Wat betekent de uitdrukking *brand je hart*? Waarom kieskeurig zijn bij het kiezen van vrienden?



**263** Kies bij de gegeven woorden de gemeenschappelijke wortel, in de uitspraak waarvan er een vereenvoudiging is. Schrijf de geselecteerde woorden in letters en geef ze door met een geluidsopname.



**VOORBEELD** Voordeel - nuttig [nuttig].

Boodschap, schittering, contrast, zuivering, compost, geritsel, integriteit, buitenpost, stele.

- ❖ In welke van de woorden die je hebt gekozen, is vereenvoudiging alleen in uitspraak?
- ❖ Geef in woorden de spelling "vereenvoudiging in groepen medeklinkers" aan.

**264** Herschrijven, invoegen, waar nodig, letters.



Hoeveel weegt het woord! Het woord is streng en honds, oprecht en opschepperig, beledigend en zachtaardig, hatelijk en niet bemoedigend. Het bevat onze *gevoelens*, ervaringen, *emoties*. We kunnen beven bij de aanraking van een woord, geluk en vreugde voelen (geen moment) (*volgens M. Lyudkevych*).

- ❖ Geef in woorden de spelling "vereenvoudiging in groepen medeklinkers" aan. Leg de lexicale
- ❖ betekenis van de gemarkeerde woorden uit, raadpleeg de **Woordenlijst** aan het einde van het leerboek. Geef de antoniemen aan die in de zinnen worden gebruikt. Wat is hun rol in
- ❖ spraak?
- ❖ Leg (mondeling) de essentie van het spreekwoord uit: *Zachte woorden maken vrienden, en boos - vijanden*. Gebruik de antonieme paren die in de tekst worden gebruikt.



**265** Lees de zin. Identificeer woorden met de spelling "vereenvoudiging" in groepen medeklinkers".



1. Terwijl een witte sneeuwman in de steppe ronddraaide, kwam een zuivere magere vos (*V. Ivanovych*) het veld in. 2. Een jaloezige vos zag vlees van een raaf en wilde het wegnemen (*Aesopus*). 3. De vleiende vos behaalde nog steeds zijn (*uit het werk van de student*). 4. Kenmerken van het leven van een vos getuigen dat het een nogal verraderlijk en wreed roofdier is (*uit het leerboek*).



- ❖ Welke delen van de taal zijn de woorden die u definieert? Kies de woorden waaruit ze zijn gevormd. Noem de groepen medeklinkers waarin vereenvoudiging plaatsvond. Leg de woorden uit van de Franse motorrijder Jean de Lafontaine (vertaald door Nikolai Tereshchenko) :

- ❖ Maak een fabel (gedichten of proza) waarin de menselijke negatieve eigenschappen van het dier belachelijk worden gemaakt: *oneerlijkheid, vleierij, afgunst*.

#### IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ❖ Wat is de essentie van het vereenvoudigen van medeklinkers? Hoe draagt vereenvoudiging bij aan de melodieuze van de Oekraïense taal? Geef voorbeelden. Hoe begrijp je de betekenis van het woord *melodieuze*?
- ❖ In welke groepen medeklinkers zit vereenvoudiging?
- ❖ Welke medeklinkers worden het vaakst vereenvoudigd? Geef voorbeelden. Hoe wordt het resultaat van de vereenvoudiging schriftelijk overgebracht?
- ❖ In welke woorden is vereenvoudiging in uitspraak maar niet in schrijven?
- ❖ Is er een vereenvoudiging in bijvoeglijke naamwoorden gevormd uit vreemde woorden met de laatste *-st*? Geef voorbeelden.



Testtaken online  
uitvoeren

### ONTWIKKELING VAN SPRAAK Lezen Spreken

MONDELINGE WERKREFLECTIE OVER EEN ONDERWERP MET BETREKKING TOT DE  
LEVENSERVARING VAN STUDENTEN

#### 266 Lees. Bij welk type spraak hoort de uitspraak? Leg uit.

Het paard wordt al lang vereerd door Oekraïners omdat zijn rol in de economische activiteiten van mensen buitengewoon belangrijk was. Bovendien was het paard een onmisbare metgezel van de Kozak - de verdediger van het geboorteland. Ons respect voor dit nobele, moedige dier blijft dus ongewijzigd.

- ❖ Waarom wordt een moderne auto vaak *een ijzeren paard genoemd*?
- ❖ Waarom verliest de paardensport nog steeds aan populariteit? Welke fysieke en morele eigenschappen helpt een paard een moderne persoon te ontwikkelen?
- ❖ Wat voor soort toespraak heb je gebruikt om de twee vorige vragen te beantwoorden? Waarom?



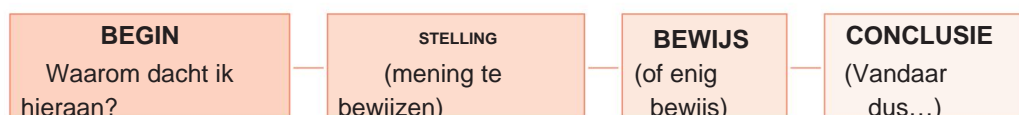
Misschien wel de belangrijkste vaardigheid voor elke persoon is het vermogen om te denken, dat wil zeggen te redeneren. Een goed hulpmiddel om deze vaardigheid te ontwikkelen en te verbeteren

er wordt gewerkt aan de **werkreflectie**.

Het tot nadenken stemmende werk begint met een **schets die uitlegt** waarom de auteur nadacht over een bepaald probleem dat hem tot nadenken aanzette. **Het grootste deel van het werk begint met een duidelijk geformuleerde stelling (een mening die moet worden bewezen)**. Dit wordt gevolgd door **bewijs of meerdere bewijsstukken** ter ondersteuning van de stelling.

De werkreflectie wordt afgesloten met een **conclusie**. Meestal de conclusie van rozen begint met de woorden *dus, dus*.

#### Schema van de structuur van de tekst van de werkreflectie



#### 267 Lees een voorbeeld van studentenwerk. Definieer het proefschrift in zijn tekst.

Je hoort vaak dat het lezen van boeken tegenwoordig niet nodig is. Kijk gewoon tv of surf op internet . Maar iedereen moet boeken lezen. Een goed boek verrijkt met kennis en gevoelens, verruimt de horizon. Het boek helpt de nadenkende lezer om het doel van het leven beter te begrijpen.

Bovendien cultiveert lezen de smaak voor het juiste woord, ontwikkelt het geletterdheid. Boeken lezen is dus noodzakelijk en nuttig voor iedereen.

- ❖ Identificeer en lees het *bewijs* dat de auteur van het werk levert om het *proefschrift te ondersteunen*. Denk je dat dit bewijs overtuigend is?
- ❖ Welk bewijs zou je kunnen toevoegen? Formuleer ze.
- ❖ Lees *de conclusie*. Wat is de rol van de conclusie in de tekst van de werkreflectie?
- ❖ Identificeer het *begin* van het probleem dat de auteur van de tekst wil overwegen.

#### 268 WERK IN GROEPEN

**Lezen. Ga door met elke regel. Zoals je kunt zien, kunnen deze regels nu scripties worden van reflecties van studenten.**

- Waarom is mijn favoriete les...
- Waarom is mijn favoriete bezigheid...
- Waarom is mijn favoriete boek...



**OPMERKING** ↘**De volgorde van het creëren van een reflectie**

- Kies uit de scriptie degene die je het meest interesseert. Schrijf het op een concept. Om de gekozen scriptie te bevestigen, selecteert u een of meerdere bewijzen en schrijft u deze ook op het concept. Formuleer en voeg een conclusie toe. Voeg een beknopte (1-2 zinnen) inleiding toe aan de tekst.
- 

**269** in de bovenstaande volgorde een tot nadenken stemmend essay over een van de onderwerpen.

- Kan televisie een boek vervangen? Waarom je
- orale volkskunst moet kennen. Is het de moeite waard
- om woordenboeken online te gebruiken. Waarom
- voorzichtig zijn bij het communiceren met vreemden .

✿ Schrijf een tot nadenken stemmend essay over een van de onderwerpen.

## § 25. DE MEEST VOORKOMENDE GEVALLEN VAN AFWISSELING VAN klinker- en medeklinkerklanken

**270** lezen. Noem de geluiden die veranderen.

Woord - woorden. School-school. Draag - neus. Hand - handleiding.  
Weg - weg - spoor. Oor - in het oor - oor. Om te lopen - ik ga.

**Bij het veranderen van de vorm van woorden en het maken van nieuwe woorden, kunnen sommige klinkers en medeklinkers elkaar vervangen, dwz de wachtrollen.**

Bijvoorbeeld: *ÿ [ÿ] ÿÿ - ÿ [ÿ] ÿÿÿÿÿÿÿÿ, ÿÿÿ [ÿ] ÿ - ÿÿÿ [ÿ ' ] ÿ - ÿÿÿ [ÿ] ÿÿ. Afwisseling kan plaatsvinden in:*

- wortels van woorden (*dru [g] - dru [zh] to go*);
- achtervoegsels (*wijsheid - wijsheid*);
- voorvoegsels (*ÿÿ [ÿ] ÿÿÿÿÿ - ÿÿ [ÿ] ÿÿÿ*);
- eindes (*in native - in native - in native*).

**271** Kies voor elk van de gegeven woorden de vorm of het gemeenschappelijke woord, waarin er een afwisseling is van klinkers. Schrijf de woorden in tweetallen. Onderstreep de letters die afwisselende klinkers aangeven.

## STEEKPROEF ↴

*hoca - ricra.*

Zout, was, ding, glijbaan, benig, zesde, wang, weefsel.

**272** Herschrijf het spreekwoord tussen haakjes en zet het woord in de juiste vorm. Onderstreep de letter die de medeklinker aangeeft, die afwisselt wanneer de woordvorm verandert.

1. Onrecht staat op één (been), en waarheid op twee. 2. Je kunt geen bijen kweken in de bijenstal van iemand anders. 3. Vlieg niet in een gesloten mond (vlieg). 4. Hagel (schildpad) is niet verschrikkelijk. 5. En (de hond) wil zijn huis. 6. Een varken in (hol), en een vogel in (weg). 7. Houd je tong dicht.

❖ Identificeer woorden met twijfelachtige onbeklemtoonde klinkers, leg hun spelling uit.

❖ Wat wordt gepersonifieerd in spreekwoorden, sprookjes en fabels *bij*, *vlieg*, *schildpad*? 

### AFWISSELING [E] - [I], [E] - [I] IN DE WORTELS VAN WERKWOORDEN

**273** Lees. In welke delen van de taal worden de woorden gegeven? Definieer de wortel in werkwoorden. Welke harde geluiden wisselen elkaar af in de wortels?

vliegen - vliegen; beschermen - beschermen; bakken - bakken.

De klinkers [e] - [i] wisselen elkaar af in de wortels van sommige werkwoorden. De letter *i* is geschreven

in de wortels van werkwoorden vóór het beklemtoonde achtervoegsel *-j-* (*-j*). Bijvoorbeeld: *ýýý [ý] ýýý - ýýý [ý] ýýýý;*

*uitroeien - uitroeien.*

### SPELLING: ↴

de letters **e** — **en** in de wortels van werkwoorden

**274** Kies verwante werkwoorden uit de gegeven werkwoorden of vorm werkwoordsvormen met afwisseling van klinkers [e] - [i] in de wortels. Schrijf de woorden in tweetallen. Markeer de spelling van de letter "e-i" in de wortels van werkwoorden.

## STEEKPROEF ↴

*Bumekmu - bumikámu.*

Vegen, weven, ontwortelen.

❖ Identificeer woorden met twijfelachtige onbeklemtoonde klinkers, leg hun spelling uit.

**275** Herschrijf, selecteer in de geselecteerde werkwoorden de wortel. Voeg in plaats van de punten de ontbrekende letters in, markeer in woorden de spelling "letters e - en in de wortels van werkwoorden".

1. Slaapt, hoewel van de kanonstr..lay. 2. Een keer per jaar wordt dit oude wapen afgevuurd. 3. Het is niet moeilijk om te schieten, maar het is moeilijk om te schieten (*op native creativiteit*). 4. Mr. Saturday had een gekke gedachte in zijn hoofd (*Ivan Franko*). 5. De Kozak griste een pistool uit zijn riem en schoot ... links (*M. Staritsky*). Raad het



❁ raadsel: *wat voor soort insect zit er op de handdoek? Hoeveel niet?*  
**schieten** - *het zal niet vliegen*. Leg de spelling van het gemarkeerde woord uit.

De klinkers [e] - [i] wisselen elkaar af in de wortels van sommige werkwoorden. De letter *i* wordt geschreven in de wortels van werkwoorden vóór **p, l**, indien gevolgd door het beklemtoonde achtervoegsel **-a-**. Bijvoorbeeld: *t [e] rti - vit [i] ràti, zab [e] ru - zab [i] ràti*.

### SPELLING:



de letters **e — i** in de wortels van werkwoorden

**276** Schrijf de werkwoorden in de kolom. Voeg een gemeenschappelijk stamwoord toe aan elk werkwoord of vorm het met een afwisseling van klinkers [e] - [i] in de wortels, schrijf ze op.

STEEKPROEF ↴

*Zagenmu — zagunámu.*

Ondersteunen, wrijven, krijgen, invriezen, wassen.

- ❁ Geef in woorden de spelling "letters e - en in de wortels van werkwoorden." Leg de
- ❁ spelling uit van de letter *i* in de wortels van werkwoorden.

**277** Lees, bepaal in elk van de werkwoorden de wortel. Wat een harde geluiden die afwisselend in de wortels van werkwoorden?

1. Om in de oren te dragen - om in de oren te dragen. 2. Mist bedekt de ogen - mist bedekt de ogen. 3. Bevrozen met het hart - bevrozen met het hart. 4. Sterven van het lachen is sterven van het lachen.

- ❁ Leg de betekenis van stabiele uitdrukkingen uit.



**278** Herschrijven, de ontbrekende letters invogend.

1. Waarom ben ik geen maagdenpalm in het bos? (*Alexander Oles*).  
 2. Ik zal die handdoek nemen, zo simpel als het lot (*A. Malyshko*).

3. De sterren zullen op een uitgestrekt pad vertrekken (*Lesya Ukrainka*). 4. De avondschemering viel en verdronk in de duisternis die de bodem orees (*I. Franko*). 5. Hier zijn groene fluwelen weiden eenvoudig..layout (*P. Kulish*). 6. Als het pad geplaveid is, slapen de Kozakken niet (*Volkskunst*).

- ❖ Identificeer zinnen met homogene leden, leg hun onderverdelingen uit tekens.

**279** Herschrijf en kies de juiste letter tussen de haakjes. Geef in woorden de spelling "letters e - en in de wortels van werkwoorden."



1. Je kunt alles in de wereld kiezen, zoon, je kunt niet alleen het vaderland kiezen (*V. Symonenko*). 2. Alleen een lied voor het hart b (e, i) re (*V. Saussure*). 3. Viburnum bloeide achter onze tuin, geen paradijs, een vader, een rijke zoon (*Volkskunst*). 4. De nacht heeft de stralen niet verwijderd en in een bal gewikkeld (*Alexander Oles*).



- ❖ Maak een zin - een wens voor peers in een foto-illustratie.



## AFWISSELING [O] - [A] IN DE WORTELS VAN WERKWOORDEN



**280** Werkwoordparen lezen. Welke harde geluiden wisselen elkaar af in de wortels van elk paar?

Helpen - helpen; buigen - buigen; zaho

drinken - bijten.

**De klinkers [o] - [a] wisselen elkaar af in de wortels van sommige werkwoorden.**

**De letter a** in de stam van het werkwoord wordt geschreven vóór de volgende beklemtoonde achtervoegsel **-a** (- **i**-). Bijvoorbeeld: *breken, springen, rijden*.

**SPELLING:**



de letters **o** — **a** in de wortels van werkwoorden

**281** Herschrijf de woorden, markeer de wortel en het achtervoegsel in elk, markeer de plaats van nadruk. Geef in woorden de spelling "letters o-a in de wortels van werkwoorden".

Rijden, breken, achtervolgen, springen, winnen, vergeven.

**282** Herschrijven. Markeer in woorden de spelling "letters o-a in de wortels van werkwoorden". Leg de spelling van de letters o – a in de wortels van werkwoorden uit met de bijbehorende regel.

1. Mallows gloeien, hun wind brak niet (*P. Perebyinis*). 2. Ik heb in geen enkele deur ingebroken, ik heb mijn voorhoofd niet geraakt (*E. Gutsalo*). 3. Snel loopt de naald weg, de draad haalt de draad in (*I. Kulska*). 4. De wind in de lucht jaagt de wolken na (*V. Symonenko*).



☒ Leg de letterlijke en figuurlijke betekenis van de zinsnede *inbraak in de deur* uit. In welke van deze betekenissen wordt het in de gegeven zin gebruikt?

**283** Herschrijf het spreekwoord en schrijf de ontbrekende letters op.

1. Dit paard at een vlieg en de wolf stierf. 2. En de mug zal het paard opeten als de wolf helpt. 3. Dure medicijnen helpen niet de patiënt, maar de apotheker. 4. De adelaar vangt geen vliegen en de olifant volgt de muis niet. 5. Het probleem vordert. 6. Hoe sneller het paard rent, hoe meer het  
ÿÿ..ÿÿÿÿ.

☒ Markeer in woorden de spelling "letters o-a in de wortels van werkwoorden".

## AFWISSELING [A] - [O] IN DE WORTELS VAN WOORDEN



In de wortels van de woorden staat de letter a vóór de beklemtoonde lettergreep: *ÿÿÿÿÿÿ, ÿÿÿÿÿÿÿÿ, ÿÿÿÿÿÿ, ÿÿÿÿÿÿ*. In verwante woorden schrijven we ook a: *meesterlijk, koortsig, rijk (rijk)*.

Met de letter o schrijven we de woorden *slecht, onhandig, soldaat, klooster, Kozak, held (sterke man), schop, pottenbakker, lading*.

### SPELLING:



letters a - o in de wortels van de woorden:

*meester, cake, vleermuis, held, held, pottenbakker*

**284** Lees het spreekwoord. Leg de spelling uit van de letters a-o in de wortels gemarkeerde woorden.

1. Zonder een *verhuurder* huilt de tuin, en zonder een *hospita* - een huis. 2. Alle *rijkdom* van de aarde geeft. 3. Hij is geen *Kozak* die er niet aan denkt een ataman te zijn. 4. Een *vuur* wordt nooit verzadigd met brandhout. 5. Wie het *hete* niet heeft gezien, is blij met de kou. 6. Er komt een goede *schop* op het stekelige terrein.

☒ Identificeer de algemene basiswoorden die in zinnen worden gebruikt.

☒ Noem de antoniemen.

**285** Herschrijven en de ontbrekende letters invoegen in plaats van punten.

1. Is het niet de schuld dat de een arm is in armoede en de ander arm in armoede ? (*G. Skovoroda*). 2. En de glorie van het volk..die we helemaal niet wilden, want we zijn niet g..roy en we zouden niet..gatyry zijn (*I. Franko*). 3. De burens waren mooi en Kaidasj wilde laten zien dat hij een gothic was (*I. Nechuy Levitsky*). 4. Laat de vijand weten, hij denkt er nooit aan om de wet te bespotten! (*S. Rudansky*). 5. Eer s..ldata ber..zhi heilig. 6. G..nchara voedt klei, en de boer - z..mlya (*Volkskunst*).

- ❖ Markeer in woorden de spelling "letters a - o in de wortels van
- ❖ woorden". Herlees de eerste zin. Leg uit hoe je de woorden van Grigory Skovoroda begrijpt.

**AFWISSELING [O], [E] C [I]****286** Herschrijf woordparen en deel elk woord door lettergrepen. Identificeer gesloten en open magazijnen.

School - school, berg - glijbaan; bij - bij; jme  
li - hommelt; zeven - zeven; wiel - wielen; donder - donder.

- ❖ Let op: in de gesloten of open lettergrepen worden de klanken [o] en [e] uitgesproken? Geluid [en]?

**De klinkers [o], [e] worden uitgesproken in open lettergrepen, de klank [i] -**

**binnen gesloten.** Bijvoorbeeld: *ý [ý] ýý - ý [ý] ý; k [o] ni - k [i] n; n [e] chi - n [i] h.*

De afwisseling [o], [e] met [i] mag **niet voorkomen** in woorden met de achtervoegsels **-ýýý, -ýý:** *stoel, hoorn.*

De afwisseling van [o], [e] met [i] komt **niet alleen voor in de grondwoorden van woorden, maar ook in achtervoegsels.** Bijvoorbeeld: *rad [i] st - rad [o] sti.*

**SPELLING:**

de letters **o — i, e — i, e — i** in de wortels en achtervoegsels van woorden

**287** lezen. Welke klanken wisselen elkaar af in open en gesloten lettergrepen? In welke woorden komt de afwisseling voor in de wortels, waarin - in de achtervoegsels?

Zal - gratis; familie - inheems; werk - arbeider; wiel co - wagen; woord - woord; bes - bes; verpletteren - klein ; ijs - ijs; Kiev - Kiev; Charkov - Charkov; Mykolajiv - Mykolajiv; Tetiev - Tetiev.

**288** Lees het spreekwoord. Waarom is er geen afwisseling van stemmen in de gemarkeerde woorden?

1. Wat de tong zegt, zal de *pin niet breken*. 2. Zo'n goede man die niet op een *stoel wil klimmen*. 3. Als je de *hoorn niet vasthoudt*, kun je de staart ook niet vasthouden. 4. Wat een maaier, wat een *schoof*.

❖ Leg de betekenis van het eerste spreekwoord uit.



**289** Herschrijf de woorden tussen haakjes en zet ze in de juiste vorm. Noem de geluiden die elkaar afwisselen. Leg de rotatie uit.

1. In mijn (geslacht) honderd (weg), honderd eeuwen in mijn (geslacht) (*I. Drach*). 2. *Viburnum* leeft van (wortel) op dezelfde manier als de mensen van het woord "geslacht" (*M. Malachuta*). 3. Een kersenster komt op aan de horizon (*Kiev*) (*L. Zaba shta*). 4. Toeristen zijn gefascineerd door musea (*Lviv*) (*Uit de krant*). 5. Wolkschaduw verloren in (gerst) (*G. Koval*).

❖ Identificeer woorden die figuurlijk worden gebruikt. Vouw deze waarde uit.

## AFWISSELING [E] - [O] NA [F], [J], [H], [W]



Na het sissen [j̣], [j̣], [j̣], [j̣] in de grondtoon van woorden kan de klank [j̣] afgewisseld worden met de klank [j̣]. Bijvoorbeeld: j̣ [j̣] j̣j̣j̣j̣j̣ - j̣ [j̣] j̣j̣j̣; j̣ [j̣] j̣j̣j̣j̣j̣j̣j̣ - [j̣] j̣j̣j̣j̣. In de brief wordt een dergelijke afwisseling overgebracht volgens de berisping.

### SPELLING: ↴

de letters e — o na j̣, j̣, j̣, j̣ in de wortels van de woorden:  
*zwart, zesde, tarwe, tijd*

**290** lezen. Identificeer de wortel in elk woord. Spreek klinkers afwisselend in de grondtoon uit na medeklinkers [j̣], [j̣], [j̣].

Getrouwd - om te trouwen. De diepgang is zwart. Tarwe - gierst.

❖ Definieer de spelling in elk van de woorden.

**291** Herschrijf de woorden en voeg de ontbrekende letters in.

Vech..rie, pov..cheryati, Ch..rnyvtsi, ch..rny, ch..tyry, ch..tver, sh..rstky, sh..rst.

❖ Geef in woorden de spelling "letters e — o na j̣, j̣, j̣, j̣ in de wortels van woorden".

**292** Lees het spreekwoord. Schrijf in paren de woorden op waarin de afwisseling [e] - [o] na de sissende medeklinkers voorkomt. Herken in woorden de spelling "letters e — o na *ÿ, ý, ŷ, ỳ* in de wortels van woorden".

1. Tarwe rijpt niet vanaf de maan. 2. Je kunt van één gierst geen pap koken voor het hele dorp. 3. Voordat je gaat trouwen, moet je kijken. 4. De vrouw heeft het huis op drie hoeken, en de man op de vierde. 5. Op een dag vangt hij vis, vier dagen droogt hij het net.

- ❖ Identificeer woorden met twijfelachtige onbeklemtoonde klinkers. Riem draad hun schrijven.

**293** Herschrijven. Geef in woorden de spelling "letters e — o na *ÿ, ý, ŷ, ỳ* in de wortels van woorden".



1. De wind spreekt tegen het bos, fluistert tegen de zegge (*T. Shevchenko*).  
2. Een kleine bron in het gras *bedelt* stilletjes om niets (*B. Chepurko*).  
3. Goudsbloemen bloeien in de stilte van de avondwimpers (*V. Kravchuk*).  
4. Ik heb een pen en inkt, er is geen inspiratie! (*Lesya Oekraïne*).



Laten we tekenen met een 3D-pen!

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van het gemarkeerde woord in het **verklarende woordenboek** aan het einde van het leerboek. Identificeer woorden die figuurlijk
- ❖ worden gebruikt, onthul deze betekenissen. Hoe begrijp je de lexicale betekenis van
- ❖ het woord *inspiratie*? Raadpleeg de **woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek. Wat vertegenwoordigen de woorden *pen en inkt vandaag, in het tijdperk van*
- ❖ *computertechnologie*? Maak een zin op basis van een foto-illustratie. Geef woorden op met de spelling "letters e, y, die twijfelachtige onbeklemtoonde klinkers aanduiden."
- ❖



**294** Identificeer de ontbrekende letters in de woorden. Woorden met de letter e en woorden met de letter o na *ÿ, ý, ŷ, ỳ* in de wortels van woorden schrijven in twee kolommen.

J.

ÿ..ÿÿÿÿÿ, ÿ..ÿÿÿÿÿÿÿÿ, ÿ..ÿÿÿÿÿÿÿÿ, ..ÿÿÿÿÿ.

- ❖ Leg de betekenis uit van een stabiele uitdrukking *om een bron te*
- ❖ *zijn*. Leg de betekenis van het spreekwoord uit: *Bronwater is geluk, geen probleem*.





## 295 WERK IN PAAREN

Voeg synoniemen toe aan de gegeven woorden, waarvan de wortels de klanken [e] of [o] zouden hebben na de sissende medeklinkers. Schrijf de woorden in tweetallen.

## STEEKPROEF ↴

Засохший – черствый.

Voorhoofd, kwartet, waar, verdwijnen, opgevoed, smeulen.

## CERTIFICAAT ↴

Verdwijnen, beleefd, vier, branden, voorhoofd, eerlijk.

- ❁ Markeer in de geselecteerde woorden de spelling van de letter e — o na *ÿ, ы, ѳ, ѵ* aan de basis van woorden."

## 296 WERK IN PAAREN

Voeg aan de gegeven woorden antiëmiemen toe met de letters e of o na *ÿ, ы, ѳ, ѵ* in de wortels van de woorden. Schrijf de woorden in tweetallen.

## STEEKPROEF ↴

Неосаиный – репуный.

Onbeleefd, vriendelijk, schreeuwen, schaamte, glad, zacht.

## CERTIFICAAT ↴

Eer, wreed, fluisterend, ruw, beleefd, ongevoelig.

- ❁ Markeer in de geselecteerde woorden de spelling van de letter e — o na *ÿ, ы, ѳ, ѵ* aan de basis van woorden."



## 297 Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend.

1. Ch..nihiv stond over de Desna, over de eeuwige en heldere rivier (*I. Kovalenko*). 2. De wolk smelt op een hoop, stil, als een droom, smelt (*V. Saussure*). 3. Ch..rnobrovych..rnobryvetsch..purilsya, gewassen regen regen (*M. Shcherbak*). 4. Bdzh..la n..ktar draagt elke dag in een bijenkorf, hiervoor worden we niet betaald (*R. Kachurivsky*). 5. Wie kan gaan braken, kan geen zwart hart hebben (*Japans spreekwoord*). 6. De stad Chrnivtsi is beroemd om zijn musea en parken (*uit het tijdschrift*).

- ❁ Markeer in woorden alle bestudeerde spellingen.
- ❁ Welke musea zijn er in uw stad (dorp)? Vertel ons over hen.

- ❖ Noem de gevoelens die je in het museum overweldigden. Gebruik indien nodig de **woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek. Noem de websites van
- ❖ Oekraïense musea die je kent. Leg uit of het lezen van de informatie erop een rondleiding door het museum kan vervangen.



## AFWISSELING [j̄] - [j̄] NA [j̄], [j̄], [j̄], [j̄j̄] AND [j̄], [j̄], [j̄] IN DE WORTELS VAN WOORDEN

In de wortels van Oekraïense woorden na [j̄], [j̄], [j̄], [j̄j̄] en [j̄], [j̄], [j̄] zeggen we [j̄] of [j̄]. In de brief worden ze respectievelijk overgebracht door de letters **en** (*leven, reinheid, oprecht*) of **en** (*vrouw, leider, penseel*). **De letter i brengt de klank [i] over, die wordt afgewisseld met [o] of [e]**. Bijvoorbeeld: *ŷ [j̄] j̄j̄j̄, j̄j̄ j̄ [j̄] j̄j̄j̄j̄j̄, j̄ [j̄] j̄j̄j̄j̄; h [i] lny*, omdat *h [o] lo; k [i] shka*, omdat *k [o] shenya*. **De letter y brengt het geluid [i] over, dat niet wordt afgewisseld met [o] of [e]**. Bijvoorbeeld: *vet, chizh, kokend water, hist*.

### SPELLING:



de letters *i* — *i* na *ŷ, j̄, j̄, j̄* en *j̄, j̄, j̄* in de wortels van de woorden:  
*leef, schoon, schild, gast, kat, vasthoudend*

**298** Voeg aan de gegeven woorden dergelijke vormen of gemeenschappelijke wortels toe woorden zodat de klank [i] wordt afgewisseld met [o] of [e].

Oost, leidend, emmer, berg, borstel, spleet, roet, wang, interberg, mosterd.

- ❖ Markeer de wortel in elk woord. Definieer de spelling in woorden, leg hun spelling uit met de juiste regel.

**299** Herschrijf het spreekwoord. Identificeer de wortels in de gemarkeerde woorden. Neem gewone stamwoorden afwisselend [i] - [o] of [i] - [e], schrijf deze woorden tussen haakjes na de geselecteerde woorden.

### STEEKPROEF



*Якуї нічть (ночі), макуї і калар.*

1. Een *cirkel* van het hek zal niet vasthouden. 2. Geleende *tandenbotten* je zal niet bijten. 3. Je kunt helemaal geen *bessen* aan één struik plukken. 4. Thuis een leeuw, en in oorlog een *fret*. 5. De *kat* geeft de voorkeur aan kraken, omdat de pap zou moeten verzuren. 6. En de muis trekt de *huid in zijn hol*.

- ❖ Onderstreep de letters die afwisselende geluiden aangeven. Verklaar de
- ❖ spelling van woorden met zo'n afwisseling, markeer daarin de spelling van de letter " en - en na w, h, w, s en g, k, x aan de basis van woorden." Welke van de spreekwoorden
- ❖ duiden op een bepaald kenmerk van de menselijke natuur? Geef deze functie een naam.

### 300 WERKEN IN GROEPEN

Voer de gegeven zinnen in zelf samengestelde zinnen in (mondeling).

Gevoel voor *waardigheid*, oprecht hart, slechte gewoonte, flair voor het woord.

- ❖ Ontdek de betekenis van het gemarkeerde woord in de **Dictionary of Names of Feelings** aan het einde van het
- ❖ leerboek. Specificeer woorden met de spelling van de letters *i* — *i* na *ÿ, ý, ŷ, ŷ* en *ÿ, ý, ŷ* aan de basis van woorden ", rechtvaardig hun spelling met de juiste regel.



### 301 Herschrijven en de ontbrekende letters invoegen in plaats van punten.

Zwart \_ \_ \_ zak..ltsovany, k..sil, zach..ska, uzg..rya, rozk..shny, h..rlyavy, zh..nochy, podk..dati, samoh..t, shk .. lang, k..ptyava, peresh..ptuvannya.

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van de gemarkeerde woorden in de **Woordenlijst** aan het einde van het leerboek.

### 302 Maak het spreekwoord mondeling af door het tweede deel van de help te selecteren.

Identificeer woorden met de spelling van de letters *i* — *i* na *ÿ, ý, ŷ, ŷ* en *ÿ, ý, ŷ* aan de basis van woorden."

1. De schoonheid van een slang in zijn huid, en.... 2. Bitter werk -.... 3. Van een slechte struik.... 4. Borduur een woord als zijde,.... 5. Als een kat slaapt,.... 6. Ekster om te schreeuwen,.... 7. Wie heeft het spel geplant,....

### CERTIFICAAT ↴

... En in feite - als een priem spionnen. ... De schoonheid van de mens in haar hart.... ... En zure bes. ... Zoete rust. ... hij zal zuring eten. ... Dan lukt het muizen. ... hoe het leven zal leren.

### 303 Schrijf de gegeven woorden in twee kolommen en voeg de ontbrekende in letters na *ÿ, ý, ŷ, ŷ* en *ÿ, ý, ŷ*:

- met de letter en;
- met de letter en.

Shch..t, blak..tny, shch..rist, sh..tka, vykh..d, zh..tya, ch..slo, k..shka, sh..puchiy, k..stlyavy, sh..bit, g..rkatsya, k..ltsevy,

ÿ..ÿÿÿÿÿÿÿÿÿÿ, ÿ..ÿÿÿÿ, ÿÿÿ..ÿÿÿÿ, ÿÿÿ..ÿÿÿÿ, ÿ..ÿÿÿÿ, ÿ..ÿÿÿÿ, ÿÿÿ..ÿÿ, ÿ..ÿÿÿÿÿÿ, ÿÿ..ÿ.

### 304 WERK IN PAAREN

**Lezen. Identificeer spellingen in geselecteerde woorden, leg de spelling van deze woorden uit.**

1. Breng aan *schoon water*. 2. Leef op het *wijde* been. 3. Ik zal je uit mijn hart *gooien*. 4. Ga staan met een *pin* in je keel. 5. Kijk in de *zak* van iemand anders. 6. Haal de *botten uit elkaar*. 7. Vul het eerste *getal in*.

- ❖ Leg de betekenis van elk van de uitspraken uit. Worden woorden letterlijk of figuurlijk gebruikt? Bewijs je mening. Maak mondeling een zin met twee stabiele uitdrukkingen (optioneel).



### 305 Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend in plaats van punten.

1. Mijn Oekraïne begint waar mijn lot lacht (*P. Osadchuk*). 2. Onze vijanden sterven als dauw in de zon (*P. Chubynsky*). 3. Te goeder trouw, werk zal ons dichterbij *rechts* brengen tijd (*M. Vorony*). 4. Gemeenschappelijk voor ons allemaal g..dnist en doel (*M. Dolengo*). 5. Bovenal - een deel van de ziel (*M. Samylenko*). 6. Je stortte je ziel in je hete gedachten (*A. Malyshko*).

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van het gemarkeerde woord in het **verklarende woordenboek** aan het einde van het leerboek. Geef de woorden aan die figuurlijk worden gebruikt, onthul deze betekenis.
- ❖ Geef in woorden de spelling "letters *i - en* na *w, h, w, w* en *g, k, x*" aan de basis van woorden", rechtvaardig de spelling van woorden met de juiste regel. Leg interpunctie uit in een zin met homogene leden.



### 306 Noem de menselijke eigenschappen die in de gegeven spreekwoorden worden uitgedrukt.

1. Kook water eindeloos. 2. Vindt uit hoe zijde te naaien. 3. Hoewel het niet werkt, maar op grote schaal. 4. Rust als een pin in de modder. 5. Hals met ketting en hoofd met fluitje.



### CERTIFICAAT ↘

**Bepaling. Onverantwoordelijkheid. Kruisheid. Leugenachtigheid. koppigheid.**

- ❖ Identificeer woorden met de spelling van de letters *i — i* na *ÿ, ÿ, ÿ, ÿ* en *ÿ, ÿ, ÿ* aan de basis van woorden." Leg in de regel de spelling van deze woorden uit. Neem 2-3 spreekwoorden op in de zelf samengestelde tekstreflectie "Wat mensen moeten vermijden en waarom" (volume van 4-5 zinnen).



## AFWISSELING [ÿ], [ÿ], [ÿ] - [ÿ], [ÿ], [ÿ] - [ÿ], [ÿ], [ÿ]

**307** Lees. Zeg de medeklinkergeluiden die elkaar afwisselen uit de gevormde woordparen.

Vriendin - vriendinnen; hand - in de hand; vliegen - tijdens de vlucht; dankbaarheid - dankzegging, omhulsel - in het omhulsel.

**De meest voorkomende zijn de volgende afwisselingen van medeklinkers :**

- [r] - [f]: *vriend - vriend, vriendschap; boek - een boek;*
- [k] - [h]: *wolf - wolf, wolf; visser - visser;*
- [ÿ] - [ÿ]: *ÿÿÿÿÿ - ÿÿÿÿÿÿ, ÿÿÿÿÿÿÿ; vogel - een vogel, een vogel;*
- [ÿ] - [ÿ]: *ÿÿÿÿÿ - in het boek; kust - aan de kust;*
- [k] - [ts]: *kant - aan de zijkant; oog - in het oog;*
- [x] - [s]: *buskruit - in het stof; oor - in het oor.*

Dergelijke afwisselingen zijn verenigd in één rij: *vriend - vriendschap - vrienden; hand - handmatig - in de hand; klis - klis - in klis.*

**308** Verander de vorm van de gegeven woorden of voeg er co-roots aan toe zodat medeklinkers elkaar afwisselen in de root. Schrijf de woorden in tweetallen.

STEEKPROEF ↘

*Смисл - смисливий.*

I. Jonge man, vriend, beweging, moed, geest, konijn, oog, ploeg, plezier, maan, ooievaar, erwten, sneeuw. . Melk, ijs, noot, leeftijd, dons, kust, snoek, dak, tong,

been, stiefmoeder, esp, buskruit.

❖ Onderstreep de letters die afwisselende medeklinkers aangeven.

**309** Vervang de geselecteerde zelfstandige naamwoorden door gewone bijvoeglijke naamwoorden, om aan te geven dat het onderwerp aan een persoon toebehoort.

STEEKPROEF ↘

*Портфель Оксанти - Оксантин  
портфель.*

Marinka's boek. Olga's potlood. Moeders liefde. Nadezhda's band . Spoor van vliegen.

- ❖ Benadruk de letters die de geluiden aangeven die met deze creatie worden afgewisseld.

**310** Leg schriftelijk de betekenis van het spreekwoord uit: *Het boek is je vriend, zonder het, als zonder handen.* Gebruik de volgende woordvormen *boek-, hand-, vriend-* of gewone grondwoorden waarin medeklinkers elkaar afwisselen. Het volume van de verklaring is 5-7 zinnen.

**311** Herschrijf en voeg de ontbrekende letters in.



1. Een peer bloeit als badend in melk (*E. Gutsalo*). 2. Ik werd wakker op een ooievaar en een ooievaar, rondkijkend (*V. Saussure*). 3. In het bos..en verborg het geritsel (*M. Malachuta*). 4. Wie zijn de handen van de lama in de samenzwering...en? (*W. Saussure*). 5. Clover valt aan je voeten, daarin..en buigt je rode hoofd (*M. Rylsky*). 6. Leven in werk en stress ... *D. Lutsenko*. Identificeer woorden met twijfelachtige onbeklemtoonde klinkers.

- ❖ Markeer de spelling in deze woorden en leg hun spelling uit. Geef zinnen aan die gecompliceerd zijn door homogene leden, verklaar de interpunctie erin.

**312** Herschrijf de spreekwoorden tussen haakjes door zelfstandige naamwoorden in te zetten voor mi uitroepteken.



1. Wees geduldig (jongen), je zult een Kozak zijn. 2. Maak je geen zorgen, (Kozak), laat de vijand huilen. 3. Geen lawaai (weide), groen (*vlag*)! 4. Beter, (kever), ren weg, want je komt tot een einde. 5. (Tong), wee u!

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van het gemarkeerde woord in het **verklarende woordenboek** aan het einde van het leerboek. Spreek medeklinkers uit die elkaar afwisselen bij het veranderen van de vorm van zelfstandige naamwoorden.

## AFWISSELING VAN CONSONANTEN IN DE WORTELS VAN WERKWOORDEN



**313** Lees de spreekwoorden en zet de werkwoorden tussen haakjes in de juiste vorm. Noem de afwisselende medeklinkers.

STEEKPROEF ↴

*Cirnu - ciru.*

1. Elke koe heeft zijn eigen kalf (lik). 2. Uilen zonneogen (geknipt). 3. De nederige kop van het zwaard is niet (zuigen). 4. Als je een boom omhakt, (bescherm) jezelf dan. 5. Zit lui op een bankje, krullen (krabben). 6. Met water (reinig) ik het lichaam, en in één woord - de ziel.

De volgende afwisselingen komen voor in de wortels van werkwoorden:

- [ŷ] - [y]: *yŷyŷ [ŷ] y - yŷy [y] ; y [ŷ] y - y [y] ;*
- [ŷ] - [y]: *yŷ [ŷ] yŷy - yŷ [y] y, y [ŷ] yŷy - y [y] y;*
- [ŷ] - [y]: *yŷ [ŷ] y - y [y] ; si [k] ti - si [h] y;*
- [ŷ] - [y]: *y [ŷ] yŷy - y [y] ; mi [s] iti - mi [sh] y;*
- [ŷ] - [y]: *yŷ [ŷ] y - y [y] ; yŷ [y] yŷy - y [y] y;*
- [d] - [j]: *ho [d] iti - ho [j] u; y [ŷ] yŷy - y [y] y;*
- [yŷ] - [yŷ]: *y [yŷy yŷy - y [yŷ] y (yŷyŷy); y [yŷ] yŷy - y [yŷ] y (yŷyŷy);*
- [sk] - [shch]: *ple [sk] ati - ple [shch] u (schouder); y [yŷ] yŷy - y [yŷ] y (yŷyŷy).*

**314** Zet elk werkwoord mondeling in de eerste persoon enkelvoud van de tegenwoordige tijd. Zeg afwisselende medeklinkers.

STEEKPROEF ↘

*лазутти - ласку.*

Draag, spreek, bel, lik, bescherm, vlieg, maak schoon, repareren, lopen, zitten, rijden, trots zijn.

**315** Herschrijf het spreekwoord en voeg de ontbrekende letters in. voor behoeften de regel raadplegen.

1. God zorgt voor de geredden..e, en het Kozakkenzwaard veegt..e. 2. Als een dronken..e dwaas, zal hij het niet begrijpen en slim zijn. 3. Vuur pe..e, en water om af te koelen. 4. Shampoo helpt niet tegen kraaien en servieszeep. 5. Het gebeurt dat de scherf glanst. 6. Over kleding ontmoeten, in gedachten *provo..ayut*. 7. Het water van het oog is alleen het lichaam, en de traan is het hele wezen.

- ❖ Geef de gemarkeerde woorden door fonetische transcriptie. Voeg antoniemen toe aan deze woorden.

**316** Herschrijf, plaats de werkwoorden tussen haakjes in de juiste vorm. Benadruk de letters die medeklinkers aanduiden, die elkaar afwisselen in de vorming van werkwoordsvormen.

STEEKPROEF ↘

*Місяць (плакати) і сонця шукає.  
- Місяць плаче і сонця шукає.*

1. In de tuin van mijn moeder takken (zwaaien) de wind (N. Kiryana). 2. Ik (streef) het gras, als een warm goed beest (O. Slonivska).

3. En het hart is blauw (grommen) (*G. Sokolenko*). 4. (Zit) onder een gevleugelde esdoorn, ik zal drinken uit een bron met water (*B. Degtyarev*).  
5. (Ho kinderen), ik mis en vraag, wat moet ik missen? (*M. Rylsky*).

❁ Spreek medeklinkers uit die elkaar afwisselen bij het maken van werkwoordsvormen.

**317** Herschrijven. Schrijf na de geselecteerde werkwoorden tussen haakjes hun onbepaalde vorm. Onderstreep de letters die afwisselende medeklinkers aangeven.



STEEKPROEF ↴

Летяся море, плеще (плескати)  
в джер.

1. Vroeger een inheems lied van ons lot (*P. Perebyinis*). 2. Ik zal touwtjes trekken van kalinonki-kettingen (*L. Zabashta*). 3. Oh, ik ga naar het groene bos, ik zal een wortel planten (*T. Shevchenko*). 4. Zwaar dauwgras nat la huilen (*I. Kachurovsky*). 5. Hoe alles loopt, hoe het verandert, stroomt! (*B. Alexandrov*). 6. Ik ga naar de besneeuwde tuin (*M. Rylsky*). 7. Ik haat mijn zwakheden (*L. Kostenko*). 8. En de wind zingt niet meer, maar een vuist (*M. Hrytsenko*). Kent u uw zwakke punten? Wil je ze kwijt? Denk er over na.



IK WIL EN IK KAN! IK WEEET EN ANTWOORD!

- ❁ Wat is de afwisseling van klanken? In welke significante delen van het woord kan afwisseling voorkomen? Geef voorbeelden. Welke harde klanken wisselen elkaar af in gesloten en open lettergrepen? Geef voorbeelden. Wat klinkt afwisselend in de vorm van de woorden *Kiev - Kiev*,
- ❁ *Chuguyev - Chuguyev*?
- ❁ In welke gevallen is de letter geschreven in de wortels van werkwoorden? Geef voorbeelden. Onder welke omstandigheden
- ❁ in de wortels na de letters die sissen aanduiden en [r], [k], [x], schrijf de letter en? Wanneer schrijven ze en? Geef voorbeelden. Geef voorbeelden van afwisseling van
- ❁ medeklinkers in de wortels van werkwoorden. Noteer de meest voorkomende
- ❁ afwisselingen voor harde geluiden.



Testtaken online uitvoeren



## § 26. BELANGRIJKSTE GEVALLEN VAN AFWISSELING in-in, en-en

### 318 Lees. Welke combinatie van woorden is gemakkelijker uit te spreken en klinkt melodieuzer?

Schreef **in een**

notitieboekje Kwam **de** kamer binnen

Vsevolod **en** Svetlana

Sergey **en** Eugene

Ik heb het opgeschreven **in een** notitieboekje

Hij kwam **de** kamer binnen

Vsevolod **en** Svetlana

Sergey **en** Eugene

- ❖ Heeft het veranderen van de betekenis van woordcombinaties het voorzetsel veranderd in **y en** het voegwoord **en** in en?

De eigenschap van spraak, die bestaat uit de afwezigheid van moeilijk uit te spreken combinaties van klanken, vloeiendheid en expressiviteit, wordt **melodieusheid** genoemd. **Oekraïense taal is melodieus, melodieus, zingend.**

**De belangrijkste reden voor melodieusheid is om het samenvallen van zowel klinkers als klinkers te vermijden.**

Ophoping van medeklinkers kan worden voorkomen door afwisselende klanken [y] - [v] en [i] - [y] te gebruiken. Voor de melodieuze spraak kiezen we bewust voor het voorzetsel **in** of in, het voegwoord **en** of **en en**.

Als het vorige woord eindigt en het volgende begint met een medeklinker, gebruiken we ertussen:

- voorzetsel **in**: *ik studeer **op** school* [ik studeer niet **op** school];
- conjunctie **en**: *Ivan **en** Marichka* [niet *Ivan **en** Marichka*].

Als het vorige woord eindigt op een klinker en het volgende begint op een klinker of medeklinker, gebruiken we het voorzetsel **in** of het voegwoord **y**. Bijvoorbeeld: *docenten **en** studenten* [niet *docenten **en** studenten*], *gelezen **in een** boek* [niet *gelezen **in een** boek*].

De regels voor afwisseling zijn niet alleen van toepassing op de voorzetsels **y-v** en de voegwoorden **i-y**, maar ook op de **beginletters van de woorden**: *kwam in de ochtend* [kwam niet *in de ochtend*], *gaat de man* [niet de *man*

*gaat*]. Het is **alleen toegestaan om de regels van afwisseling in-in, en-en** . te schenden **in poëzie**, als het geluid van een regel dat vereist.

### 319 Herschrijven, voorzetsels invoegen **in** of in plaats van punten .

Verhuisd... Kiev, woonde... Uman, gereisd... Slavutych, bezocht... Odessa, woon...  
geboorteplaats, gebouwd... Lviv, gevonden ... brievenbus, het sterkste... team, het water in,  
weer... school. ...

- ❖ Leg uit wat de oorzaak van je keuze was.

**320** Herschrijven, kiezen uit de beugels connector. Verklaar jouw keuze.

Dag (en, en) nacht, maan (en, en) sterren, rivieren (en, en) meren, kastanjes (en, en) zegges, dahlia's (en, en) asters, adelaar (en, en) valk, top, boven (en, en) onder, vader (en, en) moeder, broer (en, en) zus, Maria (en, en) Joseph, geluk (en, en) vreugde, liefde (en, en) haat, Peter j) Eugene, die (en, en) als, fonetiek (en, en) spelling, syntaxis (en, en) interpunctie.

- ❖ Markeer de geselecteerde combinatie van woorden. Leg de
- ❖ regels van de dichter Dmitry Belous uit: "*Als je goed spreekt, is het woord puur als dauw en ben je ook afhankelijk van de taal van inheemse schoonheid.*" Wat is de betekenis van de dichter in de uitdrukking van het woord *zuiver als dauw*?

**321** WERK IN PAAREN

**Herschrijf, kies de juiste letter tussen de haakjes.** I. Zong

(in, in) twee, vrij (en, en) verbaal, stak de rivier over (in, in) doorwaadbare plaats, nu (en, en) demo, bezocht (in, in) gasten, zichzelf (in, in) thuis, kijk (in, in) de berg, het gebeurde (in, in) de tiende, allemaal (in, in) misleid, geplaatst (in, in) aan de overkant, opgemerkt (in, in) de vallei, zei (in, in) klopt.

. Ik las (in, in) de eerste, keek in (in, in) het midden, meteen (in, in) leerde, stemde toe (en, en) jij, zei (in, in) zeker, bekend (en, en) mij, gewillig (in, in) regelen, zat (in, in) beschutting, machinegeweer (in, in) uit, samen (in, in) smeekte, hoofd (en, en) waar draai, in oren (in, in) dragen, van bovenaf kijken (y, c) naar beneden.

- ❖ Waarom niet gebruiken na het voorzetsel **in het** woord dat begint met de klank [in], en na het voegwoord **en** - het woord waarin de eerste klank [en] is? Geef voorbeelden.

**Aan het begin van de zin voor de medeklinker** moet je het voorzetsel **y** en het voegwoord **en gebruiken**, terwijl je **voor de klinker in**, en gebruikt .  
Voorbeeld:

- **In** zijn huis en de muren helpen. **En** de ram piept als je hem
- **aanraakt. Elke** roos heeft zijn eigen doornen. **En** overdag vind je geen lamp.

**322** IK BEN DE REDACTEUR

**Lezen. Geef de gebreken aan in de zinnen die de melodie schenden. Schrijf de bewerkte zinnen op.**

1. Bij angst zijn de ogen groot. 2. Steek je vinger niet in de lucht. 3. Sterrenogen zien dag en nacht. 4. Laat roddels in het ene oor vallen en laat het los in het andere. 5. En het oor leidt niet. 6. Als je weet hoe je fouten moet maken, weet je hoe je jezelf kunt corrigeren. 7. Niet iedereen kent de kracht van lezen.

- ❖ Leg de betekenis van afwisseling [y] - [v] in spraak uit. Identificeer
- ❖ de antoniemen die in zinnen worden gebruikt.



**323** Herschrijf, kies de juiste letter tussen de haakjes. Oordelen in

(in, in) spreekwoorden (en, in) spreekwoorden worden meestal (in, in) uitgedrukt in serieuze formuleringen. Maar de grootste liefde (en, en respect) zijn *geestige uitdrukkingen*. Het vermogen om je moeilijkheden met humor te benaderen is een teken van de morele gezondheid van de mensen. Oekraïense *humor* wordt als zacht (en, en) goedaardig beschouwd. Aan de andere kant kan een grof woord (y, c) *subtiel* worden verzacht (y, y) door een hint (en, en) te vervangen door een *hint (uit de handleiding)*.



- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van de gemarkeerde woorden in de **Woordenlijst** aan het einde van het leerboek. Hoe versta je de uitdrukking *morele gezondheid van de mensen*?
- ❖
- ❖ Welke gevoelens roepen volksspreuken bij je op? Raadpleeg de **woordenlijst met namen** aan het einde van het leerboek. Lees wat er staat, volgens de regels van orthoëpie.



**324** Lees de woorden, geef aan waarin de beginklanken [y] - [v] mogen afwisselen. Identificeer aan de hand van de woorden die waarin de vervanging van [y] door [v] een verandering in de lexicale betekenis van het woord veroorzaakt. In welk woord is de afwisseling van klanken onmogelijk?

Ochtend, winter, maken, vangen, overtuigen, oefenen, beleefd huilen, leraar, les, indruk maken, plechtig, oogsten, almachtig, volgen, Vlas, Vlasenko.

## § 27. UITSPRAAK EN SPELLING VAN VOORKEUREN *ÿ*- (*ÿÿ*-, *ÿ*-)

**325** Lees. De combinatie van woorden in een van de kolommen wordt uitgesproken als leg en melodieuzer klinken? Waarom?

Je wordt warm van het werk  
schreef opnieuw  
Het is mij gebeurd  
Het is hem overkomen

Je wordt warm van het werk  
schreef opnieuw  
Het is mij gebeurd  
Het is hem overkomen

- ❖ Hoe begrijp je de uitdrukking *melodieuze taal*? Hoe verklaar je de klank van de Oekraïense taal?
- ❖ Welke rol in de melodieusheid van taal is weggelegd voor de afwisseling van klanken? Illustreer het antwoord met voorbeelden uit de oefening.

**De afwisseling van klankcombinaties [c] - [c] - [c] wordt** verklaard door soap sonoriteit van de Oekraïense taal. Het komt tot uiting in het gebruik van:

- voorvoegsels *ÿ-*, *ÿÿ-*, *ÿÿ-* (*maken, springen, gedroogd*);
- voorzetsels *met, met, met (met de leraar; met mij; met een vriend)*.

**Het voorvoegsel wordt** gebruikt als de wortel van het woord begint met een voegwoord meerdere medeklinkers. Bijvoorbeeld: *eraf springen, overreden, aanrijding*.

**Voorzetsels met, met** gebruik:

- tussen medeklinkers (*gezegd met een uitdaging*),
- als het volgende woord begint met meerdere medeklinkers (*van de naamval; van angst*),
- voor de medeklinker aan het begin van de zin (*Je kunt geen woorden uit een lied gooien*).

**326** Lees door een voorzetsel tussen haakjes te kiezen. Verklaar jouw keuze.

Ontmoette (met, met) een vriend, leerde (van, uit) een woordenboek, haalde (uit, uit) een koffer, nam (uit) uit een kast, een brief (van) uit Lviv, maakte (met, met) een voorstel, zei met, met) vreugde.

**327** Herschrijf, kies een voorvoegsel tussen haakjes. Verklaar jouw keuze.

(Met, met) duwen, (met, met) scheur, (met, met) facet, (met, met) knippen, (met, met) gebogen, (met, met) sprong, (met, met) scheur, met , met) verdorren, (met, met) bederven, (met, met) zetten , .

- ❖ Leg de betekenis uit van stabiele uitdrukkingen: *uit de hand lopen, buigen in een schaap wiens hoorn*.



**328** IK BEN DE REDACTEUR

Herschrijf het spreekwoord en voeg het voorvoegsel *ÿ-* of *ÿÿ-* toe in plaats van de punten.

1. Als je niet buigt, zullen de bessen niet ..rvesh. 2. Het is moeilijk om iets goeds te creëren , maar het is gemakkelijk om het te bederven. 3. Totdat je weerstand biedt, zul je niet ..verhitten. 4. Wankele hengel en goudvink ..doet, en sterk en houthakker overwint niet. 5. Ooit is de boom niet ..tnesh. 6. Gemaakt op de cent, en .. verwerende de hryvnia.

- ❖ Leg de betekenis van het laatste spreekwoord uit. Gebruik als reactie de woorden *bekennen, zuchten, bederven* (in de juiste vorm).



**329** Lees. Definieer voorvoegsels in de gemarkeerde woorden. Noem de klanken waarvoor het voorvoegsel *c-* in *c-* verandert.

1. Het lot *was gebonden aan* geluk en verdriet . 2. Doe goed - bekeer je niet, doe kwaad - kwaad en *hoop*. 3. We hebben gezondheid - het kan ons niet schelen, en *we verliezen* - we huilen. 4. Ik zag eruit - zoals *gefotografeerd*. 5. In het blauw je zult het vuur niet *verbergen* .

Voor de klanken [k], [n], [t], [f], [x] verandert het voorvoegsel *ÿ-* in *ỵ̈-*. Bijvoorbeeld: *zeggen, vragen, wissen, schudden*. Het voorvoegsel *ỵ̈-* wordt gebruikt voor alle andere medeklinkers. Bijvoorbeeld: *maken, mixen, reinigen*.

**SPELLING:** ↘

letters **c – c** in het voorvoegsel **c- (c-)**:  
*meten, afdwingen, afschrijven, zegen*

**330** Herschrijven. Geef in woorden de spelling "letters *ÿ-ỵ̈* in het voorvoegsel *ỵ̈-* (*ỵ̈-*)" aan. Geef de gemarkeerde woorden door fonetische transcriptie.

1. Ik *pluk* alssem in de vallei boven de Dnjestr (*V. Gorley*). 2. Een wolk staarde naar de zon en bloosde helemaal (*M. Vorony*). 3. En de wind verdreef de wolken, nu regende het op de grond (*T. Ugrin*). 4. Voor een magische avond *zweeft* de nacht in (*V. Yakubenko*). 5. De maan boog over de geurige wereld met een zilveren gezicht (*V. Saussure*).

- ❖ Geef de woorden aan die figuurlijk worden gebruikt, onthul deze tekens lezing.

**331 WERK IN PAAREN**

Herschrijf het spreekwoord en voeg het voorvoegsel *c-* of *c-* toe in plaats van de punten.

1. Elk bedrijf .. je overwint geduld. 2. Je rijdt niet boven jezelf. 3. Een kleine mier, en de bergen .. verscherpen. 4. Nou.. genaaide laarzen zijn goed gedragen. 5. Totdat het aankomt, oxideert de melk. 6. Van andermans paard en midden in het moeras..treurig. 7. Honderd keer zul je daar spijt van krijgen..zei, en slechts één keer dat ..stil.

- ❖ Identificeer spreekwoorden die tegengesteld zijn in betekenis. Welke is volgens jou juist? Waarom?
- ❖ Lees de zinnen en spreek de woorden uit volgens de regels van orthoëpie.

**332** Maak nieuwe woorden van de gegeven woorden met behulp van voorvoegsels *c-* of *c-*. Schrijf de gevormde woorden op.

Beschermen, lijmen, vastklampen, gaan, dorsen, zalven, voorgaan verplaatsen, creëren, storen, fineren, duwen.

- ❖ Markeer in de geschreven woorden de spelling "letters *c-c* in het voorvoegsel *c-* (*c-*)". Leg de spelling van de gevormde woorden uit met de juiste regel.

**333** Herschrijf, voeg de ontbrekende letters in en kies voorvoegsels uit de haakjes. Geef in woorden de spelling "letters *ÿ-ÿ* in het voorvoegsel *ÿ-* (*ÿ-*)" aan.



1. (C, c) dr . 2. (C, c) schudt de tuin als een paraplu (*L. Kostenko*). 3. Fluwelen bloemen werden in de vijver gegoten (*B. Green Chenko*). 4. De geplande avond (van, van) ging naar de aarde op stellaire (van, met) daken (*V. Saussure* ). 5. (C, c) de dag is verspild, (c, c) de stekken worden geschild, de wortels in de grijze m..rztol (*L. Kostenko*) bevroren. 6. Misschien was het pad naar jou ergens maagdenpalm verborgen?



(*D. Lutsenko*).

- ❖ Welke tekenfilms vind je leuk gebaseerd op Oekraïense volksverhalen? Wat precies? Gebruik in het antwoord woorden met de voorvoegsels *ÿ-*, *ÿ-*: *onthouden*, *componeren*, *uitvoeren*, *winnen*, *bepersen*, enz. Wat weet je over het interactieve Oekraïense sprookje "Kotygoroshko" voor iPad? Welke andere sprookjes zou je graag in dit formaat willen zien? Verklaar jouw keuze.



## § 28. UITSPRAAK EN SPELLING VAN PREFIXES roz- (rozi-)

**334** Als je lichamelijke oefeningen doet in de lessen lichamelijke opvoeding, hoor en volg je commando's. Probeer ze uit te spreken door het hoornvoorvoegsel te vervangen door het roosvoorvoegsel . studenten moeten snel hun stoel verlaten en wachten op het volgende

team. Volgens het commando "Aan de linkerkant met extra stappen van twee stappen - BEGRIJPEN!" de eerste in de rij blijft op zijn plaats, alle anderen doen extra stappen van hem af (*van de website "Steun voor het schoolonderwijs"*).

- ❖ Identificeer de wortels in de opdrachtwoorden. Beginnen deze wortels met klinkers of medeklinkers? Hoeveel van dergelijke geluiden zijn er op een rij?
- ❖ Trek een conclusie: woorden met de wortel zijn makkelijker uit te spreken met het voorvoegsel som *rozi-*?

Als **de stam van het woord met meerdere medeklinkers begint**, gebruik dan **het voorvoegsel rozi-**. Bijvoorbeeld: *verspreiden, breken, verzenden*.

Het gebruik van het voorvoegsel **verschilt** in de **melodieusheid van de Oekraïense taal**.

**335** Lees de zin eerst in stilte en dan hardop, waarbij u het voorvoegsel **rozina** in de gemarkeerde woorden vervangt door het voorvoegsel **roz-**. Een conclusie trekken

1. *Er was een lange weg (D. Zagul)*. 2. Al snel splitste het pad zich aan twee kanten (*L. Smilyansky*). 3. De warmte van het hart warm het bloed op (*K. Stepchin -Gnes*). 4. *Ik stuur mijn gedachten naar de bewakers (V. Symonenko)*.

❁ Motiveer het gebruik van het voorvoegsel **rozi-** in de geselecteerde woorden.

**336** Herschrijf het spreekwoord, markeer het voorvoegsel **rozi-**, **obgrun** in woorden gebruik het.

1. De geest dwaalde door de steegjes en er was niets meer in het midden .  
2. Zo boos, zo waar de geest ging. 3. De een loog, de ander begreep het niet en de derde vertelde het op zijn eigen manier opnieuw. 4. Laat de wolf niet in de schuur, om de kudde niet te verspreiden. 5. Als je de klei niet breekt, kun je geen kruik maken . 6. Vriendschap is als een spiegel: als je hem breekt, kun je hem niet opvouwen.

❁ Leg uit hoe het voorvoegsel **bijdraagt** aan de melodieusheid van de taal.

❁ Hoe begrijp je de stabiele uitdrukking *van onenigheid?* Maak een zin met hem (mondeling).

**337** Herschrijf de woorden en schrijf het voorvoegsel **rozi-** of **roz-** in plaats van de dop .

... Verzenden,... steken,... buigen,... passeren,... bevatten,...  
samensmelten,... streven,... vluchten,... scheuren,... vonken,... scheuren,... slaperig.

❁ Maak een zin (mondeling) met twee woorden (optioneel).

❁ Leg de betekenis uit van stabiele uitdrukkingen: *de rug losmaken, de botten strekken, aan stukken scheuren*.



**338** IK BEN DE REDACTEUR

**Herschrijf, kies een voorvoegsel uit de haakjes. Motiveer uw keuze.**

1. Het regende (roz-, rozi-), (roz-, rozi-) liep (*Mykhailo Stelmakh*). 2. En bliksem doorboort de wolk (roz-, rozi-) (*T. Shevchenko*). 3. Ergens voorbij de Dnjepr waren (roz-, rozi-) lichten verspreid in de lucht (*volgens de charme van O. Hon*). 4. Het vuur (roz-, rozi-) ging door, speelde zich af (*Panas Mirnyi*). 5. Vers



de wind (roz-, rozi-) dreef de deprimerende verstikking (*I. Tsyup*). 6. Bliksem keer op keer (verspreiden, verspreiden) duisternis (*M. Trublaini*). 7. De winden (verstrooid) verdreven de mist en opende de blauwe lucht voor de ogen (*V. Gzhytsky*).

- ❖ Zie foto illustratie. Ben je ooit in een storm geweest? Hoe te handelen in dit geval? Gebruik zelf woorden met het voorvoegsel en zet ze in de juiste vorm:  
*herken, vertel,*  
*ontladen, ontleden, niet denken, niet ontspannen, gelokaliseerd.*



### 339 Herschrijf de zin, markeer de voorvoegsels in de gemarkeerde woorden.



1. Ons geboortewoord *zal royaal bloeien* (*I. Shevchenko*). 2. Onze vlag *bloeyde* van blauwe vinvissen en aartjes in de lucht (*N. Bondarenko*). 3. Breek niet *met* het leven van mijn vakbond (*V. Saussure*). 4. *Uiteenlopende* gedachten zijn verdwenen, verberg mijn voorhoofd niet! (*Volgens P. Grabowski*). 5. *Gemorst* rustige Donau, ook een snelle rivier (*Volkskunst*). 6. En de grijze eik van de hitte van de *grond* (*A. Malyshko*).

#### IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ❖ Hoe begrijp je de uitdrukking *melodieuze taal*? Hoe wordt de melodieusheid van de Oekraïense taal bereikt?
- ❖ Waarom draagt de afwisseling van voorzetsels *y-y* en voegwoorden *i-y bij*? Wisselen [y] - [v], [ij] - [jy] elkaar af aan het begin van woorden? Geef voorbeelden. In welke gevallen moeten de voorvoegsels *ÿ-, ÿÿÿ-*, en waarin - *met-, rozi-*? Geef voorbeelden. Hoe spreek je medeklinkers uit aan het einde van de voorvoegsels *ÿÿÿ-, ÿÿÿ-*? Waar hebben de veranderingen in hun uitspraak betrekking op?
- ❖ Voor welke klanken verandert het voorvoegsel *c-* in *c-*? Geef voorbeelden. Schrijf uit het spellingwoordenboek 5 woorden die beginnen met het voorvoegsel -meerval *c-*, leg hun spelling uit.



Testtaken online uitvoeren

#### ONTWIKKELING VAN SPRAAK Spreken Schrijven

#### Essays SCHRIJVEN (REFLECTIE IN ELKE VRIJE VORM)

### 340 Lees de verklaring. In hoeverre ben je het eens met de auteur? Wat zou je tegen hem willen zeggen?

Mijn ouders worden soms boos op me omdat ik veel tijd besteed aan het spelen van computerspelletjes. En de juf is boos als ik mijn gsm op school gebruik.



Welnu, volwassenen willen niet begrijpen dat games niet alleen recreatie zijn! Ze ontwikkelen aandacht, trainen reactiesnelheid. Dankzij de telefoon communiceer ik met vrienden, ontvang en verzend ik belangrijke informatie. Ik vind dat volwassenen meer aandacht moeten besteden aan het nut van moderne elektronische apparaten! Benadruk voortdurend dat kinderen en jongeren eraan gewend zijn ze te gebruiken en er veel profijt van hebben. Telefoon, iPhone, iPad leiden niet af, maar helpen!

- ❖ Bent u geïnteresseerd in de verklaring die u leest? Wat zou je kunnen toevoegen?
- ❖ Voeg een titel toe aan de verklaring. Wat weerspiegelt het: het thema of de hoofdgedachte?



**Een korte (5-7 zinnen) verklaring die de gedachten en gevoelens van de auteur over een bepaald fenomeen of gebeurtenis weergeeft,**

essay genoemd.

Essays kunnen verschillende soorten spraak combineren, hoewel meestal de voorkeur wordt gegeven aan **reflectie**: de auteur probeert de lezer te overtuigen van de juistheid van zijn mening. Het is goed als het essay de indruk wekt van een "live gesprek" met de lezer. De vorm van het essay is willekeurig: de auteur drukt zijn gedachten, gevoelens en indrukken uit in een volgorde die voor hem geschikt is. **De waarde van het essay ligt in de oprechtheid, onafhankelijkheid en originaliteit van het denken.** De auteur van de tekst heeft recht op verbeelding en verbeelding. Een essay wint als het onverwachte gedachten en onvoorspelbare conclusies bevat.

**341** Lees. Noem de kenmerken van het essay die inherent zijn aan de verklaring.

**Laten we duidelijk zijn!**

U hebt waarschijnlijk gemerkt dat veel medewerkers geen leestekens plaatsen in opmerkingen bij teksten die op internet zijn geplaatst. Het belangrijkste voor hen is inhoud.

Als ik een opmerking zonder komma zie, herinner ik me een oude grap. Een belangrijke gebeurtenis vond plaats in het koninkrijk. Er was geen tijd om de rol te begrijpen. En hij schreef de beslissing op: "Tenuitvoerlegging kan niet worden vergeven." Niemand begreep er iets van.

Een kleine klont kan de betekenis van een zin volledig veranderen. Dus laten we duidelijk zijn! Laten we leestekens plaatsen! Laten we onze moedertaal leren!

- ❖ Formuleer het onderwerp van de stelling. Hoe belangrijk en interessant is het voor jou?
- ❖ Ben je het eens met de conclusie van de auteur? In welke mate?

**342 WERK IN GROEPEN**

Schrijf een essay over de melodie en schoonheid van de moedertaal. Pas de opgedane kennis in eerdere lessen toe. Profiteer van het herkenningpunt.

**OPMERKING** ↘**Hoe te werken aan een essay**

1. Schrijf alleen over waar je echt in geïnteresseerd bent. Het onderwerp van het essay moet spannend zijn in de eerste plaats de auteur ervan.
2. Bepaal: wat precies dit onderwerp je interesseerde en boeide. Vermeld de reden van uw interesse en schrijf deze op in 1-2 zinnen.
3. Bedenk: wat en waarom met betrekking tot dit onderwerp, andere mensen verrassen je, maken je zorgen, passen niet bij je. Schrijf erover in 1-2 zinnen.
4. Bedenk wat je de lezer en jezelf zou willen adviseren om (perceptie, ontwikkeling, gebruik, etc.) te worden van wat je tot onderwerp van je essay hebt gemaakt. Formuleer en noteer de volgende tips in 2-3 zinnen. Dit zijn uw persoonlijke conclusies.
5. Lees de opgenomen tekst aandachtig. Als de volgorde van presentatie wordt doorbroken, is er geen verband tussen meningen, breng correcties aan.
6. Besteed aandacht aan de rijkdom, beeldspraak van de taal van de gecomponeerde tekst. Voeg indien nodig scheldwoorden toe, gebruik synoniemen en antoniemen.
7. Voeg een duidelijke en interessante titel toe aan het essay .

- ❖ Werk eerst individueel, bespreek daarna in groepjes wat er staat. Lees en bespreek essays geschreven in verschillende groepen in de klas. Publiceer naar jouw mening de meest interessante essays op de schoolwebsite.
- ❖
- ❖

**§ 29. AANDUIDING VAN DE ZACHTHEID VAN DE**

**SCHRIFTELIJKE CONSONANTEN. BRIEVEN  $\ddot{y}$ ,  $\ddot{y}$ ,  $\ddot{y}$ ,  
 $\ddot{y}$ ,  $\ddot{y}$ . COMBINATIE VAN LETTERS  $yo$ ,  $yo$**

Medeklinkers zijn **hard, zacht en zacht**. Sommige medeklinkers in termen van hardheid en zachtheid vormen paren:

$[\ddot{y}] - [\ddot{y}']$ ,  $[\ddot{y}] - [\ddot{y}']$ ,  $[\ddot{y}] - [\ddot{y}']$ ,  $[\ddot{y}] - [\ddot{y}']$ ,  $[\ddot{y}\ddot{y}] - [\ddot{y}\ddot{y}']$ ,  $[\ddot{y}] - [\ddot{y}']$ ,  $[\ddot{y}] - [\ddot{y}']$ ,  $[\ddot{y}] - [\ddot{y}']$ ,  $[\ddot{y}] - [\ddot{y}']$ .

De volgende medeklinkers hebben geen zachte paren:

- **lippen** [b], [n], [c], [m], [f];
- **sissend** [w], [h], [w], [j].

Deze medeklinkers zijn slechts licht verzacht: [j̥j̥j̥j̥], [j̥j̥j̥j̥j̥j̥<sup>3</sup>y̥: 'j̥]. Medeklinkers [r], [g], [k], [x] zijn altijd **vast**. Ze worden alleen zachter voor de klinker [i]: [k'it], [g<sup>3</sup>rko].

De medeklinker [y] is altijd **zacht**.

**343 Lees. Noem de woorden die alleen anders klinken hardheid / zachtheid van een van de medeklinkers.**

1. Ze zeggen over hem: "Hij is de zoon van de hemel", want deze vogel houdt niet van de zoon van de duivel (*A. Kachan*). 2. Toen de seringen in het dorp bloeiden, vlogen er drie seringen in de wei (*A. Kaminchuk*). 3. Hier is een kleine baby, we noemen haar "baby" (uit *het tijdschrift*). Heeft de hardheid / zachtheid van de medeklinker het woord

❁ veranderd? Leg uit.

**344 Geef de gegeven woorden door fonetische transcriptie.**

**MONSTER** ~~O~~prechtheid [schèr'is't '].

Moment, vijf, vreugde, waardigheid, Oekraïens, bladeren, geluk, sneeuw, lied, vandaag.

❁ Geef woorden aan waarin één letter de verzachting van de twee voorgaande medeklinkers in de letter overbrengt.

**345 Beschouw de tabel. Welke klankcombinatie betekent de lettercombinatie yo schriftelijk? Waarvoor worden de lettercombinaties gebruikt?**

Brieven <i>joh</i>	Brieven <i>joh</i>
verzonden per communicatiebrief medeklinker [y] met klinker [o] aan het begin van een woord of lettergreep: <i>jodide</i> , <i>nuts</i>	schriftelijk de zachtheid van de voorafgaande medeklinker en klinker overbrengen [o] in het midden of aan het einde van de compositie: <i>vlas</i> , <i>zevende</i> , <i>kracht</i>

**SPELLING:**



lettercombinatie **jo, jo:**  
*yoghurt*, **gebied**, **snavel**, *vandaag heeft hij*

**346 Herschrijf de woorden, verdeel ze in lettergrepen. Geef in woorden de spelling "lettercombinatie yo, yo" aan. Leg in de regel de spelling van woorden uit.**

**STEEKPROEF** ↘

Буль-йон.

Bekend, kemmaan, *snavel*, zalm, marginaal, *meerderheid*, drie, *miljoen*, mussen, schepen.

- ❖ Markeer de gemarkeerde woorden.

### 347 Herschrijf, markeer in woorden de spelling "lettercombinatie ja, ja ».



1. We moeten de fouten van vrienden corrigeren of vergeven als ze niet *serieus* zijn (*G. Skovoroda*). 2. De *ijver* van Oekraïners wekt respect in andere landen (*Uit de krant*). 3. Er is geen troost in een leeg leven (*B. Grinchenko*). 4. En je breekt de slaperigheid van het ijs! Spreid je vleugels tijdens de vlucht! (*L. Zabashta*). 5. *Vandaag* ben ik zo vrolijk! (*W. Saussure*). 6. En alleen degenen die worden gerespecteerd door miljoenen die miljoenen 'ik' respecteren (*V. Symonenko*).

- ❖ Geef de gemarkeerde woorden door fonetische transcriptie. Wat voor
- ❖ soort leven kan *leeg worden genoemd*? Wat betekent het advies *om tijdens de vlucht je vleugels uit te slaan*?
- ❖ Hoe begrijp je de betekenis van de laatste zin? Leg uit.



### 348 WERK IN PAAREN

Zet de gegeven woorden in deze vorm of tel ze bij elkaar op met de stammen die de lettercombinatie *yo* of *yo* bevatten . Schrijf de geselecteerde woorden op, leg hun spelling uit.

#### STEEKPROEF ↴

Підняти — піднятий.

Blauw, rand, stomp, zeven, ijs, vechten, strijd, litteken, kleur. Geef in

- ❖ woorden de spelling van de lettercombinatie *yo*, *yo* aan .

### 349 Na het invoegen van de lettercombinatie *yo* of *yo* , schrijft u de woorden in twee kolommen.

Dz. ..ÿÿÿ, ÿ..ÿÿÿ, ÿÿ..ÿ, ÿÿ..ÿÿ, ÿÿÿÿÿ..ÿ, ÿÿÿÿÿ..ÿ, ÿÿ..ÿÿÿ.

### 350 Herschrijf en plaats de ontbrekende letters in plaats van punten.



1. Ik heb het over koekoeken. Ze zwijgt, bedekt de ijspegels (*L. Kostenko*). 2. Een nachtegaal is een vogel met een gezicht, zoals een coyote, een specht of een specht. Maar hij alleen zucht, zingt, iedereen in Oekraïne kent hem (*S. Kuzmenko*). 3. S..vandaag over Bul..onska

kranen vlogen langs mijn sleutel (*M. Rylsky*). 4. Gava vond de knopen, dacht ze - gek. Ik kon niet steken en een beetje buigen (*N. Matyukh*). Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan. Leg interpunctie uit in zinnen met homogene leden.



**351** Lees de zin. In welke stijl zijn ze gecomponeerd? Jouw mening bewijs het.

1. Een haas (*Mike Johansen*) duikt op uit een vergeten kinderboek.  
 2. Winterdag als muggensok (*Mensen voor creativiteit*). 3. Ik bedekte de kou met de slagstanden van ijspegels (*L. Kostenko*). 4. Golvende zweepen (*B.-I. Antonych*). 5. Het is noodzakelijk om sneller naar het bosje te gaan waar de oude stronk staat (*K. Perelisna*). 6. In een droom viel onze haas weer in slaap. Als hij niet in een droom was, waar zou hij dan slapen? Hij legde zijn haasoor onder zijn poten op de warme aarde (*M. Vingranovsky*).



- ✿ Identificeer woorden met de spelling "yo, yo" in zinnen. Schrijf een
- ✿ nieuwjaarsspreekje voor eersteklassers over hoe een sprookjesmeisje naar school kwam om te studeren, schrijf het op. Gebruik de woorden *vandaag, zijn, zijn, tranen, vechten, vriendelijk, yoghurt*.

### § 30. REGELS VOOR HET GEBRUIK VAN HET VERZACHTENDE TEKEN

**352** Lees het vers. Zeg de gemarkeerde woorden.

Na Shch en voor Yu

Ik sta in het alfabet. Waar

ik in het woord verschijn -

Ik verander de uitspraak van het

geluid. Ik moet nog steeds wennen

aan wonderen - ik verander mijn

woorden volledig. Op tafel een mollig *broodje*,

Ik struikelde -

En er *kwam een bubbel*

*uit*. Op een brede *lan* -

En de *hinde is al verschenen*.

Hij was op het strand -

*overal kiezelstenen*. Ik

rende weg - er *verscheen een kauw*. Hij

goot *rijst* in de zak ,

Een *lynx* sprong uit de zak . De lynx

viel de wesp meteen aan ,

Ze gromde: "Hier ben je, *hier!*"

Had geen medelijden met wespen , sorry

Ze hadden geen *medelijden met*

*Lynx*. Ik ben zo'n bedrieger. Wie

ben ik, kinderen? Het teken is zacht!

*Lina Bilenka*

- ✿ Wat is het verschil in de spelling van de woorden van elk geselecteerd paar? In welke klanken verschillen de woorden van elk paar?
- ✿ Waar *wordt het teken van mitigatie* voor gebruikt?

**353** Beschouw de tabel. Leg de spelling uit van de woorden die erna staan.

HET VERZACHTENDE TEKEN IS GEPLAATST	
na de letters <b>d, t, c, c, l, n</b> , als ze zachte geluiden uitzenden [d '], [t'], [c '], [s'], [ts'], [l '], [N]	<b>koper, instant, zalf, kracht, gratis, sta op</b>
na de letters die zacht aanduiden als klinkers, voor de volgende harde	<b>vader, dochter</b>
na de zachte medeklinker [l '] voor de volgende zachte medeklinker	<b>leraar, dorp, vissen, eetkamer, vingers</b>
in werkwoorden op <b>-ÿÿ, -ÿÿÿÿ</b> in	<b>studeren, concurreren</b>
achtervoegsels <b>-ÿÿÿÿ-, -ÿÿÿÿ-, -ÿÿÿÿÿÿ-, -ÿÿÿÿÿÿ-, -ÿÿÿÿÿÿ</b>	<b>kleine, asterisk, zwarte keu</b>

**SPELLING:**



verzachtend teken:

*zitten, paard, zout, **polijsten**, lachen, recht door*

Vuur, staal, een gast, een waterput, een as, een jongen, een gedz, stoelen, een leeszaal, waakzaamheid, wakker worden, lopen, zo lijkt het, een paardenbloem, leren, hand, trouw, jong, fris.

**354** Herschrijf het spreekwoord, voeg de ontbrekende punten in brieven. Geef in woorden de spelling "verzachtend teken" aan.

1. Elke goede man .. op zijn *voorbeeld* ... 2. Onze meester is een jonge man, onder hem een zwart paard. 3. Zonder getto..man troepen..die sterft. 4. Niet zonnen.. neus in andermans gierst. 5. Een bij vliegt..waar honing ruikt... 6. Hij die in de duisternis *kijkt*, trekt een grimas naar het licht.

- ❖ Geef de gemarkeerde woorden door fonetische transcriptie. Leg het gebruik van het dempingsteken uit met de relevante regels.

Werkwoorden op **-ÿÿ, -ÿÿÿÿ** worden als volgt uitgesproken: *het lijkt* [ÿ ÿ ÿ ÿ à ÿ: 'ÿ], *heet* [ÿ ÿ ÿ ÿ ÿ à ÿ ÿ ÿ: 'ÿ], wordt *gewassen* [ÿ ÿ ÿ ÿ à ÿ ÿ ÿ: 'ÿ]. Een dergelijke uitspraak komt overeen met de regels van de Oekraïense orthoëpie.



**355** Herschrijf de spreekwoorden en schrijf in plaats van de punten die zijn geselecteerd uit de referentiewerkwoorden. Verzond deze werkwoorden door middel van geluidsoptname.

**VOORBEELD** Het spreekwoord is niet verkeerd [p o mÿ ÿ 'à ÿ ÿÿ ÿ: 'ÿ].

1. De grote weg... vanaf de eerste stap. 2. Hij die rent,... 3. Alles is goed, dat is goed.... 4. De bange kraai van de struik.... 5. In een groep pap is lekker....

## CERTIFICAAT ↴

Het is voorbij. Eten. struikelt. Zij is bang. Het begint.



**356** Van de gegeven zelfstandige naamwoorden vormen bijvoeglijke naamwoorden met achtervoegsel *-sk-*. Schrijf de woorden in paren, markeer de achtervoegsels.

## STEEKPROEF ↴

Помтава – помтавський.

Dnipro, Oekraïne, Kiev, Chernihiv, Ternopil, student, schooljongen, leraar, professor, stad, dorp.

- ✿ Geef in woorden de spelling "verzachtend teken" aan. Leg in de regel de spelling van woorden uit.

## 357 WERK IN PAAREN

Kies uit de gegeven woorden verwante woorden met de betekenis van kleinheid of tederheid met de achtervoegsels *-enk-*, *-onk-*, *-esenk-*, *-isink-*, *-yusink-*. Schrijf de woorden in paren, markeer de achtervoegsels.

## STEEKPROEF ↴

Брова – брівонька.

Taal, hart, hoofd, hand, inheems, mooi, schattig.

- ✿ Gebruik je woorden die kleinheid of tederheid betekenen als je met jonge kinderen communiceert? Waarom? Geef voorbeelden. Vertel het begin van een sprookje, stel je voor dat je het aan een driejarig kind vertelt. Gebruik 4-5 woorden met de achtervoegsels *-enk-*, *-onk-*, *-үүүүүү-*, *-үүүүүү-*, *-үүүүүү-*.



## 358 IK BEN DE REDACTEUR

Beschouw de tabel op p. 159. Herschrijf, waar nodig in plaats van stippen, een teken van verzachting.

Natal..kin, Yul..kin, lyal..kin, vissen..kin, Tatyana..kin,

үү..үү.

- ✿ Geef in woorden de spelling "verzachtend teken" aan.

Het teken van verzachting wordt geschreven in de combinaties *-lts-*, *-lch-*, *-nts-*, *-nch-*, afgeleid van *-lk-*, *-nk-*.

## VERGELIJKEN:

<b>-lk- -lts-, -lch-</b>	<b>-ÿÿ- -ÿÿ-, -ÿÿ</b>
<i>leraar - leraren , leraren</i>	<i>naald - naalden, naalden</i>
<b>-ÿÿÿ- -ÿÿÿ-, -ÿÿÿ-</b>	<b>-ÿÿ- -ÿÿ-, -ÿÿ</b>
<i>dochter - dochters, dochters</i>	<i>Olenka - Olenka , Olenchyn</i>

**359** Zet de opgegeven zelfstandige naamwoorden in de vorm van het enkelvoud en schrijf ze op. Leg het gebruik en niet-gebruik van het dempingsteken uit.

## STEEKPROEF ↴

*Ядлуныка - ядлуныці.*

I. Moeder, moeder, Lizonka, Malanka, Pebbles, Galinka, zeemeermin, koekoek, hut, oppas, stro, palm.

. Kalinonka, kalinka, fluit, paraplu, kers, jij shivanka, ijsgat, ijspegel, tak, baby, avontuur, schuim.

✿ Noem de medeklinkers die elkaar afwisselen bij het veranderen van de vorm van de gegeven woorden.

**360** Herschrijf de zelfstandige naamwoorden die tussen haakjes staan, en zet rechts



**formulier.** 1. Op de (pagina) van iemand anders schijnt de zon niet zo fel (*Volkswerk van eer*). 2. Op (bloem) dronk de bij dauw (*I. Kulskaya*). 3. Toen de winter hevig was, en (dennen) onverschillig is! (*Olena Pchilka*). 4. Ik zal me vastklampen aan de berk en (kwartel)groeten sturen (*S. Budny*). 5. Hangende ster op zilver (spinneweb) (*L. Zakordonets*). 6. Er is nergens een advies (arm ding) arm! (*Yu. Fedkovitsj*). 7. De metro zoekt over de Dnjepr en (kleine vis) slaapt niet (*I. Malkovich*).

✿ Geef in woorden de spelling "verzachtend teken" aan.

**361** Herschrijven, waar nodig een teken invoegen op de plaats van punten verzachtend.



1. Een dappere kozak werd geboren.. hij zei geen woord (*Ya. Shchogoliv*). 2. Een Kozak is geen grillige ziel, hij bevriest niet in de hel, hij komt niet naar de hel ... ( Volkskunst). 3. Het lot wordt gesmeed in de strijd , de sterken worden niet onderdrukt, de zwakken worden gebogen (*M. Voronyi*). 4. Nergens heen



radon..ki golivon..deze arme! (Yu. Fedkovitsj). 5. Samen met vrienden en broers heb je je eigen lot gesmeed (M. Rylsky).

❖ Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan.

### 362 Beschouw de tabel. Leg de spelling uit van de woorden die erna staan.

ZET HET VERZACHTENDE TEKEN NIET!	
na de letters <b>b, n, c, m, f; w, h, w; g, k, x</b>	<i>duif, pijler, bloed, nacht, vet, jij schrijft</i>
na p, wat een vast geluid aangeeft [p] vóór letters	<i>Charkov, geloof me</i>
die zachte of verzachte medeklinkers aanduiden	<i>lied, smidse, nagel, lente, maar schemerig (voor duisternis), beeldhouwer (omdat snijwerk)</i>
na <b>n</b> voor <b>w, h, w, w</b>	<i>dunner, tip, drummer</i>

Liefde, dijk, lied, na, dim, beeldhouwer, regen, neem, pink, andere, kleiner.

### 363 IK BEN DE REDACTEUR

Lees het spreekwoord. Identificeer woorden met de spelling "verzachtend teken".

1. Wat zal zijn, zal zijn en de Kozakkenpan..shchini doet.. niet. 2. Bel..zij denkt, en ik.. zij spreekt. 3. Zoals een vogel, zo is een lied. 4. Je zingt goed... maar je wilt niet luisteren. 5. Liever een vogeltje in de hand dan een duif.. onder stress. 6. Een goede kok .. - de beste dokter ... 7. Reinig de ramen. 8. rietjes dichtbij zijn beter dan rietjes ver weg. 9. Geloof de wolf niet .. want het is een beest ... 10. Wat je niet leuk vindt, andere..shim zich niet...

❖ Rechtvaardig de aan- en afwezigheid van een teken van mitigatieregels.

### 364 WERK IN PAAREN

Schrijf de woorden in twee kolommen:

● met een teken van verzachting;

● zonder een teken van verzachting.

Kip, steppe, dorp, bloed, Oekraïens, paard, salie, honderd, nacht, kobzar, hert, dijk, tafel ..tsi, baken..schik, balkon..chik, zeven .., sit .., mannen.. verlegen, dan .., peper .., kin..chik, secretaresse .., schaduw .., check. .



Als in de werkwoorden op **-t, -tsya** verzachtingsteken is geschreven, dan werkwoorden op **-j, -jyj** worden zonder verzachtingsteken geschreven. Bijvoorbeeld: *ze weten, ze houden van, maar je weet, je hebt lief.*

**365** Herschrijven, waar nodig een teken invoegen in plaats van punten verzachtend.

1. Een boom met diepe wortels is niet bang voor stormen. 2. De lange tong plakt niet aan de tanden . 3. De tong spreekt.. - het hoofd betaalt..sia. 4. Je kunt geen eer kopen in een drogisterij ... 5. Eet .. honing, maar pas op voor bijen. 6. Een bij vliegt .. waar honing ruikt ... 7. Lui .. drie dagen opgeblazen..sya, terwijl schoenen..sya. 8. *Je speelt* met een mes - je zult jezelf zeker snijden. 9. Huiduitslag .. van leeg naar leeg!

- ❖ Geef in woorden de spelling "verzachtend teken" aan.
- ❖ Geef de gemarkeerde woorden door fonetische transcriptie.

**366** Herschrijf en plaats waar nodig een verzachtende markering.

1. En bevallen.. schrijven..geen hartsnaren stem..nee (*V. Saussure*). 2. Juweliers zijn geen kunstenaars, ze draaien open haarden, en op die open haard zit een straal (*N. Poklad*). 3. En de mussen in al..tan..tsi tan..tsyuyut .. vran..tsi tan..tsi (*G. Boyko*). 4. Golven geloven niet..ze zijn veranderlijk! (*B. Grinchenko* ). 5. Spetterende golven..ka warm en levend, op de open haard..dit zandalluvium (*L. Kostenko*). 6. Hier is een rustplaats..die in mijn hut..dit, ik heb hier een gast voor je..dit! (*N. Gedood*). 7. Laat je niet scherpen door luiheid .., laat je niet verleiden om te vliegen .. vytreben..ki, laat je leren..sya lung..ko, laat hem lezen..sya gewillig (*V. Lagoda*). 8. Hoe witter je weet.. hoe witter je kunt.. (*E.Aboe*).

- ❖ Hoe begrijp je de betekenis van de laatste zin? Vertel erover, gebruik de werkwoorden *die je leest, luistert, denkt*.

**367** Herschrijf en plaats waar nodig een verzachtende markering.

1. Benen struikelen..sya, en het hoofd krijgt..sya (*Volkskunst eer*). 2. Je begint .. helemaal opnieuw als je de moeilijkheid tegenkomt ..- Xia (*O. Radyshevskya*). 3. Ik geloofde dat de beste liedjes werden geschreven door mijn grootvader (*V. Symonenko*). 4. Bat..kiv brood zal leren .. hoe te leven ... 5. Waar het huis wit is, is een familie (*Volkskunst*).

- ❖ Leg het gebruik van leestekens uit. Geef in
- ❖ woorden de bestudeerde spellingen aan.

**368** In de aangegeven op p. 162 sequenties maken een fonetische analyse van de gegeven woorden.

Trots, appelboom, hommel, gedz, geluk.

## VOLGORDE VAN FONETIC PRESTATIES VAN HET WOORD

1. Geef het woord een naam. Bepaal het aantal magazijnen erin. 2. Noem de geopende en gesloten magazijnen. Bepaal op welke lettergreep de klemtoon ligt. 3. Geef klinkers aan, leg hun uitspraak uit en markeer ze schriftelijk. 4. Noem de medeklinkers (rinkelend of doof, hard of zacht). Leg hun uitspraak uit en hoe ze zijn geschreven. 5. Bepaal het aantal letters en klanken in het woord.

## VOORBEELD VAN MONDELINGE FONETIC ANALYSE ↴

Er zijn twee lettergrepen in het woord *blauw*.

De eerste is open, de tweede is gesloten. De tweede lettergreep wordt benadrukt.

Klinkers: [a] - onbeklemtoond, aangeduid met de letter *a*; [i] - klinker, benadrukt, aangeduid met de letter *í*.

Medeklinkergeluiden: [b] - medeklinker, sonoor, labiaal, hard, aangeduid met de letter *b*; [l] - medeklinker, sonore, solide, aangeduid met de letter *l*; [k] - medeklinker, doof, hard, aangeduid met de letter *k*; [t ' ] - medeklinker, doof, zacht, aangeduid met de letters *t* en *b*.

In een woord 7 letters en 6 klanken.

## VOORBEELD VAN SCHRIFTELIJKE FONETIC ANALYSE ↴

*Blakit* - [b l a k i t ' ].

[a], [i] - stem, letters *a*, *i*.

[b] - bijvoeglijk naamwoord, sonoor, labiaal, vast, letter *b*;

[l] - adj., sonore, vast, letter *l*;

[k] - adj., doof, hard, letter *k*;

[t ' ] - adj., doof, zacht, letters *t* en *l*.

7 letters en 6 klanken.

## § 31. REGELS VOOR HET GEBRUIK VAN DE APOSTROF

**369** Lees de woorden in tweetallen. Welke klanken worden aangeduid met de lettercombinaties in elk woord? Zijn medeklinkers zacht of hard? Geeft de letter *l* een of twee klanken in elk woord aan?

Vakantie - negen, dankbaarheid - sublinguaal, biet - onkruid.

✿ Trek een conclusie: waar wordt de apostrof voor gebruikt?

**Een apostrof is een grafisch teken dat wordt gebruikt om de afzonderlijke uitspraak van vaste medeklinkers en de volgende klankcombinaties [ya], [ye], [yu], [yi] aan te duiden.**

Deze klankcombinaties worden in de letter aangegeven met de letters *ÿ, ý, ý, ý*.

De apostrof wordt voor de letters *i, yu, ŷ, ŷ* . geplaatst

na de letters <b>b, n, c, m, f</b> na	<b>beats, vijf, brei, zacht, scheepswerf</b>
de letter <b>p</b> , wat een vast geluid aangeeft [p]	<i>podvipya, sterrenbeelden, moeder</i>
na voorvoegsels en het eerste deel van samengestelde woorden die eindigen op een harde medeklinker	<i>verschijnen, naderen, kinderen, een halve appel</i>
na de letter <b>k</b> in het woord <b>Lukyan</b> en verwante woorden	<i>Lukyanivna, Lukyanenko, Lukyanivka, Lukyanchuk</i>

De apostrof wordt NIET voor de letters *i, yu, ŷ, ŷ* . geplaatst

na de letters <b>b, n, c, m, f</b> , als ze worden voorafgegaan door een letter die de grondmedeklinker aangeeft, behalve <b>p</b>	<i>vakantie, nagel, wortel, maar wilg, worm, turf</i>
na de letter <b>p</b> , wat een zacht geluid aanduidt [p ']	<i>overvloedig, bieten, rugzak</i>

## SPELLING:



apostrof:

*nachtegalen, interbergen, ontdek het, halve appelbomen*

**370** Herschrijf de woorden, spreek ze duidelijk uit. Waar wordt apo voor gebruikt? stanza?

**MONSTER** - inwoner van Lviv [l'vivyanin].

Communicator, tongloos, verzachten, Lukyanchenko, vakantie  
huilen, convergeren, slepen, harp, wortel, halve tong.

- ❖ Geef de geselecteerde woorden door fonetische transcriptie. Markeer
- ❖ de spelling "apostrof" in woorden. Leg de spelling van elk woord uit.

**371** IK BEN DE REDACTEUR

Herschrijf het spreekwoord en voeg waar nodig een apostrof in.

1. Als je een geest hebt, volg die dan, als je die niet hebt, volg dan het spreekwoord..yam. 2. Maak je klaar voor de vakantie en eer het dagelijkse leven. 3. Afgunst is gezond, ik eet. 4. Tarwevoer en bur..yan muilkorven. 5. Alleen een rubberen band leeft in de lucht zelf. 6. Probeer de muur niet met uw vinger. 7. Hij heeft net zoveel geld als de kikkers. 8. Water spoelt al het slechte weg, maar niet het slechte. 9. Muziek zonder..taal, en brengt mensen samen. 10. Alleen tsv..yahom

KRO vertaald maart 2022

kies de bloemen die in het dek zitten. 11. Het is beter de kop van een haan te zijn dan de staart van een koe.

- ❖ Markeer de spelling "apostrof" in woorden. Leg de spelling van elk woord uit.

### 372 WERK IN PAAREN

Zet waar nodig een apostrof, schrijf de woorden in twee kolommen:

- met een apostrof;
- zonder apostrof.

Verenigen, redden, naamloos, nucleair, woord, toewijding, nachtegaal, nachtegaal, nachtmerrie wortel..yany, v..yaz, b..yaz, willow..ya, aap..yachy, p..yatnytsia, honing, geurig, plateau..ya, r..yazhanka.

- ❖ Maak een mondelinge fonetische analyse van de geselecteerde woorden.



### 373 Herschrijf en voeg waar nodig de apostrof in.

1. De adelaar leeft alleen in het wild. Adelaarsnest op de rotsen van het nest. Mensen die vechten voor vrijheid worden door het volk adelaars genoemd (*S. Kuzmenko*). 2. Ik loop stevig op mijn land en luister naar de heilige moedertaal (*I. Kachurovsky*). 3. Studenten bestuderen volksspreuken, verhalen, overtuigingen (*T. Petrovska*). 4. Geborduurde handdoeken worden ons geschonken door de Heilige Vader (*A. Konik*). 5. Duhm..yanit medunitsa en ruta (*D. Pavlychko*). 6. Niets doet een persoon zoveel pijn als een leugen (*G. Tyutyunnyk*).



- ❖ Markeer de spelling "apostrof" in woorden. Maak een
- ❖ mondelinge dankbetuiging aan uw grootmoeder (grootvader) voor het cadeau dat zij (hem) heeft gestuurd voor uw verjaardag. Gebruik de woorden in de juiste vorm: *familie, onthouden, vriendelijkheid, vieren, samenkomen, gezondheid, moeder.*

## ONTWIKKELING VAN SPRAAK Spreken Schrijven

### INFORMATIE OP DE WEBSITE OVER EEN INTERESSANTE ZAAK UIT CLASS LIFE

374 Selecteer bij de gegeven woorden de Oekraïense equivalenten uit de referentie synoniemen. Schrijf de woorden in tweetallen.

Informatie, feit, specificiteit, efficiëntie, beknoptheid.

### CERTIFICAAT ↴

Bericht, gebeurtenis, nauwkeurigheid, tijdigheid, beknoptheid.



Kranten en tijdschriften, televisie en internet behoren tot **de massamedia (media)**, ook wel het Engelse woord **massamedia genoemd**. Het is van de media dat we leren over de gebeurtenissen van het internationale leven, het leven

onze staat, nieuws in verschillende sferen van de samenleving.

Het doel van de informatie op de website is om te melden wat er is gebeurd, waar en wanneer. Daarom beantwoordt de tekst van dergelijke informatie de volgende vragen: **wat? waar? Wanneer?**

**375** Lees de informatie die op internet is geplaatst. Wat een evenement erin gemarkeerd? Welke vragen beantwoordt de tekst van de informatie?

### Een stad vol avontuur, entertainment en gemoederen

Voor jonge inwoners van Lviv die van de natuur en actieve recreatie houden, van de indoor avonturenstad voor kinderen. Het is gelegen in het Bohdan Khmelnytsky Park van Cultuur en Recreatie. De oppervlakte van de stad is 0,3 hectare. Voor kinderen

van 6 tot 14 jaar

hier is een lazanka-rots ontstaan, van waaruit je gestrekt tussen het boomstamnet kunt lopen. Over het algemeen is de lazanka niet slechter dan de klimmuur voor volwassenen. Niet ver daarvandaan is een pad gemaakt van stronken, dat verandert in

een lazanka op boomstammen. Door hier te concurreren in snelheid en behendigheid, zullen kinderen hun gezondheid versterken en op een moderne manier verhard. In de avonturenstad worden dagelijks nuttige workshops en spannende activiteiten voor

kinderen gehouden. De stad is open van 8:00 tot 20:00 uur (*Van de website "Zahid. Net"*). Noem de gevoelens die bij u informatie hebben gewekt over de oprichting van de stad Godnytsia. Wat voor soort spraak is de basis van de informatietekst?

✿ Bewijs je mening.

✿



De tekst van de informatie op de website is altijd gebaseerd op het volgende: soort toespraak als een **verhaal**.

Het verhaal wordt vaak gecombineerd **met elementen van reflectie of beschrijving** objecten (menselijk uiterlijk, diersoorten, enz.).

- 376** Lees de informatie. Welke gebeurtenis wordt erin behandeld? op welke foto komt de tekst van het bericht overeen?

Helden van sprookjes zijn exposities van de tentoonstelling

Wie herinnert zich niet van kinds af aan de *slimme* meneer Kotsky, de *kinderachtige Duimelijntje*, de dimensieloze handschoen? Deze en andere sprookjesfiguren kregen een nieuw leven op de tentoonstelling van zacht speelgoed, georganiseerd door leraren en leerlingen van de school № 48 in Charkov. Veel *exposities* van de tentoonstelling worden door bezoekers gezien als ware *meesterwerken* van kinderkunst. De tentoonstelling loopt tot 10 februari. Schooladres - st. 30 april.



- ❖ Ontdek de betekenis van de gemarkeerde woorden in de **Woordenlijst** aan het einde van het leerboek. Welke gevoelens roepen de karakters van sprookjes die je in je vroege jeugd las vandaag bij je op? Vertel ons erover. Zoek uit welk type toespraak de basis is van de tekst van de notitie.
- ❖

- 377** Organiseert u tentoonstellingen op uw school? Welke was de laatste? Wat was interessant? Volg het voorbeeld in de vorige oefening om informatie op de schoolwebsite te plaatsen.

- 378** Schrijf een notitie (notitie) naar de schoolwebsite (krant) over een interessante gebeurtenis in het leven van uw klas (een reis naar het museum; een wedstrijd voor de beste uitvoering van fabels (volksliederen); help leerlingen naar het weeshuis, enzovoort.).

## § 32. VERDUBBELING VAN LETTERS OM OVEREENKOMST AAN TE GEVEN VAN DEZELFDE CONSONANTGELUIDEN EN UITGEBREIDE ZACHTE CONSONANTGELUIDEN

- 379** Zeg de woorden in paren. Leg het verschil in uitspraak van de woorden van elk paar uit. Leg de betekenis van elk woord uit.

De prijs is waardevol. Een minuut is een minuut. Lente - lente. De waarheid is waar.

**Sommige klanken worden langer uitgesproken, dwz langer.** Bijvoorbeeld: [y̆y̆: y̆y̆], [y̆y̆: y̆'y̆y̆ĭy̆y̆y̆y̆], [y̆'y̆: à].  
**Schriftelijk worden dergelijke langwerpige medeklinkers aangeduid met dubbele letters: *overdag*, *betekenisloos*, *neus*.**

## SPELLING:



dubbele letters:

*balkon, geven, breed, willekeurig*

**380** Herschrijf de woorden, markeer daarin de spelling "dubbele letters". Ontleden woorden op structuur. Op welke delen van het woord vallen de klanken in elk van de woorden samen?

Stil, rondrennen, legitiem, dagboek, overwoekerd, yunnat, speciale winkel, half raam.

**Twee identieke medeklinkers kunnen samenvallen op de grens van significante delen van het woord:**

- prefix en root (*zonder ster, apart*);
- wortel en achtervoegsel (**herfst, framboos**);
- twee achtervoegsels (*schrijver, diep*);
- werkwoordbasis en achtervoegsel **-ÿÿ** (*geveegd, groeide*).

Twee identieke medeklinkers kunnen samenvallen op de rand van delen van een complex woord: lichamelijke *inspanning* (*lichaamsbeweging*), **sportartikelen** (*sportartikelen*). In bijvoeglijke naamwoorden gevormd uit zelfstandige naamwoorden met de **achtervoegsels -an- (-yan-), -in-, -in-, wordt de letter n niet verdubbeld**. Bijvoorbeeld: *boekweit - boekweit; klei - klei; bij - bij*.



**381** Van de gegeven zelfstandige naamwoorden vormen en schrijven bijvoeglijke naamwoorden op -ÿÿÿ (-ÿÿÿ).

STEEKPROEF

*Кисель - кисельный.*

Mist, gerst, grens, muur, verandering, auto, herfst.

- ❖ Markeer wortels en achtervoegsels in de gevormde woorden. Leg uit op welke delen van het woord de medeklinkers samenvallen. Markeer in woorden de spelling "dubbele letters".

**382** Van zelfstandige naamwoorden met voorzetsels vormen woorden met doubles brieven, schrijf ze op.

STEEKPROEF

*Без земли - безземельный.*

Over de Dnjepr, zonder geluiden, zonder sterren, zonder wet, zonder wapens, zonder bodem, over de Desna, zonder slaap.

- ❖ Leg de spelling van de gevormde woorden uit, markeer hun spelling.



**383** Vorm van de gegeven werkwoorden met behulp van voorvoegsels nieuwe woorden met dubbele letters. Schrijf de gevormde woorden op.

STEEKPROEF ↘

*Дзвеніти – віддзвеніти.*

Rennen, ver, spuiten, bleken, vergulden, Donau, delen, kennismaken.

❖ Markeer voorvoegsels in de gevormde woorden.

**384** Herschrijven. Markeer in woorden de spelling "dubbele letters". Leg de verdubbeling van letters in woorden uit met de juiste regel. Bouw het antwoord op in de vorm van reflectie.

1. De ketting van Dnjepr-lantaarns glinstert (*M. Rylsky*). 2. De lucht huilt van zware regenval, weerspiegelt het zwarte asfalt (*O. Budnikova*). 3. Er kwam een stem uit het huis (*Panas Mirnyi*). 4. Ik ben bang om te bezwijken voor het meedogenloze wapen van het lachen (*Lesya Ukrainka*). 5. Dit moment zal klinken met een warm gelach (*N. Dybyak*). Specificeer de

❖ woorden die figuurlijk worden gebruikt. Vouw deze waarde uit.

**385** Herschrijf het spreekwoord en voeg waar nodig de letters in.

1. Een uur in de ochtend is beter dan twee dagen. 2. Verdient zweet wordt teruggewonnen met honing. 3. Voor het menselijk denken is er geen...maar. 4. En een diepe put is geen afgrond. 5. Hoewel geweten en zonder..uba, en tot de dood kan bijten.

❖ Ontleden woorden met dubbele letters op structuur. Op de grenzen van welke significante delen vallen de klanken samen?

**386** Herschrijven. Leg de spelling van de gemarkeerde woorden uit.

1. Hoor je de *cranberrysleutel*, *kip*? (*D. Lutsenko*). 2. Een zwerm *valken* vloog (*M. Rylsky*). 3. Het kan geen kwaad om in een *eendennest* geboren te worden als je uit een *zwanenei* komt! (*G.K. Andersen*). 4. Je gelooft in het geurige gras, in de bloei van *lijsterbessennachten* (*P. Pere bynis*). 5. Herinner je je *de karpervijver* in Sosenka nog? (*M. Rylsky*). 6. De kraanvogel werd boos op de hennep van de *grootmoeder* (*Volkskunst*).



❖ Welke nacht wordt *lijsterbes* genoemd? Leer er online over.

**387** Herschrijf, waar nodig de letter n op de plaats van de punten .

*Houten*, beton, adelaar, jong, miljoen, jong, duif, zoon. Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan. Maak een mondelinge fonetische analyse

❖ van het geselecteerde woord.



### 388 Herschrijven. Parseer de geselecteerde woorden op structuur. Leg uit

het schrijven van deze woorden.

1. Een vroege ster (*Dnjepr Seagull*) staart naar de slaperige kristalheldere zee. 2. In dromen wordt de dagelijkse zorg weerspiegeld (*V. Malyshko*). 3. Populieren groeiden en werden groen (*O. Honchar*). 4. Het groeide hoog en dicht kers (*I. Nechuy-Levytsky*). 5. Rustig gezang raasde over de berg (*D. Zagul*).

❖ Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan.

**Bijvoeglijke naamwoorden benadrukken het achtervoegsel -enn (s), wat het woord de betekenis geeft van "zeer", "extreem", geschreven in dubbele letters. Bijvoorbeeld: breed, enorm, diep. In bijvoeglijke naamwoorden die de onmogelijkheid of mogelijkheid van het uitvoeren van een handeling aangeven en het voorvoegsel non- hebben, worden de beklemtoonde achtervoegsels -ann (s), -yann (s), -enn (s) in dubbele letters**

Bijvoorbeeld: *onoverkomelijk, onvergelykbaar, van onschatbare waarde, onaanvaardbaar*. **We schrijven de woorden gezegend in dubbele letters,**

*geïnspireerd, heilig.*

### 389 Lezen, uitspreken van woorden volgens de regels van de orthoëpie. Schrijf de gemarkeerde woorden op, sorteer ze op structuur en markeer de klemtoon. 1. Ik kijk hoe een enorme Kozak

(*P. Kulish*) tegen me in gaat. 2. Levende ziel van het volk, levend, onoverwinnelijk! (*O. Dovzhenko*). 3. Populieren torenhoog boven de wolken van de zon (*V. Va Silashko*). 4. Wil je een vuur aansteken zonder eindeloos geduld? (*M. Dolengo*). 5. Ik kijk en verwonder me over de schoonheid van de natuur. Wat onbegrijpelijk is haar kracht! (*O. Lang*).

### 390 Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend.

1. Pl..ne in mijn woord t..chiya ne..finchån..oi riviertaal (*P. Perebyinis*). 2. Probeer jezelf vandaag uit en morgen ben je onoverwinnelijk (*O. Dovhy*). 3. Steil..gestript tot ber..ga sh..rochån..imi richels (*A. Moroz*). 4. En de meedogenloze tijd m..nav en oordeelde alles genadeloos (*M. Lukiv*). Geef in woorden de bestudeerde spellingen

❖ aan.

### 391 WERK IN PAAREN

**Maak en schrijf een zin met de gegeven woordcombinaties. Leg de spelling van bijvoeglijke naamwoorden uit met de achtervoegsels -ann-, -yann-, -enn-. Heilige testamenten van ouders, onuitsprekelijke trots, talrijke moeilijkheden, gezegend vaderland.**

**392** Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend.

1. Het leven geeft moeilijke, onschatbare lessen (*P. Pere biinis*). 2. Schande over de kracht in de ziel van zijn moeder en niet om haar werk te geven (*B. Grinchenko*). 3. Er zal altijd toewijding, geloof en liefde in de wereld zijn (*S. Telnyuk*). 4. Het testament van de gezegende moeder (*D. Pavlychko*). 5. Ik ben blij en trots om Shevchenko, Franko en Ukrainka te eren in de onvergelykbare Oekraïense taal! (*M. Bruin*).

- ❖ Markeer in woorden de spelling "dubbele letters". Maak een
- ❖ fonetische analyse van de geselecteerde woorden (mondeling).

**393** Lees. Leg de spelling van de gemarkeerde woorden uit.

1. De moeder werd wakker en hoorde het lied van haar dochter (*I. Nechui-Levytsky*). 2. Marichka's lied vertelde een bekende gebeurtenis (*M. Kotsyu Binsky*). 3. Je hoort het gerinkel van Mees al van verre (*A. Kaminchuk*). 4. De krab greep de vosstaart met zijn klauwen en riep: "Rennen!" (Folklore). Welke kenmerken personifieert Fox in volksverhalen? Vertel erover, met behulp van het



- ❖ adjectief *vossen* (in de juiste vormen).

**Dubbele letters worden gebruikt om de langere zachte medeklinkers [y '], [y '], [y '], [y '], [y '], [y '], [y '], [y '] aan te duiden. ], [w '] tussen klinkers in:**

- **zelfstandige naamwoorden van de middelste soort op -i:** *lezen, vraag, haar;*
- **individuele mannelijke en vrouwelijke zelfstandige naamwoorden op -i:** *rechter, artikel, bouwland;*
- **vrouwelijke zelfstandige naamwoorden gebaseerd op een medeklinker in de vorm van het enkelvoud voor het einde -yu:** *schaduw, mid du, nacht;*
- **verschillende vormen van het werkwoord gieten en verwante woorden:** *gieten, giet, giet;*
- **de woorden** *bovvaniti, zoogdier* en verwant;
- **bijwoorden op -nya:** *dageraad, ontwaken, naumannij.*

**394** Lees het spreekwoord. Leg de spelling van woorden met duplicaten uit brieven. Maak een geluidsopname van deze woorden.

1. Er wordt met vaardigheid en geduld gewerkt. 2. Een man zonder vrienden is een boom zonder wortels. 3. Op het kruispunt aarzelt zelfs een hond. 4. Houd het paard vast, spring niet willekeurig! 5. Schep niet op over de kachel in een onverwarmd huis. 6. Zoals honderd rivieren samenvloeien, zo zal de zee dat ook doen. 7. Staal slijpt staal. 8. Als je honderd keer zweet, zal alles naar jouw smaak zijn.

- ❖ Plaats een bericht op de schoolwebsite "In oude spreekwoorden - de wijsheid van vandaag".



**395** Kies bij de gegeven woorden de gemeenschappelijke wortel met dubbele letters, schrijf ze op. Markeer de spelling "dubbele letters" erin. Vraag, leer, begrijp, zwijg, bevrijd.

**396** Zet de gegeven zelfstandige naamwoorden in de vorm van het enkelvoud. Leg hun spelling uit.

Moment, schaduw, zout, nacht, afstand, verhaal, verdriet, vorst, gouaches, reizen.

### 397 WERK IN PAAREN

**Herschrijf en plaats de ontbrekende letters in plaats van punten. Bepaal de naamvallen en het aantal geselecteerde zelfstandige naamwoorden.**

1. De koude herfstwind *blies* (*T. Severnyuk*). 2. Verzilverde bossen waren in *schaduw* gehuld (*M. Rylsky*). 3. Het bos groeide uit tot een *varen* (*A. Pashkevich*). 4. De *koperen* leidingen van het gat gaan rinkelen (*T. Je bent een schuur*). 5. De pijl roept om het *geheel*, de avond roept om *dageraad* (*F. Garcia Lorca*). 6. Ik zal niet wennen aan *de rol* van iemand anders (*T. Maidanovich*).

- ❖ Markeer in woorden de spelling "dubbele letters". Leg de betekenis van stabiele uitdrukkingen uit: *voer de rol in*; *het voortouw nemen*; *draai de tafels*.



**In vrouwelijke zelfstandige naamwoorden op de medeklinker in de vorm van de instrumentale naamval vóór -yu worden labiale medeklinkers [b], [n], [v], [m], [f] en de klinker [p] niet verlengd.**

Bijvoorbeeld: *bloed, liefde, moeder*. Als

**de medeklinker niet tussen de klinkers staat (dwz de basis van het woord eindigt op twee verschillende medeklinkers), is er geen verlenging van klanken en verdubbeling van letters.** Bijvoorbeeld: *vreugde, tafelkleed, bladeren, geluk*.

**398** Herschrijf, zet zelfstandige naamwoorden tussen haakjes in de vorm van instrumentale enkelvoud. Leg de spelling van deze zelfstandige naamwoorden uit.

1. Een zuiver geweten is groot (*vreugde*) (*F. Prokopovich*). 2. Giet de wereld (de mensheid), mensen! (*M. Samylenko*). 3. Ik buig voor elk bos met (liefde) en (toewijding) mijn zoon (*D. Lutsenko*). 4. Welke (oppervlakte) geborduurde sporen (vaardigheid) van het overhemdsbeen! (*E. Gutsalo*).

- ❖ Leg de uitdrukking *geborduurde sporen* uit. Wat doet denken aan borduurwerk op witte sneeuw? Vertel erover, gebruik in de vorm van de instrumentale zelfstandige naamwoorden *snelheid, verhaal*.



**399** Herschrijf de spreekwoorden, plaats in plaats van de punten die in de help zijn geselecteerd en zet zelfstandige naamwoorden in de juiste vorm.

1. De kracht van... is niet gelijk. 2.... en... zijn niet trots. 3. Als ... verlies trouwen je aan kwaliteit. 4. Je kunt zelfs bergen overwinnen....
5. Een goede daad komt altijd terug....

**CERTIFICAAT** ↘

**Armoede, hebzucht. Voordeel. Snugger. Nummer. Vasthoudendheid.**

**400** Lees. Verklaar de afwezigheid van dubbele letters in de gemarkeerde letters in woorden.

1. De zielen van jonge mensen (*D. Pavlychko*) zoeken onsterfelijkheid.
2. Ik heb een heilig kinderrecht om alleen te zijn met mijn moeder (*V. Symonenko*).
3. Ik buig nog steeds mijn hoofd voor de menselijkheid, bescheidenheid en wijsheid van mijn moeder (*M. Stelmakh*).
4. Koester vooral de liefde voor het vaderland (*P. Perebyinis*).
5. Net zoals geluk voorbijgaat, zo ook verdriet (*B. Grinchenko*).



**401** Schrijf toevallige woorden met dubbele letters in de eerste kolom, woorden met dubbele letters om de verlenging van zachte medeklinkers aan te geven - in de tweede.

Mistig, oren, buigzaam, indruk, *beitsen*, ontwapend, voor zonsopgang, zolder, generatie, ontwaken, Polissya, *twitter*, voorraad, zalf, schaduw, bereik.



Maak een fonetische analyse van de geselecteerde woorden.

## ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK Brief lezen

### SCHRIFTELIJKE VERTALING VAN EEN VERHAAL

#### TEKST MET REFLECTIE-ELEMENTEN

**402** Lees de tekst, bepaal het onderwerp en de hoofdgedachte. Kies een titel. Welke soorten spraak worden gecombineerd in de tekst? Ontdek de stijl van de tekst, bewijs je punt. Koning Salomo werd beroemd om zijn *wijsheid*. Elke dag gaan mensen omhoog

bij hem in de rechtbank.

Een man zei voor *zijn dood* dat hij al zijn erfenis naliet aan de meest waardige van zijn twee zonen. Na de dood van zijn vader kregen de zonen ruzie, omdat geen van hen erger wilde toegeven.

De broers kwamen om Salomo aan te klagen. Hij vroeg wie ze waren. Beiden bleken boogschutters te zijn. De koning beval dat het lijk van zijn vader naast een boom moest worden gelegd. Hij beval de broers om de dode vader in de borst te schieten.

De oudere broer was de eerste die schoot. Hij redde zijn vader in de plaats waar het hart van een levend mens klopt.

De jongste zoon weigerde te schieten. Hij liet zijn boog zakken en achter Ik huilde.

Koning Salomo beval de erfenis van zijn ouders aan zijn jongere broer te geven, omdat hij een waardige zoon en een fatsoenlijke man bleek te zijn. De koning ontving zijn oudere broer als bewaker, omdat dit werk gulzige mensen vereist met scherpe ogen en een hart dat overgroeit is *met haar (volgens bijbelse legende)*.

- ❁ Leg de spelling van de gemarkeerde woorden
- ❁ uit. Maak een plan van de tekst, schrijf het op.
- ❁ Schrijf volgens het plan een vertaling van de tekst.

#### IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ❁ Welke letters brengen de zachtheid van hun medeklinkers schriftelijk over?
- ❁ Waar wordt het teken van mitigatie voor gebruikt? Wat is het verschil met andere brieven?
- ❁ In welke achtervoegsels staat het verzachtingsteken? Noem ze. Na welke letters is het verzachtende teken niet in de Oekraïense taal geschreven? Geef voorbeelden. Welke klanken worden aangeduid met de lettercombinatie *yo*?
- ❁ Waarom kan je niet aan het begin van een woord staan ?
- ❁ Waar wordt een apostrof voor gebruikt? Geef voorbeelden. Is een apostrof een letter?
- ❁ Na welke letters en volgens welke regels wordt een apostrof in woorden geplaatst?
- ❁ Waarom worden dubbele letters gebruikt in Oekraïens schrift?
- ❁ Op de grenzen van welke significante delen van het woord kunnen dezelfde medeklinkers samenvallen? Geef voorbeelden. Leg de spelling uit van de woorden *kennis*, *oren*. Hoe begrijp je het concept van *langwerpige medeklinkers*?
- ❁
- ❁ Wat bepaalt de spelling van de woorden *onuitgesproken en onuitgesproken*?
- ❁ Onder welke omstandigheden treedt de verlenging van medeklinkers aan het einde van de basis niet op? Geef voorbeelden. Neem een audiobegroeting op voor de leraar op oudejaarsavond,
- ❁ volgens de regels van orthoëpie.



Testtaken online uitvoeren

# ВІДОМОСТІ З СИНТАКСИСУ Й ПУНКТУАЦІЇ

## ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ:

- ❖ у чому полягає різниця між словосполученням і реченням;
- ❖ члени речення головні й другорядні;
- ❖ однорідні члени речення, узагальнювальні слова при них;
- ❖ звертання, вставні слова

## ЧОГО ТРЕБА НАВЧАТИСЯ:

- ❖ визначати головне й залежне слова у словосполученні;
- ❖ визначати головні й другорядні члени речення;
- ❖ правильно розставляти розділові знаки в реченнях

## ЩО ТРЕБА ЗАПАМ'ЯТАТИ:

- ❖ як писати лист, підписувати конверт

## НАД ЧИМ ВАРТО ЗАМИСЛИТИСЯ:

- ❖ Синтаксис — це душа мови.

*Максим Рильський*

**Syntaxis is de tak van taalwetenschap die zinnen en zinnen bestudeert. Interpunctie is de tak van taalwetenschap die het gebruik bestudeert**

**leestekens in zinnen en tekst op schrift.** Interpunctie wordt gebruikt

om:

- om het voor degenen die lezen gemakkelijker te maken om geschreven spraak te begrijpen;
- help de schrijver om zijn gedachten schriftelijk te verwoorden .

De volgende leestekens worden gebruikt in Oekraïense leestekens:

<b>punt . komma</b>	<b>streepje - -</b>
<b>-, vraagteken</b>	<b>haakjes - ( )</b>
<b>-?</b>	<b>ÿÿÿè - « »</b>
<b>uitroepeteken - !</b>	<b>puntkomma - ;</b>
<b>dubbele punt -: een</b>	<b>drie puntjes -...</b>

fout met betrekking tot interpunctieregels wordt een **interpunctiefout genoemd**.

Stops in spraak worden **pauzes genoemd**. Melodische manier van uiten **intonatie** genoemd .

Leestekens aan het einde van elke zin geven pauzes (stops) tussen zinnen aan. Dezelfde tekens geven aan met welke intonatie (uitroepend, niet-uitroepend) de zin moet worden uitgesproken. De leestekens in het midden van de zin geven ook pauzes aan en je bedoelt

intonatie. Intonatie houdt, naast pauzes, rekening met de sterkte van de stem (volume), tempo (snelheid) van spraak, verander de toonhoogte van de stem. Het zijn de veranderingen in intonatie die mondelinge spraak **expressief maken**.



## § 33. ZINNEN. HOOFD- EN AFHANKELIJKE WOORDEN IN EEN ZIN

### 403 Lees woorden en zinnen.

- Het boek is een interessant
- boek. Bibliotheek - schoolbibliotheek.
- Nuttig - handig om te leren. Lees - lees
- aandachtig. Communiceren is communiceren
- in het Oekraïens. Studeren is studeren in de vijfde klas.
- 

- ❖ Wat is precies de naam van een object, teken of handeling - een *woord* of een *woordcombinatie*?



Zinnen, zoals woorden, worden gebruikt om objecten, hun tekens, tekenen van actie te benoemen. In vergelijking met het woord is de woordcombinatie echter nauwkeuriger.

### VERGELIJKEN:

WOORD	WOORD COMBINATIES
leerboek	modern leerboek
les	literatuur les
luister	luister goed



**Een zin bestaat uit twee of meer woorden.** Hoe onderscheid te maken tussen het hoofd- en het afhankelijke woord in de zin? Van het hoofdwoord tot de afhankelijke **vragen stellen**. In de letter is het hoofdwoord gemarkeerd met het teken X.

Voorbeeld:

X ————— ↓  
het boek (welke?) is interessant

X ————— ↓  
ogen (wiens?) moeder

X ————— ↓  
zing (wat?) een lied

X ————— ↓  
spreek (hoe?) zelfverzekerd

**404** Gebruik de vragen om een semantisch verband te leggen tussen de woorden in de gegeven zinnen. Schrijf de zin, bedoel de belangrijkste woorden.

STEEKPROEF ↓

*Учрaba бнрaba.*

Mondeling antwoord; een beoordeling krijgen; hard werken; of hij zich verantwoordelijk voelt; eerlijk beoordeeld; werkte gewillig; hielp een vriend; ijverig studeren; moeilijke vragen; een klasgenoot ondersteunen; rust tijdens de pauze; lessen voorbereiden; huiswerk; schrijf in het dagboek.

✿ Maak mondeling een zin met twee of drie zinnen.



**De woorden in de zin zijn gerelateerd:**

• **op inhoud** (met behulp van vragen van het hoofdwoord naar het afhankelijke);

• **grammaticaal** (met behulp van eindes (moederslied; moederslied)   
Haar lied; moederliedjes) of met behulp van uitgangen en voorzetsels tegelijk  
(in moederliedjes; met moederliedjes).

**405** Herschrijf de frase. Markeer het einde in elk woord. Noem de voorzetsels. Wat is het verband tussen uitgangen of uitgangen en voorzetsels tussen woorden in een zin?

Zonlicht; lente ochtend; opletende lezers; uit het woordenboek; voor de volgende les; met interessant een boek.

- ❖ Hoe definieer je de hoofd- en afhankelijke woorden in een zin?
- ❖ Wat is het verband tussen de woorden in de zin door de uitgangen en voorzetsels?

**Zinnen zijn ongewoon en vaak voor. Ongewone zinnen**

bestaan uit twee woorden (hoofd

en afhankelijk). Bijvoorbeeld: *een goed gedicht, hardop voorlezen.*

**Een veel voorkomende zin** bestaat uit drie of meer woorden. Een en hetzelfde woord kan het hoofdwoord zijn (van daaruit worden vragen gesteld aan het afhankelijke woord) en afhankelijk (het worden vragen gesteld vanuit een ander hoofdwoord).

Bijvoorbeeld: *een verzameling kindergedichten; ter voorbereiding op de vakantie van de moedertaal.*



**406** Schrijf eerst ongewone zinnen op, dan gewone.

Medeleerling; ware vriendschap; vrienden hebben onder klasgenoten; help een buurman aan de balie; voorbereiden op controlewerkzaamheden; testtaak; houd het woord dat aan een vriend is gegeven; oprechte verbinding; van jongs af aan vrienden zijn.

- ❖ Leg het verschil uit tussen een veel voorkomende en een veel voorkomende zin.

**407** Schrijf alleen de zin. Profiteer van het herkenningspunt.

Zonnige dag; dicht bij de school; interessante lessen, favoriet onderwerp, studenten verzameld; de studenten kwamen; riepen ze luid; over ka nikuli; boeken en notitieboekjes; computermuis; belangrijke gebeurtenis.

**OPMERKING**



**Zinnen omvatten niet:**

- combinatie van zelfstandige naamwoorden of voornaamwoorden met voorzetsels (*na de lessen; voor jou*);
- woorden die de belangrijkste leden van de zin zijn (*studenten lezen; het werd avond*);
- woorden onafhankelijk van elkaar (*bloemen en kruiden; modern en interessant; lezen en schrijven*).

**408 Schrijf alleen de zin, markeer met een X in elk het hoofdwoord.**

Dankbare lezer; lezen en herlezen; hardop lezen; de student leest; een onvergetelijk boek; lezen en onthouden;  
het kind leest; moderne uitgeverij.



Hoe heb je onderscheid gemaakt tussen de woorden hoofd en afhankelijk?

**409 WERK IN PAAREN**

**Leg verklaringen af (mondeling), gebruik in zijn zinnen de woordcombinatie van favoriete boeken, antwoorden op vragen, herinner voor altijd.**

**410 Maak in de gespecificeerde volgorde mondelinge ontleding van zinnen:**

*ouderlijk advies; een lied componeren; luid zingen.*

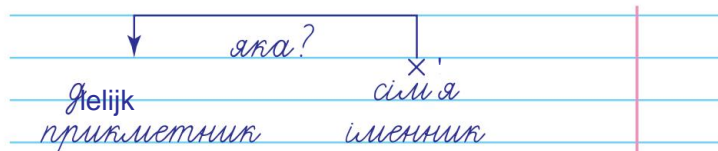
**VOLGORDE VAN SYNTAX PERCEPTIE VAN ZIN**

1. Noem de hoofd- en afhankelijke woorden.
2. Stel vragen van het hoofdwoord aan de afhankelijke.
3. Bepaal welke woordsoorten de hoofd- en afhankelijke woorden uitdrukken.
4. Geef aan hoe grammaticaal het hoofdwoord verbonden is met het afhankelijke: alleen met de uitgang of met de uitgang en het voorzetsel tegelijk.

**VOORBEELD VAN MONDELINGE ONDERZOEK VAN WOORDZIN**

In de zin *vriendelijke familie is het* hoofdwoord - *familie*, afhankelijk - *vriendelijk*. *De familie (ben ik ?) is vriendelijk*.

Het hoofdwoord wordt uitgedrukt door een zelfstandig naamwoord, het afhankelijke - door een bijvoeglijk naamwoord. Het grammaticaal afhankelijke woord is verbonden met het hoofdwoord door de uitgang -a.

**VOORBEELD VAN SCHRIFTELIJKE PRESTATIES****411 Lees. Schrijf drie zinnen uit de zinnen (optioneel), ontleden ze (schriftelijk).**

1. Heldere dag komt op boven Oekraïne (*D. Lutsenko*).
2. De snaren van het geboorteland in het hart klinken dagelijks (*M. Dorosh*).
3. Ik geloof in de leiding

de toekomst van het Oekraïense woord (*S. Vasylychenko*). 4. Alleen in je moedertaal spreek je tot je hart (*I. Verkhatsky*).

- ❖ Identificeer de woorden die figuurlijk worden gebruikt, interpreteer deze kennis lezing.

**Vrije (syntactische) zinnen** worden het vaakst gebruikt in spraak **straling**: *vooruitkijken; kijk goed; kijk naar de lucht*.

Vrije frasen moeten worden **onderscheiden van stabiele (fraseologische) zinnen**.

Stabiele zinnen hebben dezelfde betekenis als één woord (*naar beneden kijken - ervaren*), of een zin (*de waarheid in de ogen kijken - oprecht zijn*). Bijvoorbeeld: *iemand doet iets en iemand vangt een raaf. Kraaien vangen (gav) - lui zijn*.

**412** Schrijf van elke regel een stabiele zin die qua betekenis gelijk is aan één woord of zin.



- Vang een haas; een hagedis vangen; een vlinder vangen. Natte
- kip; volle kip; snelle kip. De vlecht is gevlochten; het meisje is
- verstrikt; de tong is verward. Als een steen in het water; als een vis
- in het water; als algen in water.

CERTIFICAAT ↘

**Falen. Een lusteloos, besluiteloos persoon. Gratis, zeker. Vaag of vanwege de kracht van spraak.**

**413** Herschrijf, kies uit de haakjes het woord dat een stabiele zin vormt met het gegeven.



Take (boek, stoel, mode); lezen (verhalen, notities, posters); bijten (brood, appel, ellebogen); breken (brandhout, bomen, hekken).

- ❖ Leg de betekenis van stabiele zinnen uit. Gebruik indien nodig deze hulp.

CERTIFICAAT ↘

**Om roekeloos te handelen. Wen er maar aan, wen er maar aan. Sorry. Schuld geven.**

## § 34. ZINNEN. GRAMMATISCHE BASIS VAN EEN ZIN. ZINNEN MET ÉÉN HOOFDLID

**Zin** - de kleinste eenheid van menselijke communicatie. Met behulp van een zin wordt een mening gevormd, uitgedrukt en gecommuniceerd. Een zin is dus een uitdrukkingmiddel. **Een zin is een woord of een groep woorden die overbrengt: bericht, vraag of advies, verzoek, bestelling.**

### VOORBEELD:

bericht

vraag

advies

aanvragen, bestellen

*Brood komt niet uit de**lucht vallen. Is jouw brood niet het lekkerst?**Heb geen trek in licht brood!**Zeg geen woorden, spreek duidelijk.*

Een zin kan bestaan uit een enkel woord of een combinatie van woorden die gecombineerd zijn **in betekenis** en **grammatica** (met uitgangen en dienstwoorden). Een fout die verband houdt met de onjuiste combinatie van woorden in een zin of zin, evenals met de onjuiste structuur van een zin, wordt **grammaticaal** genoemd .

### DE ZIN IS INTONATIE GEMAAKT

in mondelinge spraak	in geschreven spraak
Intonatie geeft het begin aan en het einde van de zin. Een zin van een andere afdeling pauzes	De hoofdletter waarmee de zin begint en het leesteken aan het einde van de zin geven pauzes aan. Intonatie wordt aangegeven met interpunctie tekens.

**414** Herstel de spreekwoorden door de gegeven woorden in de juiste vorm te zetten en in de juiste volgorde te rangschikken. Schrijf de herstelde spreekwoorden op.

- Woord, steek, scherp, hart. Lied, met, niet
- weggooien, woorden. Iedereen, zing, bezit,
- zang, vogel. Kikker, je eigen, moeras, lof,
- iedereen.

❖ Hoe verhouden de woorden in een zin zich tot elkaar? Leg uit.

De zin heeft een grammaticale basis. De grammaticale basis van een zin zijn de belangrijkste leden: onderwerp en predikaat. **Onderwerp - is het hoofdlied van de zin, wat het onderwerp van betekent**

**wat in de zin wordt gezegd, en beantwoordt de vraag wie? wat?**

**Het predikaat is het hoofdgedeelte van de zin, wat betekent dat er over het onderwerp wordt gezegd, en geeft antwoord op de vraag wat het onderwerp doet? wat gebeurt er met hem? hoe is hij? wie is hij wat is hij**

Het onderwerp is met één regel onderstreept, het predikaat met twee.

Bijvoorbeeld: Een *jonge wolk zoekt een hut in de lucht* (M. Vingranovsky). De belangrijkste leden van een zin zijn geen zinnen.

Het deeltje **is geen** lid van de zin. Het wordt benadrukt samen met het lid de zin waar het inhoudelijk mee te maken heeft.

Bijvoorbeeld: *Adelaar vangt geen vliegen* (Volkswijsheid).



**415** Herschrijf het spreekwoord en voeg het toe in plaats van punten die zijn geselecteerd uit het onderwerp of predikaat.

1. Iedereen ... kent zijn nest. 2. Voorbij zijn rand ... het doet pijn. 3. Zonder moed ... worden we veracht. 4. Van het geboorteland en de kraai ... .5. Aan de andere kant is dat niet zo... de zon. 6. Inheems land - goud ... .7. Wil is de duurste... 8. Kozakken nek niemand ...

**CERTIFICAAT** ↘

**Wij, schat, wieg, vogel, hart, belonen, schijnen, buigen.**

- ❖ Welke vragen beantwoorden het onderwerp en het predikaat? In welke delen van de taal worden ze uitgedrukt?
- ❖ Waarom zijn onze tijdgenoten bereid spreekwoorden en gezegden in hun spraak te gebruiken? Onderbouw je mening.



**Het onderwerp wordt meestal uitgedrukt:**

- zelfstandig naamwoord: *In zijn geboorteland en het hart zingt* (M. Bakaya). voornaamwoord: *We zullen onze ziel en lichaam neerleggen voor onze vrijheid* (P. Chubynsky). **Het predikaat wordt meestal uitgedrukt:**

- werkwoord: *Met jou overal, spreekt Oekraïne elk moment* (P. Osadchuk);
- bijvoeglijk naamwoord (zelden): *En de rook van het vaderland is zoet* (Ovidius) of zelfstandig naamwoord: *Mijn vader is een Oekraïense van geboorte* (K. Perelisna).

**416** Herschrijven. Definieer en onderstreep de grammatica in elke zin

goede basis.

1. Een kristallen bron borrelde tussen de wortels. 2. Viburnum is het zoetst voor een Oekraïner. Ze is de trots van de Oekraïense kleuterschool (*V. Suprunenko*). 3. Ooievaars zaten vlakbij op wilgen (*volgens I. Kulska*).

- ✿ Zoek uit welke woordsoort het onderwerp en het predikaat in elke zin worden uitgedrukt.

Zinnen, waarvan de grammaticale basis bestaat uit onderwerp en predikaat, **dubbel** genoemd .

Zinnen die een grammaticale basis hebben van één hooflid (alleen het onderwerp of alleen het predikaat) worden **monosyllabisch** genoemd.

**VERGELIJKEN:**

Een twee-zin	Eenlettergrepige zin
<i>Heel Polissya (D. Falkivsky) <u>liep</u> onder water.</i>	<i><u>Overstroomd</u> met waterbogen (V. Saussure).</i>
<i>Het bos ruikt naar <u>zure bramen</u> (D. Lutsenko).</i>	<i><u>Ruikt</u> naar honinglinde (V. Saussure).</i>
<i><u>Het bedekte</u> al <u>het stof</u> (G. Demchenko). <u>Het was een heldere ochtend</u> (L. Mosens).</i>	<i><u>De grond was bedekt met sneeuw</u> (D. Lutsenko). <u>Ochtend. Mist</u> (Yu. Sheshuryak).</i>

**417** Lees de zin, identificeer in elk de belangrijkste leden van de zin. De grammaticale basis van welke zinnen bestaat uit één hooflid? Hoe heten zulke zinnen?

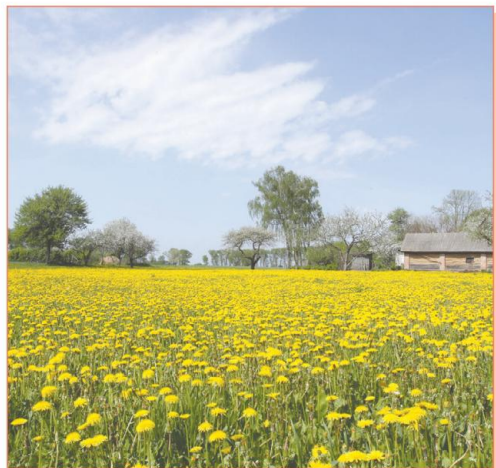
1. Liederer verwarmen het universum (*D. Ivanov*). 2. Ik zing opnieuw het viburnumlied (*V. Saussure*). 3. En onze taal is een nachtegaal (*I. Sichovyk*). 4. Een lied (*M. Kotsyubynsky*) klonk in mijn hart . 5. Lied - de stem van de ziel van het volk (*A. Dobriansky*). 6. Zingen is leuk! (*R. Lubkivsky*). 7. Wilgen. Avond. Zingen (*V. Saussure*). 8. Dageraad. De rand van de hemel brandt. Nachtegaal ontmoet de zon in een donker bos (*T. Shevchenko*).

**418** Herschrijven. Identificeer en benadruk de grammaticale basis van zinnen.

1. De lente kwam naar mijn raam (*D. Pavlychko*). 2. Hoor je? Om stromen te verbannen! Hoor je Vogels fluiten! (*T. Korolyova*). 3. Deze droom lacht in een groene krans (*A. Kaminchuk*). 4. Het rook naar munt (*P. Maleev*). 5. maart. Er waaide een zachte wind. Mijn ogen vielen in slaap

en bloemen (*I. Zhilenko*). 6. Kersen (*O. Kovalenko*) bloeien prachtig in de tuinen.

- ❖ Maak zinnen over de lente (mondeling), waarin de woorden *vrolijk, interessant, aangenaam, duidelijk, zonnig de belangrijkste leden zouden zijn*.



## § 35. SOORTEN ZINNEN VOOR HET UITDRUKKEN: VERHAAL, VRAGENLIJST, AANMOEDIGEND

- 419 Beschouw de tabel. Wat beïnvloedt de keuze van het zinstype ten behoeve van expressie in communicatie? Met welke intonatie worden de zinnen van elk type uitgesproken?

ZIE EEN ZIN VOOR HET DOEL VAN UITDRUKKING		
<b>Narratieven</b>	bevatten berichten over het feit van de werkelijkheid, fenomeen, gebeurtenis. De intonatie neemt af aan het einde van de zin	<i>Oekraïens is de enige staatstaal van Oekraïne (van Wikipedia).</i>
<b>Vragenlijsten</b>	vragen bevatten. De intonatie wordt vergroot door het woord waarin de inhoud van de vraag is gerangschikt	<i>Hoe niet van je moedertaal te houden? (W. Saussure).</i>
<b>Motivaties</b>	zijn onder meer bestellingen, verzoeken, adviezen, eisen, beroepen, wensen. Intonatie is verhalend of uitroepend	<i>Reis in het Oekraïens! (D. Belous).</i>



**420** Lees de zin in stilte, bepaal het type van elk voor u woorden.

1. Vermijd dwaze argumenten! Ze geven aanleiding tot ruzies (*Uit de Bijbel*). 2. Respecteer je vriend. Waar ter wereld zou je een vriend kunnen vinden zonder fouten? (*M. Rylsky*). 3. Stiller! Een vader praat met zijn zoon (*M. Fodchuk*). 4. Geef mensen vreugde van warmte. Van vriendelijkheid verwarmt de ziel (*V. Frankiv*). 5. Wat voor stem? Wat voor woorden? (*P. Movchan*). 6. Bezwijk niet voor verdriet! (*V. Bazilevsky*).

❖ Lees de zin hardop, na de juiste intonatie.

**421** Lees elke vragende zin meerdere keren, elke keer nog een woord uitstortend met een luidere stem.

1. Heb je een rekenopdracht gekregen? 2. Waar zijn je dagboeken? 3. Wanneer zien we elkaar de volgende keer? 4. Hoe laat begint het concert? 5. Wat heb je nodig - thee, koffie, melk? 6. Herinner je je mij nog? 7. Wat is uw naam? 8. Wanneer kan ik contact met u opnemen?

❖ Maak drie vragende zinnen met de woorden , *wanneer*, *waar*. Lees de zinnen en spreek ze correct uit. Maak drie vragende zinnen over het onderwerp "Oekraïens internet".

❖ Let op de juistheid van hun intonatie. Maak kennis met de kat Fig - een stripfiguur. Welke taal is volgens jou het beste om op internet te gebruiken? Maak er een zin over, lees

❖ het en markeer verschillende woorden met meer kracht.



**Vragende zinnen** worden voornamelijk gebruikt in dialogen. Vragen worden meestal uitgedrukt door de woorden *hoe*, *waarom*, *wanneer*, *waar*, *waarom* en anderen, evenals door middel van vragende intonatie. In fictie, teksten van toespraken zijn er vragende zinnen die niet zijn ontworpen om een antwoord te krijgen. Het doel van dergelijke zinnen is om reflectie op het antwoord aan te moedigen of om de aandacht te vestigen op een fenomeen. Een vraag die niet bedoeld is om te worden beantwoord, wordt **retorisch genoemd**.

**422** Lees de zin met de juiste intonatie. Bepaal het type van elke zin voor het doel van expressie. Zijn deze vragen retorisch? Licht je mening toe.

1. Wie zijn onze mensen? Wat is zijn lot? Waar groeiden zijn wortels? (V. Simonenko). 2. Wie kan de Dnjepr drinken? (M. Rylsky). 3. Van wie zijn deze valleien? Van wie zijn deze weiden? Wiens viburnum zwaait in de wind? (L. Pylypyuk).

**423** Lees elk van de motiverende zinnen meerdere keren, waarbij afwisselend de intonatie van het bevel, het verzoek, het advies wordt overgebracht.



1. Brand en vecht! (W. Saussure). 2. Val niet in het net van leugens (V. Cherepkov). 3. Geef een persoon een beetje zelf (L. Kostenko). 4. Ga onder de blauwgele vlag staan, de vlag van dappere voorouders! Raak het verguldsel van de Zaporozhian Kozakken aan! (N. Poklad). 5. Creëer! Wees niet jaloers! Echt blij! Waardeer talent. Heb de gave (V. Melnikov). Hoe begrijp je de betekenis van de laatste zinnen? Hoe noemt de auteur hem

❖ *eigenlijk?*



#### 424 WERK IN GROEPEN

Schrijf tekstinformatie voor een schoolwebsite of schoolkrant over een interessante casus in de klas. Gebruik anders voor het doel van de zin.



## § 36. SOORTEN ZINNEN PER EMOTIONELE KLEUR: UITRODE EN BETROKKEN

**425** Beschouw de tabel. Kies je eigen voorbeelden van uitroepetekens en onuitspreekbare zinnen.

SOORTEN ZINNEN PER EMOTIONELE KLEUR		
<b>Uitroepende</b>	verhalende, vragende, overtuigende zinnen kunnen uitroepend zijn als ze sterke emoties overbrengen: opwinding, opwinding, vreugde, angst, wanhoop, enz.	<i>Een wandeling in het bos! Wat een pomp!</i> <i>Hoe majestueus verheugt de mens zich! (V. Chaklosh). Wat is er mooier dan kruiden en deze droom?! (T. Severnyuk). Een</i>
<b>Oproepende</b>	verhalende, vragende, overtuigende zinnen, als ze op een rustige toon worden uitgesproken, zonder uitroepende intonatie	<i>eikenblad klopt op het raam (G. Bulakh).</i>

❖ Ontdek de lexicale betekenis van de woorden *emotie*, *emotioneel* volgens de **Explanatory woordenboek**.

**426** Lees de zinnen en spreek ze correct uit. Wat een verdeling geeft het teken een uitroepende intonatie aan?

1. Plant viburnum in een schoon veld! Moge zij tijd wijden! Onze familie houdt heel veel van vrijheid. Moge de wil van ons houden! (*A.nov.*). 2. Het gras ruikt naar! Hoe aardbeien branden! Wat een ijskoud belwater! (*I. Drach*). 3. Hoe moeilijk is het om tot wijsheid te komen! (*L. Klimenko*). 4. Wat een warme en goede goede woorden! (*M. Som*). 5. Wat was het warm in en om het hart! (*M. Rylsky*). 6. Waren er maar deuren in mijn hart! (*Folklore*). Welke gevoelens brengt elk van de uitroepende zinnen over? Raadpleeg het **Woordenboek van namen van gevoelens**.



**427** Lees de zinnen en spreek ze correct in. Bepaal het type van elke zin met het oog op expressie en emotionele kleur luiheid.

1. Vriendelijke ogen wachten op me in mijn *huisraam* (*O. Solovey*). 2. Vergeet het huis van je vader niet! (*G. Rekita-Pazukhanich*). 3. Waar is het huis van de vader? (*D. Lutsenko*).



Het **tempo van spreken of lezen** speelt een belangrijke rol bij de perceptie van een uiting. Tempo wordt gemeten aan de hand van het aantal gesproken woorden per tijdseenheid (bijvoorbeeld per minuut). Volgens wetenschappers is de beste spraaknelheid (het zogenaamde gemiddelde) 100-120 woorden per minuut.

**428** Lees het vers in een gematigd tempo, waarbij u de zinnen correct inspreekt. Identificeer uitroepende zinnen. Lees het vers een tweede keer in een versneld tempo en een derde keer in een langzamer tempo. Leg uit waarom de gemiddelde spraaknelheid het beste is voor de waarneming.

Waar leven nachtegalen?

En waarom al die bosjes?

En waarom ze in de stilte van de ochtend zijn

Zwijg niet van het geluk van de laatste tijd?

Ze verspreiden hun eigen

Nachtgalen,

Overlopen op paarse bloemen?

nachtgalen, vertel ons waar je liedje over gaat!

Laat je stem horen

Elk moment over bossen en bosjes!

Tot verdriet voor ons

Nightingale's leven tijlpte! *Dmitry*

*Lutsenko*



✿ Bepaal het type van elke zin voor het doel van expressie en intonatie.

## § 37. SECUNDAIRE LEDEN VAN DE ZIN: BIJLAGE, DEFINITIES, OMSTANDIGHEDEN

**429** Herschrijven. Identificeer en benadruk in elke zin de grammaticale basis. Welke van de zinnen bestaat alleen uit de hoofdleden? Wat, behalve het hoofdgedeelte, heeft andere leden van de zin?

Sneeuw smelt. Er stromen stromen.

Het gras komt tot

leven. En naar de

zonnetakjes strekken wilg zich uit.

*Kateryna Perelishna*



Zinnen die alleen uit de hoofdleden bestaan (grammaticale basis) worden **ongebruikelijk genoemd**. Bijvoorbeeld: *Turkse duif. De mees tijlpt (O. Chekmishev).* \_\_\_\_\_

Zinnen die andere leden hebben dan de hoofdleden worden **common genoemd**. Bijvoorbeeld: *Duiven (O. Zhurliva) lopen alleen de ladder op.*

Alle leden van de zin, behalve de belangrijkste, worden **secundair genoemd**.

**430** Lees. Geef zinnen op die ongebruikelijk en veel voorkomen. Leg het verschil daartussen uit. Identificeer in gewone zinnen de belangrijkste leden van de zin en geef de secundaire aan.

1. De ochtend bloeide buiten (*Panas Mirnyi*). 2. De ochtend begon. Hoor je Ochtend ademt (*N. Virgush*). 3. Kinderen fluiten. Grijs munt (*A. Malyshko*). 4. De avond ruikt naar munt (*S. Oekraïnets*). 5. En het regent. En de wind buigt de esdoorns (*M. Lukiv*). 6. Er was een lied. riep eik. De Dnjepr (*D. Pavlychko*) spatte op de steile golf.

❖ Identificeer woorden die figuurlijk worden gebruikt. Ontdek deze kennis lezing.



**Kleine clausules** verduidelijken of verklaren de belangrijkste leden van de zin en zijn van hen afhankelijk.

De semantische verbinding tussen de hoofd- en secundaire leden van de zin wordt tot stand gebracht door vragen te stellen van de hoofd- naar de secundaire zin.

**431 Lees.** Geef in elke zin de belangrijkste leden van de zin aan. Stel vanuit het hoofdgedeelte van de zin een vraag aan het secundaire lid, die er inhoudelijk verband mee houdt.

1. De dag brengt verguldsel op de wolken (*V. Saussure*). 2. Windmolens draaien vanaf het veld (*P. Masenko*). 3. Het lied van mijn moeder zwelt aan in mijn hart (*G. Kazakova*). 4. Iemand schreeuwde zachtjes tegen me (*M. Shevchenko*). 5. Oorlog van de zon en honing van de wegen. Toen kwam het meisje naar de drempel (*A. Malyshko*).

- ✿ Geef een eenvoudige zin op. Leg
- ✿ het verschil uit tussen eenvoudige en ongebruikelijke zinnen.



**432 Verdeel de ongebruikelijke zinnen van minderjarige leden. Schrijf de gevormde zinnen op. Vraag elk klein deel van de zin mondeling.**

STEEKPROEF ↴

Winter прощается.  
– Winter прощается з нами.

1. Er kwamen wolken. 2. De regen bulderde. 3. De vogels kwamen aan.

Bijzinnen zijn onderverdeeld in **bijlagen, definities en omstandigheid**.

De appendix is een secundair lid van de zin, wat het onderwerp betekent en de vraag van indirecte naamvallen beantwoordt (dwz alle zelfstandige naamwoorden, behalve het zelfstandig naamwoord). Aanvragen zijn onderstreept met een stippellijn.

Bijvoorbeeld: *Het lied leidt naar de waarheid (Volkskunst)*. De meeste toepassingen worden uitgedrukt:

- **zelfstandige naamwoorden:** *En de lippen bloeien met lied (G. Sokolenko)*;
- **voornaamwoorden:** *ik geef je een lied (V. Saussure)*.

**433 Herschrijven.** Identificeer en onderstreep de belangrijkste in elke zin zinsleden en bijlagen. 1.

Eagles kreeg vleugels (*G. Boyko*). 2. Koekoek Gorlitsa klaagde (*L. Glibov*). 3. De berg was vastgemaakt met een spoorlijn (*handen van V. Zhovna*). 4. Een jongen (*B.-I. Antonych*) staaarde naar de dageraad. 5. De bossen gaven me gezondheid (*V. Symonenko*). 6. Houd niet van de natuur voor jezelf! Liefde voor haar (*M. Rylsky*). 7. Ik kwam een stel onsterfelijken tegen (*D. Lutsenko*).

- ✿ Bepaal welk deel van de taal elk van de toepassingen wordt uitgedrukt.

KRO vertaald maart 2022

**434** Herschrijf het spreekwoord door de woorden uit de help in te voegen in plaats van de punten. Identificeer en onderstreep bijlagen in opgenomen zinnen.

1. Elke Ivan heeft zijn .... 2. Zonder ons... is het water niet geheiligd .  
3. Zonder ... een leeg huis. 4. Interessante Barbara ... scheurde af. 5. Wees niet bang ... door de zee. 6. Elke kikker prijst zijn ...

**CERTIFICAAT** ↘

**Snoek, neus, plan, Grits, moeras, Kindrat.**

**Officiële woordsoorten zijn geen leden van een zin.**

Hoewel voorzetsels geen lid zijn van een zin, kunnen ze wel deel uitmaken van secundaire leden van een zin. Bijvoorbeeld: *de moedertaal schittert in het lied (O. Basalia). Mensen worden        beter van het lied        (R. Paholok).*

**435** Herschrijf, onderstreep alle delen van de zin. Leg uit hoe en waarom je de nadruk legde op voorzetsels. 1. De wind spreekt tot het bos (*T. Shevchenko*). 2. We zongen een lied over Baida (*L. Kostenko*). 3. Ik componeer liedjes over de jeugd (*V. Saussure*). 4. Spreid het lied van de vleugel (*V. Saussure*). 5. En het geritsel van wilgen smelt niet in het geheugen (*M. Rylsky*).

✿ Geef in woorden de bestudeerde programma's aan.

**436** Herschrijven. Onderstreep in elke zin de belangrijkste delen van de zin en de bijlagen. Zoek uit welk deel van de taal elke appendix wordt uitgedrukt. Geef na elke bijlage tussen haakjes de naamval en het nummer aan.

**SAMPLE** ✗ hoor het geritsel van de vleugels .

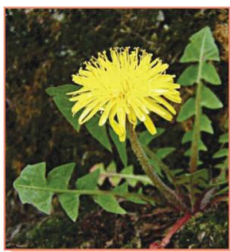
Grootmoeder redde de zieken van ziekte. Ze nam haar kennis over van zijn oma. Nu gaf de grootmoeder ze door aan haar kleindochter.

Oksanka blinddoekte haar grootmoeder. Daarna nam ik een bos gedroogde kruiden. Oma raakte de stengels en bladeren aan. Toen noemde ze de plant. Daarna vertelde ze Oksana over de bereiding van medicijnen (volgens *S. en A. Rudenko*).

✿ Ontdek de nadruk van het bijvoeglijk naamwoord in de zin *geneeskrachtige planten*. Raadpleeg de Woordenlijst .



**437** Welke geneeskrachtige planten ken jij? Welke zijn er verzameld? Maak er 2-3 zinnen over en schrijf ze op. Identificeer de toepassingen in de geschreven zinnen.



**438** Maak en schrijf zinnen waarin de zelfstandige naamwoorden die in indirecte naamvallen worden gebruikt, worden toegevoegd. Identificeer en markeer toepassingen

STEEKPROEF →

Я відгryваю до кнuжкu  
новару.

Boek. Zij. Verhaal. Planten. Grassen. Bessen. Geneesmiddel. Illustratie.



**439** Herschrijven, in plaats van punten bijlagen invoegen die in de inhoud staan beantwoord de vragen tussen haakjes.

Op mijn verjaardag kreeg ik cadeau (van wie?) ... een boek. Er stonden meerdere verhalen in (over wie?).... Ik was er erg in geïnteresseerd, want ik bewonder (h en m?) .... Ik heb dit dus niet alleen gelezen, maar ingeslikt (wat?) .... Twee dagen later vertelde ik (wat?) ... aan mijn (wie?) .... De vriend was zo geïnteresseerd in avonturen (wie?) ... dat hij naar boekwinkels ging om te zoeken naar (wat?) ....

- ❖ Onderstreep alle bijlagen in de geschreven tekst.
- ❖ In welke delen van de taal worden ze uitgedrukt?
- ❖ Bepaal het geval van elk van de toepassingen. Wat vind je van het smelten van fictie? Vertel ons erover. Raadpleeg indien nodig de **Woordenlijst met namen**.



**Een definitie is een bijzin die verwijst naar:**

**teken van het onderwerp en beantwoordt de vraag welke? welke wiens?**

Definities zijn onderstreept met een golvende lijn.

Bijvoorbeeld: Ochtendzwaluw van de zomer (L. Talalai). De zwaluw is moe ijverig (D. Lutsenko).

Meestal worden de definities uitgedrukt:

- **bijvoeglijke naamwoorden:** *Dikke mist valt (I. Drach);*
- **voornaamwoorden:** *Onze dag is gekomen (M. Kotsyubynsky);*
- **zelfstandige naamwoorden** (zelden): *Ulyana had een rok met stippen (wat?) (G. Tyutyunnik).*

**440** Lees. Geef in elke zin de grote en kleine leden van de zin aan. Van welke leden van de zin stellen ze vragen aan de definitie? Doe het.

1. Stil dennenbos (*M. Rylsky*).
2. Ik dacht aan de eik (*V. Saussure*).
3. De Oekraïense populier maakt geluid (*B. Oliynyk*).
4. De eik pronkte met sterke wortels (*G. Khortashko*).
5. Een stille rivier viel in slaap (*K. Duzha*).
6. Ik drink vers water uit een transparante bron (*V. Saussure*).

- ❖ Definieer scheldwoorden in zinnen. Waarin verschillen ze van de gebruikelijke definities? In welke teksten worden scheldwoorden gebruikt?

**441** Herschrijf de zin, door zelfgekozen definities in te voegen in plaats van punten. Onderstreep alle delen van de zin. Lente is gekomen. De

grond was gehuld... in mist. ... het ijs dreef . De struiken waren bedekt op de rivieren. Bomen gekleed in ... met ... bloemen. Schoolkinderen dromen van ... vakantie.

- ❖ Ontdek de lexicale betekenis van het geselecteerde woord door **verklarende woorden** niets.

**442** Herschrijven. Identificeer en onderstreep alle delen van de zin. Welke woordsoorten drukken definities en bijlagen uit?

1. De wind zong een lied over Oekraïne voor een kennis (*P. Zasenka*).
2. Het lied van mijn moeder zwelt aan in mijn hart (*G. Kazakova*).
3. Ik had een goede vriend (*A. Malyshko*).
4. De hoge lucht boven je bruist van de wind (*O. Gonchar*).
5. Met een grijze mouw wrijft de lucht over tranen (*N. Harasaylo*).
6. De nacht hief zijn donkere vleugel op (*Panas Mirnyi*).

- ❖ Zijn de leden van de zin officiële woordsoorten? Hoe heb je voorzetsels benadrukt? Waarom?



**Omstandigheden zijn secundaire leden van een zin die verschillende tekens van actie benoemen - plaats, tijd, reden, methode, graad. Omstandigheden beantwoorden de vraag hoe? waar? waar? waar? Wanneer? Waarom? met welk doel?**

Omstandigheden worden benadrukt door een punt en een streepje. Bijvoorbeeld: *De vrolijke zon schijnt.*



Meestal worden de omstandigheden uitgedrukt:

- **bijwoorden:** *De wereld lacht me hartelijk toe (P. Perebyinis), Ik droomde weer van mijn kindertijd (D. Lutsenko);*
- **zelfstandige naamwoorden in indirecte gevallen met voorzetsels:** *Trample the path to the homeland (O. Dovgy). Sinds mijn kindertijd ben ik verliefd op woorden (V. Malishko) .*

**443** Lees de zin, identificeer in elke zin de belangrijkste leden van de zin en omstandigheden.

1. De wind zingt het lied hardop (V. Symonenko). 2. Aspen ritselt slaperig (P. Tichina). 3. Zwaluwen vliegen over het raam (G. Petruk-Popyk). 4. Een ooievaar (M. Stelmakh) klikte met zijn snavel op het huis van ontwaken. 5. De vogel bedekte de vleugels van de vogels in het nest met vleugels (V. Holoborodko). 6. De koppige specht (M. Rylsky) overstroomt onze tuin elke dag. 7. Grootvader (M. Dolengo) lacht om de baard van het

❖ vers. Uit welk deel van de zin stellen ze vragen over de omstandigheid?

**444** Herschrijf het spreekwoord en voeg in plaats van de punten de omstandigheden in die uit de verwijzing zijn geselecteerd. Zoek uit welke delen van spraak ze worden uitgedrukt. 1. Een oprechte

Kozak ... valt niet aan. 2. Een Kozak ... geen krijger. 3. Nee.

wees lui ... sta op en weet meer als je jong bent! 4. Hij ziet eruit... en hij heeft een wolf. 5. Het oog ziet ... en de geest nog verder.

**CERTIFICAAT** ↴

Vroeg, achter, in het veld, vos, ver weg.



❖ Leg de betekenis van het laatste spreekwoord uit. Gebruik zoveel mogelijk omstandigheden in de antwoordzinnen.

**445** Herschrijf, in plaats van punten, de omstandigheden die uit het certificaat zijn geselecteerd en die de vragen tussen haakjes beantwoorden. Benadruk alle leden van de zin in de zinnen.

**STEEKPROEF** ↴

*Наговори весною насне.*

1. Opnieuw wenkt het hart (k u d i?) ... (M. Rylsky). 2. We wensten mensen vreugde (hoeveel?) ... (D. Lutsenko). 3. Ik geloofde in de oude waarheid (ik?) ... (Alexander Oles).

## CERTIFICAAT →

Altijd. Op de weg. Diep.

446 Maak en schrijf een zin volgens de gegeven schema's.

## STEEKPROEF →



Regelingen:

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_

447 Herschrijven. Onderstreep in elke zin alle delen van de zin. Op welk lid van de zin heeft elke omstandigheid betrekking? Welk deel van de taal wordt uitgedrukt?



1. En zachte nachtegaalliederen worden gehoord op de viburnum (*V. Kravchuk*). 2. Ik hou van de stem van een tortelduif in de ochtend (*L. Kostenko*). 3. Een jonge zwaluw zweeft voor de eerste keer in de lucht (*M. Rylsky*). 4. En de gouden bijen zoemden zo luid (*A. Kaminchuk*). 5. De grassen tilden hun stengels vrij op (*V. Hrinchak*).

- ✿ Teken diagrammen van de eerste twee zinnen.

## ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

## Praten

## COMPILATIE VAN DIALOOG-VRAGEN

448 Componeren en naspelen van een dialoog tussen een gast van de stad en een voorbijganger. De toerist vraagt hoe je bij het museum komt (kies zelf de naam). Een inwoner van de stad schetst de kortste en handigste manier. Gebruik in dialoogaanwijzingen enkele van de woorden in het vak (optioneel) als omstandigheden.

(Pass) vooruit, (ga) de straat uit, (stop) op het plein, (draai) naar rechts, (stop) bij het monument, (ga) aan de overkant .

**449** Componeren en uitbeelden van een dialoog tussen twee vijfdeklassers die een tentoonstelling van puppy's bezochten, georganiseerd door de Kennel Club van Oekraïne. Klasgenoten delen hun indrukken van wat ze hebben gezien, elk vertelt wat voor puppy hij zou willen hebben en legt uit waarom. Gebruik in dialoogaanwijzingen enkele van de woorden in het vak (optioneel) als definities.

Interessant (tentoonstelling), nuttig (informatie), prachtig (dieren), verschillend (naar soort), kamer (pups), jacht (honden), waakhonden (honden), trouw (vrienden), correct (opleiding), noodzakelijk (training), waardig (voorwaarden), goed (houding), honden (dankbaarheid en toewijding).

#### IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ❖ Waar worden uitdrukkingen voor gebruikt?
- ❖ Hoe worden de woorden in de zin gecombineerd?
- ❖ Hoe de hoofd- en afhankelijke woorden in de woordcombinatie bepalen? Laat dit met een voorbeeld zien. Wat is het verschil tussen een zin en een zin?
- ❖ Wat is *een zin*?
- ❖ Wat zijn de zinnen voor het doel van expressie? Geef voorbeelden. Wat zijn de zinnen voor emotionele kleuring?
- ❖
- ❖ Wat is *de grammaticale basis van een zin*?
- ❖ Wat zijn de belangrijkste leden van de zin? Minderjarige? Laat voorbeelden zien van zelf samengestelde zinnen.



Testtaken online uitvoeren

## § 38. ZINNEN MET HOMOGENE LEDEN (ZONDER CONJUNCTIEF EN MET CONJUNCTIEF *a*, *maar*, *i*). COMA TUSSEN HOMOGENE LEDEN

**450** Lees. Zoek in elke zin woorden die dezelfde vraag beantwoorden en verwijzen naar hetzelfde deel van de zin. Stel deze vragen.

1. Het werk zal het voor zichzelf uitmaken en laten zien. 2. Haast je niet met je tong, maar met je daden. 3. Luiheid en luiheid leiden tot rampspoed. 4. Scherpe en bittere waarheid is beter dan zoete leugens. 5. Een jonge adelaar vliegt hoger en verder dan een adelaar (*Volkskunst*).

**Homogene leden van een zin beantwoorden dezelfde vraag die door hetzelfde woord in de zin wordt gesteld.** Bijvoorbeeld: *Inheems land is geliefd bij vogels en insecten (Volkskunst)*. Homogene leden van de zin zijn niet van elkaar afhankelijk

ze zijn gelijk en vormen geen zinnen.

Eén zin kan twee of meer rijen (groepen) homogene leden hebben. Bijvoorbeeld: *we zitten, zingen vesnyanok en gaivok (O. Konysky); Zacht en vrolijk wuivende struiken en bomen (S. Vasilchenko).*

Zinnen die homogene leden van een zin hebben, worden **complex** genoemd **nenimi**.

#### 451 Herschrijven. Identificeer en benadruk homogene delen van een zin.

1. In mijn regio groeien eiken en sparren (*V. Zubar*). 2. Een royaal aandeel werd geschonken door wilg, viburnum en populier (*L. Kovalenko*). 3. En klaprozen bloeien in wit, grijs en rood (*Marko Vovchok*). 4. Ik zeg de viburnum, Slavutych en Oekraïne (*O. Astafyev*). 5. Schoon, genereus, fluisterend gras! (*T. Maidanovich*).

- ❖ Leg de lexicale betekenis van het woord *eerbied uit*. Raadpleeg de **Woordenlijst met namen van gevoelens**.

#### 452 Herschrijven. Benadruk homogene delen van een zin. Geef zinnen aan met twee of meer rijen homogene leden.

1. De nacht *viel* en *kalmeerde* menselijke zorgen, handen en gedachten (*Panas Mirnyi*). 2. De *avondzon* vergulde het bos, de Dnjepr en het veld met gouden vleugels (*T. Shevchenko*). 3. Wierook van korenbloemen en munt vulde het huis, prikkelde de zintuigen (*Panas Mirnyi*). Specificeer de woorden die figuurlijk worden gebruikt.



- ❖ Leg de spelling van de gemarkeerde woorden uit.

#### 453 Lees de zin. Identificeer homogene leden van de zin. Welke zijn verbonden door de intonatie van de lijst, en welke - door de intonatie tegen de houding? Welke worden alleen gecombineerd door intonatie zonder voegwoorden?

1. Hier groeiden de Kozakken op, verwierven roem en vrijheid (*V. Maslo*). 2. De Kozakken waardeerden niet alleen kracht maar ook grappen (*L. Masenko*). 3. In de strijd verheerlijkt de Kozak zichzelf niet op de tong met stof, maar met een paard en een zwaard (*Over inheemse creativiteit*). 4. De mens begint met de ziel. Haar schoonheid wordt gevormd door een helder woord, prachtige gedachten, boeken en gesprekken (*L. Kovalenko*).

- ❖ Welke leestekens worden tussen homogene leden van een zin geplaatst?





Zet tussen homogene leden van de zin een komma,

indien zij:

- niet verbonden door voegwoorden: *Het lied klonk vrij, trots (V. Bilas):* \_\_\_\_\_
- verbonden door de voegwoorden **a, maar, en** (betekent **maar**): *We zijn arm, maar eerlijk (M. Kotsyubynsky); Tegen hem stond geen hond, maar een wolf (M. Kotsyubynsky);*
- verbonden door herhaalde voegwoorden **en, en, en** (in de zin van en): *Er zal altijd toewijding, geloof en liefde in de wereld zijn (S. Telnyuk);*
- homogene leden van de zin zijn verbonden door voegwoorden **en (en), en** in paren (die alleen tussen paren wordt geplaatst): *Tuinen en bosjes ring, velden en bossen (S. Malillo).*

Wie onder de homogene leden van de zin niet wordt geplaatst,

indien zij:

- verbonden door een unieke conjunctie **en** of **en** (in de zin van en): *Leer zuiverheid en eenvoud (M. Rylsky); Onvermoeibaar en zonder slaap goed doen (T. Severnyuk).*

#### 454 Herschrijf de zin. Benadruk homogene delen van een zin. Hoe combineren ze met elkaar? Leg het gebruik van leestekens uit.

1. De brede Dnjepr brult en kreunt (*T. Shevchenko*). 2. De Dnjepr is luidruchtig, grijs, zwart, spetterend op de oevers (*Marko Vovchok*). 3. Blauwe en brullende donkerharige golven (*M. Rylsky*). 4. Onder de boot gorgelde, brulde, brulde (*M. Kotsyubynsky*). 5. Huilend en klappend, kloppend en brullend verre stroomversnellingen (*B. Grinchenko*). 6. De Dnjepr gorgelt, kreunt, huilt, schudt met zijn grijze manen (*A. Metlinsky*).

❁ Waarom worden in zinnen over de Dnjepr meestal homogene predikaten gebruikt? Leg uit.

❁ Maak drie zinnen over de Dnjepr: met

- homogene onderwerpen; met
- homogene toepassingen; met
- homogene definities.



#### 455 Herschrijf, plaats de ontbrekende connectoren in plaats van punten. Benadruk homogene delen van een zin.

1. Rijkdom is niet in eigendom, ... in waardigheid (*uit de Bijbel*). 2. Een druppel steen raakt de steen niet met geweld, ... door frequente valpartijen. De mens wordt een wetenschapper, niet door geweld, ... door te lezen (*Ovidius*). 3. Boeken mogen niet gelezen, ... gelezen en herlezen worden (*Plinius de Jongere*). 4. Elke school is niet beroemd om cijfers, ... om de glorie van haar studenten (*M. Pirogov*).

**456** Herschrijf en plaats de ontbrekende leestekens. Leg uit hun gebruik.

1. Ik hou zo veel van de natuur, ik versmelt ermee met mijn hart en ziel (*V. Saussure*). 2. Ik hou dag en nacht van mijn land in de ochtend en in de avond (*Panas Mirnyi*). 3. Op deze aarde geven wijsheid en goedheid genereus geboorte aan wijsheid en rede (*E. Gutsalo*). 4. Zowel de afstand als het bos en de donkere kliffen werden weerspiegeld in het zachte water (*E. Malanyuk*). Specificeer zinnen die gecompliceerd

- ❖ zijn door homogene leden. Benadruk homogene delen van een zin.

**457** Herschrijf en plaats de ontbrekende leestekens. Specificeer zinnen die gecompliceerd zijn door homogene leden. Benadruk homogene delen van een zin.

Vandaag regeert de wind aan de hemel over de hele stad. Hij drijft een stel wolkengoeroes om ze omver te werpen. Mensen op straat buigen hun hoofd laag voor de heer, houden hun hoed vast en knijpen hun ogen samen. Bomen zwaaien schudden. En de wind sist en sist. En er is geen stop of obstakel voor hem (*volgens V. Vynnychenko*). Is de verklaring een tekst?

- ❖ Bewijs je mening. Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan.
- ❖ Vertel (mondeling) over de lentedag in uw stad (dorp), wanneer
- ❖ mensen glimlachen in de zachte bries. Gebruik dezelfde clausules in de antwoordzinnen.

ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

De brief lezen

SCHRIFTELIJKE GEDETAILLEERDE VERTALING VAN EEN TEKST VAN VERHALEND AARD MET REFLECTIEELEMENTEN DIE HOMOGENE LEDEN VAN DE ZIN BEVATTEN

**458** Lees. Identificeer het onderwerp en de hoofdgedachte van de tekst.

Het is niet gemakkelijk om in de wereld te leven

Het schip snelde naar voren en overwon de stormachtige golven. Hij stapelde zich op op de richels, zonk toen zachtjes naar beneden, stond toen weer op en ging verder. Bogdan liep over het wankende dek, keek overboord en tuurde in de groene afgrond. Op het oppervlak van de zee zwaaide, danste een transparant paar zout. Ze waren zachtaardig en transparant. De schoonheid van deze zeedieren leek op bloemen. Het waren kwallen.



Plots sprong een grijs dier met een glanzende huid uit het water bij het bord . Ze was dof, had een grote, eendachtige snavel. Het beest vloog snel over het water en viel even in slaap. Het was een dolfijn. Zeelieden beschouwen dolfijnen als hun vrienden. Dieren tonen schepen een veilige weg naar de kust en redden soms verdrinkende mensen. Maar kwallen zijn giftig. Als je zo'n schoonheid in je handen neemt, zal het je huid pijn doen. Hoeveel bedrieglijke dingen in de wereld! Hoe goed? Waar is het kwaad? Soms lijkt de vijand een vriend en wordt een vriend als een vijand gezien. Om je niet te vergissen, is het noodzakelijk om niet op uiterlijk, maar op daden te beoordelen. Het is niet gemakkelijk om in vrede te leven! (*Volgens Yu. Yacheykin*).

❖ Identificeer homogene leden in de zinnen van de tekst. Leg de interpunctie tussen de regels uit. Wat is de rol van homogene leden van een zin in spraak?



❖ Zoek uit welke soorten spraak in de tekst worden gecombineerd. Wat voor soort toespraak is de belangrijkste? Lees beschrijvende zinnen. Lees de passage die een reflectie is. Definieer daarin de stelling en de conclusie. Definieer de stijl van de tekst. Motiveer het antwoord met voorbeelden uit de tekst. Maak een plan van de tekst, schrijf het op. Schrijf volgens het plan een vertaling van de tekst.



**459** Kijk naar de afbeelding van een dolfijn. Wat weet jij over dit zeedier?

**Verzamel er informatie over op internet. Nadat je je druk hebt gemaakt, schrijf je een mondeling verhaal "Wat de maasuiteinden van het dolfinarium me vertelden." Gebruik zinnen die gecompliceerd zijn door homogene leden.**

## § 39. ALGEMEEN WOORD IN HOMOGEEN LEDEN VAN DE ZIN

**460** Lees. Identificeer in de zinnen van de eerste kolom homogene leden van de zin. Identificeer in de zinnen in de tweede kolom de woorden of voegwoorden die deze leden van de zin onder één naam combineren.

Een moeder, twee zonen en twee dochters verzamelden zich. Mijn grootmoeder kreeg een voorliefde voor elektriciteit, oregano, zwarte scheermessen.

Een familie verzameld: een moeder, twee zonen, twee dochters (*A. Pashkevich*). Mijn grootmoeder kreeg een drankje: lavas, oregano, goudsbloemen (*G. Kvitka Osnovyanenko*).

**Met homogene leden van de zin kan een algemeen woord zijn.** Het is een woord met een gemeenschappelijke betekenis in relatie tot de opgesomde homogene leden van de zin, het is hun verenigende naam.

Bijvoorbeeld: **Jongens Serhiyko, Ivanko en Petrus (M. Stelmakh) haasten zich naar het erf. De zin kan generaliserend zijn.** Bijvoorbeeld: *belangrijke gebieden in Oekraïne worden ingenomen door meloenen: watermeloenen, meloenen, courgette, pompoen (uit de directory).*

Als het algemene woord voorafgaat aan homogene leden zin, gevolgd door een **dubbele punt**.

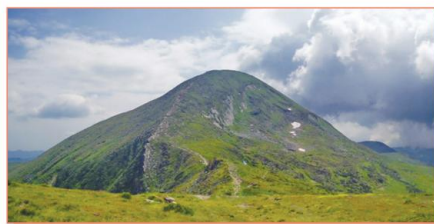
Het generaliserende woord is hetzelfde lid van de zin als hetzelfde inheemse leden van de zin waarop het van toepassing is.

### Generaliserende woorden kunnen worden uitgedrukt in de volgende woordsoorten:

zelfstandige naamwoorden	Bovenop brult een weelderig <b>bos</b> : <i>eiken, berken, beuken (Mariyka Pidhiryanka)</i> . <b>voornaamwoorden</b> Het woord heeft
	<b>alles</b> : <i>harmonie, vrede, hoop (P. Zagrebelny)</i> .
Bijvoeglijke naamwoorden	zijn alleen <b>bladverliezend</b> : <i>berk, els, haagbeuk (P. Fedotyuk)</i> .
bijwoorden	<b>Regen overal</b> : <i>over het ravijn, over de moerassen, over het bos (V. Shklyar)</i> .

### 461 Lees. Identificeer homogene leden van de zin, geef de algemene woorden voor hen aan. Leg het gebruik van leestekens uit.

1. De rivieren van Oekraïne stromen door het land: de Dnjepr, de Donau, de Dnjestr, de Seversky Donets. 2. De Dnjepr heeft zijrivieren: Pripjat, Desna, Sulu, Psel, Glass Thief. 3. Het zuidelijke deel van de landen van Oekraïne wordt gewassen door de zeeën: Black en Azov. 4. De Oekraïense Karpaten betoveren met de schoonheid van hun toppen: Go verli, Chornohora, Petros. Wat weet jij over de



Hoverla

- ❖ Karpaten? Gebruik in het antwoord algemene woorden (zinnen) met homogene leden van de zin: *rivieren : Tisza, Dniester, Prut; bossen zijn verschillend: naaldbout, bladverliezend, gemengd; mineralen: steenzout, zwavel, gas*. Bekijk de fotografische afbeelding van de hoogste top van de Oekraïense Hoverla
- ❖ Karpaten. Vertel ons over wat je zag, met behulp van algemene woorden met homogene leden van de zin: *bomen: spar,*

*beuken; kruiden: varen, geelgras, koevoet, slaapgras.*



**462** Herschrijf, in plaats van punten, door onafhankelijk geselecteerde en in de juiste vorm generaliserende woorden in te voegen.

1. We lezen werken van Oekraïens ...: Taras Shevchenko, Ivan Franko, Lesya Ukrainka, Panas Myrny. 2. Oekraïense opera's worden uitgevoerd op de podia van operahuizen ...: Mykola Lysenko, Heorhiy Mai Boroda, Kostiantyn Dankevych. 3. Van groot belang zijn ...: bandura, cimbalen, viool, fluit.

✿ Leg het gebruik van leestekens uit.

✿ Welk lid van de zin is het algemene woord in elk van de zinnen?

**463** Maak en schrijf een zin met de gegeven reeks homogene leden van de zin en generaliseer daarmee woorden. Kastanjes, populieren,

- esdoorns, linden (bomen). Rozen, canna, dahlia's, asters (bloemen).
- Rood, roze, paars, wit (veelkleurig). In bloemperken, op gazons, in
- erven (overal).
- 



**Het generaliserende woord**, dat voor homogene leden van de zin staat, wordt uitgesproken met toenemende intonatie. Pauzeer na het algemene woord. Homogene leden worden uitgesproken met de intonatie van de lijst. Als er andere leden van de zin tussen het algemene woord en de homogene leden van de zin staan, pauzeer dan voor het homogene woord

leden.

**464** Herschrijf en plaats de ontbrekende leestekens. Lees de zin met de juiste intonatie.

1. Kinderen scheurden prachtige bloemen, roze anjers, paarse bellen (*N. Kobrynska*). 2. In het dichte bos waren de takken van een eik verweven met berk, spar, esp, els (*O. Kopylenko*). 3. Een zorgzame bij van een weideregenboog zal veelkleurige geeloranje en gouden honing verzamelen (*volgens E. Gutsal*). Welke leden van de zin zijn homogeen in elk van de

✿ zinnen? Welk deel van de zin is het algemene woord voor hen?



**465** Herschrijf, zet de ontbrekende leestekens. In de eerste onderstreep alle delen van de zin.

1. Alles wat ik ben blij met de bossen en tuinen van het meer, diepe vijvers (*O. Vasylenko*). 2. Ik word wakker en hoor een lied van overal in de lucht vanuit de lucht vanaf de grond (*O. Dovgopyat*). 3. Taal en muziek hebben iets

gemeenschappelijke ritmetoetsmelodie (*O. Avksentieva*). 4. Ik speelde de muziek van de grote Verdi Beethoven-artisten Chopin Tchaikovsky Lysenko (*P. Zagrebelny*).

- ❁ Welke Oekraïense componisten ken je? Als je informatie verzamelt in de naslagwerken en op internet, praat er dan over in de klas. Gebruik in het verhaal een of twee zinnen met algemene woorden met homogene leden van de zin.



Als het generaliserende woord achter de homogene leden van de zinnen staat nee, zet er een **streepje voor**.

Bijvoorbeeld: een *pad*, een *meer*, een *pad* - **allemaal** in de herfst (*V. Skomarovsky*). In dergelijke zinnen fungeren de voornaamwoorden **alle vaak als generaliserende woorden**.

Bijvoorbeeld: *steppe en estuarium*, *meer en zee* - **allemaal** verpakt in een magische stille wereld (*I. Nechuy-Levytsky*). *Zwaluwen*, *witte zwanen en spreeuwen*, *kraanvogels en grijze eenden* - **allemaal** ondergedompeld in de draaikolk (*O. Kovalenko*).

Als het algemene woord achter de homogene leden van de zin staat, wordt het gepauzeerd en uitgesproken met een verlaging van de intonatie.

#### 466 Lees de zin in de juiste intonatie. Identificeer homogene leden van de zin en algemene woorden ermee.

1. Inheemse plaatsen, vertrouwde huizen, tuinen, paden - alles flitst in mijn ogen (*Panas Mirnyi*). 2. En zonnebloemen en maïs en putten - ze luisterden allemaal naar de frisheid (*T. Osmachka*). 3. Grootvader sprak met paarden, kalveren, gras, oude peer en eik - alle levende wezens (*O. Dovzhenko*).

- ❁ Leg interpunctie in zinnen uit.

#### 467 Herschrijven, in plaats van punten invoegen geselecteerd met behulp van de link beledigende woorden.

1. Pen, potloden, stiften, gum, liniaal - ... moeten elke leerling hebben. 2. Tafels, stoelen, planken, kasten - ... in de gloednieuwe klasse. 3. Projector, scherm, "slim" bord - ... worden binnenkort voor de school aangeschaft.

#### CERTIFICAAT ↘

Meubilair. Technische middelen. Schoolspullen.



### 468 Herschrijf en plaats de ontbrekende leestekens.

1. Witte huis rode viburnum weiden oevers allemaal nagelaten aan mij van generatie op generatie (*I. Berdnik*). 2. Moederliefde, vaderlijke zorg, alles bij elkaar versmolten met elkaar verweven (*B. Grinchenko*). 3. Op de grond in het gras aan de bomen in de lucht overal bloeit het leven (*Uit de handleiding*).

❖ Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan.

## § 40. BEROEP. DE ROL VAN ADRESSEN IN EEN ZIN

### 469 Lees de dialoog. Voer de woorden in die verwijzen naar wie adres met spraak.

- Zuster, ik smeed je, mijn hemd!

Hogere kruisbloemige maagdenpalm, de groei van de aarde in de lente.

- Ik zou graag borduren, broer, het geboorteland van een bloem, alleen in een leven dat ik niet heb geleerd  
Sluitingen kruisdraden ...

*Volgens Georgy Petruk-Popyk*

❖ Weet iemand in uw familie hoe u moet borduren? Waarom behandelen Oekraïners geborduurde overhemden met diep respect?

❖ Is het mogelijk om een dialoog voor te stellen zonder de persoon die wordt aangesproken te noemen? Wat is de rol van zulke woord-adressen in communicatie?



**Een adres is een woord of een combinatie van woorden die de persoon noemt aan wie het is gericht (de geadresseerde van de toespraak).** Het adres wordt uitgedrukt door een zelfstandig naamwoord **in de vorm van een uitroepeteken** (zeer zelden - in de vorm van een zelfstandig naamwoord). Het beroep kan zijn:

- aan het begin van de zin: **Mam**, waarom ben je van streek? (*D. Lutsenko*);
- in het midden ervan: **Vertel me, moeder**, een sprookje (*O. Khlopyacha*);
- aan het eind: **Zing voor me, mam!** (*B. Spisarenko*). Bezwaren zijn:
- **ongebruikelijk** (er zijn geen afhankelijke woorden): **Geef me je hand, broer!** (*B. Lepky*);
- **gemeenschappelijk** (met zulke zijn er afhankelijke woorden): **Dank je, mijn broer, voor je oprechte, lieve groeten!** (*I. Franko*).

Beroepen kunnen **homogeen zijn**: *neem mij, bosjes, velden, meren, rivieren!* (A. Pidluzhny).

Het beroep wordt **herhaald**: *regen, regen, stop!* (Folklore). Wanneer het adres aan het begin van de zin staat, wordt het uitgesproken met een uitroepende intonatie. Als het adres aan het einde van de zin staat, verzwakt de uitroepetekens . In het midden van de zin wordt het adres op een lage toon en in een versneld tempo uitgesproken , met pauzes aan beide kanten.

**470** Lees de zin in de juiste intonatie. Bepaal de referentieplaats in elk van de zinnen. Geef ongebruikelijke en veelvoorkomende bezwaren op. Identificeer beroepen die homogeen en repetitief zijn.

1. Borduur, mama, een shirt in de kleur van de lucht en de steppen! (Z. Garnik).
  2. Beste tatoeage! Herinner opa's liedjes. Beste vader, span het paard voor mij in. Ik zal die liedjes van huis tot huis zingen (O. Kononenko ).
  3. Verdwaal niet, zoon, op de weg! (I. Kalenichenko).
  4. Trek een geborduurd hemd aan, mijn dochter en zoon, om ons geboorteland met schoonheid te verwarmen (L. Lyubarska).
  5. Goedemorgen, grootouders! (P. Breek je neus).
  6. Zon, zon, verlicht de schaduwen! (L. Kostenko).
- ❖ deel van de taal zijn de beroepen? In de vorm van welk geval? Let  
❖ bij het aanspreken op interpunctie.

Als het adres **in het midden van de zin staat**, wordt het aan beide kanten gescheiden door **komma's** . Zet aan het einde van zo'n zin een teken, afhankelijk van de intonatie. Als het adres **aan het begin van de zin staat en met een uitroepeteke**n wordt uitgesproken, wordt het gevolgd door een **uitroepeteke**n. In dit geval wordt het volgende woord in hoofdletters geschreven.



Als het adres **aan het einde van de zin staat**, wordt het gevolgd door een **uitroepeteke**n of een **punt**, afhankelijk van de intonatie.

Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:

_____, <b>ZV</b> , _____.	<i>Kom naar buiten, <b>Hannus</b>, kom naar buiten</i>
<b>!</b> _____.	<i>(Volkskunst). <b>Hart!</b> Rust een minuut (B. Lepky).</i>
<b>ZV</b> , _____.	<i><b>Papa</b>, koop een viool (L. Zabashta).</i>
_____, <b>!</b> <i>Boven je hoofd, <b>Marie!</b> (W. Saussure).</i> .	
_____, <i>Kom snel terug, <b>zoon</b> (V. Matvienko).</i>	

Herhaalde of homogene beroepen worden gescheiden **komma**: *Ooievaar, ooievaar! Is de herfst ver weg?* (Folklore).

### 471 Herschrijven. Leg het gebruik van interpunctie in bezwaarschriften uit. Lees de zin met de juiste intonatie.

1. Leer, mijn broeders, denk na, lees (*T. Shevchenko*). 2. Waar zijn jullie, ridders en hetmans? Sta op, reageer! (*I. Kalenichenko*). 3. Ik ken jullie, afstammelingen van de Kozakken! (*Alexander Oles*). 4. Jij, mijn jongen, bent Oekraïens! (*V. Terrein*). 5. Viburnum, viburnum, bloei in de vallei! (*M. Vereshchak*). 6. Boven je, bandura-speler, is de lucht helder. Knuffel de bandura-zus, bandura-speler! (*P. Perebyinis*).

- ❖ Identificeer ongebruikelijke en veelvoorkomende beroepen.
- ❖ Specificeer beroepen die homogeen en repetitief zijn.

### 472 Herschrijf en plaats de ontbrekende leestekens.

1. Onze ooievaarstattoo is gearriveerd! Mam, hoor je de nachtegaaltaal? (*O. Lupiy*). 2. Vlieg de vogel de heldere lucht in! (*G. Gordasevich*). 3. Groei op voor de waarheid en vrijheid van mijn zoon! (*T. Melnichenko*). 4. Vermoeide zoon geeft rust (*A. Kaminchuk*). 5. Zwaanzwaan Je keert terug naar huis naar de stille wateren bij het aanbreken van Oekraïne helder (*L. Zabashta*). 6. Ik begrijp jullie dieren en planten (*B.-I. Antonych*).

- ❖ Lees de zin met de juiste intonatie.
- ❖ Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan.



### 473 Herschrijf, plaats de woorden tussen haakjes in de vorm van een uitroepeten. Zet de ontbrekende leestekens.

1. Ik zal het water van de Dnjepr drinken, ik zal naar je kijken (vriend) (*T. Shevchenko*). 2. Loop niet (Kozakken) over de kusten droog je hart niet met zwarte wenkbrauwen (*Folk Art*). 3. Respecteer (jonge man) ouderlijke manieren! (*D. Lutsenko*). 4. En waar reis je vriendelijk (man)? (*A. Malishko*). 5. De ziel (jongen) is iedereen. De ene is zo diep als de Dnjepr, de tweede als de Desna en de derde als een plas (*volgens O. Dovzhenko*).

- ❖ Noem de klanken die elkaar afwisselen bij het veranderen van de vorm van zelfstandige naamwoorden.
- ❖ Hoe begrijp je de betekenis van de laatste twee zinnen? Hoe denk je dat de diepte van de menselijke ziel wordt gemeten?



Een beroep op vermiste personen, op objecten en fenomenen wordt **retorisch genoemd**. Ze worden gebruikt om de aandacht op hen te vestigen, toon je houding.

Bijvoorbeeld: **Sjevchenko!** *Hoort u de reactie van uw gedachten in ons woord?* (*M. Rylsky*). **Ik kom naar je toe, grijze Dnjepr!** (*O. Ovcharenko*).

**474 Lees, definieer in elke zin het adres. Welke zijn retorisch? Licht je mening toe.**

1. Wind, wind, naar Oekraïne! (*S. Rudansky*). 2. Mijn land, ik hou van je populieren (*A. Kaminchuk*). 3. De zon! Ik ben u dankbaar (*M. Kotsyu Binsky*). 4. Maak geen lawaai over het verleden, populier (*V. Saussure*). 5. Afscheiden van jou, nachtegaal van Oekraïne, zo is het hart! (*M. Rylsky*). 6. Verspreid, verdriet en moeite! Geef geluk en vreugde de weg! (*M. Loekiv*).

**475 Maak en schrijf zinnen met woorden en zinnen lezingen zou fungeren als beroep.**

Oekraïne, mijn geboorteland, de straten van mijn jeugd. Zijn

- ❖ dergelijke oproepen retorisch? Waarom?

**476 Herschrijf, plaats de ontbrekende leestekens. Bepalen beroepen zijn gebruikelijk en ongewoon.**

1. Hoeveel dierbare vrienden hebben we tot tedere woorden! (*D. Belous*). 2. Nachtegaal is klein. Je stem is dun. 3. Waar ging je paard? Waar ben je het hoefijzer kwijt? 4. Buig de kale takken van mijn tuin niet! Je zult nog steeds groen zijn in je schoonheid (*V. Saussure*). 5. Je hangt geen zwarte wolk boven de spar (*V. Saussure*). 6. School waar je aan denkt, geleerd om eerlijk te werken (*A. Rybachok*).

- ❖ Geef een zin aan met retorische beroepen.



## § 41. BEKENDMAKING MET DE MEEST GEBRUIKTE VOEG WOORDEN EN COMBINATIES VAN WOORDEN IN

**477 Lees de dialoog in stilte. Bepaal hoeveel mensen bij het gesprek betrokken zijn. Lees de dialoog face-to-face hardop voor.** - Misschien moet je morgen niet op excursie naar Lviv gaan. Het lijkt te regenen. Misschien is het beter om de reis uit te stellen naar volgende week.

- Nou, wat zeg je ervan! Natuurlijk zal er geen regen zijn! Volgens het meteorologisch centrum wordt het zonnig. Voor de tour is zulk weer zonder twijfel het beste!

- ❖ Kunnen we zeggen dat de eerste gesprekspartner zeker is van wat hij zegt? Welke woorden gebruikt hij om zijn onzekerheid uit te drukken?
- ❖ Hoe zeker is de tweede gesprekspartner? In welke woorden drukt hij zijn vertrouwen uit?

**478 Lees. Definieer woorden invoegen in zinnen. Wat geeft elk van hen aan of drukt het uit? Gebruik onderstaande tabel.**

1. Het is mogelijk dat de regen thuis niet wegtrekt (*D. Lutsenko*). 2. Zwaluwen vliegen laag, waarschijnlijk in de regen (*V. Mordan*). 3. Voorspellingen zijn natuurlijk iets ondankbaars (*O. Savchenko-Hnatiuk*). 4. Deze wolken zullen verdwijnen (*M. Pasichnyk*). 5. De stemming verandert natuurlijk (*M. Polotay*). 6. Wees alsjeblieft niet verrast door dat wonder (*L. Kulish-Zinkiv*). 7. Gelukkig was het bewolkt en hebben we geen hitte ervaren (*P. Kulish*).

INSERT WOORDEN KUNNEN AANGEVEN:	
Onzekerheid	<i>misschien, misschien, misschien, misschien, het lijkt voor de hand liggend</i>
Zekerheid	<i>natuurlijk, waarschijnlijk, ongetwijfeld, zonder twijfel, de waarheid, natuurlijk, echt, een bepaald ding</i>
Bron van het bericht	naar mijn mening, ik denk, laten we zeggen, naar de mening ..., volgens het ..., van de bekende, zoals gezegd rapport volgens het
Houding naar de uiting	bericht ... <i>gelukkig, helaas, verrassend, beschaamd, alsof met opzet, iets vreemds</i>
De beoordeling werd als normaal gerapporteerd	<i>was, gebeurde, zoals altijd, zoals gewoonlijk</i>
De volgorde van meningsuiting	<i>ten eerste, ten tweede, dus, ten slotte, hoe dan ook, het blijkt, het blijkt</i>
Beleefdheid	<i>excuseer me alsjeblieft excuseer me alsjeblieft</i>
Aandacht trekken	<i>stel je voor, let op, geloof, begrijp, weet, spreek tussen ons</i>

**479 Maak mondeling één zin aan de hand van de tabel met invoegwoorden die uitdrukken:**

- onzekerheid in wat er wordt gezegd;
- beoordeling van wat er wordt gezegd;
- beleefdheid;
- bericht bron.



Ingevoegde woorden en woordgroepen gescheiden van andere woorden in de zin pauzes, snel uitgesproken, met een lage stem.

Bij het schrijven worden invoegwoorden en woordgroepen **gescheiden door komma's**.

**Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:**

, _____.	<i>Misschien medicijnen naar je sturen? (A. Taran).</i>
_____, (?!)	<i>Werk, werk <b>natuurlijk!</b> (W. Saussure).</i>
_____, zon, _____.	<i>De ziel van een ander is, <b>zeggen ze</b>, een donker bos (L. Kostenko).</i>

**480** Lees de zin met de juiste intonatie. Specificeer haakjes. Wat geeft elk van hen aan of drukt het uit?

1. Misschien zal iemands hart huilen, reageren op het lied? (*L. Kovalenko*). 2. Gelukkig is de wereld betoverd door het lied (*V. Kryshchenko*). 3. Blijkbaar zou elk woord in een toverdrank moeten baden (*V. Vasilashko*). 4. Ik kijk naar de middernachtelijke dageraad. Helaas zijn ze ook niet eeuwig (*M. Lukiv*). 5. Niemand schijnt door deze struiken te komen (*N. Zabila*). 6. Waarschijnlijk was die bloem zoet, want honing werd verzameld door een bij (*M. Poznanska*).

❖ Leg interpunctie in zinnen uit.

**481** Herschrijf en plaats de ontbrekende leestekens. Lees de geschreven zinnen in de juiste intonatie.

1. Houd vast aan het woord aan het woord! Misschien leer je in ieder geval je moedertaal (*M. Tymchak*). 2. En waarschijnlijk jeugd zodat iedereen zijn eigen bron had (*B. Degtyarev*). 3. Het lijkt tijd en niet genezen en geen tijd hebben geen tijd hebben! (*L. Kostenko*). 4. Trouwens, voor medicinale doeleinden kun je frambozen en andere planten appelkers (*N. Zubyska*) gebruiken. 5. Het spijt me, ik zal niet snel terug zijn (*B. Degtyarev*). Wat geeft

❖ het tussenwerpsel aan of drukt het uit in elk van de zinnen?

**482** Maak en schrijf zinnen waarin de gegeven woorden als tussenvoegsels zouden fungeren.

Natuurlijk, het gebeurt, zo blijkt, alsjeblieft.



**Zinnen die beroepen of tussenwerpsels bevatten, worden ingewikkeld.**

Adressen en tussenwerpsels zijn geen leden van een zin.

**483** Herschrijf de zin door de ingevoegde woorden uit de help in te voegen in plaats van punten. Zet de nodige leestekens. Wat drukt elk van de tussenwerpsels uit of geeft het aan?

1. Stop ... stop. Rond ... kijk liever (*A. Kostetsky*). 2. Mededogen is de belangrijkste en ... de enige wet van het menselijk leven (*F. Dostoyevsky*). 3. Het is belangrijk naar mensen leren kijken (*M. Stelmakh*). 4. ... pijn gaat voorbij met de tijd. Alles zal worden gemalen (*B. Soya*). 5. En de enige woorden ... werden niet gezegd (*B. Oliynyk*). 6. ... tijd om de klokken weer te luiden?! (*F. Rudenko*).



## CERTIFICAAT →

Helaas. Ze zeggen. Ten eerste. Kunnen. Alsjeblieft. Alsjeblieft. Blijkbaar.

❖ Bewijs dat de zin *om de klokken te slaan* zowel vrij als stabiel kan zijn.

**484** Lees. Identificeer in zinnen de woorden die in andere zinnen als tussenvoegsels kunnen dienen. Maak mondeling zinnen met zulke invoegwoorden.

1. Iemand heeft een put gegraven tot grote vreugde van de mensen (*D. Lutsenko*). 2. Het lichaam kan breken, maar nooit de geest (*O. Stefanovych*). 3. Die nacht was verrassend gelijkaardig (*G. Koval*). 4. Onze straat is erg smal (*M. Stelmakh*).

**485** Herschrijven en de ontbrekende leestekens plaatsen. Bepalen woorden en woordcombinaties invoegen.



Monument voor de Kozakken van Charkov in Charkov

De stad Charkov ligt aan de samenvloeiing van de drie rivieren van Kharkiv Lopani en Uda. Volgens geleerden in de zeventiende eeuw was deze plaats een fort. De uitleg van de naam van de stad is als volgt. Volgens de legende werd het gehucht gesticht door een kozak genaamd Kharko. De kolonisten moesten natuurlijk tegen de indringers vechten. Er wordt gezegd dat Kharko ook sneuvelde in de strijd. Het geplunderde gehucht was verlaten, maar later verschenen hier weer mensen. Het nieuwe gehucht heeft zijn oude naam behouden.

Mensen zijn ongetwijfeld hun naam vergeten de eerste kolonist (*volgens I. Pupil*).

- ❖ Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan.
- ❖ Deel uw indrukken van het monument in 3-4 zinnen. Gebruik invoegwoorden.



**486** Maak in de aangegeven volgorde mondelinge parsing van de gegeven zinnen.

1. Geluk komt van goedheid en liefde (*A. Moiseenko*). 2. Benijd slechte mensen niet, willen hun gezelschap niet! (*Uit de Bijbel*). 3. Ik herinner me, moeder, je stille woord. 4. Het heeft me goed geleerd

en liefde (*N. Talimanchuk*). 5. Ik wilde eerlijk gezegd geen kwaad (*O. Slonivska*). 6. Glimlach naar iedereen in de buurt: de lucht, de zon, bloemen, mensen (*A. KostECKi*).

### VOLGORDE VAN EENVOUDIGE ZIN SYNTAX

**1.** Bepaal het type zin voor het doel van expressie. **2.** Bepaal het soort zin op emotionele kleur. **3.** Bepaal de grammaticale basis van de zin (hoofdleden). **4.** Bepaal welke woordsoorten de belangrijkste leden van de zin zijn. **5.** Zoek uit of een zin uit twee lettergrepen of uit één lettergreep bestaat. **6.** Identificeer bijzinnen (indien aanwezig). **7.** Zoek uit of de zin gecompliceerd is door homogene leden. Noem ze. **8.** Bepaal of de zin wordt gecompliceerd door een adres of een invoegwoord.

Noem ze (indien aanwezig).

### VOORBEELD VAN MONDELINGE SYNTAX DEELNAME VAN EEN EENVOUDIGE ZIN ↴

*Native Oekraïne, je houdt me dicht bij je hart! (P. Perebyinis).*

De zin is motiverend, uitroepend.

De grammaticale basis van een zin bestaat uit het onderwerp uitgedrukt door zelfstandig naamwoord, en het predikaat *prigorny*, uitgedrukt door een werkwoord. De zin heeft twee hoofdleden, dus het is tweeledig. De zin bestaat uit secundaire leden van de zin - bijlagen. Voeg *mij* toe hangt af van het predikaat en beantwoordt de vraag van *wie?* De toevoeging *aan het hart* is ook afhankelijk van het predikaat en beantwoordt de vraag *waarom?*

De straf wordt bemoeilijkt door de wijdverbreide aantrekkingskracht van de *inheemse Oekraïne*.

### VOORBEELD VAN SCHRIFTELIJKE SYNTAX DEELNAME VAN EEN EENVOUDIGE ZIN ↴

*Відна Україно, ти мене до серця  
пригорни!  
Речення спонук., оклич., двоскл.,  
пошир., ускл. звертанням.*

## 487 Herschrijven, invoegen woorden of koppeltekens in plaats van punten geen woorden. Zet leestekens.



### Hoe schrijf je een brief?

... een brief is niet alleen papier en een envelop. Het brengt niet alleen de inhoud over, maar toont ook de houding ten opzichte van de geadresseerde en de geletterdheid van de auteur. ... je kunt niet slepen wat er staat met een pen en een os.

Stuur nooit meteen een e-mail. Herlees zijn offensief van de dag. ... sommige zinnen zullen moeten worden herschreven.

Het adres op de envelop ... moet nauwkeurig en netjes worden geschreven. U dient het retouradres op te geven. ... het door de geadresseerde nodig is voor het antwoord. ... de brief moet worden teruggestuurd als hij om wat voor reden dan ook de geadresseerde niet vindt. Schrijf en teken ... je moet leesbaar zijn.

- ❖ Maak een mondelinge parsing van een van de zinnen van de tekst (optioneel).

### IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ❖ Hoe kan een zin ingewikkeld zijn?
- ❖ Welke delen van een zin worden homogeen genoemd?
- ❖ Hoe worden homogene leden van een zin gecombineerd?
- ❖ Met welke intonatie spreken homogene leden van de zin uit? Geef voorbeelden. Welke leestekens worden tussen homogene leden van een zin geplaatst?
- ❖ Wat is een bezwaarschrift? Geef voorbeelden. Wat zijn de bezwaren voor de structuur?
- ❖ Hoe worden zinnen met appèl uitgesproken?
- ❖ Welke leestekens worden gebruikt in bezwaarschriften?
- ❖ Zijn beroepen lid van een zin?
- ❖ Welke woorden worden tussenvoegsels genoemd? Geef voorbeelden. Wat is de rol van tussenwerpsels in spraak? Waar kunnen ze op wijzen?
- ❖ Hoe worden zinnen met tussenwerpsels geïntoneerd?
- ❖ Zijn tussenwerpsels leden van een zin?



Testtaken online uitvoeren

### ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

### sprekende brief

## BRIEF AAN EEN INHEEMSE MAN MET HET GEBRUIK VAN ADRESSEN EN INSERTS

**488** Lees de tekst, formuleer vier vragen over de inhoud. Stel elkaar vragen. Bespreek en vul de ontvangen antwoorden aan. Met de komst van internet is het schrijven van "papieren" brieven naar verluidt

op de achtergrond geraakt. Per e-mail gaat het versturen van informatie immers veel sneller en handiger. Nog makkelijker is het om sms-berichten te versturen via de mobiele telefoon. Oke. Een handgeschreven brief is echter een verbaal zelfportret en een manifestatie van het karakter van de bijdrager, een levendige reflectie

zijn opvattingen en smaken. Per e-mail is dit niet het geval bereiken.

En nog een. Als de inhoud van het telefoongesprek binnen een dag of twee is vergeten, belandt de e-mail in de prullenbak, kan de "papieren" brief worden bewaard, opnieuw worden gelezen, de persoon met wie je hebt gecorrespondeerd en je gevoelens voor haar. Geen wonder dat ze ooit kunstwerken schreven in de vorm van correspondentie: romans en korte verhalen. Correspondentie kan een echte kunst worden, het hoogste niveau van spirituele communicatie. Een slim en mooi geschreven brief, vol warmte, kan wel eens een lichtstraal worden tussen het grijs van alledag. Zo'n brief wordt verwacht, gewenst, gedroomd. U wilt deze brief bewaren om steeds opnieuw te lezen.

Maar de geringste tactloosheid, nalatigheid in verklaringen kan een diep litteken achterlaten op het hart van de geadresseerde. Geen wonder dat ze zeggen: "Wat is er met een pen geschreven..."

Maar brieven moeten niet alleen kunnen schrijven, maar ook ... lezen! Voor deze moest oppassen, je moet tussen de regels kunnen lezen.

Wederzijds respect van degenen die corresponderen, komt niet alleen tot uiting in beleefdheid, maar ook in de tijdigheid van de reactie (*van internet*). Aan

- ❖ wie schrijven uw gezinsleden brieven en ansichtkaarten?
- ❖ Hoe versta je de uitdrukking *tussen de regels door*? Leg uit. Wat
- ❖ is *spirituele gemeenschap*? Raadpleeg de Woordenlijst. Leg de regels van Lina
- ❖ Kostenko uit: "*Schrijf brieven en verzend op tijd, wanneer ze wachten op verre ontvangers, wanneer er tijd is, wanneer er geen tijd is en wanneer er niets is om over te schrijven.*" Welk woord beschouw je als de sleutel in deze uitspraak?



### **Correspondentie is een van de vormen van schriftelijke**

**communicatie.** Een brief is een geschreven tekst die tot doel heeft iets over te brengen aan de ontvanger. Brieven zijn **zakelijk (officieel)** en **persoonlijk (privé)**. Zakelijke correspondentie vindt plaats tussen instellingen of een medewerker en een instelling. Dergelijke brieven zijn samengesteld volgens bepaalde patronen in de officiële zakelijke stijl. Persoonlijke brieven zijn brieven aan een familielid en vriend, aan een vriend of kennis, aan een favoriete schrijver of acteur. Dergelijke letters worden niet gekenmerkt door vormvastheid. Over privécorrespondentie gesproken is nonchalant. De teksten van persoonlijke brieven combineren kenmerken van verschillende stijlen, waaronder gemoedelijk en artistiek.



**489** Lees de brief. Moet het worden opgenomen in zakelijke of particuliere (persoonlijke) correspondentie? Specificeer beroepen en etiquette-formules.

### Lieve oma!

We hebben je allemaal heel erg gemist. Wij geven om uw gezondheid. We maken ons grote zorgen over uw welzijn. We zijn allemaal gezond. Papa wilde Olenka en mij verharden. Hij zorgt ervoor dat we ons niet te veel in warme kleren hullen, staat erop dat we ons met koud water wassen en in een goed geventileerde ruimte slapen. Olenka kocht een computer voor de prijs van haar vader. Ze beheerst computervaardigheden. Ik hoop dat hij het mij ook leert. Zussen moeten elkaar tenslotte helpen!

Mama bereidt zich voor op de vakantie, die dit jaar waarschijnlijk in het voorjaar zal vallen. Hij wil naar het dorp naar de grootmoeder van Natalka. Als het lukt, komen mijn vader en Olenka en ik een week naar haar toe. De hele familie komt in de zomer zeker naar je toe, oma Tatiana.

Mijn vader en moeder kochten een twintigtal boeken die Olena en ik in de zomer gaan lezen. Ze zullen ongetwijfeld interessant voor je zijn. Schrijf op hoe je leeft, hoe je dag verloopt. Het belangrijkste is hoe je je voelt. Wanneer bent u voor het laatst door een arts gezien? Welke medicatie heb je voorgeschreven? Stuur ze dan zeker per post op. Alsjeblieft, oma, word niet ziek! Wees gezond en gelukkig! Tot ziens! Tot ziens.

20 maart 2018

Met liefde en respect - uw kleindochter Irinka.

- ❖ Waarom is het voornaamwoord *dat u* in hoofdletters schrijft? Welke gevoelens drukt het uit bij de geadresseerde?
- ❖ Hoe denk je over je oma? Aan andere oudere familieleden? Welke gevoelens spreek je hen mondeling en schriftelijk uit?
- ❖ Kent u de regels van e-mail? Hoe belangrijk is het om ze te volgen? Waarom?



**490** Lees traditionele correspondentieberoepen. Welke gebruikt u in privécorrespondentie?

Meneer! (Dames! Heren!) Beste vriend! Beste samenleving! Mijn geliefden! Mijn liefste! Mijn liefste! Soort van onze mooie ! Mijn lieve ouders! Beste burgers! Liefste moeder! Collega's! Mijn lieve zus!

- ❖ Maak een zin met twee of drie beroepen. Zeg ze in de juiste intonatie.

**491 Lees de wensen die traditioneel zijn voor brieven. Van welke kansen elk van hen gebruiken?**

Veel geluk! Veel geluk! Een goede gezondheid voor jou! Ik wens je gezondheid! Ik wens u allen het beste! Tot ziens! Wens je succes! Ik wens je een fijne vakantie!

- ✿ Wat weet jij over de geschiedenis van postzegels? Leg dit uit aan de hand van tussenwerpsels.

**492 Schrijf een brief aan je grootouders die in een andere stad wonen of ging zitten. Profiteer van het herkenningspunt.****OPMERKING** →**Hoe schrijf je een brief?****Denk allereerst aan:**

- het onderwerp van uw brief: wat wilt u precies informeren en in hoeverre ;
- de hoofdgedachte van de brief: wat wil je motiveren, wat moet je de geadresseerde overtuigen.

**Schrijf de tekst van de brief op een concept volgens het volgende plan:**

**1. Beroep** (geeft uw houding over aan de geadresseerde). Groet (toont uw hoffelijkheid).

**2. Het begin van de brief** toont uw interesse in de gezondheidstoestand, de stemming van de geadresseerde, zijn zaken, successen, evenals de gezondheid en zaken van zijn familie, naaste verwanten. Vervolgens moet u uitleggen waarom u de brief hebt geschreven (de wens om iets te weten te komen of iets te melden waarover u het eens bent). **3. Het hoofdgedeelte.** Je moet jezelf rapporteren, niet opscheppen, maar niet vergeten om je succes te benadrukken. U moet schrijven over wat interessant of nuttig is voor de ontvanger. **4. Voltooiing.** Wensen en afscheid. Datum. Handtekening. Lees de conceptbrief aandachtig - het is beter om het de volgende dag te doen. Let allereerst op de inhoud van wat er staat. Misschien moet je iets toevoegen of verminderen. Ten tweede, zorg ervoor dat de toon van de brief respect toont voor de ontvanger. Respect en aandacht worden overgebracht door verplichte etiquette-formules in correspondentie. Controleer uw geletterdheid: verbeter fouten. Besteed speciale aandacht aan het schrijven van het voornaamwoord u in hoofdletters. Herschrijf de brief in leesbaar, netjes handschrift op kwaliteitspapier. Schrijf de envelop vakkundig.


**493 Schrijf een brief aan een van de ontvangers:**

- een moeder die vertraging had op een zakenreis;
- grootvader die wordt behandeld in het sanatorium;
- oudere zus die in een andere stad studeert;


- oudere broer die in het leger dient;
- een beroemde kinderschrijver wiens boeken je leuk vindt.

#### 494 Schrijf het adres op de envelop volgens het gegeven voorbeeld.

Адреса відправника, індекс  
*Воллинець Наталія Григорівна*  
*вул. Лисенка, буд. 8, с. Глибоке,*  
*Броварський район,*  
*Київська область,*  
*Україна 08350*



Адреса одержувача, індекс  
*Луценко Олександр Петрович*  
*вул. Бринського, буд. 5, кв. 10,*  
*м. Луцьк,*  
*Волинська область,*  
*Україна*



4	3	0	1	8
---	---	---	---	---

- ❖ Leg uit wat een digitale index betekent en wat de waarde ervan is. Noem
- ❖ de woorden die het adres in het record afkorten. Waar en in welke vorm
- ❖ staan de achternaam, voornaam en patroniem van de geadresseerde op de envelop?
- ❖ Waar en hoe staat het retouradres op de envelop? Waarom doen ze dat?



#### 495 Schrijf de tekst van een wenskaart voor Moederdag. Gebruik oproepen die liefde en respect voor de ontvanger uitdrukken.

- ❖ Schets een wenskaart. Gebruik kleurpotloden, verf of de grafische editor van AdobePhotoshop.

## § 42. COMPLEXE ZINNEN MET ONVERBONDEN EN VERBONDEN VERBINDING

#### 496 Lees de zin in stilte, bepaal de grammaticale basis in elke zin. Lees alleen die zinnen hardop voor die twee of meer grammaticale basen hebben. Uit hoeveel eenvoudige zinnen bestaat zo'n zin?

1. Een oprecht woord, een goede daad verwarmde de ziel en het hart. 2. Het zwaard verwondt het lichaam en het woord verlamt de ziel. 3. Ogen zonder ziel zijn blind, oren zonder hart zijn doof, handen zonder verlangen zijn machteloos. 4. De arme ziel heeft geen geld. 5. Als je geen ziel hebt, zullen boeken niet helpen (*Volkskunst*).

De structuur van zinnen is **eenvoudig en complex**.

**Een eenvoudige zin heeft één grammaticale basis.**

Bijvoorbeeld: *Moeder ging de veranda op (B. Oliynyk). Goudsbloemen gezaaid door zijn moeder (M. Singaivsky).*

**Een complexe zin is een zin die bestaat uit twee of meer eenvoudige zinnen, die elk hun eigen grammaticale basis hebben.** Bijvoorbeeld: *Mijn moeder zaaide slaap onder mijn raam en er kwam een zonnebloem op*

*(B. Oliynyk). Waar de moeder zaait, daar groeit het goede (V. Kryshchenko).*

Eenvoudige zinnen in een complex zijn verenigd **in inhoud en intonatie**. Er is een korte pauze tussen eenvoudige zinnen in een complexe. Aan het einde van elke eenvoudige zin, behalve de laatste, neemt de intonatie toe. Aan het einde van een complexe zin neemt de intonatie af.

Delen van een complexe zin kunnen worden gecombineerd met voegwoorden en, en, maar, en, wat, hoe, naar, omdat, omdat of verbindende woorden die, wat, wanneer,

waar. Bijvoorbeeld: *ik word begroet door goudsbloemen en het land van mijn vader lacht (V. Belya). Asters in de ochtend klaagden dat de regen niet op hen viel (V. Kravchuk).* Delen van een complexe zin kunnen zonder voegwoorden worden gecombineerd. Bijvoorbeeld: *de Dnjepr dondert, de Sula brult, de stem van de Karpaten echoot (M. Rylsky).*

#### 497 Herschrijf complexe zinnen, definieer en onderstreep ze in elke grammaticale grondslagen.

1. De ziel hoort de ziel, en het hart geeft de boodschap aan het hart. 2. Het oog ziet ver, het hart hoort diep. 3. Je wees de weg als je een spreekwoord zei. 4. Wanneer het huis schoon is, en de ziel is gereinigd. 5. Het hart zingt, de ziel verheugt zich (*Volkskunst*).

- ❖ Lees de geschreven zinnen in de juiste intonatie. Delen van welke complexe zinnen
- ❖ zijn verbonden door voegwoorden? Lees deze zinnen en noem de voegwoorden. Lees zinnen waarvan de delen zijn verbonden zonder voegwoorden, alleen intonatie. Leg het
- ❖ gezegde uit: *Spreuken zijn de schatkamer van de ziel van de mensen.*







### Schriftelijk, tussen eenvoudige zinnen in een complexe plaats een komma.

Wie wordt gezet en wanneer eenvoudige zinnen in een complex worden verbonden door voegwoorden of verbindingswoorden.

#### 498 Herschrijf het spreekwoord en voeg het einde uit de help toe in plaats van punten. Leg het gebruik van leestekens uit.

1. De waarheid komt uit de bodem van de zee, en .... 2. Taal werkt, en .... 3. Vijand aanzet, en .... 4. Werk voegt gezondheid toe, en ....

#### CERTIFICAAT ↘

... een vriend heeft ruzie. ... onwaarheid zinkt. ... luiheid voegt ziekte toe. ... de hand niet.

#### 499 Herschrijf en plaats de ontbrekende komma's. Identificeer en onderstreep grammaticale grondslagen in zinnen. Leg de aan- en afwezigheid van komma's voor het voegwoord en uit.

1. Eiken zwaaiden en esdoorns beefden (*M. Vingranovsky*). 2. Ik draag in mijn ziel de kleur van kersen en viburnum (*T. Sever Nyuk*). 3. De donder buldert en een rode wolk met de linkervleugel omhelst de lucht (*M. Kotsyu Binsky*). 4. Ik hou van de dag en aanbid de donder (*A. Malyshko*). 5. De zilveren regen giet sprankelend, en de regenboog omarmt de lucht (*P. Pere bynis*). 6. Regenboog regenboog in de vijver neergelaten en zonnebril in de vijver geweekt. (*V. Kravchuk*).



- ❖ Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan.
- ❖ Zie foto illustratie. Vertel over wat je hebt gezien met behulp van complexe zinnen.

#### 500 Herschrijven. Identificeer en benadruk in elke zin de grammaticale basis. Leg het gebruik van leestekens uit.

1. Kalinonka is trots, plataan wordt jonger, om hen heen worden wilgen en wijnstokken groen (*T. Shevchenko*). 2. De vrolijke lente kwam, de wilg werd groen, de kersen bloeiden (*B. Hrinchenko*). 3. De lenteson wordt rood, haar stralen springen vrolijk in de lucht, de warme wind waait over de aarde (*volgens Panas Mirnyi*). 4. Vervaaagde peinzende borst

ons, wierp lichte populier (*O. Ivanenko*) neer. 5. De avond viel, de nachtegaal snoof, de peer bloeide, de kersen bloeiden (*Ostap Vyshnya*).

- ❖ Lees de zinnen en spreek ze correct uit.

**501** Combineer de gegeven paren van eenvoudige zinnen tot complexe - met of zonder voegwoorden. Schrijf de gevormde complexe zinnen op, leg het gebruik van interpunctie uit.

1. De nacht ging snel voorbij. Het was een zonnige lentemorgen. 2. De vogels werden het eerst wakker. Ze kwetterden, fladderden met hun lichaam, zongen. 3. Mensen roerden zich. Een lange en verantwoordelijke wachtte op hen werkdag.

- ❖ Vormen opgenomen zinnen tekst? Licht je mening toe.

**502** Teken diagrammen van de gegeven zinnen.

STEEKPROEF →

*De wind waait en weet niet dat hij het weer verandert (Volkskunst).*

dat .

1. Donder brult, en bliksem verscheurt de wolk (*T. Shevchenko*). 2. De donder brak uit en er viel regen (*L. Borovikovski*). 3. De Dnjepr brult, de aangespoelde klif trilt (*B. Grinchenko*). Leg het gebruik van leestekens uit.

❖

**503** Herschrijven, grammaticale basis in zinnen onderstrepen. Zet de ontbrekende leestekens.



We lopen en de lucht boven ons wordt donkerder. De aarde rinkelt en ik luister. Ik luister naar de hemel, ik luister naar de aarde en ik luister naar de woorden van mijn grootvader. Een onzichtbare kracht komt mijn hart binnen die me voor altijd aan dit land zal binden in een zingende rustige taal.

Hoe meer mijn grootvader van me hield, hoe genereuzer hij me onthulde hij heeft zijn eigen schatkist (*volgens V. Symonenko*). Leg uit hoe

- ❖ je de uitdrukking *paranormale schat begrijpt*? Heeft iedereen het? Wat zou u graag in uw schatkist willen hebben? Bespreken.



**504** de gegevens in de opgegeven volgorde complexe zinnen (mondeling en schriftelijk).

1. Een lied leidt naar de waarheid, en de waarheid klampt zich vast aan het lied (*Folk Art*). 2. Ik neem dat liedje mee als souvenir, het liedje zal zijn

tussen ons (*V. Ivasjoek*). 3. Mijn hart zal in een oogwenk in mijn borst kloppen, wanneer ergens ons inheemse lied zal *overlopen* (*volgens D. Lutsenko*). 4. Het Oekraïense volk stortte zijn ziel uit in liederen, en mijn volk leeft in het liedwoord! (*V. Vasilashko*). 5. Zolang het woord in mij leeft, zal ik je liedjes geven, mijn geboorteland (*V. Mozgovyi*).

### VOLGORDE VAN SYNTAX PASSAGE VAN EEN COMPLEXE ZIN

1. Bepaal het type zin voor het doel van expressie. 2. Bepaal het soort zin op emotionele kleur. 3. Specificeer eenvoudige zinnen in complexe. Bepaal de grammaticale basis elke.
4. Zoek uit welke woordsoorten de belangrijkste leden van de zin uitdrukken.
5. Identificeer bijzinnen in elk deel van een complexe zin. 6. Geef in een complexe zin eenvoudige zinnen aan die gecompliceerd zijn door homogene clausules, beroepen of tussenwerpsels (indien aanwezig).

### VOORBEELD VAN MONDELINGE SYNTAX DEELNAME VAN EEN COMPLEXE ZIN ▾

*Ik loop in het lentepark en de bladeren ritselen gemoedelijk.*

De zin is verhalend, onuitnodigend. Het bestaat uit twee eenvoudige zinnen. In de eerste zin volg *ik* de grammaticale basis (het onderwerp wordt uitgedrukt door een voornaamwoord, het predikaat door een werkwoord); in de tweede *ritselen de bladeren* (het onderwerp wordt uitgedrukt door een zelfstandig naamwoord, het predikaat door een werkwoord).

In beide eenvoudige zinnen zijn er secundaire leden van de zin: in de eerste - de omstandigheid *in het park* en de definitie van *de lente*, in de tweede - de omstandigheid is *vriendelijk*.

### VOORBEELD VAN SCHRIFTELIJKE SYNTAXPRESTATIES VAN EEN COMPLEXE ZIN ▾

Я їду у парку **voorjaar**, і  
**hartelijk** мистя шалестить.  
 Вечення розпов., нежмич., складне.

### 505. Maak in de aangegeven volgorde een schriftelijke ontleding van de gegeven zinnen.

1. Mijn avondgloren, kom naar beneden over de berg! (*T. Shevchenko*).
2. Misschien zie ik binnenkort die brede steppe (*B. Grinchenko*).
3. In Oekraïne groeien loofbomen: eik, linde, iep, berk (*uit het leerboek*).
4. Dichte bossen, vogels, slangen, insecten - ze bewonderden allemaal de zon (*uit het tijdschrift*).

### IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ✿ Welke zinnen worden complex genoemd? Geef voorbeelden. Hoe combineren eenvoudige zinnen tot een lettergreep?
- ✿
- ✿ Hoe worden complexe zinnen geïntoneerd? Geef voorbeelden.
- ✿ Welke voegwoorden (verbindingswoorden) kunnen eenvoudige zinnen in een complex met elkaar verbinden?
- ✿ Welke leestekens worden tussen delen van een samengestelde zin geplaatst?



Testtaken online uitvoeren

## § 43. DIRECTE

### TOESPRAAK. PUNCTUES IN DIRECTE TOESPRAAK

**506** Lees het vers in stilte. Identificeer de woorden van de persoon die woordelijk zijn overgebracht, lees ze hardop voor. Identificeer de woorden die aangeven van wie deze woorden zijn, lees ze.

Nachtegalen morsen zachtjes  
In een groen lentebos. De  
zoon zegt tegen zijn moeder: "Dit lied  
Het lijkt erg op jouw taal.

De moeder lacht naar haar zoon:  
"Denk eraan, mijn lieve kind, de  
moedertaal is altijd een nachtegaal,  
verwarmt mensen hun hele leven."

Vladimir Klenz

- ✿ Lees het vers per persoon.

Directe spraak is een verklaring van een persoon, **woordelijk overgebracht**, zonder wijzigingen. Directe spraak gaat vergezeld van de **woorden van de auteur**, die aangeven aan wie het behoort.

Bijvoorbeeld: *ik schreeuwde naar de kraan: "Neem mijn jury!" (L. Gorchak).*  
*"Goedemorgen, rusteloosheid", glimlacht de moeder (M. Stelmakh).*

**507** Lees de zinnen en spreek ze correct in. Geef in elk van de zinnen de directe taal en woorden van de auteur aan. Let op het gebruik van leestekens.

1. We vroegen in het voorjaar aan de nachtegaal: "Voor wie zing je zulke liedjes?" En de nachtegaal op een viburnum zuchtte: "Ik componeer liedjes voor Oekraïne" (N. Melnychenko).
2. "Bent u de zoon van Oekraïne?" - vraagt de zoon van de Dnjepr (D. Pylypchuk).
3. Grootvader zei: "Pas op voor schaamte! Wij zijn een eerlijke Kozakkenfamilie!" (S. Litvin).
4. "Er is geen vertaling voor de familie Kozakken!" -

mensen zingen al heel lang (*V. Dvoretzkaya*). Ik ga mensen vragen: "Waar is de weg naar mijn vaderland?" (Volgens *V. Simonenko*). "Lieve aarde, wil je me vleugels geven?" - Ik vraag het (*L. Pracheva*). Wat betekent een nachtegaal voor



- ☘ een Oekraïner? Welke sprookjes, fabels, spreekwoorden ken je over hem? Gebruik als reactie een zin met directe spraak.



**Directe spraak wordt in hoofdletters geschreven en aan beide zijden tussen aanhalingstekens geplaatst. Aan het einde van directe rede worden een uitroepteken, een vraagteken en drie stippen voor de aanhalingstekens geplaatst. Punt en aan wie na aanhalingstekens**

Als de woorden van de auteur voorafgaan aan directe spraak, dan na hen zet een dubbele punt.

**Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:**

<b>Za: "PM".</b> <i>Ik zal komen en zeggen: "Dank u" (A. Malyshko).</i>	<b>Sa: "Pm!"</b> <i>Ik fluister tegen elk grassprietje: "Groe!" (Z. Zjivka).</i>
<b>Sa: "PM?"</b> <i>In de klas zegt de leraar: "Wie lost dit probleem op?" (I. Svarnik).</i>	

Als de woorden van de auteur na de directe rede staan, zet er dan een **komma**, vraagteken of **uitroepteken achter**, en ervoor - een **streepje**. De woorden van de auteur na directe spraak zijn in kleine letters geschreven.

**Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:**

<b>'PM',</b> zei hij. <i>"Er zal goede pap zijn ", zegt onze grootmoeder (A. Kaminchuk).</i>
<b>"P.M!" - Ja.</b> <i>"Natalochka, Natalochka!" Huilt mijn moeder vanaf de veranda (K. Vysjinskaja).</i>
<b>"P.M?" - Ja.</b> <i>"Waar ga je heen?" - klaagde zijn moeder (A. Semenyuk).</i>

### 508 Herschrijf, plaats de ontbrekende leestekens.

1. Nachtegaal tjlpt in de wei Goedemorgen voor al je vrienden 2. Van het nest van zijn ooievaar die vlakbij heet Goedemorgen We ontmoeten de dageraad (*V. Fun*). 3. Groene kikker ontmoette een paard Goedemiddag We lijken familie te zijn. 4. Het paard lachte en vroeg *bas* waar heb je zus je hoef verloren (*N. Poklad*).

- ☘ Ontdek de betekenis van het gemarkeerde woord in de **Woordenlijst**. Leg het
- ☘ gebruik van interpunctie in directe spraak uit. Geef in de zinnen het adres en de
- ☘ invoegwoorden aan. Lees de zinnen en spreek ze correct uit. Heeft interpunctie je
- ☘ geholpen?

**509** Herschrijf de zinnen in de volgende volgorde: 1) zinnen waarin directe rede achter de woorden van de auteur staat; 2) een zin met directe spraak voor de woorden van de auteur. Zet de ontbrekende leestekens.

1. De egel zei: Laat het zo zijn 2. Ik sloeg dezelfde merrie met de kar  
3. De vos viel in een val en zegt Hoewel het nog vroeg is en ik moet overnachten. 4. Eens zal er gezegd worden een muis in de tanden van een kat (*Volkskunst*). 5. Ik zal niet vallen in het net behendige pachte vis (*V. Ivchenko*). 6. De slak zegt tegen de uil vanuit het hoge gras Wijze tante uil, je hebt een lichte kop (*P. Soroka*).

- ❖ Leg de betekenis uit van stabiele zinnen *om potten te verslaan, licht hoofd*.
- ❖ Gebruiken uw oudere familieleden spreekwoorden in hun spraak? Hoe spreek je spreekwoorden?
- ❖ Geef twee of drie voorbeelden van spreekwoorden die je vaak gebruikt. Leg de betekenis van een ervan uit.



**510** Herschrijf de zin met directe spraak en plaats de ontbrekende leestekens.

Oma en kleindochter zitten in de keuken In onze tijd was muziek veel melodieuzer herinner ik me oma Kleindochter is eerst verrast en legt dan aan oma uit dat dezelfde mixer werkt

- ❖ Schrijf een verhaal "Verhalen van mijn grootmoeder" (mondeling). Gebruik zinnen met directe spraak.



### 511 WERK IN GROEPEN

Schrijf een verhaal "Wise Parenting Tips" met zinnen die directe spraak bevatten. Schrijf het samengestelde verhaal op, zet leestekens.

**512** Herschrijf, plaats de ontbrekende leestekens.

1. Drie mezen kwetterden en vroegen elkaar wie daar in het koren zingt (*O. Parkhomenko*). 2. Ik pakte een potlood uit het etui en schreef het in de kalender Vandaag kwamen voor het eerst goudvinken (*A. Kachan*) op bezoek. 3. Hier ga ik, genaamd winter (*Lesya Ukrainka*). 4. Ananas en sinaasappels vervelen zich in de winkel Als we onze voeten hadden gehad, waren we naar Afrika gevlucht (*D. Gordiyko*). 5. Een olifant vertelde zijn zoon om frambozen te eten van een verkoudheid (*L. Koval*).

- ❖ Identificeer zinnen gecompliceerd door homogene leden. Teken een diagram van de eerste zin.



## § 44. DIALOOG. DASH IN DIALOOG

**513** Lees het vers in stilte. Hoeveel mensen zijn betrokken bij communicatie? Hoe heb je dit gedefinieerd?

Lees het vers van aangezicht tot aangezicht hardop.

'Vertel eens, moeder, waar gaat de zon slapen?'

- Voor een hoge berg, in een gouden

schuur. - Wie was er vroeger stiller en stiller?

- Nachtegaalliedjes, stille nachtdromen. - En wie

zal hem wakker maken, hoe zal het aanbreken?

- Vrolijke vogels worden wakker uit bed. - En

waar kijk je als eerste naar als je opstaat?

'Op jou, lieverd, als je vroeg opstaat.'

*Mariyka Pidhiryanka*

**De dialoog brengt het gesprek van twee of meer mensen over. De woorden van elk van de gesprekspartners worden een cue genoemd.**



Elke regel met dialoog wordt op een nieuwe regel geschreven, **vóór de regel zet een streepje.**

**Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:**

**Za:**

- Rd. (?!)

*De jonge man zei:*

*"Goedenavond, meisje!" (I. Nechui-Levytskyi).*

Als de woorden van de auteur na de opmerking staan, zet dan na de opmerking **aan wie ofwel een uitroepteken of een vraagteken**, gevolgd door een **streepje**.

De woorden van de auteur na de opmerking zijn in kleine letters geschreven.

**Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:**

- Rd? - Ja. " Woont Marco hier?" Ik vroeg het aan mijn oma. - Rd, - za. ' Hier is

zijn lichtje, ' zei ze.

- Rd! - Ja. - Wij zoeken een kennis! zei de kameraad.

*(Volgens O. Konisky).*

**514** Lees de uitspraken face-to-face hardop voor. Specificeer de opmerkingen en woorden van de auteur.

Leg het gebruik van leestekens uit.

Eens kwamen mensen bij elkaar en voerden aan dat het leven het kostbaarste is. "De duurste gezondheid", zei de patiënt. - Is de jeugd niet het kostbaarste? De oude man vroeg zich af. - Niemand zal ergens leven zonder brood! riep de arme man uit. - En wat voor leven zonder vrijheid? - De Kozak was verrast. 'Het meest waardevolle ter wereld is waar', zei de wijze. Een kind kwam voorbij, hoorde de woorden van volwassenen en zei:

- De duurste moeder ter wereld! (*Folklore*).

❖ Lees de dialoog nog een keer en let daarbij op de juiste intonatie.

### 515 Herschrijf en plaats de ontbrekende leestekens.

Op een dag ontmoetten drie Oude Spreuken elkaar en maakten ruzie: Goed begin - eerst het halve werk gezegd. De op één na beste, de gulden middenweg, maakte geen bezwaar. De derde zei niets. Het einde prijst de zaak. En ze begonnen te vechten tot hun voorhoofd barstte. Ze zijn nog steeds niet gekalmeerd (*J. Rodari*).

❖ Welke van de volgende spreekwoorden gebruikt u het vaakst? Waarom?

### 516 Herschrijf de glimlach van de mensen, verdeel de teksten in regels en plaats de ontbrekende leestekens. Vermeld de opmerkingen en woorden van de auteur. Leg het gebruik van leestekens uit. Sergey, wat is directe rede? Dit is wanneer iemand

rechtstreeks en openlijk over iets spreekt. Ik heb bijvoorbeeld de regels vandaag niet geleerd.

over directe spraak.



## ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

## Praten

### MONDELINGE VERTALING VAN EEN ARTISTIEKE TEKST DIE DIALOOG BEVAT

### 517 Lees duidelijk het verhaal van de gezichten. Identificeer het onderwerp en de belangrijkste mening.

Een man liep in het bos, ontmoette een vreemdeling. Hij vraagt:

- Waarom zo verdrietig?

- Ik ben werk gaan zoeken, maar ik heb geen geluk, - zegt de man. - Ik geef je een baan. Ga op een boomstronk zitten en breng de nacht door. Maar val niet in slaap, want je ziet het werk niet!

En die heer was de duivel die zich tegen een man keerde. De man zat op een boomstronk, en de duivel spionnen om hem wakker te houden. En de man wil slapen! Het hoofd was slechts een klap - het viel op zijn borst. En de hel hier als hier.



- Slaap je? Ze vraagt het aan haar man.

"Ik denk het."

- Wat denk je?

- Welke paddenstoelen zijn er meer in het bos: giftig of eetbaar ... - Wat denk je?

"Volgens mij zijn er meer giftige..." "Eens kijken", zegt

de duivel. En ging op controle. Terwijl de duivel door het bos rende, sliep

de man vast. 'S Morgens kwam de duivel aanrennen - hij stikte totdat hij zijn tong uitstak.

Ze vertelt haar man:

- Moe worden! Wat zijn giftig? Welke zijn eetbaar?

- Het is heel eenvoudig, - de man antwoordt: giftig - amanita, op de veranda, valse kamperfoelie ... In naaldbossen groeien dergelijke eetbare paddenstoelen: boletussen, boterbloemen, cantharellen ...

- Ja, dit is een gemengd bos! De duivel was verontwaardigd.

'Denk aan de eetbare paddenstoelen van het gemengde bos,' begon de man. - Bedankt voor de wetenschap! - onderbrak zijn duivel. - Je was me te slim af, liet me de hele nacht door het bos rennen. Hier is een zak met goud voor je slimheid (*volgens een volksverhaal*).

- ❖ Maak en schrijf een plan van de tekst. Vertel de tekst van het sprookje persoonlijk na. Houd u aan de inherente dialoog van intonatie. Zijn de woorden *slimheid* en
- ❖ *sluwheid* absolute synoniemen? Raadpleeg de Woordenlijst . Heeft de man van de duivel alleen gewonnen door slimheid? Hoe kwam zijn kennis overeen?
- ❖



- ❖ Waarom moeten we voorzichtig zijn met de "geschenken van de natuur"? Lees in Wikipedia over paddenstoelen: eetbaar en giftig.

#### IK WIL EN IK KAN! IK WEET EN ANTWOORD!

- ❖ Wat is de directe rede en woorden van de auteur?
- ❖ Hoe leestekens in directe spraak plaatsen?
- ❖ Hoe heet een gesprek tussen twee of meer mensen?
- ❖ Wat is de naam van de verklaring van elk van de gesprekspartners?
- ❖ Hoe lees je leestekens in dialogen?
- ❖ Kunnen we zeggen dat dialoog een soort directe rede is? Leg uit.



Voer een test uit  
online taken

## § 45. HERHALING VAN STUDIES TIJDENS HET JAAR

**518** Kies uit de haakjes het woord waarmee de gegeven bijvoeglijke naamwoorden figuurlijk worden gebruikt. Schrijf de gevormde zinnen op. Leg de figuurlijke betekenis van woorden uit.

Schoon (nou ja, bord, ziel), stekelig (boom, veren, woord), droog (struik, handdoek, richel).

**519** Herschrijven, de ontbrekende letters invogend. Identificeer woorden die figuurlijk worden gebruikt, onthul deze betekenis. Bepaal de lexicale en grammaticale betekenis van de geselecteerde woorden.

1. Ik vraag me af hoe laat het is. Ik zie dat de tijd verstrijkt. Buiten *het raam* de ochtend is helder, de zon komt op (*N. Zabila*). 2. Een bronkraan (*O. Senchyk*) *vast in de lucht*. 3. Oma's *gouden* handen, liefde .. al haar kleinkinderen (*V. Dvoretzkaya*). 4. Mouw grijs sky *sl..ozyny* di (*N. Harsaylo*).

**520** Kies synoniemen voor de gegeven woorden. Onderstreep het sleutelwoord in de gevormde synoniemreeks. Voer de geselecteerde synoniemen in de zelf samengestelde verklaring over het onderwerp "Lentestemming".

Mooi, vrolijk, versieren, koesteren.

**521** Lees. Schrijf groepen verwante woorden. Leg uit het verschil tussen verwante woorden en synoniemen.

Zon, zonnig, lieveheersbeestje; zonnig, helder, helder; werk, werk, ijverig; werk, arbeid, werk; beleefd, gastvrij, vriendelijk; beleefd, hoffelijk, beleefd; weg, reis naar haar toe, schat; weg, pad, pad.

**522** Kies bij de gegeven woorden gemeenschappelijke wortels. Laat ze kennismaken met een zelfgecomponeerd statement over het onderwerp 'Brood groeit niet aan bomen'.

Zon, aarde, volhardend, werk.

**523** Kies zoveel mogelijk verwante woorden voor de gegeven woorden, selecteer achtervoegsels en voorvoegsels erin.

Oekraïne, taal, zeg maar, onderwijs, toekomst, werk, hard levendigheid.

**524 Geef de gegeven woorden door met een geluidsopname. Definieer in elk woord aantal klanken en letters.**

Vesnyanka, eenheid, oprechtheid, weelderig gras, helderheid, verduidelijking.

**525 Herschrijven, de ontbrekende letters invoegend. Definieer spelling in de gemarkeerde woorden. Communiceer deze woorden.**

1. Kleine groene sneeuwkllokjes staken als groene speren (*N. Zabila*) uit de *vochtige* aarde . 2. Het is moeilijk voor een *hommel* om te zwaaien op een aster, een vogeltak naar zijn nest (*S. Burlakov*). 3. Zwaluwen rennen onder het dak, witte veren nestelen in het nest (*A. Malyshko*). 4. Het bos scheidt de Tsjernozem-steppe van de riviervallei (*I. Senchenko*). 5. Roz..lochenee veld *be..kxae* per..vylyami blauw speelt (*D. Lutsenko*).

**526 Herschrijf en plaats in plaats van punten, waar nodig, een apostrof.**

Duhm..yany, rum..yany, trav..yany, bur..yan, bur..yak, piv..yaru, povitr..ya, suzir..ya, tm..yany, lviv..yanka, wortel \_ \_ lz..yaslav, Vorob..yov.

**527 Waar nodig een apostrof invoegen, schrijf woorden met en zonder apostrof in twee kolommen.**

interview, zaozer..ya, ser..yozny, dz..yaknuty, v..yazati, in..ektsiya, b..yudzhzet, od..izditi, rozv..yazati, bez..yazyky, spreekwoord ..l, kind..wieg, heuvel..l, zee..goed.

**528 Herschrijf en plaats waar nodig een verzachtende markering. Markeer de gemarkeerde woorden. Geef in woorden de bestudeerde spellingen aan.**

1. Van hart tot hart *vliegt* de melodie (*P. Perebyinis*). 2. Ze is een viburnum, wat doe je in de wei ? (*I.Franko*). 3. Goedemorgen, Dnjepr, wat ben je aan het voorbereiden .. jij mij? (*M. Stelmakh*). 4. Van jongs af aan herinner ik me nog alle badrituelen (*D. Belous*). 5. Geloof de golven niet.. je bent veranderlijk! (*B. Grinchenko*). 6. Spetterende golven..ka warm en levendig, op de open haard..dit zandalluvium (*L. Kostenko*). 7. Een hele zak gasten van onze gastvrouw! (*E. Gutsalo*).

**529** Herschrijven en de ontbrekende letters invoegen. Gemarkeerde woorden rozen de structuur overnemen.

1. De sterrennacht reed op paarden, de grond was bedekt met mist (*D. Lutsenko*). 2. Ik hou van de weg die naar voren leidt, en ik zorg voor mensen (*O. Dovhy*). 3. Een leeuwerik huilde om mij in de blauwe steeg (*P. Perebyinis*). 4. Wee en ongeluk zullen we overwinnen, het boek is rood ro..hornem (*M. Rylsky*). 5. En *pr..zvisko pr.. plakkerig*, *pr..gelijmd*, het is onbekend hoe geslagen bij iedereen bekend werd (*V. Guzhva*).

**530** Herschrijf en plaats de ontbrekende leestekens. Identificeer en benadruk homogene delen van een zin.

1. De aarde wordt jonger door de groei van de zon uit de bloemen (*S. Pushyk*). 2. Hoor je de stortbui van mei ritselen en ritselen? (*M. Loekiv*). 3. Je liep in mei uit een bos van velden, glimlachte toen op het pad vrolijk je schoenen uitdeed (*M. Singaivsky*). 4. Maagdenpalm in de lucht schijnt een ster (*A. Kaminchuk*). 5. Onder de wit-geel-rode bloemen paarse bellen (*O. Ivanenko*).

❖ Maak een mondelinge parsing van de laatste zin.

**531** Herschik de zin zodat de onderwerpen een beroep worden. Schrijf de herschikte zinnen op, onderstreep alle leden erin zin. Lees de zin met de juiste intonatie.

1. Viburnum bloeide in de buurt van de kliffen van de Dnjepr (*A. Kaminchuk*). 2. Een speelse wolk zweeft vrolijk (*volgens I. Hnatiuk*). 3. De slapende snaar werd genoemd (*S. Hrytsiuk*). 4. Een merel kwam van onze reizen naar onze maagdenpalm (*P. Voronko*).

**532** Maak een zin met de gegeven woorden en gebruik ze als tussenvoegsels. Schrijf een zin, leg interpunctie uit.

Misschien, waarschijnlijk, dus alstublieft.

❖ Lees de zinnen in de juiste intonatie.

**533** Bepaal in de gegeven zinnen de grammaticale basis. Deel de zin uit aan minderjarige leden en schrijf deze op. Benadruk alle leden van de zin in hun zinnen.

De feestdagen komen eraan. De zee roept. Studenten dromen.

❖ Lees de gevormde zinnen. Vertel ons wat u van plan bent voor uw zomervakantie. Wens je klasgenoten en docenten een fijne zomervakantie.

❖



## INFORMATIEBALIE



### VERKLAREND WOORDENBOEK

**Een buitenpost** is een geavanceerde militaire post die is opgezet om te beschermen tegen een onverwachte vijandelijke aanval.

**Buitenpost** - geassocieerd met de geavanceerde militaire wachtpost.

**Auto** (*onbepaald*) - zelfrijdende auto met een motor voor het vervoer van passagiers en goederen op niet-spoorwegen; auto.

**Bayrak** is een bos in een ravijn of een ravijn waarvan de hellingen begroeid zijn met bos.

**Ballast** - een last om het hefvermogen van vliegtuigen te regelen  
apparatuur of maritieme kwaliteiten van het schip. *Peren.* onnodig, overbodig ding.

**Ballast** - 1. Geassocieerd met bijlading (zand, steen, enz.) op het schip of vliegtuig om het hefvermogen en de vereiste stabiliteit aan te passen. 2. *Peren.* Onnodig, onnodig.

**Bas** (naar geluid) - over laag geluid (stem, geluid).

**Kralen** zijn kleine, veelkleurige glazen kettingen die door jou worden gebruikt naaien.

**Bulava** is een oud wapen in de vorm van een stok met aan het uiteinde een bolvormige verdikking.

**Relaties** - onderlinge relaties tussen iemand, relatie, interactie.

**Een woord is een** combinatie van woorden die een volledige gedachte uitdrukt; spraak inversie.

**Patroon** - een patroon van lijnen, kleuren, schaduwen, enzovoort.

**Wikipedia** is een collaboratieve elektronische encyclopedie gemaakt door internetgebruikers, met meer dan 40 miljoen artikelen geschreven in meer dan 300 talen.

**Vko** - het bovenste deel van de kist, vaten, enz., Die ze sluit.

**Duiker I** is een persoon die bepaalde werkzaamheden onder water uitvoert (meestal in de hitte) kostuum en uitrusting).

**Diver II** - een speciaal hondenras dat goed zwemt en huilt  
geneest degenen die verdrinken.

**WHO (World Health Organization)** is een gespecialiseerde internationale instelling die zich bezighoudt met menselijke gezondheidsproblemen. De WHO voor 2016 omvat ongeveer 200 landen.

**Tijdig** - wat er gebeurt, wordt op het juiste moment gedaan.

**Verbergen** is treuzelen, uitstellen.

**Held** - 1. Een persoon die moed, moed, toewijding toont in de strijd of het uitvoeren van bepaalde taken. 2. De hoofdpersoon van een literair werk.

**Heroic** - 1. Dapper, dapper. 2. Wie presteert, in staat tot prestaties, heldhaftigheid.

**Een blik werpen** (ogen, blik) - kijken, kijken, kijken.

**Tuinbouw** - tuinfruit en groenten die voedsel zijn (kool, komkommers, wortelen, enz.); groenten.

**Gegolfd** (*onbepaald*) - rijen parallelle golvende vouwen op iets (stoffen, haar).

**Humor** is een welwillende en spottende houding ten opzichte van iets, het vermogen om te portretteren iets komisch.

**Om zich te verenigen** - om iemand te verenigen met één doel; iets geheel organiseren vanuit afzonderlijke, onafhankelijke delen.

**Ditep** is een treffende uitdrukking met een humoristische connotatie.

**Spiritueel** - geassocieerd met het innerlijke mentale leven van de mens, moreel haar wereld; onlichamelijk.

**Spirituele communicatie** is communicatie waardoor de innerlijke wereld van gesprekspartners wordt onthuld, wat leidt tot wederzijds begrip en bijdraagt aan de verbetering van persoonlijkheden.

**Spiritualiteit** - verbinding met de innerlijke wereld van de mens, zijn opvattingen en dergelijke zintuigen.

**Ecologie** - 1. De relatie tussen het organisme en de omgeving. 2. Het deel van de biologie dat de relatie tussen het organisme en de omgeving bestudeert.

**Een tentoonstelling** is een object dat wordt tentoongesteld in een museum of tentoonstelling.

**Emotioneel** - 1. Emoties uiten, er vol van. 2. Iemand die snel opgewonden raakt, reageert snel op iets; ongeremd.

**Emotie** is iemands ervaring van zijn houding ten opzichte van de werkelijkheid, persoonlijk en omringend leven; emotionele ervaring, menselijke gevoelens.

**Jaloezieën** - luiken gemaakt van smalle planken of metalen platen of gordijnen voor regeling van licht en een luchtstroom binnenshuis.

**ÿÿÿÿÿÿÿÿ** - 1. Vaag, onduidelijk, onbegrijpelijk spreken; buboniet, eekhoorn papa. 2. *Peren*. Creëer rustige, monotone geluiden (ruisen, brabbelen, etc.).

**Een gebaar** is een beweging van het lichaam of de handen die de menselijke spraak begeleidt of vervangt.

**Altijd** - op elk moment, altijd, constant; door de eeuwen heen; sinds onheuglijke tijden.

**Inzoomen** - 1. Door te bewegen, de afstand tussen iets te verkleinen, breng je iets dichterbij elkaar. 2. Breng nauwere banden tot stand, interactie. 3. Creëer wederzijds begrip, vriendschappelijke relaties.

**Initiatief** is de eerste stap in een zaak; begin.

**Interview** (*onbepaald*) - een gesprek bedoeld voor publicatie op internet, televisie of radio; tijdschrift (kranten) artikel of televisieprogramma waarin een verklaring van een dergelijk gesprek staat.

**Informatie** - nieuwe informatie, berichten over iets, kennis.

**Kanaal I** is een kunstmatige waterweg gevuld met water tussen reservoirs, bodemirrigatie, drainage van moerassen, waterafvoer.

**Kanaal II** is een middel om informatie te verspreiden. *Tv kanaal*.

**Sleutel** - 1. Gereedschap voor het vergrendelen en ontgrendelen van het slot, de grendel, enz. *De sleutel van de kamer*. 2. Gereedschap voor het vast- of losdraaien van moeren, bouten, enz., voor het opwinden van opwindmechanismen, enz. *Moersleutel*. 3. Een reeks identieke objecten of levende wezens die na elkaar bewegen en een hoek vormen. *Cranberry sleutel*.

**Slim** - goed kunnen denken en snel kunnen denken; slim.

**Knysz** - wit brood met omwikkelde randen aan de binnenkant, ingevet met olie of Hallo.

**Een computer** is een elektronisch apparaat voor het verwerken van informatie dat werkt automatisch volgens een voorgecompileerd programma of een reeks opdrachten.

**Contrast** is een scherp contrast, een scherp verschil in helderheid of kleur van objecten.

**Koralen** zijn een halssnoer (kralen) van koraal - rode, roze of witte kalksteenafzettingen van sommige soorten zeedieren, die na verwerking als sieraad worden gebruikt.

**Edge I** - 1. Hetzelfde als het land. Vaderland. 2. Een lijn die het oppervlak van iets begrenst, evenals de lijn die aan die lijn grenst; einde. De rand van de aarde. 3. Beëindiging, stopzetting van een actie, staat.

**Rand II** - *ontvangst. met Rv* Gebruikt bij het aanwijzen van een locatie een object in de buurt van een ander; dichtbij, cirkel. *De hut stond bij de tuin.*

**Kroep** - de achterkant van het lichaam van het dier (meestal een paard).

**Cultuur** is een reeks materiële en spirituele waarden gecreëerd door mensen doorheen zijn geschiedenis. *Europese cultuur.*

**Estuarium** - een baai met zeewater aan de monding van een rivier of meer in de buurt van de zee.

**Letter I** is een geschreven tekst die is ontworpen om iets te communiceren, om met iemand op afstand te communiceren.

**Leaf II** - het lichaam van luchttoevoer en gasuitwisseling van planten in de vorm van een dunne groene plaat, hetzelfde als de bladeren. *Populier blad.*

**Libretto** - 1. Verbale tekst van een groot muzikaal en vocaal werk (opera's, operettes, enz.). 2. Plan een ballet- of filmscript.

**Medisch** - geassocieerd met het werk van een arts of vanwege een arts, artsen. *Medische bypass. Dokterjurk.*

**Medisch** - die geneeskrachtige eigenschappen heeft. *Medicinale planten.*

**Maestro (onbepaald)** is een respectabele naam voor een uitstekende muzikant, componist en artiest.

**Tekenen** - om iets of iemand in een vliegtuig te tekenen met een potlood, pen, verven, enz. *Peren.* Tekenen in woorden; beschrijven.

**Massamedia** - massamedia (kranten, tijdschriften, radio, televisie), internet, enz.).

**Menu (onbepaald)** - 1. Een reeks gerechten voor ontbijt, lunch, diner. 2. Blad met een lijst van eten en drinken in horecagelegenheden.

**Trouwens** - 1. Iemand of iets passeren; op de weg. 2. *Peren.* Niet op iets focussen; trouwens.

**Overigens** - 1. Zonder een specifieke bedoeling; per ongeluk; onvrijwillig. 2. Zonder de deelname van iedereen huishouden; onbewust.

**Gezichtsuitdrukkingen** zijn bewegingen van de gezichtsspieren die de innerlijke gemoedstoestand uitdrukken watermeloen.

**Moraliteit** - 1. Het systeem van normen en principes van menselijk gedrag in relatie tot elkaar één en voor de samenleving. 2. Leerzame conclusie uit iets. *De moraal van de fabel.*

**Moraal** - 1. Die voldoet aan de eisen van moraliteit. 2. Geassocieerd met het spirituele menselijk leven.

**Morele gezondheid** is de volledige samenhang van menselijk gedrag met de ideeën van de samenleving over deugzaamheid en fatsoen.

**Dromen** is nadenken over de realisatie van iets gewenst; streven in gedachten om te kiezen *yy.*

**Museum** - een culturele, educatieve en onderzoeksinstituut die monumenten van materiële en spirituele cultuur, natuurwetenschappelijke collecties, enz. verzamelt, onderwijst, tentoonstelt en bewaart; gebouwen van een dergelijke instelling.

**Metselwerk** - 1. Hoge stenen of bakstenen muur. 2. Stenen omheining.

**Mensen** - 1. Bevolking van de staat, land. 2. Een groep mensen verenigd door gemeenschappelijke kenmerken (taal, cultuur, enz.). 3. Over het algemeen mensen, meestal in grote aantallen.

**Een hint** is een woord of uitdrukking die iets niet volledig onthult, maar alleen voorwaarden schept voor raden, aan iets of iemand doet denken.

**Een laptop** is een kleine personal computer met een gewicht van 2-3 kg.

**Een talisman** is een object dat is begiftigd met het vermogen om de eigenaar te beschermen tegen allerlei soorten rampen.

**Ornament** - een patroon gebouwd op de ritmische herhaling van geometrische elementen of gestileerde plant- of diermotieven.

**Piano** (*niet te onderscheiden*) is een muziekinstrument met percussietoetsen in de vorm van een hoge doos met verticaal gespannen snaren aan de binnenkant en een horizontaal geplaatst toetsenbord op de voorste richel; een soort piano.

**Gevoel** - het vermogen om te voelen, de omgeving waar te nemen.

**Nadelen** - onaangename gebeurtenissen, mislukkingen, slechte avonturen.

**Priskrynok** is een kleine doos voor kleine dingen aan de bovenkant van de zijwand van de kist.

**Radio** (*unp.*) - 1. Draadloze overdracht van informatie over radioafstanden. 2. *Grootte*. Hetzelfde als een radio.

**Reproductie** - fotografische reproductie van schilderijen, kaarten, foto's, enz.

**Hart** - 1. Het centrale orgaan van de bloedsomloop in de vorm van een spierzak, waarvan de ritmische samentrekkingen zorgen voor de bloedcirculatie (bij mensen - aan de linkerkant van de borst). 2. Dit menselijke orgaan als symbool van concentratie van gevoelens, stemmingen, ervaringen. 3. *Peren*. De innerlijke mentale wereld van de mens, zijn stemmingen, ervaringen, gevoelens. *Voel met het hart*.

**Een symbool** is een symbool van een object, concept of fenomeen.

**Beeldhouwer** - 1. Een soort beeldende kunst waarvan de werken een driedimensionale of reliëfvorm hebben en zijn gemaakt door middel van snijwerk, gieten, snijwerk, beeldhouwen uit vaste of plastic materialen (steen, metaal, hout, klei, enz.). 2. Een kunstwerk van dit soort (standbeeld, buste, bas-reliëf, enz.)

**Geluid** - het meest acceptabele, handige, winstgevende in deze omstandigheden, in dit geval.

**Een smiley** is een afbeelding van een menselijk gezicht dat wordt gebruikt voor een draaikolk emoties en gevoelens.

**Silo** (*onbepaald*) - 1. Een muziekstuk uitgevoerd door één instrument of één zanger. 2. Zonder de deelname van anderen, gescheiden van anderen (bij de uitvoering van muziekwerken, dansen).

**Watchman** - alert, angstig, gefocust, gespannen.

**Creativiteit** is een menselijke activiteit gericht op het creëren van spirituele en moederlijke dingen waarden.

**Breekbaar** - 1. Zacht van structuur, elegant. 2. Zwak, zwak.

**WKK** (Thermal Power Plant) is een thermische centrale die niet alleen elektriciteit produceert, maar ook warmte die wordt geleverd aan consumenten in de vorm van stoom en warm water.

**Trumî** (*onbepaald*) - een hoge spiegel, die vaak in het raam wordt geïnstalleerd.

**Een bestand** is een afzonderlijke set gegevens die is opgeslagen in het geheugen van een computer.

**Foy** (*onbepaald*) - een kamer in een theater, bioscoop, enz. nabij het auditorium, bestemd voor de aanwezigheid van toeschouwers vóór de voorstelling, sessie en voor rust tijdens de pauze, pauze.



**Het fort** is een versterkt punt ontworpen voor verdediging op lange termijn met sterke kapitaalstructuren, een permanent garnizoen, wapens en verschillende reserves. *Figuurlijk*. Bescherming, verdediging.

**Een fragment** is een apart onderdeel van een kunstwerk, een fragment van een tekst.

**Chimerisch** - ongebruikelijk, bizar.

**Saai** - verzwakt, uitgeput; zwak, zwak, dun.

**Tsunami** (*groot*) - grote golven die optreden op het oppervlak van de oceaan tijdens aardbevingen onder water en verwoestende verwoesting veroorzaken op lage kusten.

**Seagull I** is een zeevatervogel.

**Chaika II** is een oorlogsschip van de Zaporozhian Kozakken met ploegscharen en roeispanen, bedekt met planken of riet voor een beter drijfvermogen en bescherming tegen de vijand.

**Chepurney** is er een die wordt gekenmerkt door netheid, netheid, netheid.

**Kleding** - 1. Rijke, luxe vakantieleding. 2. Wat siert, omhult iemand of iets (over bladeren, sneeuw, etc.).

**Een meesterwerk** is een werk dat de hoogste prestatie van kunst en meesterschap is.

**Sparky** is snel, nauwkeurig, wendbaar en wendbaar.

**Oprecht** - 1. Die direct, onbaatzuchtig, oprecht zijn gevoelens en gedachten uitspreekt; eerlijk, waarheidsgetrouw. 2. Wie iemand graag accepteert, geeft iets vanuit het hart; vriendelijk, gastvrij.

## WOORDENLIJST VAN EEN JONGE TAALST

**De geadresseerde is** de persoon die informatie (brief, telegram, enz.) naar iemand verzendt.

**De geadresseerde is** de persoon aan wie de mondelinge of schriftelijke informatie is gericht.

**Beleefdheid** - naleving van de fatsoensregels, aandacht voor de gesprekspartner, vriendelijkheid, hoffelijkheid.

**Grammaticale fout** is een fout gemaakt in de vorming van woordvormen (bijvoorbeeld in de verbuiging van variabele woordsoorten), evenals in de structuur van zinnen en zinnen. Bij het controleren van geschreven werken wordt dit aangeduid met de letter G.

**Etiquette is** een reeks gedragsregels die de relaties tussen mensen regelen.

**Etiquette - formule** - een constante uitdrukking die wordt geboden door de gedragsregels, die wordt gebruikt voor groeten, afscheid, verontschuldigen, verzoeken, felicitaties, uitnodigingen, enz.

**Een woordspeling is** een grap gebaseerd op het komische gebruik van soortgelijke woorden geluid, maar hebben verschillende betekenissen.

**Lexicale fout** - een fout gemaakt bij de keuze van een woord (een woord dat wordt gebruikt in een onkarakteristieke lexicale betekenis), ongerechtvaardigde herhaling van hetzelfde woord of verwante woorden in één zin of in aangrenzende zinnen.

**De melodieuze spraak is** aangenaam voor het oor, zingen, melodie.

**Staatstaal** is een taal die door de wet is gedefinieerd als verplicht voor gebruik in staats-, onderwijs- en culturele instellingen. Artikel 10 van de grondwet van Oekraïne stelt: "De staatstaal in Oekraïne is de Oekraïense taal. De staat zorgt voor de alomvattende ontwikkeling en het functioneren van de Oekraïense taal op alle terreinen van het openbare leven in heel Oekraïne."

**Gebarentaal is** een reeks lichaamsbewegingen, meestal handen, die de betekenis hebben van een signaal, een teken (uitnodiging, goedkeuring, bezwaar, enz.) en worden gebruikt als hulpmiddel bij communicatie.

**Moedertaal** - 1. De taal van de mensen, de taal van de voorouders, die mensen verbindt met vorige generaties. 2. De eerste taal die een persoon sinds zijn kindertijd heeft geleerd (een andere naam - moedertaal). 3. De taal die iemand het beste spreekt, waardoor het makkelijker, eenvoudiger en sneller is om te denken en te communiceren.

**Een spreker** is iemand die taalcommunicatie aangaat: spreken of schrijven.

**De beeldspraak van spraak** is een manier om bepaalde objecten, verschijnselen, hun tekens en acties waar te nemen en weer te geven door middel van artistieke beelden die bepaalde emoties, gevoelens en evaluaties oproepen. De meest complete beeldspraak wordt gerealiseerd in de artistieke stijl van taal.

**Interpunctiefout** is een fout die verband houdt met schendingen van interpunctieregels. Dit kan een ontbrekend leesteken zijn, een extra leesteken of een verkeerde tekenselectie. Bij het controleren van geschreven werken wordt de leesfout aangegeven met een bordje. De belangrijkste reden voor interpunctiefouten is onwetendheid over de syntaxis. Het expressief lezen van een zin en de juiste intonatie ervan kan ook helpen om interpunctiefouten te voorkomen.

**Situatie van communicatie** - omstandigheden die het verloop van communicatie en de uitkomst ervan beïnvloeden. **Sorzhih** - elementen van twee of meer talen, kunstmatig gecombineerd, zonder naleving normen van literaire taal; onreine taal.

## WOORDENLIJST VAN NAMEN VAN GEVOELEN

**Onverschilligheid** - gebrek aan interesse en aandacht voor mensen, hun zaken en gevoelens; ongevoeligheid, gebrek aan mededogen. Synoniemen: *ongevoeligheid, kalmte, desinteresse, luiheid, apathie. Het zijn mijn zaken niet, ik weet niets. Niet mijn gierst, niet mijn mussen, ik zal niet wegrijden. Mijn werk is een kalf: ik at - en in de schuur.*

**Veiligheid** - een gevoel van veiligheid, geen bedreiging. Antoniem: *gevaar. Gevaar is een buurman van veiligheid. God beschermt de beschermden.*

**Eerbied** - het grootste, meest oprechte respect, eer; Oneindige liefde.

**Dankbaarheid** is een gevoel van respect voor een andere persoon voor hun hulp, ondersteuning of dienst. *Het hart is versierd met dankbaarheid. Dankbaarheid en tarwe geven alleen geboorte op goede grond.*

**Schuld** - bewustzijn van betrokkenheid, verantwoordelijkheid voor een onwaardige daad of misdaad. Synoniem: *schuld. De beer die de koe heeft opgegeten is de schuldige, de koe die naar het bos ging is de schuldige.*

**Vijandigheid** is een gevoel van vijandigheid, vijandschap, haat jegens iemand of iets. Synoniemen: *vijandigheid, grofheid, antipathie. Beter een arm paard dan helemaal geen paard. Zoals wij zijn voor mensen, zo zijn mensen voor ons.*

**Waardigheid** is iemands bewustzijn van zijn behoefte en nut voor anderen. Synoniemen: *zelfrespect, waardigheid, trots.*

**Woede** is een gevoel van verontwaardiging, irritatie als reactie op kwaad (belediging, onrecht) dat een persoon of zijn familieleden is aangedaan of gericht is tegen wat een persoon bijzonder waardevol vindt. Synoniemen: *woede, woede. Woede naait een persoon. Sluit je woede op in de schuur.*

**Trots** - 1. Een gevoel van voldoening van het realiseren van succes, in het laten gelden van hun sterke punten in iets. 2. Gevoel van persoonlijke waardigheid, zelfrespect. Synoniemen: *trots, trots. Je staat hoog - wees niet trots, je staat laag - rot niet. Trots en koppig - waardeloos.*

**Gire** - emotionele ervaringen, lijden, verdriet, verdriet. Synoniemen: *problemen, rampspoed, ongeluk*.  
Antoniem: *vreugde*. *Verdriet verhardt een man als ijzerwater. Wee hem, en vecht met je handen.*

**Vertrouwen** is een gevoel dat wordt veroorzaakt door vertrouwen in iemands juistheid, eerlijkheid, oprechtheid, fatsoen, vriendelijkheid. Antoniemen: *wantrouwen, twijfel*. *Vertrouw het water niet, want je zult verdrinken. Geloof niet, want het beest schrikt als het niet bijt.*

**Dosada** - gevoelens van ontevredenheid, bitterheid. Synoniemen: *ergernis, ontevredenheid*. *Vervelend hart eet als roest ijzer. Het is niet het werk dat opdroogt, maar ergernis en zorgen.*

**Medelijden** - medeleven met andermans verdriet; Sorry mijn excuses. Antoniemen: *harteloosheid*. *De moeder van elk kind heeft spijt: want in welke vinger niet wordt gesneden, alles doet pijn; en de moeder heeft kinderen - iedereen heeft evenveel spijt. Wie de ijveraars liefheeft, heeft medelijden met de zekere.*

**Horror** - gevoelens, ervaringen van extreme angst, angst. synoniemen: *angst, angst*. *Het is goed om degenen die bang zijn bang te maken. Angst heeft grote ogen.*

**Verdriet is** een gevoel van diepe spijt veroorzaakt door mislukking, verdriet. synoniemen: *verdriet, verdriet, verdriet, verdriet, verlangen*. Antoniemen: *vreugde*.

**Tevredenheid** is een prettig gevoel dat ergens door wordt veroorzaakt: het bereiken van een doel, het voorzien in een behoefte, enzovoort. Synoniemen: *comfort, plezier*. *Sopilka - leidde de charme van troost. Uw huis is uw waarheid, uw dak is uw troost.*

**Afgunst** is een gevoel van ergernis of bitterheid dat voortkomt uit het besef dat een andere persoon succesvoller is, morele of materiële waarden of eigendom bezit die de jaloerse persoon mist, vergezeld van een verlangen dat de tegenstander er vanaf komt. *Jaloers op andermans geluk droogt op. Wees jaloers op anderen voor rogge. Er is geen vreugde in afgunst.*

**Enthousiasme** - vreugdevolle gevoelens ervaren als een manifestatie van het grootste plezier, bewondering voor iemand of iets; een gevoel van grote interesse in iets of iemand. Synoniemen: *verrukking, charme*. *De wijsheid van folk spreekt voor jou*  
*klikt bewondering.*

**Verrassing** is een gevoel dat wordt veroorzaakt door iets ongewoons, onverwachts, onbegrijpelijks, vreemds. Synoniemen: *verbazing, verbazing, verwondering*. *De rijken zijn verbaasd over hoe de armen worden gevoed.*

**Woede** - gevoelens van vijandigheid, irritatie, vijandigheid jegens iemand. Synoniemen: *woede, woede, woede, woede*. *Woede zit vol botten. Een slechte man is erger dan een wolf. De man is boos dat het vat kapot is.*

**Wanhoop** is een toestand van diepe hopeloosheid veroorzaakt door mislukkingen, lijden, teleurstellingen. Synoniemen: *wantrouwen, frustratie*. *Oren vertrouwen andere mensen, ogen vertrouwen alleen zichzelf.*

**verlegenheid** - gevoelens van verlegenheid, verwarring, verlegenheid. Synoniemen: *verlegenheid, verwarring, verwarring, verlegenheid*. Antoniemen: *roekeloosheid, onbeschaamdheid*. *Als een schaap: zegt geen woord. Kayatta is een gevoel van spijt over een daad, een gesproken woord. Synoniemen: berouw, verlossing. Er zal bekering zijn, maar er zal geen poort zijn. Heb geen spijt van vroeg opstaan, maar spijt dat je lang hebt geslapen.*

**Liefde** is een gevoel van diepe oprechte genegenheid, gehechtheid aan iemand of iets. *Moederlijke verwarmt op afstand. Waar liefde is, is geluk. Het leven zonder liefde is als een rivier zonder water.*

**Inspiratie** is een gevoel van verhevenheid van creatieve krachten, verlangen om te creëren. synoniemen: *nasnaga, gevlugeld*.

**Haat** is een gevoel van grote afkeer, vijandigheid jegens iemand of iets, dat wordt gekenmerkt door gevoelens van woede, walging, verlangen om hem pijn te doen of hem pijn te doen of hem te vernietigen. Antoniem: *liefde. Liefde met haat kent geen vriendschap.*

**Tederheid** is een warm gevoel, hartelijkheid jegens iemand. Synoniemen: *vriendelijkheid, vriendelijkheid.* Antoniem: *onbeschoftheid. Vriendelijke woorden maken vrienden en harde woorden maken ijverige vijanden. Onze Paraska heeft hart noch genade.*

**Verveling** is een deprimerend gevoel dat wordt veroorzaakt door de eentonigheid van het leven, gebrek aan interesse in de omgeving, passiviteit. *Ik voed verveling, ik verpak verdriet en ik voel me verdrietig.*

**Belediging** is een gevoel van bitterheid, ergernis en hartzeer veroorzaakt door iemand anders belangrijk woord, slechte daad, enz. *Draag water op de beledigde.*

**Nederlaag** - gevoelens van ontevredenheid, irritatie. Synoniemen: *woede, woede.* *Bouwt goed op, vernietigt woede. Woede is het wapen van de zwakken.*

**Minachting** is een gevoel van volledig gebrek aan respect voor iets of iemand. Synoniemen: *minachting, minachting. Wees niet de man met de haren omhoog! Dat is waar de hoed is, dat is waar de deur is!*

**Respect** is een gevoel van respect, genegenheid en respect voor iemand of iets, gebaseerd op de erkenning van positieve eigenschappen of verdiensten. *Hij die vereerd wordt, wordt verheerlijkt. Een goed mens is betrouwbaarder dan een stenen brug. Een goede naam is de beste rijkdom.*

**Vreugde** - een gevoel van tevredenheid met hun acties of gezamenlijke acties van een groep mensen, versterkt door de goedkeuring van anderen. Synoniemen: *comfort, plezier. Zonder verdriet zul je geen vreugde kennen. Vreugde verfraait en verdriet brandt.*

**Gelijkheid** - 1. Gevoelens van wantrouwen, vermoeden van verraad, twijfels over inzet en loyaliteit. Het ontstaan van jaloezie wordt vergemakkelijkt door eigenschappen als onvermogen om te zeggen, onvermogen om anderen te respecteren. 2. Afgunst op het succes van een ander. *Jaloerse ogen zien verder dan adelaars.*

**Verwarring** - verlies van vrede, evenwicht, vastberadenheid door angst, angst, schaamte, enz. Synoniem: *stom.* Antoniem: *koelbloedigheid, vastberaden zuiverheid. Gemaaid als een zeis. Sprong als een kikker in de hitte.*

**Teleurstelling** is een gevoel van ontevredenheid, wanhoop over iets of iemand. Synoniem: *wanhoop. Het gebeurde niet zoals verwacht. Niet alles wat er in je hoofd gebeurt, zal gebeuren.*

**Zelfvoldoening** is een gevoel van volledige zelfvoldoening. Synoniemen: *zelfvertrouwen, zelfvertrouwen. De neus boven de lippen wordt gedragen. Niet opscheppen, niet opscheppen en in de spiegel kijken. Zelfliefde is niet bij iedereen geliefd.*

**Sympathie** - gevoelens van vriendelijkheid, genegenheid, vriendelijkheid voor iemand, iets. Synoniemen: *genegenheid, vriendschap.* Antoniem: *antipathie.*

**Empathie** is de acceptatie van andermans gevoelens en gedachten, de houding ten opzichte van het leven van een ander als het eigen leven, het verlangen om te begrijpen, te helpen en te ondersteunen. *Wie de zwakkere verdedigt, heeft een goed hart. Help in één keer - zoals regen in een droogte. Leef voor mensen, mensen zullen voor jou leven.*

**Kaas** is een gevoel van grote schaamte, ontevredenheid, schaamte vanwege eigen of andermans onwaardig gedrag, onwaardige acties, daden die niet overeenkomen met de normen en gebruiken die in de samenleving worden geaccepteerd. Synoniem: *schande, schande, schande. Wie geen geweten heeft, heeft geen schaamte. Jammer, maar rook niet, en ogen gaan uit. Er is geen schaamte in zijn slechte uiterlijk. De extreme manifestatie van dit gevoel is schaamte.*

**Angst** - een gevoel veroorzaakt door een bedreiging voor de mens, zijn gezondheid en leven; anticipatie op mogelijk toekomstig kwaad, angst voor het onvoorziene. *Angst is niet zo erg als wordt gezegd. Wie bang is, heeft een twinkeling in zijn ogen.*

**Verdriet** is verdriet veroorzaakt door teleurstelling, verlies of ander ongeluk. Sino stom: *verdriet, verdriet*. Antoniem: *vreugde. De mot eet kleren, en treurt het hart. Geen haast: ze stak je in het hart, en jij stak haar in de neus!* **Twijfel** is onzekerheid over de mogelijkheid of waarschijnlijkheid van iets.

Synoniem:

*onzekerheid, aarzeling, achterdocht.*

**Angst** - gevoelens van angst, verwarring, opwinding, veroorzaakt door voorgevoelens van iets onaangenaams, gevaarlijks, angst voor iets. Combineert met gevoelens van hulpeloosheid, hulpeloosheid, onzekerheid. *Vraag mensen naar de weg om angst te voorkomen.*

**Vertrouwen** - de afwezigheid van twijfels, een gevoel van overtuiging in de juistheid van hun acties, in hun capaciteiten en sterke punten. Synoniem: *overtuiging. Onze Taras is niet slechter dan jij. Wees geduldig, Kozak, wee mij, je zult honing drinken.* **Nieuwsgierigheid** (interesse) - de wens om iets te leren; aandacht voor iets of iemand; nieuwsgierigheid. *Als we het wisten, zouden we het je niet vragen. De vreemdeling ligt op het fornuis en de vreemdeling rent langs de weg. De neus van nieuwsgierige Barbara was eraf gescheurd.*

**Geluk** is een staat van volledige tevredenheid met het leven, een gevoel van diepe tevredenheid en grenzeloze vreugde. Antoniem: *wee. Geluk hangt niet in de lucht - het zit in de strijd. Het lot was gebonden aan geluk en verdriet.*

## WOORDENLIJST VAN DE JUISTE UITSPRAAK VAN WOORDEN

Alfabet	Taak	Pass Vriend
Apistrif	Mysterie	Vriend
Arachis	Vraag	Opmerking
Asymmetrie		Concept Artikel
Atlas (verzameling kaarten) Atlas (stof)	Hulpmiddel	Vriend
	Catalogus	
Het maakt niet uit	Kilometer	Slapende
	Kyleso	timmerman
The Bear	Kotrei	
Wides De	Culinair	Schort
zaak van de		
expressieve	Een hekel hebben aan	Cement
poort		Tsentner
	Lapke	
Darevtsa	November	Wachtrij
Defos	November	Lezen in
Defos	Medicinaal Medicinaal (over planten)	Wachtrij
Document		
Donka	Beloof elf	Bestuurder
Dochka Driva	Iuiaards	
		Genereus
Schilderen		

## INHOUD

*Jonge burgers van de informatiemaatschappij!* ..... 4

### INVOERING

§ 1. Het belang van taal in het menselijk leven en de samenleving. Oekraïense taal - de staatstaal van Oekraïne ..... 6

## HERHALING VAN STUDIES IN PRIMAIRE KLASSEN. TEKST. ZIN.

### WOORD

§ 2. Mondelinge en schriftelijke verklaringen, tekst. Intonatie van zinnen verschillend van doeluitdrukking. Leestekens aan het einde van een zin ..... 20 § 3. Lexicale betekenis van het woord. Woord als woordsoort ..... 23

### LEXICOLOGIE

§ 4. De lexicale betekenis van het woord ..... 36 § 5. Eenduidige en meervoudige woorden ..... 41 § 6. De gebruik van polyseme woorden in directe en figuurlijke betekenis .... 48 § 7. Groepen van woorden naar betekenis. Synoniemen ..... 53 § 8. Antoniemen ..... 57 § 9. Homoniemen ..... 61 § 10. Paroniemen ..... 65

### STRUCTUUR VAN WOORDEN. SPELLING § 11.

De basis van het woord en het einde - belangrijke delen van het woord.  
Woordvormen en verwante woorden ..... 72 § 12. Variabele en onveranderlijke woorden ..... 74 § 13. Veelvoorkomende grondwoorden. Voorvoegsel, achtervoegsel ..... 77 § 14. Uitspraak en spelling van voorvoegsels *pre-*, *pri-*, *pri-* ..... 83

### FONETIEK. GRAFIEK. ORTOËPIE. SPELLING

§ 15. Klanken van spraak en klanken van spraak ..... 89 § 16. Luide en medeklinkende geluiden, rinkelen en doof, hard en zacht (herhaling) ..... 92 § 17. Aanduiding van spraakklanken schriftelijk. Alfabet ..... 99 § 18. De verhouding tussen klanken en letters. De klankbetekenis van de letters *ÿ*, *ÿ*, *ÿ* en *ÿ* (herhaling). Uitspraak van klanken aangeduid met de letters *ÿ* en *ÿ* ..... 102 § 19. Compositie. Regels voor woordoverdracht. Nadruk ..... 105 § 20. Orthoepische fout ..... 110

§ 21. Spelling. Spellings regel. Spelfout. Uitspraak van beklemtoonde en onbeklemtoonde klinkers .....	111
§ 22. Uitspraak van medeklinkers. Gelijkenis van medeklinkers .....	117
§ 23. Uitspraak en spelling van voorvoegsels <i>ÿÿÿ-</i> , <i>ÿÿÿ-</i> .....	121
§ 24. Vereenvoudiging in groepen van medeklinkers .....	123
§ 25. De meest voorkomende gevallen van afwisseling van klinkers en medeklinkers .....	128
§ 26. De belangrijkste gevallen van afwisseling <i>in-in</i> , <i>en-en</i> .....	144
§ 27. Uitspraak en spelling van voorvoegsels <i>ÿ-</i> ( <i>ÿÿ-</i> , <i>ÿ-</i> ) .....	146
§ 28. Uitspraak en spelling van voorvoegsels <i>ÿÿÿ-</i> ( <i>ÿÿÿÿ-</i> ) .....	149
§ 29. Schriftelijke vermelding van de zachtheid van medeklinkers. De letters <i>ÿ</i> , <i>ÿ</i> , <i>ÿ</i> , <i>ÿ</i> , <i>ÿ</i> . Combinatie van letters <i>yo</i> , <i>yo</i> .....	153
§ 30. Regels voor het gebruik van het dempingsmerk .....	156
§ 31. Regels voor het gebruik van de apostrof .....	162
§ 32. Verdubbeling van letters om het samenvallen van identieke medeklinkers aan te geven en uitgebreide zachte medeklinkergeluiden .....	166

## SYNTAX EN LEKKERINFORMATIE

§ 33. Zinnen. De belangrijkste en afhankelijke woorden in de zin .....	175
§ 34. Zin. Grammaticale basis van de zin. Zin met één hoofd lid. ....	180
§ 35. Soorten zinnen voor het uitdrukken: verhalend, vragend, motiveren .....	183
§ 36. Soorten zinnen door emotionele kleuring: uitroepend en niet-uitroepend .....	185
§ 37. Minderjarige zinsdelen: bijlage, definitie, omstandigheden .....	187
§ 38. Zinnen met homogene leden (zonder voegwoorden en met voegwoorden <i>een</i> , <i>maar</i> , <i>en</i> ). Coma tussen homogene leden .....	194
§ 39. Generaliserend woord met homogene leden van de zin .....	198
§ 40. Beroep. De rol van beroepen in een zin .....	202
§ 41. Kennismaking met de meest gebruikte tussenwerpsels en woordcombinaties .....	205
§ 42. Complexe zinnen met niet-verbonden en verbindende verbinding .....	214
§ 43. Rechtstreekse toespraak. Interpunctie in directe spraak .....	219
§ 44. Dialoog. Streepje in dialoog .....	222
§ 45. Herhaling van het onderzoek in de loop van het jaar .....	225

## ONTWIKKELING VAN TOESPRAAK

Taal en spraak. Soorten spraakactiviteit. Soorten spraakcommunicatie .....	10
Samenstellen en uitbeelden van dialogen in overeenstemming met de voorgestelde communicatiesituatie met betrekking tot de levenservaring van studenten .....	13
Tekst en zijn kenmerken. Thema en hoofdgedachte van de tekst. Verdeling van de tekst in micro-thema's en paragrafen .....	16

Soorten spraak. Kenmerken van de structuur van het verhaal. Mondelinge vertaling van een verhalende tekst .....	30
Spraakstijlen .....	39
Kenmerken van de structuur van de beschrijving van het onderwerp .....	43
Mondelinge vertaling van een verhalende tekst met een beschrijving van het dier .....	51
Gedetailleerde mondelinge vertaling van een verhalende tekst met elementen van dierbeschrijving, met synoniemen en antoniemen .....	60
Dialogen opstellen en naspelen .....	61
Gedetailleerde schriftelijke vertaling van een verhalende tekst met elementen van een beschrijving van een object of dier, met synoniemen en antoniemen .....	68
Schriftelijke werkbeschrijving van een dier in artistieke stijl met gebruik van woorden met voor- en achtervoegsels die de tekst een emotionele kleur geven .....	82
Schriftelijke gedetailleerde vertaling van de verhalende tekst met een beschrijving van het dier .....	85
Kenmerken van de reflectiestructuur .....	97
Mondelinge vertaling met taak .....	109
Mondelinge gedetailleerde vertaling van een meditatieve tekst .....	115
Mondelinge essay-reflectie over een onderwerp dat verband houdt met de levenservaring van studenten .....	125
Essay schrijven (denken in welke vorm dan ook) .....	151
Informatie op de website over een interessante casus uit het leven van de klas .....	164
Schriftelijke vertaling van een verhalende tekst met reflectieve elementen .....	172
Vragende dialogen samenstellen .....	193
Schriftelijke detailvertaling van een verhalende tekst met reflectie-elementen, met homogene zinsdelen .....	197
Brief aan een familielid met beroepen en tussenwerpsels .....	210
Mondelinge vertaling van een artistieke tekst met dialoog .....	223

## INFORMATIEBALIE

Woordenlijst .....	228
Woordenboek van de jonge taalkundige .....	233
Woordenlijst met namen van gevoelens .....	234
Woordenlijst van de juiste uitspraak van woorden .....	237



## Informatie over de staat van het leerboek

ÿ	Achternaam en voornaam van de student	Academiejaar	Status leerboek		Beoordeling
			in het begin van het jaar	aan het einde van het jaar	
1					
2					
3					
4					
5					

Educatieve editie

GLAZOVA Alexandra Pavlovna

OEKRAENSE TAAL **OEKRAENSE TAAL**

### 5de leerjaar

Leerboek voor algemeen secundair onderwijs

*Aanbevolen door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen van Oekraïne*

**Tweede druk, herzien**

**UITGEGEVEN OP KOSTEN VAN DE STAATSFONDSEN. VERKOOP IS VERBODEN**

Redacteur *T. Jeresko*

Technisch redacteur *L. Alenin*

Corrector *L. Esco*

Computer zetten door *I. Soga*

Fragmenten van schilderijen van *L. Moravska-Shebalkova* werden gebruikt bij het ontwerp van het leerboek; tekeningen van *V. Khaidurova*; foto's door *O. Gordievich, O. Zhariy, A. Zhykhareva, S. Kovalchuk, V. Koshmal, I. Krasutsky, A. Martyshchenko, Y. Oliynyk, G. Poznyakov, V. Solovyov, Arve Bettum, In Green, Lisa F. Young, Valua Vitaly, G-stockstudio*; posters en beeldmateriaal van de sites *Oekraïense Wikipedia, etnisch huis, Up Town, indragop, litcentr.*

Formaat 70 x 1001/16. Verstand. afdrucken. boog. 19.44 + 0.324 boekensteun.

Obl.-vid. boog. 19,0 + 0,55 bindmiddel.

### OSVITA PUBLISHING HOUSE LLC

Certificaat "Bij binnenkomst van het onderwerp van publicatie in het rijksregister"  
uitgevers, fabrikanten en distributeurs van uitgeefproducten »  
Serie DK ÿ 6109 van 27 maart 2018

Uitgeverij adres: 04053, Kiev, straat Observatorium, 25  
**www.osvita-dim.com.ua**

Gedrukt in PJSC "Kharkiv Book Factory" Globus "  
61012, Charkov, straat Kerstmis, 11.  
Certificaat van DK ÿ 3985 gedateerd  
22.02.2011 [www.globus-book.com](http://www.globus-book.com)

**KRO** vertaald maart 2022